

## ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "คุณภาพชีวิตของเด็กหญิงที่เคยถูกละเมิดทางเพศ" ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศในจังหวัดชลบุรีจำนวน 10 คน จากการสัมภาษณ์เด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศจำนวน 10 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดเป็นรายกรณี โดยมีประเด็นสำคัญในแต่ละส่วนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกรับสื่อ
4. ข้อมูลการเห็นคุณค่าในตนเอง
5. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

### 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศเป็นรายกรณี

#### 4.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 1 (นามสมมติอ้อย)

##### 4.1.1.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงอ้อย อายุ 14 ปี มีสถานภาพโสด ปัจจุบันกำลังเรียนหนังสือชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 พ่อแม่แยกทางกัน อ้อยอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนกระทั่งปัจจุบันรวมเวลา 3 ปี แม่ของอ้อยจบการศึกษาระดับประถม มีอาชีพทำงานแม่บ้านที่โรงแรมแห่งหนึ่งในพัทยา อ้อยเคยถูกละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยงด้วยการกอด หอมแก้ม และปลุกปล้ำที่ห้องพักขณะที่อยู่กับพ่อเลี้ยงสองคน ในปี พ.ศ. 2545 รวมทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งที่อ้อยคิดว่ารุนแรงมากที่สุด คือ ครั้งที่ 5 เนื่องจากถูกพ่อเลี้ยงปลุกปล้ำ และขึ้นคร่อมตัวบนเตียงด้วย สาเหตุที่อ้อยคิดว่าครั้งที่ 1-4 ไม่รุนแรงเพราะคิดว่าพ่อเลี้ยงแสดงความรักกับตนเองเหมือนลูกคนหนึ่ง

##### 4.1.1.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

###### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

จากการศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว ได้สัมภาษณ์การสนับสนุนจากครอบครัวของเด็กหลังจากเกิดเหตุการณ์ ผลการศึกษา พบว่า

“หลังจากพ่อเลี้ยงปลุกปล้ำหนู หนูไม่ได้บอกให้แม่ทราบ เพราะถึงบอกแม่ก็ไม่เชื่อ เวลาหนูมีเรื่องปรึกษาแม่ แม่จะบอกหนูว่าชอบสร้างเรื่อง แม่ไม่เคยรับฟังหนูหรือก็มีแต่ดูหนู แม่ไม่โห่ร้าย หนูอยากจะคุยกับแม่ แต่แม่ทำให้หนูไม่อยากคุยด้วย เพราะไม่สนใจในสิ่งที่หนูบอก ดังนั้นหนูจึงไม่ได้บอกแม่

“แม่หนูทราบเรื่องพ่อเลี้ยงปล้ำหนูจากเพื่อนบ้านซึ่งเป็นแม่ของเพื่อน หนูไปบอกให้เขาช่วย และเขาพาหนูแจ้งตำรวจจับพ่อเลี้ยง”

“ที่หนูบอกให้แม่เพื่อนทราบเพราะหนูทนไม่ไหว จะบอกแม่ก็กลัวต้องถูกดู ที่ผ่านมาหนูไม่ได้บอกแม่ว่าพ่อเลี้ยงกอด หอมแก้ม เพราะหนูคิดว่าพ่อเขารักหนูเหมือนลูก แต่ครั้งนี้ที่หนูแน่ใจว่า มันไม่ใช่เพราะพ่อขึ้นคร่อมตัวหนูคนเดียว”

“พอแม่รู้ว่าหนูบอกตำรวจ แม่ก็ไม่โห่หนูและโวยวาย บอกว่าหนูโกหก แม่บอกว่าพ่อเลี้ยงไม่ทำอย่างนั้นหรอก ไม่เข้าข้างหนูเลย ปลอ่ยให้หนูอยู่กับตำรวจที่โรงพักเพียงคนเดียว”

“ตอนนั้นหนูรู้สึกไม่มีกำลังใจ หือแท้และรู้สึกว่าตนเองไม่มีค่าเลยและเวลานี้ก็เป็นถ้าหนูกลับไปเยี่ยมบ้านอยู่กับแม่ ที่หนูคิดอย่างนี้เพราะแม่คอยซ้ำเติมตลอดเวลา ชอบพูดแต่เรื่องเก่าๆ หนูไม่เคยบอกความรู้สึกของหนูให้แม่ทราบที่หนูไม่มีความสุขเพราะแม่ไม่ฟัง ครั้งสุดท้ายเดือนตุลาคม 2547 หนูได้กลับไปเยี่ยมบ้านแต่หนูก็หนีแม่มาที่ระยอง เพราะแม่ไม่โห่ร้ายและชอบพูดแต่เรื่องที่หนูโดนพ่อเลี้ยง ซึ่งใจจริงหนูอยากอยู่กับแม่”

“แม่ไม่เคยบอกให้หนูทำตัวอย่างไรเวลาอยู่กับพ่อเลี้ยง เมื่อแม่ไปทำงานและหนูก็คิดว่าเขารักหนูเหมือนลูก แต่กับคนอื่นแม่ก็จะบอกว่าให้หนูระวังตนเอง เพราะหนูโตเป็นสาวแล้ว บางครั้งแม่ก็ดี แต่ส่วนมากจะไม่โห่ร้าย”

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนของครอบครัวหลังจากที่อ้อยถูกกระทำทางเพศ พบว่าครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เนื่องจากปฏิกริยาและการแสดงออกของแม่ทำให้ อ้อยรู้สึกกลัว ไม่กล้าปรึกษา และคำพูดของแม่สร้างบาดแผลลึกทางด้านจิตใจให้กับอ้อยยากที่จะเยียวยารักษาได้ ทำให้อ้อยไม่มีความสุขเวลากลับมาเยี่ยมบ้าน ทั้งที่ใจปรารถนาที่จะได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากแม่ของตนเอง

จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะที่ได้ไปที่ห้องพักของเด็กหลังจากเกิดเหตุการณ์ ได้พบและพูดคุยกับแม่ของเด็ก แม่ของเด็กบอกผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าไม่เชื่อสามีจะทำกับลูกสาวของตนเอง และร้องไห้กล่าวหาว่าเด็กไม่รักแม่ ถ้าพ่อเลี้ยงถูกจับใครจะหาเลี้ยงครอบครัว และคิดว่าเด็กเกลียดพ่อเลี้ยง พร้อมทั้งโวยวายและพยายามเกลี้ยกล่อมให้เด็กไม่ให้แจ้งจับพ่อเลี้ยง แต่เด็กมีความเข้มแข็งและมีจิตใจกล้าหาญที่จะสู้เพื่อป้องกันศักดิ์ศรีของตนเอง จึงไม่ยอมทำตามที่

แม่ขอร้อง จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจบอกให้แม่ของเด็กให้หยุดการกระทำที่ปกป้องสามี มิฉะนั้น จะจับติดคุกด้วยอีกคนหนึ่ง

และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง พบว่า เด็กเคยหนีไปหาครอบครัวแต่ต้องกลับมาที่ระยองด้วยตนเอง เนื่องจากไม่สามารถที่จะอยู่กับแม่ ขณะที่เด็กได้อยู่ในความดูแลของหน่วยงาน แม่ของเด็กได้มาเยี่ยมและได้ดูแลเด็ก

จากการศึกษานี้พบว่า ครอบครัวของเด็กไม่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่นและปกป้องเด็ก โดยเฉพาะการแสดงออกของแม่ซึ่งเป็นบุคคลที่เด็กเคารพและรักมากที่สุด ทำให้เด็กรู้สึกผิดหวังทั้งที่เด็กต้องการความรัก ความอบอุ่นจากแม่มากกว่าใคร ๆ นอกจากนี้เด็กจะตกเป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยงแล้วเด็กยังตกเป็นเหยื่ออารมณ์ของแม่ด้วย

### (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

หลังจากถูกละเมิดทางเพศ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน ด้วยการสัมภาษณ์อ้อย พบว่า

“หลังจากเกิดเหตุการณ์คนในชุมชนที่หนูอยู่ที่ทราบเรื่องของหนู ก็คือ แม่ของเพื่อนและเพื่อนหนูเท่านั้นที่ทราบ และก็มีเพื่อนข้างห้องบางคนที่อยู่ เพราะเขาเห็นหนูวิ่งไปบอกแม่เพื่อนและมีตำรวจมาทำแผนที่ห้องของหนู”

“พอเขารู้เขาก็ไม่ได้ซ้ำเติมหนูมีแต่ให้กำลังใจ และบอกให้หนูว่าไม่ต้องคิดถึงมันหรือและสอนหนูให้เดินไปข้างหน้าไม่ต้องคิดถึงเรื่องที่ผ่านมา เวลาหนูกลับมาเยี่ยมบ้านทุกคนก็จะให้กำลังใจหนู”

“หนูรู้สึกดีที่มีคนห่วงใยและทำให้หนูรู้สึกถึงคุณค่าตนเอง เพราะหนูคิดว่าสามารถทำประโยชน์ให้กับคนอื่นได้ หนูบอกเพื่อนได้เหมือนที่เขาสอนหนู เวลาหนูกลับมาเยี่ยมบ้าน มีคนคอยซักถามทำให้หนูรู้สึกอบอุ่น หนูอยากให้แม่ทำเช่นนี้กับหนู”

จากการศึกษา อ้อยได้เล่าเรื่องให้คนในชุมชนทราบ คือ แม่ของเพื่อน และเพื่อนที่สนิท ส่วนคนในชุมชนบางคนก็ทราบว่าอ้อยถูกพ่อเลี้ยงละเมิดทางเพศ เพราะจากการสังเกตเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปที่ห้องพัก แต่ไม่มีใครซ้ำเติมเด็ก แม่ของเพื่อนพาไปแจ้งตำรวจเพื่อเอาผิดกับพ่อเลี้ยง บางคนก็ให้กำลังใจและสอนให้อ้อยคิดถึงอนาคต การกระทำของคนในชุมชนทำให้อ้อยได้มองเห็นคุณค่าของตนเองที่มีคนคอยห่วงใย คอยซักถามความเป็นอยู่เวลากลับมาเยี่ยมบ้าน ทำให้อ้อยรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ และมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

### (3) การสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

การศึกษาคุณภาพชีวิตของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศที่ได้รับการช่วยเหลือจากสถาบันต่าง ๆ ซึ่งองค์กรเหล่านี้มีส่วนสนับสนุนให้ชีวิตของเด็กดีขึ้น ด้วยการที่เด็กได้รับบริการความ

ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่นการอบรม สั่งสอน การให้กำลังใจ ให้การศึกษา สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยให้กับเด็ก การให้สิ่งของ อาหาร ที่พัก และจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ ซึ่งมีผลดีต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของเด็กด้วย

จากการสัมภาษณ์ระดับลึกและการสังเกตขณะที่อ้อยอยู่ร่วมกับเพื่อนในองค์กร (สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง) ที่ให้เห็นว่าอ้อยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเหล่านี้ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน มีโอกาสได้ศึกษาต่อ มีอาหารทาน มีสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีงานทำ มีรายได้ถึงแม้จะไม่มาก มีคนให้กำลังใจและอบรมสั่งสอนตลอดเวลา ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์อ้อย ต่อไปนี้

“หลังจากที่หนูถูกละเมิดทางเพศหนูได้ขอความช่วยเหลือจากตำรวจหญิงที่เมืองพัทยา ตำรวจหญิงดีกับหนูมาก เขาเป็นเพื่อนที่ดี สอนหนูให้รู้จักทำดี ไม่ต้องกลัว คอยปลอบใจหนูและบอกว่าจะช่วยหนู หนูรู้สึกอบอุ่นมากและไม่กลัวตำรวจ”

“และตำรวจหญิงได้ส่งหนูไปอยู่ที่บ้านพักฉุกเฉิน หนูอยู่ที่นั่นได้เดือนกว่า เจ้าหน้าที่บ้านพักฉุกเฉินดีกับหนูมาก โดยเฉพาะพี่แมวเขาจะสอนหนูและเวลาหนูไปขึ้นศาล พี่แมวเป็นนักสังคมสงเคราะห์จะไปกับหนูด้วย ทำให้หนูรู้สึกอบอุ่น พี่แมวคอยให้กำลังใจเวลามีคนในศาลถามหนู”

“ที่บ้านพักฉุกเฉินหนูมีเพื่อนเยอะ มีอาหารให้กินก็เหมือนกับที่บ้าน อร่อยเหมือนกัน มีเสื้อผ้าแจกให้เวลาหนูขอเขาก็ให้ แต่ถ้าหนูอยู่ที่บ้านหนูอยากได้เสื้อผ้าใหม่ หนูต้องรอเพราะแม่บอกว่าตอนนี้กำลังหาเงินอยู่ ที่นี้หนูคิดว่ามีความปลอดภัยมากกว่าอยู่ที่บ้าน เพราะว่าเรามีเจ้าหน้าที่คอยดูแลตลอดเวลา ที่บ้านหนูต้องอยู่คนเดียวเวลาแม่ไปทำงาน”

“หลังจากนั้นหนูก็ถูกส่งไปที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง จนปัจจุบันหนูอยู่ได้ 3 ปีแล้วค่ะ หนูมีความสุขเพราะที่นี่มีที่พักที่ปลอดภัยที่ทำให้หนูรู้สึกปลอดภัย เนื่องจากไม่มีผู้ชาย มีแม่แต่ละหอคอยดูแล มีนักสังคมสงเคราะห์เวลามีปัญหาปรึกษาได้ แต่ส่วนมากหนูจะคุยให้แม่ที่หอพัก หนูได้เรียนหนังสือแล้วค่ะในปีนี้นู้อยู่ชั้น ม.1 เรียนที่ฝั่งชายเพราะมีโรงเรียน เวลาหนูไปเรียนก็มีคนขับรถรับส่งค่ะ ถ้าอยู่ที่บ้านหนูก็ไปคนเดียวแม่ไม่เคยไปส่งที่โรงเรียน ที่นี่มีงานให้ทำทำให้หนูมีอาชีพและมีรายได้ ถ้าหนูทำงานจะมีรายได้วันละ 40 บาท หนูก็จะให้แม่เก็บไว้ หนูไม่ได้ใช้จ่ายอะไรเพราะมีข้าวให้กิน 3 มื้อ มีของหวาน ขนม บางครั้งมีคนมาเลี้ยงอาหารเขาจัดงานให้ มีเกมส์สนุกให้เล่น ทำให้หนูมีความสุข และลืมเรื่องอดีต”

“หนูรู้สึกว่ามีคุณธรรมกับหนู เพราะหนูได้รับการช่วยเหลือเหมือนคนอื่นค่ะ เวลา มีเพื่อนทำผิด หรือรังแกหนู นักสังคมเขาก็จะถามและให้หนูแสดงความคิดเห็นได้ เขาจะลงโทษด้วยการตักขนม หนูว่าดีค่ะ ยุติธรรมด้วย”

จากการศึกษานี้ พบว่า สถาบัน องค์กร หน่วยงาน มีส่วนสนับสนุนชีวิตของอ้อยให้ดีขึ้น คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจของศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรี พัทยา ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ช่วยเหลือ คือ พันตำรวจตรี (หญิง) ศิริประภา สุภารัตนโชติ ซึ่งขณะนั้นมีศเป็นร้อยตำรวจเอก (หญิง) อ้อยรู้สึกประทับใจในการแสดงออกของตำรวจท่านนี้ หลังจากนั้นได้รับการช่วยเหลือให้อยู่ที่บ้านพักเด็กและครอบครัวบางละมุง อ้อยรู้สึกประทับใจนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นเพื่อนขณะที่ขึ้นศาล เพราะทำให้รู้สึกอบอุ่น และได้รับสวัสดิการด้าน อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่พักที่ปลอดภัย และองค์กรสุดท้ายที่อ้อยได้รับการช่วยเหลือคือ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง ที่ทำให้คุณภาพชีวิตเด็กดีขึ้น นอกจากจะให้สวัสดิการด้านอาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่ม แล้วที่สำคัญอ้อยได้มีโอกาสศึกษาต่อ การได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู กลุ่มเพื่อน ทำให้อ้อยมีชีวิตที่ดีขึ้น

จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะที่ได้ไปเยี่ยมเด็กที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้ให้ความช่วยเหลือเด็กในปัจจุบัน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเด็กมีความเมตตาต่อเด็กทุกคนมาก จากการแสดงออกทางคำพูด ท่าทาง จะเรียกเด็กว่าลูก และเด็กเรียกเจ้าหน้าที่ว่า แม่ ซึ่งสร้างความอบอุ่นให้กับเด็ก ๆ การจัดสภาพแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพจิตของผู้อาศัย เช่น บริเวณสะอาด มีต้นไม้ประดับสวยงาม หอพักเด็กสะอาด ผู้ดูแลแต่ละหอมีมนุษยสัมพันธ์ดีมาก นอกจากนี้การมีกิจกรรมให้เด็กได้ทำร่วมกันและเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ เช่น การเรียนวิชาชีพ การศึกษา การบริการต่าง ๆ ซึ่งเด็กมีโอกาสมากกว่าอยู่กับครอบครัว ทำให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเองจากการดำเนินงานของหน่วยงานเหล่านี้ ทำให้เด็กมีทางเลือกในการดำเนินชีวิตและตระหนักถึงอนาคตของตนเอง

จากการศึกษา พบว่า องค์กรเหล่านี้ได้จัดบริการทางสังคมที่ดีให้กับเด็ก เพราะเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศต้องการรักษาบาดแผลทางด้านจิตใจ และจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองให้ได้ ได้รับความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ฉะนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการพัฒนา และให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กมีชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

อ้อยได้มีโอกาสศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากที่พลาดโอกาสในการศึกษา ซึ่งโรงเรียนที่อ้อยเรียนอยู่ที่สถานคุ้มครองเด็ก (ชาย) ซึ่งอยู่ฝั่งตรงกันข้าม มีทั้งนักเรียนชาย-หญิง เด็กที่นี่จะได้รับการศึกษาตามความสามารถของแต่ละคน และได้วุฒิการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการเหมือนเด็กทั่วไป เด็กที่เรียนส่วนมากถูกส่งมาจากองค์กรภาครัฐที่สังกัดหน่วยงานกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งทางโรงเรียนก็จะสอนเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป

การป้องกันตนเอง และอาชีพพื้นฐาน เช่นงานประดิษฐ์ กิจกรรมด้านดนตรี กีฬา เป็นต้น และเตรียมตัวเด็กออกสู่สังคม เพื่อให้พวกเขามีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ดังตัวอย่าง

“หนูไม่แน่ใจว่าครูที่โรงเรียนทราบเรื่องของหนูหรือเปล่า เพราะหนูไม่เคยเล่าเรื่องของหนูให้ครูเขาทราบ แต่ครูจะสอนให้พวกหนูมีความรู้และบอกเกี่ยวกับการคบคนแปลกหน้า อย่าไว้ใจ เช่น เวลามีคนให้น้ำเราดื่ม ให้ระวังตัวด้วยถ้าเราไม่แน่ใจอย่าดื่ม เพราะไม่รู้ว่าจะเอาอะไรใส่ลงไป และครูจะยกตัวอย่างข่าวที่วัยรุ่นโดนข่มขืนที่หนังสือพิมพ์ให้ดู”

“ครูบอกว่าถ้าเราถูกกระทำให้น่าทางป้องกันตนเอง ผู้ได้ก็ให้รู้ และวิ่งมาบอกคนที่เราไว้ใจ ครูจะให้โอกาสหนู หนูสอบภาษาไทยไม่ผ่านก็ให้หนูสอบใหม่ ทำให้หนูรู้สึกอบอุ่น ครูเขาไม่ดุใจดีมาก เอาใจใส่เด็กดี ทำให้หนูคิดว่าเราไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก มีคนที่ดีกับเราและครูก็ดีกับเด็กทุกคน ให้ความรัก เอาใจใส่เท่าเทียมกัน เช่นที่โรงเรียนจะแจกเสื้อผ้า เครื่องแบบนักเรียนฟรี มีสมุด ปากกาให้โดยที่หนูไม่ต้องซื้อ มีทุนการศึกษาถ้าจบชั้น ม.3 ถ้าหนูอยากเรียนต่อทางโรงเรียนก็จะให้ทุนการศึกษาแต่ต้องทำตัวดีด้วย ทำให้หนูมีกำลังใจ หนูมีความสุขที่ทางโรงเรียนมีรางวัลให้กับเด็กด้วยเมื่อทำดี”

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญรองจากครอบครัว และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กให้เป็นเยาวชนที่ดีของชาติ อ้อยได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง ที่ให้โอกาสเด็กทุกคนได้มีการศึกษาตามสิทธิพื้นฐาน จากการอบรมสั่งสอนของครู ทำให้อ้อยมีวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิตของตนเอง อ้อยพบว่า ไม่ได้ถูกทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยว ยังมีคนในสังคมที่มองเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ อ้อยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองเพื่อมิให้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง การให้โอกาสเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ที่ไม่มีทางเลือกหรือผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จ ดังที่ครูได้ให้โอกาสอ้อยสอบวิชาภาษาไทยใหม่เพราะอ้อยสอบไม่ผ่านในครั้งแรก การได้รับสวัสดิการต่างๆจากโรงเรียนเป็นความหวังและเป็นขวัญกำลังใจให้อ้อยขยันเรียน ไม่ย่อท้อ นอกจากนี้ครูมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังและสร้างทัศนคติที่ดีให้กับอ้อย ทำให้มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ไม่รู้สึกถูกทอดทิ้ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมและคุณภาพชีวิตของอ้อยเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

#### (5) การสนับสนุนจากเพื่อน

เพื่อนเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดที่เด็กไว้ใจและสนิทสนมด้วยรองจากครอบครัว ในขณะที่เดียวกันเมื่อเด็กถูกละเมิดทางเพศ เพื่อนจะเป็นกำลังใจสำคัญในการทำให้เด็กลืมเรื่องอดีต เพื่อนอาจจะเป็นเด็กที่ถูกละเมิดหรือมีปัญหาเหมือนกัน หรืออาจจะเป็นเพื่อนที่คบ เล่น และเรียนที่โรงเรียนเดียวกัน เป็นบุคคลที่เด็กมีความรู้สึกไว้วางใจรองจากพ่อแม่ จากการสัมภาษณ์

อ้อยและการสังเกตพฤติกรรมขณะที่อยู่ร่วมกับเพื่อนที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง อ้อยได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หลังจากเกิดเหตุการณ์ มีโปรแกรมซึ่งเป็นเพื่อนที่สนิทเคยเรียนด้วยกันตั้งแต่หนูอยู่ชั้น ป.5 รู้เพียงคนเดียว เพราะหนูวิ่งไปหาแม่ของโปรแกรมและแม่ของโปรแกรมพาหนูไปแจ้งตำรวจ โปรแกรมถามหนูว่าเป็นอย่างไรบ้าง และบอกหนูให้ระวังตัวด้วย ตั้งแต่หนูมาอยู่ที่ระยองหนูไม่ได้เจอกันเลย แต่ก็คิดถึงเขามากเพราะเขาเป็นเพื่อนที่ดี ไม่ซ้ำเติมหนูและแม่เขาก็ดีกับหนูมาก เวลาหนูไปบ้านแม่หนูเขาไม่ให้ออกไปไหนหนูจึงไม่ได้ไปหาโปรแกรม”

“เพื่อนที่ระยองก็รู้เรื่องของหนูบางคนเพราะพวกหนูเวลามาอยู่ด้วยกัน จะถามว่าทำไมถึงมาอยู่ที่นี่ พวกหนูก็จะบอกกันว่ามันผ่านไปแล้วไม่ต้องคิดถึงมัน พวกเรายังมีอนาคตไกล ทำให้หนูมีกำลังใจและก็ได้ข้อคิดจากเพื่อนบางคนที่เขาหนีไปและกลับมาอีก กลุ่มหนูจะมี 9 คน จะคอยช่วยเหลือกันเวลาทำงานก็จะช่วยกัน ที่ครูณีไปรับหนูวันศุกร์ เพื่อนบอกหนูว่าทำตัวให้ดีอย่าหนีคุณครู เพราะเขากลัวหนูหนีครูเหมือนกับที่หนูมาเยี่ยมบ้านและหนีแม่กลับมาที่ระยอง หนูรู้สึกถึงความห่วงใยที่เขามีให้กับหนู”

จากการศึกษา พบว่า เพื่อนที่อ้อยรู้สึกไว้วางใจคือ เพื่อนที่เรียนด้วยกันที่คอยให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติมและทำให้รู้สึกผูกพัน การแสดงออกของเพื่อนทำให้อ้อยรู้สึกว่าเขาคือตนเอง แต่ก็ต้องขาดการติดต่อกันเนื่องจากอ้อยอยู่ที่ระยอง เวลากลับไปเยี่ยมบ้านไม่สามารถจะไปหาเพื่อนได้ เนื่องจากแม่ไม่ให้ไปไหน

เพื่อนอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำให้อ้อยมีกำลังใจ คอยตักเตือนซึ่งกันและกัน เพราะมีปัญหาคล้ายกัน และพฤติกรรมของเพื่อนที่อยู่ระยองก็เป็นแบบอย่างต่อการดำเนินชีวิตของอ้อย เช่น เพื่อนที่หนีแต่ต้องกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ได้นำประสบการณ์ที่หนีออกไป แต่ต้องเผชิญกับความลำบากและอุปสรรคต่าง ๆ มาเล่าให้อ้อยทราบ ทำให้อ้อยได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเพื่อนมาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตของตนเอง

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง พบว่า เด็กที่หน่วยงานให้ความช่วยเหลือส่วนมาก คือ เด็กที่ถูกทารุณกรรมในด้านต่าง ๆ และมีปัญหาคล้าย ๆ กัน ดังนั้นเมื่ออ้อยมาอยู่กลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกัน จึงทำให้อ้อยลดความวิตกกังวลกับปัญหาของตนเอง เพราะเพื่อนก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน

จากการสังเกตของผู้วิจัย เนื่องจากสถานที่ของหน่วยงานไม่มีรั้วกัน จึงทำให้เด็กหนีออกจากหน่วยงานบ่อยครั้ง และทำให้อ้อยได้เรียนรู้ประสบการณ์ ได้ข้อคิดจากเพื่อนมาเป็นบทเรียนในการดำรงชีวิตของตนเอง ขณะที่อ้อยทำกิจกรรมกับเพื่อน คือ เข้าแถวรับอาหารเพื่อรับประทานร่วมกัน และจากการเดินทางกลับจากโรงเรียน กิริยา ท่าทาง มีความสุข สนุกสนมกันมาก ดังนั้น

จากการที่อ้อยมีเพื่อนทำให้อ้อยลืมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และเพื่อนเป็นคนที่เด็กให้ความไว้วางใจรองจากครอบครัว อ้อยมีชีวิตที่ดีขึ้นในปัจจุบัน เพราะได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน ตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ครั้งแรก หลังจากนั้นก็ได้รับการส่งต่อให้มาอยู่ในความดูแลของหน่วยงานปัจจุบัน

#### 4.1.1.3 การเลือกรับสื่อ

ในปัจจุบันสื่อมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กมาก และเข้าถึงเด็กได้ง่าย แต่สื่อก็มีทั้งคุณและโทษ สื่อบางชนิดมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เช่น ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ความตึงเครียด บางชนิดมีโทษถ้าเด็กไม่รู้จักเลือกรับสื่อ เช่น การสูบบุหรี่ การใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด ซึ่งเด็กสามารถเห็นในโฆษณา ภาพยนตร์ ตามหนังสือพิมพ์ ทีวี และป้ายโฆษณาต่าง ๆ เป็นต้น แต่ในการศึกษาคำครั้งนี้ พบว่า

“หนูชอบดูทีวีมากที่สุดเพราะที่หอมีให้ดูทุกวัน หนูชอบดูรายการการ์ตูนมากที่สุด โดยเฉพาะการ์ตูนอิคิวจัง เณรน้อยเจ้าปัญญา ให้ข้อคิดดีโดยเฉพาะการเอาตัวรอด ละครหนูก็ชอบดู หนูชอบดูละครแนววัยรุ่นที่เป็นครอบครัว เพราะว่าละครที่มีครอบครัวอบอุ่นเวลาหนูดูทำให้หนูมีความสุขอยากมีครอบครัวแบบนั้นและหนูจะคิดว่า ถ้าโตเป็นผู้ใหญ่หนูจะต้องมีครอบครัวที่อบอุ่นเหมือนละคร ถ้าละครครอบครัวแตกแยกหนูไม่ชอบดูเหมือนตอกย้ำชีวิตของหนู ส่วนละครที่เป็นวัยรุ่นส่วนมากจะมีเด็กเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน ถ้าเป็นเด็กเร่ร่อนทำให้หนูได้ข้อคิดในการรักเรียน ถ้าขยันจะมีชีวิตที่ดี แม้ว่าครอบครัวจริง ๆ ของหนูจะไม่ได้ แต่ถ้าเกเรทำตัวไม่ดี แม่หนูต้องว่าและซ้ำเติมแน่นอนก็จะมีผลต่อการดำเนินชีวิตของหนูในอนาคต”

“หนังสือพิมพ์หนูไม่ค่อยได้อ่าน เพราะไม่มีเวลามานั่งอ่านค่ะ ต้องทำงานและเรียน ถ้าเป็นทีวีเขาจะเปิดให้ดูมีเวลาให้ดูค่ะ อีกรายการหนึ่งที่หนูชอบคือ คนสู้ชีวิต เกี่ยวกับคนที่เคยพบความลำบากหรือมีปัญหาในชีวิต หนูชอบดูเพราะทำให้หนูคิดว่าทำไมเขาลุกขึ้นสู้ได้ เวลาหนูท้อ คิดถึงแม่ ทำให้หนูคิดว่าแม้ว่าแม่จะดูตำหนุ หนูก็มีคนรอบข้างเช่นแม่ของเพื่อน ครูที่โรงเรียนแม่ที่หอ ทำให้หนูมีกำลังใจลุกขึ้นสู้ต่อไปค่ะ”

จากการศึกษานี้ พบว่า สื่อทางโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของอ้อยและเป็นสื่อที่อ้อยเข้าถึงบริการได้ง่ายกว่าอย่างอื่น ได้ดูทีวีแทบทุกวัน เนื่องจากที่หอจะเปิดให้ดู รายการที่อ้อยชอบมากที่สุดคือการ์ตูน นอกจากจะได้รับความสนุกสนานแล้ว ยังได้ข้อคิดที่ดี นอกจากนี้ละครเกี่ยวกับครอบครัวที่อบอุ่นทำให้อ้อยมีความหวังว่าในอนาคตถ้ามีครอบครัวจะทำให้ครอบครัวอบอุ่นเหมือนในละคร และรายการคนสู้ชีวิต ทำให้อ้อยได้ตระหนักถึงชีวิตของตนเอง จะต้องไม่ท้อถอยเพราะรายการนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับคนที่ลำบากและสู้ จนกระทั่งมีชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้อ้อยได้

ข้อคิดว่าคนอื่นลำบากมากกว่าตนเองทำไมเขาถึงอยู่ได้ ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าสื่อทางโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของอ้อยเป็นอย่างมาก

#### 4.1.1.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

เด็กที่ถูกละเมิดทางเพศส่วนมากจะมองตัวเองว่าเป็นคนน่ารังเกียจ มีปมด้อย ถ้าเด็กไม่สามารถมองเห็นสิ่งที่ดีในตนเอง เด็กก็อาจจะประศดชีวิต ทำตัวไร้ค่า หรือเป็นปัญหาของสังคมอีกต่อไป ซึ่งคุณค่าในตนเองของแต่ละคนอาจเป็นสิ่งที่คนอื่นมองเห็นหรือไม่เห็น แต่คนนั้นต้องทราบว่าคุณค่าของตัวเองมีสิ่งที่ดีอะไรบ้าง และจะสามารถนำออกมาใช้ได้อย่างไรเพื่อให้ชีวิตของตนเองมีความสุข

จากการสัมภาษณ์อ้อยโดยใช้คำถามระดับลึก เกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าของตนเองหลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ ได้มองเห็นคุณค่าของตนเองอย่างไร ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

"ความรู้สึกหนูครั้งแรกหนูรู้สึกท้อ หมดกำลังใจ แต่ไม่ได้คิดว่าเป็นปมด้อยซึ่งมันแตกต่างกับปัจจุบันมาก เพราะหนูได้กำลังใจจากเพื่อนที่มีสภาพคล้ายกัน บางคนมีปัญหามากกว่าหนูเขารู้ ทำให้หนูรู้สึกว่าเราไม่ใช่คนไร้ค่า เป็นเด็กดีของสังคมได้และต้องมีสักวันหนึ่งจะต้องเป็นของเรา"

"หนูไม่อยากมีชีวิตเหมือนเก่า หนูคิดถึงอนาคตของตนเอง ตอนที่หนูไปเยี่ยมบ้านครั้งสุดท้ายแม่ค้าหนู ทำให้หนูไม่อยากอยู่ที่บ้าน ถ้าหนูอยู่ที่นั่นหนูคงไม่ได้เรียน หนูจึงกลับมาที่เดิมเพราะอยากเรียนหนังสือให้จบ คิดถึงอนาคตจะได้มีงานทำเลี้ยงตนเอง และหนูก็สามารถช่วยเหลือเพื่อนได้"

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมมีส่วนที่ทำให้อ้อยได้มีทัศนคติและมุมมองกับตัวเองในทางที่ดี เพราะมีเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกัน มีการพูดคุยให้กำลังใจกันและกัน และการดูแลแบบอย่างการดำรงชีวิตจากเพื่อน ทำให้อ้อยมองกลับมาที่ตนเอง และมีกำลังใจที่จะสู้ต่อไป

ถึงแม้ว่าอ้อยจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว แต่อ้อยได้รับการช่วยเหลือจากสถาบันทางสังคมอื่น ปัจจุบันอ้อยได้รับการขัดเกลาและอบรมสั่งสอนจากเจ้าหน้าที่ ครู นักสังคมสงเคราะห์ ที่ประจำอยู่ที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง การเห็นแบบอย่างที่ดีจากบุคคลเหล่านี้ ทำให้อ้อยได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง คิดถึงอนาคตและมองการณ์ไกลกับชีวิตของตนเอง

#### 4.1.1.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

อ้อยได้รับการช่วยเหลือและอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพพระยอง ทำให้มีสภาพจิตใจที่ดี เพราะได้รับการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ในด้านการเรียน การอบรมสั่งสอน มีเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายกันให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แต่รู้สึกไม่สบายใจเป็นบางครั้งเมื่อคิดถึงแม่ เพราะในความรู้สึกส่วนลึกของจิตใจ อ้อยรักแม่มาก อยากได้รับความรักจากแม่มากกว่าได้รับจากคนอื่น จึงทำให้รู้สึกไม่สบายใจเป็นบางครั้ง แต่ความรู้สึกส่วนนี้หายไปเมื่อมีเพื่อนคอยให้กำลังใจ มีกิจกรรมให้ทำ มีแม่ที่หอบหิ้วดูแลเอาใจใส่ ก็ทำให้รู้สึกดีขึ้น ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์อ้อยดังต่อไปนี้

"ตอนนี้หนูคิดว่าชีวิตของหนูสวยงามแล้ว หนูยอมรับกับสภาพของตนเอง หนูมีความสุขที่อยู่ที่นี่ หนูคิดว่าโลกนี้น่าอยู่ เพราะที่ระยองทำให้หนูมีความสุข มีคนที่เข้าใจ หนูมีเพื่อนที่พูดคุยได้ มีแม่ที่หอบหิ้วดูแลให้คำแนะนำ มีเพื่อนเล่นที่โรงเรียน คุณครูเอาใจใส่ดีทำให้หนูมีความสุข ที่หอก็มีงานให้ทำ ทำให้หนูมีความสุข มีกิจกรรมให้ทำก็สนุกดีค่ะ"

"แต่ก็มีบางครั้งเหมือนกันที่หนูคิดถึงแม่ จริงแล้วหนูยังรู้สึกผูกพันกับแม่ แต่เวลาคิดถึงแม่ทำให้หนูคิดถึงเวลาหนูอยู่ที่ระยองอยู่กับเพื่อนหนูมีความสุขต่างกับอยู่กับแม่ ซึ่งทำให้หนูคิดว่าหนูเป็นลูกเขาหรือปล่าว ถ้าคิดเรื่องนี้ก็ทำให้หนูไม่มีความสุข ไม่สบายใจเป็นบางครั้ง"

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า ปัจจุบันเด็กได้รับความช่วยเหลือให้มีชีวิตที่ดีขึ้น แต่สิ่งที่เด็กไขว่คว้าหา ก็คือ ความรักของแม่ ซึ่งเป็นบุคคลที่เด็กรักมากที่สุด การที่เด็กได้รับความช่วยเหลือจากคนในสังคมแต่ความต้องการในส่วนลึกของจิตใจเด็กอยากได้จากแม่มากที่สุด จึงทำให้เด็กรู้สึกเครียด จากการศึกษานี้ พบว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

อ้อยรู้สึกได้รับการยอมรับ ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างยุติธรรมเหมือนกับเด็กทั่วไป เช่นขณะที่ไปขอให้แม่ของเพื่อนช่วยก็ได้รับการช่วยเหลืออย่างดีแม่ของเพื่อนก็สอนเหมือนลูกของเขา และอยู่ที่บ้านพักฉุกเฉินก็ได้รับการเอาใจใส่จากนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นเพื่อน ขณะที่ไปที่ศาล ปัจจุบันอ้อยอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กพระยอง ได้มีโอกาสศึกษาต่อ และได้รับการช่วยเหลือด้านเสื้อผ้า อาหาร ที่พัก เหมือนเด็กคนอื่น ซึ่งสวัสดิการที่ได้รับ อ้อยมีความพึงพอใจมากและคิดว่ายุติธรรมสำหรับตนเอง เวลามีปัญหากันในกลุ่มก็สามารถบอกเหตุผลของตนเองให้แม่ที่หอทราบได้ เมื่อทำผิดก็ได้รับการลงโทษ เช่น ตัดขนม ซึ่งอ้อยคิดว่ามีความยุติธรรม

จากการสัมภาษณ์โดยใช้คำถามระดับลึกและสังเกตจากการที่เด็กเข้าแถวรับอาหาร ในตอนบ่าย พบว่า

“หนูอยู่ที่ระยองหนูพอใจมาก เพราะทุกคนยอมรับกัน ที่หนูเป็นแบบนี้เพราะทุกคนให้การยอมรับหนู มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อย่างหนูทำผิดมีปัญหาหรือทะเลาะกับเพื่อนหนูก็สามารถบอกเหตุผลหนูได้ว่าทำไมหนูถึงทำอย่างนั้น แม่ที่หอก็จะรับฟัง ถ้าผิดก็จะลงโทษด้วยการงดให้ขนม หนูว่ายุติธรรมดี”

“เวลาหนูต้องการความช่วยเหลือแม่เขาก็จะช่วย เขาเอาใจใส่ดีกับทุกคนรวมหนูด้วย ให้อาหาร 2 อย่างเหมือนกัน ทานอาหารพร้อมกัน เวลาทำงานก็ทำ เล่นก็เล่น ทุกคนเหมือนกันหมด เขาให้สิ่งของเหมือนกันทุกคน เช่น เสื้อผ้า รวยได้ที่ทำงานเท่ากันถ้าใครขยันก็ได้มาก ซึ่งหนูได้รับมากกว่าที่หนูอยู่กับแม่ เวลาหนูอยู่กับแม่หนูต้องฟังแม่อย่างเดียว ถ้าหนูได้ตอบแม่ว่าหนูเถียงเขา แต่หนูอยู่ที่นี้หนูสามารถบอกความรู้สึก ความคิดเห็นของหนูได้”

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า การที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือเด็ก ทำให้เด็กมีชีวิตที่ดีขึ้น และมีความหวัง มองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น และเด็กได้เรียนรู้การให้อภัย การยอมรับผิดในการกระทำของตนเอง จากการแสดงออกของคนในสังคม ทำให้เด็กไม่รู้สึกถูกทอดทิ้ง เพราะมีคนให้การยอมรับ และเด็กกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเอง ทำให้เด็กเรียนรู้ว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพเท่าเทียมกัน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของเด็ก

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

ข้อมูลมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจกับสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยองเป็นอย่างมาก เพราะสถานที่แห่งนี้มียาม มีแม่ที่หอคอยดูแลในด้านต่าง ๆ ทำให้มีความเชื่อมั่นว่าปลอดภัยจากการถูกละเมิดทางเพศ มีกฎระเบียบถ้าใครขโมยสิ่งของกันและกันก็จะถูกลงโทษ มีคนขับรถไปส่งและรับที่โรงเรียน มีอาหารที่สะอาดทาน ที่อยู่ก็ไม่มีผู้ชายรวมอยู่ด้วย เพราะแยกชายและหญิงอยู่กันคนละที่ ทำให้รู้สึกปลอดภัย แต่ในเรื่องของสภาพแวดล้อมมีอันตรายต่อระบบหายใจ เช่น อากาศมีมลพิษเพราะอยู่ใกล้โรงงาน ที่โรงเรียนจะเตือนเสมอว่าให้เด็กช่วยแจ้งให้ทราบถ้ารู้สึกว่ามีกลิ่นผิดปกติ ทำให้ไม่รู้สึกปลอดภัย เพราะมีมลพิษทางอากาศ ดังตัวอย่างที่อ้อยให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หนูอยู่ที่ระยองหนูรู้สึกปลอดภัยมากกว่าอยู่ที่บ้าน เพราะที่บ้านมีพ่อเลี้ยงหนูรู้สึกไม่ปลอดภัย ที่นี้เขาก็มีผู้ชายแต่เขาจะแบ่งเป็นฝั่งชายหญิง ไม่ได้อยู่รวมกันมีแต่ยามและพ่อเท่านั้น ถ้าหนูอยู่ที่บ้านแม่ก็ดูถ้าไม่โหนกก็ถูกตำ ตี ที่นี้หนูคิดว่าเขาดูแลหนูอย่างดี เวลาไปเรียนมีคนขับรถไปให้คอยรับส่ง แต่ถ้าหนูอยู่กับแม่หนูต้องไปโรงเรียนเองบางครั้งรถเยอะมากหนูกลัวรถชน”

"อาหารที่นี้ก็สะอาด แม่ครัวเขาทำอย่างดี อร่อย ที่อยู่ที่ปลอดภัยมีแม่ที่หออยู่ด้วยตลอดเวลา แต่มีสิ่งหนึ่งเท่านั้นที่หนูคิดว่าไม่ปลอดภัยคือ อากาศ เพราะอยู่ใกล้โรงงาน ครูบอกว่าถ้าพวกหนูได้กลิ่นเหม็นหรือมีอาการเวียนหัวให้แจ้งให้ทราบ เนื่องจากอากาศไม่ดีจะได้พาไปรักษา"

ในด้านความปลอดภัยหลังจากที่ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ ทำให้อ้อยรู้สึกปลอดภัยและเชื่อมั่นว่าจะไม่เกิดอันตรายกับตนเอง และมีความพึงพอใจมากกับความปลอดภัยที่ได้รับ

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง ที่เด็กอาศัยอยู่ในปัจจุบัน มียามรักษาความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลแต่ละหอพัก มีเจ้าหน้าที่ขับรถไปรับ-ส่งที่โรงเรียน นอกจากนี้มีกฎระเบียบต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกัน และที่สำคัญที่สุดเด็กไม่ได้อยู่ร่วมกับครอบครัว ทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยเฉพาะการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยง และปลอดภัยจากการได้รับผลกระทบทางด้านอารมณ์ของแม่เป็นต้น

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

อ้อยรู้สึกชีวิตครอบครัวไม่มีความมั่นคงเพราะแม่ยังไม่ให้ร้าย และคอยซ้ำเติมตลอดเวลาทำให้ไม่มีความสุขเวลากลับไปเยี่ยมบ้านอยู่กับแม่ อ้อยยังกระหายอยากอยู่กับแม่ อยากให้แม่รักและเอาใจใส่เหมือนเด็กทั่วไป การแสดงออกของแม่ครั้งสุดท้ายที่อ้อยพบขณะที่ได้ไปเยี่ยมบ้าน ทำให้อ้อยไม่สามารถอยู่กับแม่ได้เพราะแม่ด่า และพูดถึงเรื่องอดีตที่ถูกพ่อเลี้ยงละเมิดทางเพศ ทำให้อ้อยรู้สึกเจ็บปวด จึงหนีแม่กลับไประยอง การกระทำของแม่ทำให้อ้อยไม่มีความเชื่อมั่นว่าจะทำให้มีความสุข อ้อยปรารถนาที่จะมีครอบครัวที่สมบูรณ์ คือ มีพ่อแม่และลูกอยู่พร้อมหน้ากัน ต้องการความรัก การดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์เด็กดังนี้

"หนูไม่มีความเชื่อมั่นว่าครอบครัวจะมีความสุขกับหนู หนูอยากอยู่กับแม่ อยากให้แม่รักเอาใจใส่เหมือนเด็กคนอื่น แม่ซ้ำเติมหนูเวลาหนูกลับไปเยี่ยมบ้านจนหนูอยู่ไม่ได้ หนูหนีมาที่ระยองเหมือนเดิม หนูอยากอยู่กับพร้อมหน้าระหว่าง พ่อแม่ ลูก"

จะเห็นได้ว่าอ้อยไม่มีความพึงพอใจกับชีวิตในครอบครัวปัจจุบัน แม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้มีชีวิตที่ดี ในด้านครอบครัวอ้อยรู้สึกว่าครอบครัวไม่มีความมั่นคง

และจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ทำงานที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยองพบว่าแม่ของอ้อยเคยมาหาที่ระยองแต่ใช้คำพูดไม่ดีกับอ้อย อ้อยเคยหนีออกจากระยองไปหาแม่ทางหน่วยงานไม่ได้ตามกลับมาเพราะต้องการให้อ้อยได้เรียนรู้ด้วยตนเอง แต่อ้อยก็ไม่สามารถอยู่กับแม่ได้ จึง หนีแม่กลับมาที่ระยองอีกครั้งหนึ่ง

จากการสัมภาษณ์อ้อย พบว่า ชีวิตในด้านครอบครัวของเด็กยังไม่ดีขึ้น อ้อยต้องการให้พ่อแม่มาอยู่ด้วยกัน และการแสดงออกของแม่เป็นสาเหตุที่ทำให้อ้อยไม่มีความสุข และไม่สามารถที่จะอยู่กับแม่ได้ทั้งที่ต้องการความรักจากแม่

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

อ้อยได้รับสวัสดิการการช่วยเหลือในด้านปัจจัย 4 ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร ถูกสุขลักษณะ ในแต่ละมื้อจะมีผลไม้และขนมหวานให้ทาน มีเสื้อผ้าที่สะอาดและเพียงพอ มีคนคอยดูแลสุขภาพเวลาเจ็บป่วยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเอง เพราะมีแม่ที่หอคอยดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี แต่อ้อยมีโรคประจำตัวที่บั่นทอนสุขภาพ คือ เป็นโรคกระเพาะอาหาร และเวลาที่คิดถึงแม่จะรู้สึกเครียดและเกิดอาการปวดท้อง ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตคือทำให้ไม่มีความสุขและไม่สามารถทำกิจกรรมกับเพื่อนคนอื่นได้ เป็นต้น ตัวอย่างที่อ้อยได้ให้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

"เรามีอาหารอร่อยให้ทาน มีคนทำครัวให้แต่ละมื้อจะมีอาหาร 2 อย่าง มีของหวานและผลไม้สลับกันในแต่ละวัน ถ้าหนูป่วยก็มีแม่ที่หอคอยดูแลและพาไปรักษา ที่นี่จะมีหมอประจำอยู่ด้วย เสื้อผ้าก็มีให้ดีกว่าอยู่ที่บ้านอีก เพราะที่บ้านหนูเวลาจะซื้อเสื้อผ้าต้องขอแม่ แต่แม่ไม่ให้อ้อยเพราะไม่มีตังค์ซื้อ แต่ที่นี่เรามีแจกให้ หนูพึ่งพอใจที่ได้รับ ปัญหาสุขภาพหนู คือ ถ้าหนูคิดถึงแม่หนูจะปวดท้อง และหนูมีโรคประจำตัว คือ โรคกระเพาะด้วย"

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า การที่เด็กเกิดความเครียดจากสาเหตุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองแล้ว จะมีผลต่อสุขภาพจิตและมีผลกระทบต่อสุขภาพทางด้านร่างกายของเด็กด้วย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน มีชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุขและไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นได้

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

อ้อยได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง คือ เรียนเสริมสวยในวันอังคาร ซึ่งเป็นอาชีพที่ชอบและมีความหวังว่าถ้าเรียนจบจะไปประกอบอาชีพนี้ และทางหน่วยงานได้ให้อ้อยทำงานในวันหยุด เช่น ไปจัดสวน แต่งบ้าน ทำให้อ้อยได้เรียนรู้อาชีพและฝึกทักษะในด้านการจัดสวน การที่ได้ไปทำงานข้างนอก ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ อ้อยมีความพึงพอใจมากและมีความสุขที่ได้ทำงาน และมีรายได้เป็นค่าตอบแทนด้วยทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

จากการสัมภาษณ์แม่บ้านเกี่ยวกับการทำงานของเด็ก แม่บ้านให้สัมภาษณ์ดังนี้

"เด็กเป็นคนขยัน ชอบทำงาน แข็งแรง เขาจะออกไปทำงานข้างนอก เพราะอยู่ที่นี้นาน เขาเรียนรู้เร็ว"

จากตัวอย่างที่เด็กได้ฝึกอาชีพ เด็กบอกว่า

“หนูชอบทำเสริมสวย ถ้าหนูจบ ม.6 หนูจะไปเรียนด้านนี้ แต่วันหยุดหรือปิดเทอมหนูได้ไปทำงานข้างนอก ไปจัดสวน แต่งบ้าน งานทำให้หนูได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่นไปจัดสวน ทำให้เรารู้ชีวิตข้างนอก ทำให้เห็นสิ่งแปลกใหม่ ดีกว่าอยู่เฉย ๆ และหนูมีรายได้จากการจัดสวนด้วยครั้งละ 40 บาท หนูภูมิใจค่ะ”

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า การที่สถาบันต่าง ๆ ให้โอกาสเด็กในการประกอบอาชีพ และให้ทางเลือกกับเด็กเลือกประกอบอาชีพตามความสนใจของตนเอง เป็นการปลูกฝังทัศนคติในการประกอบอาชีพให้กับเด็กให้รู้คุณค่าของเงินที่ได้มา นอกจากนี้เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เด็กได้ไปสัมผัสสิ่งแวดล้อมล้อมกายนอกจากการทำงาน แม้ว่ารายได้ที่เด็กได้รับจะไม่มากแต่คุณค่าของเงินที่ได้มาจากการทำงานทำให้เด็กรู้สึกภูมิใจ และมองเห็นคุณค่าของตนเอง

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

อ้อยมีความพึงพอใจมากที่สุดที่ได้ศึกษาต่อหลังจากที่ตลาดโอกาสมา 2 ปี และมีผู้สนับสนุนด้านการศึกษา เช่น มีคนขับรถคอยรับ ส่ง มีเสื้อผ้าเครื่องแบบให้ฟรี สามารถเบิกสมุด อุปกรณ์การเรียนได้ และทางโรงเรียนมีทุนการศึกษาสำหรับเด็กเรียนดี ครูเอาใจใส่เด็กดีมาก คอยเป็นเพื่อนและให้คำปรึกษา นอกจากการเรียนรู้ด้านวิชาการที่โรงเรียนแล้ว อ้อยสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจด้วยโดยไม่มีการบังคับ และอ้อยได้เลือกเรียนเสริมสวยเพราะเป็นวิชาที่ชอบทุกวันอังคารตอนบ่าย นอกจากนี้ทางหน่วยงานได้พาไปศึกษานอกสถานที่ด้วยเช่นพาไปดูการทำงานของโรงงาน ทำให้อ้อยมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

จากการสัมภาษณ์อ้อยมีความสุขที่ได้เรียนหนังสือเพราะทำให้ชีวิตดีขึ้น การศึกษาทำให้มีความหวัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ที่หนูหนีแม่มาเพราะหนูถูกแม่ด่าและทำไมหนูไม่ไปที่อื่นเพราะที่ระยองหนูมีโอกาสเรียนหนังสือ หนูอยากเรียน อยากมีอาชีพเลี้ยงตนเอง มีคนให้โอกาสหนูได้ศึกษาต่อ เพราะหนูเสียเวลามาเกือบ 2 ปี พอหนูได้เรียนบิณฑ์หนูดีใจมาก ที่โรงเรียนสนุก มีเพื่อนเล่น มีคุณครูคอยสอน ทำให้หนูลืมเรื่องอดีต”

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า ปัจจุบันเด็กมีความพึงพอใจที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ เพราะได้รับการสนับสนุนจากสถาบันทางสังคม ซึ่งสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ด้านต่างๆ นอกจากนี้บทบาทของครูมีความสำคัญต่อเด็กมากเพราะเด็กขาดความรัก ความอบอุ่นจากบุคคลในครอบครัว การที่ครูคอยเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ทำให้เด็กรู้สึกไว้วางใจ กล้าที่จะขอคำปรึกษา ทำให้เด็กมีความมั่นคงในชีวิตและมีทางเลือกให้กับตนเอง

### (8) ที่อยู่อาศัย

ด้านที่อยู่อาศัยแม่ของอ้อยไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ต้องอาศัยห้องเช่าและสภาพห้องดีปานกลางเหมาะสำหรับคนมีรายได้น้อย แม่ย้ายที่อยู่บ่อยครั้งเพราะไม่มีเงินเสียค่าเช่าบ้านต้องย้ายไปเรื่อย ๆ ฉะนั้น จึงไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน และสภาพแวดล้อมที่อยู่ก็ทำเลไม่ดีเนื่องจากเป็นแหล่งชุมชน อ้อยไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม เพราะว่าได้ไปอยู่ที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยะเวลานานเกือบ 3 ปี ห้องเช่าที่แม่อยู่ปัจจุบันมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทีวี เทป พัดลม ตู้เย็น แต่อ้อยไม่ชอบที่อยู่ของแม่ในปัจจุบัน เพราะเป็นห้องเช่า อ้อยอยากมีบ้านเป็นของตนเอง ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านเช่นทีวี พัดลม ตู้เย็น ทำให้อ้อยมีความสุขเพียงชั่วคราว จากตัวอย่างการสัมภาษณ์อ้อย ดังนี้

“บ้านของแม่เองไม่มีที่อยู่แน่นอนเป็นห้องเช่า แม่ย้ายที่อยู่บ่อยมาก เนื่องจากบางครั้งก็ไม่มีเงินให้ค่าเช่า ที่อยู่ใหม่ทำเลไม่ดี หนูไม่ชอบ ไม่คุ้นกับสภาพแวดล้อม เพราะหนูอยู่ที่ระยองไม่แออัดเหมือนที่พ่อกับแม่ ในห้องเช่าก็มีพัดลม ตู้เย็น ทีวี เทป หนูก็พึงพอใจและมีความสุข แต่หนูอยากได้ความสุขที่ได้รับจากแม่ของหนูมากกว่า”

จากการศึกษาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เด็กไม่มีความพึงพอใจเพราะที่อยู่ไม่แน่นอน และสภาพแวดล้อมไม่ดี และพบว่าความสุขที่เด็กต้องการ คือ การได้รับความรัก ความอบอุ่นจากแม่ ไม่ใช่เครื่องอำนวยความสะดวกทางด้านวัตถุที่เด็กได้รับจากครอบครัว ปัจจุบันเด็กไม่ได้รับสิ่งนี้จากแม่ เด็กจึงเกิดความเครียด ทำให้ไม่มีความสุขและมีผลกระทบต่อสุขภาพทางด้านร่างกายของเด็กด้วย

#### 4.1.2 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 2 (นามสมมติ ตุ๊ก)

##### 4.1.2.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงตุ๊ก อายุ 13 ปี มีสถานภาพโสด ปัจจุบันกำลังเรียนหนังสือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพี่น้อง 4 คน เป็นลูกคนที่ 2 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ ปัจจุบันได้แยกทางกับสามีใหม่ ตุ๊กอาศัยอยู่กับแม่ซึ่งมีอาชีพรับจ้างทั่วไป แม่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตุ๊กเคยถูกละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยงด้วยการจับหน้าอกและอวัยวะเพศ ขณะที่นอนหลับในห้องเช่า ในปี พ.ศ. 2544-2545 รวม 3 ครั้ง ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ที่พ่อเลี้ยงกระทำตุ๊กคิดว่าปานกลางเนื่องจากยังไม่ได้ถูกสอดใส่ แต่ครั้งที่ตุ๊กคิดว่ารุนแรงที่สุด คือ ครั้งที่ 3 เนื่องจากพ่อเลี้ยงจับที่หน้าอกและอวัยวะเพศด้วย ซึ่งครั้งที่ 1-2 ถูกจับเฉพาะหน้าอก สาเหตุที่ถูกกระทำเพราะที่พักเป็นห้องเช่า ต้องนอนรวมกัน พ่อเลี้ยงกระทำขณะที่ทุกคนกำลังหลับ

#### 4.1.2.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

##### (1) ข้อมูลสนับสนุนจากครอบครัว

จากการศึกษาข้อมูลการสนับสนุนของครอบครัว หลังจากเกิดเหตุการณ์ด้วยการสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามระดับลึก ซึ่งตึกบอกว่า

หลังจากที่เกิดเหตุการณ์ ครั้งที่ 1-2 ตึกไม่ได้บอกใคร เพราะกลัวว่าพ่อเลี้ยงจะทำร้ายตนเองและทำร้ายแม่ แต่ครั้งที่ 3 ไม่สามารถทนได้จึงนำเรื่องไปบอกพี่ชาย หลังจากนั้นพี่ชายได้เล่าเรื่องให้แม่ทราบ แม่ไม่ได้ลงโทษแต่ได้พาตึกและครอบครัวหนีพ่อเลี้ยง แม่ได้ให้กำลังใจด้วยการบอกว่าไม่ต้องคิดอะไรมากให้ลืมเรื่องที่เกิดขึ้น แม่ไม่ได้แจ้งความเพราะได้พาลูกหนีและแยกห่างกับสามี จากตัวอย่างที่ตึกได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูไม่เคยบอกแม่เพราะหนูกลัวพ่อเลี้ยงทำร้ายหนูมากกว่านี้ แม่รู้ทีหลังเพราะหนูบอกพี่ชาย และพี่หนูบอกแม่ แม่ไม่โหมมากแต่ไม่ได้ต่อว่าหนู พาหนูหนี แม่ปลอบใจว่าอย่าคิดถึงภาพนั้นอีก ให้ลืม แต่หนูลืมไม่ได้ ติดตา กลัว แม่ไม่ได้แจ้งความ เพราะแม่บอกว่าไม่ได้โดนมากกว่านี้ ถ้ามากจะแจ้งความ ยังไงแม่ก็พาหนีเขาแล้ว”

ครอบครัวได้อบรมสั่งสอนในการดำรงชีวิตหลังจากเกิดเหตุการณ์ด้วยการบอกตึกว่าให้เริ่มต้นชีวิตใหม่ และดูแลตัวเองให้ดี อย่าไว้ใจคนที่ไม่รู้จัก และได้รับการเอาใจใส่จากแม่มากขึ้น เช่น ไปรับส่งที่โรงเรียนทุกวัน ส่วนพี่ชายก็คอยตักเตือนสั่งสอนให้ตึกดูแลตัวเองให้ดี

“แม่บอกว่าให้หนูเริ่มต้นชีวิตใหม่ ดูแลตัวเอง อย่าไว้ใจใคร พี่บอกว่าโตเป็นสาวแล้วต้องดูแลตัวเองด้วย แม่หนูไปรับส่งที่โรงเรียนทุกวันเพราะกลัวหนูจะได้รับอันตราย แม็ก็ดูแลมากขึ้นก่อนนั้นหนูขึ้นไปโรงเรียนเอง แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ แม่บอกว่าจะรับส่งหนูเองค่ะ”

เนื่องจากครอบครัวได้เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น โดยเฉพาะการแสดงออกของแม่ ทำให้ตึกรู้สึกมีคุณค่าเวลาอยู่กับครอบครัว จากตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูรู้สึกมีคุณค่าเวลาอยู่กับแม่ เพราะหนูก็เป็นหนึ่งในจำนวนลูก แม่เอาใจใส่ดีมาก ทำให้หนูรู้สึกอบอุ่น หนูรักแม่มาก แม่เอาใจเก่ง”

“แม่อยากให้หนูเก่งภาษาต่างประเทศ ให้หนูเรียนตามทีวีเพราะมีรายการที่สอนเกี่ยวกับภาษาด้วย แม่จะแนะนำตลอด หนูไม่ได้เรียนพิเศษเพราะแม่ไม่มีตังค์จ่ายค่าเรียน หนูจึงเรียนตามทีวีค่ะ”

นอกจากนั้นครอบครัวของยังได้สนับสนุนการเรียนรู้ ด้วยการให้คำแนะนำและสอนให้รู้ถึงวิธีการเรียนรู้สามารถเรียนจากสื่อ แทนการเรียนเสริม (พิเศษ) ได้

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าครอบครัวของเด็กดูแลเอาใจใส่ดีมาก แม่และพี่ชายจะไปรับ-ส่งเด็กที่โรงเรียนทุกวัน และจากการสัมภาษณ์แม่ของเด็กเกี่ยวกับแนวคิดในการเลี้ยงดูลูก แม่

จะเป็นทั้งแม่และเพื่อน และให้เด็กตัดสินใจด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันแม่จะคอยชี้แนะแนวทางให้ ซึ่งผู้วิจัยได้ไปสังเกตดูชีวิตครอบครัวของเด็ก ทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บุคลิกของแม่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นแม้ว่าฐานะจะยากจน แต่เด็กได้รับความสุขทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นพลังให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเองที่มีต่อครอบครัว

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

หลังจากเกิดเหตุการณ์แม่ได้พาตุ๊กหนีมาอยู่ที่พัทยา ซึ่งพ่อเลี้ยงไม่ทราบว่าจะอยู่ที่ไหน ชุมชนที่อยู่ ส่วนมากเป็นคนอพยพย้ายถิ่นมาทำงานที่พัทยา และอาศัยห้องเช่าเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน คนในชุมชนไม่รู้เรื่องที่ถูกถูกละเมิดทางเพศ เพราะแม่ของตุ๊กไม่ได้บอกใครและไม่ได้สนิทสนมกับคนในชุมชน ดังนั้น ตุ๊กจึงไม่ได้รับการช่วยเหลือใด ๆ จากชุมชนหลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ

จากการสัมภาษณ์เด็กเกี่ยวกับการสนับสนุนของชุมชน ตุ๊กให้สัมภาษณ์ดังนี้

"ที่หนูอยู่ไม่มีใครรู้ เพราะแม่ไม่ได้บอกใครแม่กลัวหนูอาย และหนูก็ไม่สนิทกับใคร ต่างคนต่างอยู่ ไม่รู้จักกันค่ะ เขาก็มาเช่าห้องอยู่เหมือนหนูเป็นคนต่างจังหวัดกันเป็นส่วนมาก ไม่ได้ทักทายกันค่ะ และการช่วยเหลือก็ไม่มีเพราะต่างคนต่างอยู่ค่ะ"

"หนูชอบที่อยู่ใหม่เพราะสงบดีค่ะ ไม่อึดอัด"

ดังนั้น หลังจากถูกละเมิดทางเพศ ชุมชนไม่ได้มีบทบาทในการสนับสนุนตุ๊กให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะว่าคนในชุมชนส่วนมากเป็นคนย้ายถิ่นเช่นเดียวกัน ไม่ได้คุ้นเคยซึ่งกันและกัน ต่างก็มุ่งที่จะประกอบอาชีพของตนเองเท่านั้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสังเกตที่ห้องพักที่เด็กอาศัยอยู่ในปัจจุบัน เป็นชุมชนที่คนส่วนมากอพยพจากทุกภาคของประเทศไทยที่มาทำงานที่พัทยา และการที่ทุกคนต่างมุ่งหวังที่จะมาประกอบอาชีพ จึงไม่สนิทสนมกัน เพราะต่างคนต่างอยู่และไม่ไว้ใจซึ่งกันและกัน เนื่องจากไม่ทราบพื้นฐานของแต่ละคน และเกรงจะเกิดอันตรายขึ้นกับตนเอง จึงทำให้ครอบครัวของเด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชน

และจากการที่เด็กถูกละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ทำให้คนในครอบครัวเชื่อว่าถ้าถูกรักษาแล้วจะทำให้ครอบครัวเสียชื่อเสียง และเป็นสิ่งที่น่าอาย ไม่สมควรที่จะไปเปิดเผยให้คนอื่นทราบ จึงเป็นสาเหตุให้เด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

## (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

จากการสัมภาษณ์ในการขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้กับชุมชนที่อาศัยอยู่ ตุ๊กไม่ได้ร้องขอความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานใด ๆ เลย แม้กระทั่งการแจ้งความเพื่อขอความช่วยเหลือให้จับกุมพ่อเลี้ยง เนื่องจากแม่กลัวตุ๊กอาย และเหตุการณ์

ที่ถูกกระทำ แม่คิดว่ามีความรุนแรงน้อย เนื่องจากพ่อเลี้ยงไม่ได้สอดใส่อวัยวะเพศ ถ้าตุ๊กถูกพ่อเลี้ยงสอดใส่อวัยวะเพศแม่จะแจ้งความเพื่อให้ช่วยเหลือในด้านกฎหมาย ดังนั้น แม่จึงแก้ปัญหาด้วยการพาตุ๊กหนีพ่อเลี้ยงและแยกทางกับพ่อเลี้ยงอย่างเด็ดขาด

ตัวอย่างที่เด็กให้สัมภาษณ์ดังนี้

"แม่ไม่ได้พาหนูไปแจ้งความหรอก เพราะพ่อเลี้ยงแค่จับเท่านั้น ถ้าเขาใส่ของหนูแม่บอกว่าจะแจ้งความ แต่แม่ได้พาหนูหนีไปอยู่ที่อื่นและแยกทางกับพ่อเลี้ยง อีกอย่างแม่คงกลัวหนูอายด้วย"

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แม่ของเด็กเกี่ยวกับการที่ไม่ได้พาเด็กไปแจ้งความหรือขอความช่วยเหลือจากองค์กรอื่น เพราะแม่ของเด็กคิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่รุนแรง เนื่องจากยังไม่ได้ถูกสอดใส่อวัยวะเพศ และเป็นเรื่องน่าอายถ้าไปบอกคนอื่นทราบกลัวถูกนินทา

จากการศึกษา พบว่า แม่ของเด็กไม่เข้าใจความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ เพราะคนส่วนมากไม่ได้คิดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก โดยเฉพาะทางด้านจิตใจ และจะเป็นปัญหาของสังคม ถ้าคนที่กระทำเด็กไปกระทำกับเด็กคนอื่นอีกต่อไป

#### (4) ข้อมูลการสนับสนุนจากโรงเรียน

จากการศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากโรงเรียนที่ตุ๊กเรียนอยู่ในปัจจุบัน ทางโรงเรียนไม่ทราบเหตุการณ์ที่ถูกละเมิดทางเพศ เนื่องจากตุ๊กไม่ได้บอกให้ครูทราบ เพราะอายและขณะที่เกิดเหตุการณ์ตุ๊กเรียนอยู่ในชั้นระดับประถม ปัจจุบันได้ย้ายมาเรียนที่แห่งใหม่ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา และอีกสาเหตุหนึ่งแม่ของตุ๊กมีความคิดว่าไม่จำเป็นที่จะต้องบอกให้ครูทราบ เพราะกลัวตุ๊กจะอายคนอื่น จากตัวอย่างที่ตุ๊กได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"ที่โรงเรียนครูไม่รู้เรื่องของหนูหรอก แม่ไม่ให้หนูบอกค่ะ แม่บอกว่ากลัวหนูจะอาย และหนูก็อายด้วยถ้าบอกครู"

ที่โรงเรียนตุ๊กได้เรียนรู้เรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นจากครูผู้สอนในแต่ละวิชา การป้องกันตนเองระหว่างวัยรุ่นหญิง ชาย ขณะมีเพศสัมพันธ์ต้องรู้จักป้องกันด้วยการคุมกำเนิดหรือใส่ถุงยางอนามัยในวิชาสุขศึกษา และได้เรียนรู้การป้องกันตนเองจากวิชาพลศึกษาในแต่ละอาทิตย์ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

"ที่โรงเรียนครูเขาก็สอนการป้องกันตนเองในวิชาพลศึกษา บางวิชาเช่นสุขศึกษาก็สอนเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายควรจะทำยังไง หนูก็นำมาใช้ได้คะเช่นเวลามีประจำเดือน ต้องรักษาความสะอาดอย่างไรบ้าง"

“หนูได้รับทุนการศึกษาค่ะ 2500 บาท เพราะเป็นเด็กยากจนและหนูเรียนดีได้เกรด 3 กับ 4 ได้ปีเดียวค่ะ ครูเค้าจะเลือกเอาเด็กที่เรียนดี ประพฤติดี หนูก็เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น แต่ทุนต้องหมุนเวียนกันค่ะ”

“ครูเอาใจใส่ดีมากค่ะ คอยให้คำปรึกษา เวลาหนูอยากรู้อยากเห็นอะไรก็ตามได้ ครูใจดีทุกคนค่ะ ไม่ดุเด็ก โดยเฉพาะครูประจำชั้นหนูดีมาก เวลาหนูสงสัยอะไร ทำการบ้านไม่ได้ไม่เข้าใจก็ตามครูได้ ครูคอยบอก แนะนำหนูดีค่ะ”

“หนูอยู่ที่โรงเรียนหนูรู้สึกมีคุณค่าในตนเองค่ะ เพราะหนูสามารถช่วยครูได้ เช่น ทำความสะอาด ช่วยครูทำงาน หยิบสิ่งของให้ และหนูก็ช่วยเพื่อนได้ด้วยถ้าเพื่อนทำการบ้านไม่ได้ หนูก็บอกเขา ถ้าหนูทำไม่ได้เพื่อนก็จะบอกหนู”

ตุ๊กได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนในด้านการอบรมสั่งสอน การให้ความรู้ การให้ทุนสนับสนุนในการศึกษา โดยเฉพาะเด็กที่มีความประพฤติดีแต่ยากจน และเป็นการบริการทางสังคมที่ภาครัฐให้กับเด็กด้วย นอกจากนี้การแสดงออกของครูที่มีต่อเด็กทำให้ตุ๊กมองเห็นคุณค่าของตนเอง การได้รับความรัก ความเอาใจใส่ การให้คำปรึกษา ทำให้ตุ๊กรู้สึกอบอุ่น มีความสุขที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบาทของครูมีผลต่อคุณภาพชีวิตของตุ๊กเป็นอย่างมากรองจากครอบครัวของตนเอง

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

ตุ๊กมีเพื่อนที่สนิทอยู่ด้วยหนึ่งคนที่เล่นด้วยกันตั้งแต่เด็ก หลังจากเกิดเหตุการณ์ได้เล่าเรื่องที่ถูกพ่อเลี้ยงละเมิดไปให้เพื่อนทราบ และไม่รู้สึกอายเพราะเพื่อนคนนี้เป็นคนที่ตุ๊กอยู่ด้วยมีความสุขเหมือนที่อยู่กับแม่ เพื่อนตกใจที่ได้ทราบข่าว และบอกให้ตุ๊กหลีกเลี่ยงพ่อเลี้ยงพยายามอย่าเข้าใกล้เขา อย่าอยู่ลำพังกับพ่อเลี้ยงสองต่อสอง และคอยหลบใจ เวลาพบกันก็จะคอยถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง แต่ตุ๊กไม่ได้เจอเพื่อนทุกวันเพราะเรียนคนละสถาบันและบ้านอยู่ไกลกัน ฉะนั้น จึงเจอกันอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง

“หนูเล่าเรื่องให้เพื่อนที่สนิทด้วยคนหนึ่ง แต่ไม่ใช่เพื่อนที่โรงเรียนนะค่ะ ที่หนูกล้าเล่าให้เขาฟังเพราะหนูมีความสุขเวลาอยู่กับเขา เขาเป็นเพื่อนที่ดีค่ะ เขาตกใจมากค่ะที่ทราบเรื่อง และถามหนูว่า เธอทำยังไงถึงออกมาได้ เพื่อนคอยหลบใจและสอนหนู เช่น ให้หนูเบี่ยงบ่ายพ่อเลี้ยง ถ้าเขาเข้าห้องก็ให้หนูอยู่ข้างนอกห้อง ถ้าเขาอยู่ในบ้านให้หนูอยู่นอกบ้าน ที่หนูไม่ได้บอกเพื่อนที่โรงเรียนทราบ หนูไม่ไว้ใจค่ะกลัวเขาล้อและนินทาเอาว่าหนูเสียตัว เพราะแต่ละคนนิสัยไม่เหมือนกัน แต่เพื่อนคนที่หนูเล่าหนูนับถือเขาค่ะ เขาทำให้หนูมีความสุขเวลาเจอกันมีแต่เสียงหัวเราะ เพื่อนอายุ 14 ปี เรียนกันคนละที่ เขาทำให้หนูลืมเหตุการณ์นั้นได้ค่ะ เราจะชวนกันไปว่ายน้ำ เพราะหนูชอบเล่นน้ำค่ะ หนูรู้สึกว่าเป็นเพื่อนคนนี้เขาให้ความสำคัญกับหนูมากค่ะ”

จากการสัมภาษณ์แม่ของตุ๊กเกี่ยวกับเพื่อนสนิทที่ตุ๊กคบด้วยในปัจจุบัน คือ เพื่อนที่เล่นด้วยกันมาตั้งแต่เด็กและแม่ก็ให้โอกาสเด็กเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เปรียบเสมือนว่าเป็นลูกสาวคนหนึ่งในครอบครัว และแม่ให้ความไว้วางใจ เพื่อนของเด็กจะคุ้นเคยกับทุกคนในครอบครัว

จากผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า เพื่อนที่ทำให้ตุ๊กมีความสุขและลิ้มเหตุการณ์ที่ถูกพ่อเลี้ยงละเมิดทางเพศได้ คือ เพื่อนที่เล่นด้วยกันมาตั้งแต่เด็ก และเพื่อนเป็นบุคคลที่สำคัญรองจากครอบครัวที่เด็กสามารถเปิดเผยและเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เนื่องจากเด็กให้ความไว้วางใจ และมีความสุขเมื่ออยู่ด้วยกัน การแสดงออกของเพื่อน การทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ตุ๊กมองเห็นคุณค่าของตนเองและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยการขอคำปรึกษาเพื่อน ได้รับกำลังใจ และความห่วงใยทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นที่มีคนอยู่เคียงข้าง

#### 4.1.2.3 การเลือกรับสื่อ

จากการศึกษาการเลือกรับสื่อของตุ๊กหลังจากที่ถูกละเมิดทาง พบว่า สื่อมีผลต่อคุณภาพชีวิตของตุ๊กเป็นอย่างมาก จากตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

"หนูชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด ดูแทบทุกวัน เพราะที่บ้านมีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ไม่เคยดูแม่ไม่ได้ซื้อให้ดู ที่โรงเรียนก็มีห้องสมุดแต่หนูไม่ชอบดู แม่จะสอนให้หนูดูข่าว หนูชอบดูข่าวอาชญากรรม ข่าวถูกข่มขืน ข่าวคนหนีออกจากบ้าน เพราะได้ความรู้ดีค่ะ เราจะได้ป้องกันตัวเองด้วย"

"รายการที่หนูชอบมากที่สุดคือสารคดีสัตว์ หนูชอบดูมาก มีความสุขดูแล้วเพลินดีค่ะ ตื่นเต้นดี ได้ความรู้ด้วย เพราะเวลาหนูเรียนวิทยาศาสตร์หนูก็ได้รู้ถึงการกำเนิดของสัตว์ ความร้ายของมัน กินอาหารอย่างไร คุร้ายอย่างไร ทำให้หนูมีความรู้หลายอย่าง และหนูไม่มีโอกาสเรียนพิเศษ แม่ไม่มีตั้งค้หนูจึงเรียนทางโทรทัศน์ค่ะ"

"หนูว่าโทรทัศน์มีประโยชน์ หนูดูแล้วได้ความรู้หลายอย่าง นำไปใช้ในการเรียนได้ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และความรู้ทั่วไป"

พบว่า ตุ๊กมีวิธีการเลือกรับสื่อที่ตนเองชอบและสามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ โทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่ชอบดูมากที่สุดและคิดว่ามีประโยชน์ต่อตนเองมาก นอกจากจะให้ความสนุกเพลิดเพลินยังสามารถนำสิ่งที่ได้ดูจากโทรทัศน์ไปใช้ในการเรียนรู้ที่โรงเรียนในแต่ละวันด้วย เช่น การเรียนภาษาอังกฤษ การเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งตุ๊กไม่มีโอกาสเรียนพิเศษ แต่ได้อาศัยการเรียนจากโทรทัศน์ที่บ้าน นอกจากนี้ยังได้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และมีวิธีการป้องกันอย่างไรเพื่อมิให้เกิดขึ้นกับตนเองอีกครั้งหนึ่ง

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า ครอบครัวมีบทบาทและสนับสนุนในการเลือกรับสื่อของเด็ก เพราะจากการให้สัมภาษณ์แม่ได้สอนให้เด็กเลือกรับสื่อที่มีประโยชน์ต่อตนเองและ

สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และจากบุคลิกของเด็กที่ชอบเรียนรู้เด็กจึงมีวิธีการเลือกรับสื่อที่นำไปใช้ในการเรียนของตนเองและให้ความเพลิดเพลินด้วยในขณะเดียวกัน

#### 4.1.2.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของตุ๊ก หลังจากถูกละเมิดทางเพศจากพ่อเลี้ยงแล้ว ตุ๊กได้มองตนเองอย่างไร โดยใช้คำถามระดับลึก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“หนูเกิดมาเพื่อแม่ รู้สึกว่าแม่รักหนูมาก แม่บอกว่าถึงหนูจะเป็นอะไรหนูก็เป็นเด็กดีได้ หนูช่วยสังคมได้ เช่นหนูจะช่วยกันกับเพื่อนเก็บขยะในวันสำคัญตามชายหาด บำเพ็ญประโยชน์”

“หนูเล่นดนตรีไทยได้ ครูเคยสอนหนูเล่นขลุ่ยที่โรงเรียนเก่า หนูว่าไทยได้ดีด้วยหนูชอบมาก ค่ะ เคยแสดงงานของโรงเรียน หนูว่าอธิษฐานและ รำนักษมีนได้ ครูให้หนูแสดงประจำค่ะ ตอนที่ หนูเรียนประถม”

“บางครั้งหนูก็คิดว่าตนเองมีปมด้อย มันคิดขึ้นมาเป็นบางครั้งเท่านั้น หนูพยายามลืมค่ะ แต่ก็ได้ไม่ได้เป็นต่ออุปสรรคต่อหนูหรอก หนูก็ลืมเพราะแม่ให้กำลังใจตลอด แม่บอกว่าต้องยอมรับกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา ต่อไปต้องระวังมากขึ้น ทำให้หนูคิดว่าหนูยังมีอนาคตอีกไกลและหนูเรียนหนังสือด้วย มันจะคิดขึ้นมาบ้าง หนูก็ไม่ทราบว่ามันคิดขึ้นมาได้อย่างไร”

“หนูชอบเรียนวิทยาศาสตร์อยากพิสูจน์ว่าทำไมทุกอย่างมันถึงเกิดขึ้นได้ มันมาจากสาเหตุอะไร หนูว่านักวิทยาศาสตร์เขาเก่ง หนูอยากเป็นคนเก่งค่ะ แต่หนูไม่แน่ใจว่าหนูจะสามารถเรียนได้มากกว่านี้ เพราะว่ากลัวแม่ไม่มีตั้งค้ส่งหนูเรียน”

จากการศึกษานี้ พบว่า ตุ๊กมองเห็นคุณค่าในตนเองจากการแสดงออกของแม่ที่ทำให้ตุ๊ก รู้สึกว่าเป็นคนที่มีคุณค่า เช่นคำพูดสำหรับแม่ที่บอกว่า “แม้ว่าตุ๊กจะเป็นอะไรก็สามารถเป็นเด็กดีของสังคมได้” ตุ๊กคิดว่าตนเองสามารถรำไทย เล่นดนตรีไทยได้แม้ว่าในบางครั้งจะรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย แต่ตุ๊กโชคดีที่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากแม่ จากครูที่โรงเรียนที่มองเห็นความสามารถของตุ๊ก นอกจากนี้ตุ๊กเป็นคนที่ไม่ค่อยคิด สงสัย ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังนั้น ความรู้สึกที่ว่าตนเองมีปมด้อยจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต

จากการสังเกตขณะที่ผู้วิจัยที่ได้สัมภาษณ์เด็ก พบว่า เด็กรู้สึกผูกพันและมีความเชื่อมั่นกับบุคคลในครอบครัวมาก โดยเฉพาะการแสดงออกของแม่ การที่แม่ได้อบรมเลี้ยงดูทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าต่อครอบครัวมาก ปฏิกริยา ท่าทาง คำพูดของบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมีผลต่อความเชื่อมั่นของเด็ก และการที่เด็กได้มีโอกาสได้เรียนรู้และได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเองในกิจกรรมของโรงเรียน สร้างความภูมิใจให้กับเด็กทำให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น

#### 4.1.2.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ในปีแรกหลังจากเกิดเหตุการณ์ตึกถล่มว่าจะถูกพ่อเลี้ยงข่มขู่ และกลัวความไม่ปลอดภัย แต่ปัจจุบันตึกมีความสุขกับการดำรงชีวิตที่อยู่กับแม่ พี่ชาย พี่สะใภ้และน้องสาว น้องชาย ที่มีความรักและเอาใจใส่อย่างดี และไม่มีพ่อเลี้ยงอยู่ด้วยทำให้ไม่รู้ลี้ภัยกังวล ด้านความเป็นอยู่ก็ดีขึ้น มีพี่ชายและพี่สะใภ้ช่วยแม่หาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ตึกมีกำลังใจ มองว่าทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวเองมีแต่สิ่งสวยงาม มีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับแม่และน้อง เช่น แม่พาไปเที่ยวฟาร์มจะเข้ในช่วงปิดเทอมเดือนตุลาคมที่ผ่านมา และได้มีความสุข สนุกสนาน ตื่นเต้น เพราะเป็นคนที่ชอบสัตว์ และได้ความรู้จากการไปเที่ยว ดังตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ปัจจุบันหนูไม่รู้ลี้ภัยกังวลค่ะ เพราะแม่แยกทางกับพ่อเลี้ยงเด็ดขาด หลังจากที่เขาทำหนู หนูมีความสุขที่อยู่กับแม่ พี่ น้อง แม้ว่าจะยากจน แต่ความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก เพราะมีพ่อชาย พี่สะใภ้ หาเงินช่วยแม่ หนูว่าโลกนี้น่าอยู่ค่ะ วันหยุดแม่ก็พาหนูกับน้องไปเที่ยว ฟาร์มจะเข้ มีความสุขค่ะที่ได้ไปกับครอบครัว ได้ความรู้ด้วยค่ะ เพราะหนูเป็นคนที่ชอบดูสารคดี สัตว์ และนี่ได้เห็นของจริง ตื่นเต้นมากค่ะ”

ตึกมีความสุข อบอุ่นที่ได้อยู่กับพี่ชายเพราะพี่ชายอายุห่าง 8 ปี พี่จะรักตึกมากเพราะเป็นน้องสาว จะดูแลเอาใจใส่อย่างดีทำให้มีความสุขอบอุ่นเหมือนมีพ่อคอยดูแล ส่วนน้องสาวและน้องชายก็จะทะเลาะกันบ้าง ส่วนมากจะเล่นกันมากกว่า ตึกรู้สึกมีความสุขที่ได้อยู่ร่วมกันระหว่างพี่น้อง

จากการศึกษา พบว่า สุขภาพจิตของตึกดีขึ้น เพราะสถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะขาดพ่อซึ่งเป็นผู้นำครอบครัว แต่ตึกมีแม่ที่มีบทบาททั้งเป็นพ่อและแม่ในขณะเดียวกัน ซึ่งมีผลต่อแนวคิดในการดำรงชีวิตของเด็กและทำให้เด็กมุ่งอนาคตในทางที่ดี และจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับสังคมของเด็กด้วย

##### (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

หลังจากเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งปัจจุบันตึกรู้สึกว่าตนเองได้รับความยุติธรรมจากแม่มากที่สุด เพราะแม่เลือกที่จะแยกทางกับพ่อเลี้ยงเมื่อรู้ว่าพ่อเลี้ยงทำผิด ซึ่งการกระทำของแม่ทำให้ตึกคิดว่าตนเองได้รับความยุติธรรมมาก ดังตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูรู้สึกว่าแม่ทำถูกต้องค่ะ เมื่อพ่อเลี้ยงทำหนู แม่จึงแยกทางและเลือกที่จะอยู่กับลูก หนูว่าแม่มีความยุติธรรมมาก”

“ที่โรงเรียนให้ทุนการศึกษาเด็ก ครูก็จะเลือกเด็กที่เรียนดี ฐานะยากจน ประพฤติดี ให้ทุนการศึกษาและหนูก็ได้รับคัดเลือก เพราะผลการเรียนของหนูได้เกรด 3 และ 4 ค่ะ หนูว่าเหมาะสมแล้วค่ะ หนูฟังพอใจมากค่ะแม้ว่าจะได้แค่นี้เอง”

“หนูรู้สึกว่าคุณรอบข้างรักหนูค่ะ ไม่ใช่ว่าหนูรักเขาเพียงข้างเดียว ครูเขาก็มารักหนูเพราะครูเห็นว่าที่บ้านหนูยากจน และหนูเรียนดี แม่ไม่มีรายได้มาก จึงให้ทุนหนู หนูมีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่บ้าน เวลาแม่จะไปซื้อของ เขาก็จะถามความคิดเห็นหนู แต่ก็มีเหมือนกันเวลาเล่นกันกับน้องและทะเลาะกันเสียงดัง แม่ก็จะโมโห หนูและน้องไม่สามารถโต้แย้งได้ แม่จะบอกว่ามีผิดกันทุกคน และก็มีเหมือนกันที่น้องทำผิด แม่ให้หนูยอมน้องเพราะน้องอายุน้อยกว่าหนู 7 ปี ทำให้หนูรู้สึกว่าไม่เป็นธรรมเหมือนกัน ก็ต้องยอมน้องค่ะเพราะหนูเป็นพี่ แต่แม่จะมาปลอบใจและบอกเหตุผลกับหนูทีหลังค่ะว่าทำไมแม่ถึงต้องให้หนูยอมน้อง”

จากการศึกษา พบว่า ตึกมีความรู้สึกได้รับการยอมรับ ความยุติธรรมจากการพิจารณาของโรงเรียน ตึกได้รับทุนการศึกษาในฐานะเด็กยากจนและเรียนดี ซึ่งตึกรู้สึกพึงพอใจมากที่ได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากทางโรงเรียน นอกจากนี้การแสดงออกของแม่ที่ทำให้ตึกรู้สึกว่ายุติธรรมคือ แม่เลือกที่จะแยกทางกับพ่อเลี้ยง ทำให้ตึกรู้สึกถึงความเอาใจใส่ของคนรอบข้าง แต่ความสัมพันธ์กับน้องตึกรู้สึกถึงการได้รับความรักจากแม่เหมือนกันทุกคน เพราะเวลาผิดแม่ไม่ได้ตัดสินว่าใครผิดถูก แต่จะลงโทษเหมือนกันทุกคน พร้อมอธิบายถึงเหตุผล

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกถึงความปลอดภัย จนกระทั่งปัจจุบันตึกยังรู้สึกหวาดผวาท่อเหตุการณ์ที่ผ่านมา แม้ว่าเหตุการณ์จะผ่านมา 3 ปี ภาพเหตุการณ์ที่ถูกกระทำยังอยู่ในจิตใต้สำนึก ทำให้ตึกไม่สามารถที่จะลืมกับเหตุการณ์นั้นได้ ดังตัวอย่างจากการที่ตึกได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูรู้สึกหวาดผวากับเหตุการณ์ที่ผ่านมา ยังเกิดขึ้นกับหนูเป็นบางครั้ง เพราะอยู่ ๆ ก็คิดขึ้นมา หนูก็ไม่ได้นึกถึงมันนะค่ะ แต่มันก็เกิดอาการผวาเวลาหนูอยู่บ้านคนเดียว ไม่รู้มันคิดขึ้นมาได้อย่างไร ทั้งที่บ้านหนูไม่มีพ่อเลี้ยงอยู่ด้วย”

ตึกรู้สึกว่าครอบครัวมีความปลอดภัย เพราะปัจจุบันแม่ก็ไม่ได้มีสามีใหม่ และพี่ชายที่สะใภ้มาอยู่ด้วย ทำให้รู้สึกว่ามีคนมาปกป้องดูแลแทนแม่ เพราะในความรู้สึกของตึกพี่ชายเหมือนหัวหน้าครอบครัวคนหนึ่งที่สามารถแทนพ่อได้

“ตอนนี้แม่ไม่ได้มีแฟนใหม่ หนูดีใจและรู้สึกปลอดภัยค่ะ ถ้าแม่มีแฟนใหม่และพามาอยู่ด้วย หนูคงอยู่ไม่ได้เพราะหนูกลัวจะเหมือนพ่อเลี้ยงคนเก่าค่ะ ที่หนูมั่นใจว่าที่บ้านปลอดภัยเพราะพี่ชายมาอยู่ด้วย พี่หนูก็เหมือนพ่อหนูค่ะ พี่ดูแลหนูดีมาก”

“กับสภาพแวดล้อมที่หนูอยู่ก็เป็นชุมชน คนเยอะค่ะ ที่ห้องแถวไม่ได้สูงสิงกัน ไม่แออัด อากาศก็ดีค่ะ แม่ไม่ให้ออกไปไหนคนเดียวกลางคืนเพราะที่นั่นมีวัยรุ่นเยอะ กลัวถูกจี้ ช่มชืดค่ะ หลังจากเลิกเรียนแม่มารับก็อยู่กันในห้อง ถ้าจะออกไปไหนต้องไปกับแม่ค่ะ”

ตุ๊กรู้สึกไม่ปลอดภัยกับสภาพแวดล้อมเพราะคนในชุมชนเป็นคนต่างถิ่นที่มาเช่าห้องอยู่ แต่ไม่ได้คลุกคลีซึ่งกันและกัน แม้ว่าห้องแถวที่อยู่จะมีจำนวนไม่มาก แต่รายล้อมด้วยชุมชนใหญ่ที่อยู่ใกล้กัน ซึ่งมีกลุ่มวัยรุ่นชอบมานั่งรวมกันเป็นกลุ่ม ทำให้ตุ๊กกลัวความไม่ปลอดภัยเกรงจะเกิดอันตรายกับตนเอง

จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะที่ไปเยี่ยมบ้านเด็ก พบว่า เด็กอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดและเป็นคนต่างถิ่นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เด็กจึงรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน และเหตุการณ์ที่พ่อเลี้ยงละเมิดทางเพศเป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่เกิดขึ้นในชีวิตของเด็ก ยากที่จะลืมได้ นอกจากเด็กจะได้รับการฟื้นฟูทางด้านจิตใจ แม้ว่าเด็กจะได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว แต่เด็กก็ไม่สามารถที่จะลืมเหตุการณ์นี้ได้

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวหลังจากเกิดเหตุการณ์ พบว่าตุ๊กได้อยู่กับแม่ พี่ชาย พี่สะใภ้ น้องชายและน้องสาว โดยไม่มีพ่อเลี้ยง ตุ๊กรู้สึกพึงพอใจมากและมีความสุขที่แม่ไม่มีสามีใหม่ แม้จะฐานะยากจนแต่มีความอบอุ่นทางด้านจิตใจ ทุกคนมีความรักให้แก่กันและกัน โดยเฉพาะการแสดงออกของแม่และพี่ชายที่ทำให้ตุ๊กมีความรู้สึกว่าครอบครัวมีความมั่นคง ตุ๊กคิดว่าเงินมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตมากแต่สามารถหาได้ ถ้ามีความขยัน แต่ความรักมีความสำคัญมากกว่าถ้าครอบครัวไม่มีก็จะเกิดปัญหาขึ้นทำให้ครอบครัวล้มเหลว ดังตัวอย่างจากการที่ตุ๊กให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูดีใจมากและมีความสุขในชีวิตครอบครัวที่อยู่ตามประสาแม่ลูก พี่น้อง ที่ไม่มีพ่อเลี้ยง แม่ก็ไม่มีแฟนใหม่ ปัจจุบันหนูพึงพอใจมากกับครอบครัวหนู หนูคิดว่าครอบครัวหนูมีความมั่นคงค่ะ แม้ว่าครอบครัวหนูยากจน แต่เงินมีค่าน้อยกว่าความรักที่แม่กับพี่มีต่อหนู พี่รักหนูมาก พี่บอกหนูค่ะว่าหนูเป็นน้องผู้หญิงที่พี่รัก เงินหาได้ค่ะถ้าไม่ขี้เกียจ แต่ความรักถ้าบ้านไหนไม่มี ถ้าแม่ไม่รักหนู เลือกพ่อเลี้ยงหนูก็รู้ว่าตัวเองจะเป็นยังไง และถ้าพี่ไม่ช่วยแม่จ่ายค่าบ้านครอบครัวหนูคงแย่ แต่ที่หนูเขารับผิดชอบค่าเช่าบ้านค่ะแม่ถึงมีเงินส่งหนูเรียน หนูถึงบอกครูว่าครอบครัวหนูดีขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก”

ครอบครัวของตุ๊กมีความอบอุ่น ตุ๊กมีความเชื่อมั่นและพึงพอใจกับครอบครัวของตนเองมาก เพราะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่เหมือนกับที่มีพ่อเลี้ยงอยู่ด้วย ปัจจุบันพี่ชายช่วย

หาเลี้ยงครอบครัวอีกคนหนึ่ง ทำให้ดิ๊กรู้สึกว่าการครอบครัวมีความมั่นคงและมีชีวิตที่ดีขึ้น และดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในปัจจุบัน

จากการศึกษาชีวิตครอบครัวของเด็กผู้วิจัย พบว่า เพราะแม่ตระหนักถึงความสำคัญของสมาชิกในครอบครัวและให้ความยุติธรรม โดยอาศัยความรักเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และบทบาทของแม่ซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวที่มีจิตใจเข้มแข็งสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครอบครัว โดยนำสมาชิกให้รอดพ้นจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบให้เด็กมีความเชื่อมั่นว่าครอบครัวปกป้องตนเองได้และมีผลให้เด็กพึงพอใจกับสถานะของครอบครัวตนเองในปัจจุบัน

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสุขภาพหลังจากเกิดเหตุการณ์ ดิ๊กไม่พึงพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายของตนเอง จากตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ดังนี้

"สุขภาพหนูไม่ดีค่ะ ปัจจุบันหนูมีโรคประจำตัว คือ โรคหอบ จะเป็นช่วงที่อากาศเย็นค่ะ และเป็นสาเหตุทำให้หนูขาดเรียนบ่อยด้วย แม่กับพี่ชายเอาใจใส่ดี พาหนูไปหาหมอใกล้ ๆ บ้าน แม่จะคอยดูแลเวลาหนูเป็นค่ะ"

"เสื้อผ้าหนูก็มีใส่ปกติ แต่ไม่ได้ซื้อบ่อยเพราะต้องประหยัดค่ะ หนูพอใจกับในสิ่งที่หนูมี และจะใส่ต่อกันค่ะ ถ้าหนูใส่ไม่ได้ก็จะเก็บไว้ให้น้องสาว"

"อาหารที่บ้านบางวันก็ไม่เพียงพอ เพราะอยู่กันหลายคน แต่ก็ต้องอดทนกินแบบประหยัดค่ะ แม่ไม่ได้ซื้อผลไม้ นมหนูก็ไม่ได้ดื่มหรอก ที่บ้านไม่มีขนมให้ทานค่ะ มีแต่ข้าวกับกับเท่านั้นในแต่ละมื้อ แม่ไม่มีตังค์ ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด หนูก็อยากกินอาหารหลาย ๆ อย่าง แต่แม่มีให้แค่นี้ก็กินได้ค่ะ ต้องเก็บเงินค่าเช่าบ้านเดือนละ 1500 บาท ค่าน้ำค่าไฟ แม่จะออกเองค่ะ ดีที่พี่ชายช่วยเหลือ อาหารแม่จะซื้อส่วนมาก พี่สะใภ้เขาก็ซื้อค่ะ บางครั้ง"

ที่ห้องเช่าอยู่ด้วยกัน 7 คน ก็คับแคบค่ะ เวลาร้อนก็มีพัดลม แต่ไม่พอค่ะเพราะอากาศร้อน ก็รู้สึกไม่สบายกายเหมือนกัน มันร้อนค่ะ บางครั้งพัดลมก็มาไม่ถึง ต้องแบ่งกันค่ะ"

จากการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพกาย พบว่า ดิ๊กไม่มีความพึงพอใจกับสุขภาพกายของตนเอง เพราะมีโรคประจำตัว คือ ภูมิแพ้ซึ่งเป็นสาเหตุให้ขาดเรียนบ่อย แต่ก็พึงพอใจที่มีแม่และพี่ชายคอยดูแลเอาใจใส่สุขภาพเวลาเจ็บป่วย ส่วนในด้านอาหารได้รับอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย เช่น นม ผลไม้ ขนม ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย อันเนื่องมาจากฐานะยากจน และต้องเก็บเงินไว้จ่ายเป็นค่าเช่าบ้านแม้ว่าจะมีพี่ชายช่วยเหลือแต่บางเดือนก็ขัดสน ฉะนั้นครอบครัวต้องใช้เงินแบบประหยัด ดิ๊กมีความต้องการที่จะได้รับอาหารครบทุกหมู่ สำหรับ

ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันเป็นห้องเช่า ห้องที่อยู่คับแคบ มีพัดลมไม่เพียงพอต่อจำนวนคนที่อยู่ เวลาที่นอนรวมกันแออัดและสภาพอากาศร้อนทำให้ไม่มีความสุขทางด้านร่างกาย

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้ของตุ๊กในปัจจุบัน พบว่า

ตุ๊กมีรายได้วันละ 20 บาท ไปโรงเรียนจากพี่ชายเป็นผู้ให้เงิน โดยจะใช้เป็นค่าอาหารที่โรงเรียนจานละ 12 บาท ที่เหลือค่าขนม และน้ำดื่ม ส่วนมากจะมีเงินเหลือเพราะใช้ซื้อแต่อาหาร ไม่ได้เสียค่าเดินทาง เนื่องจากแม่รับส่งทุกวัน ตุ๊กพึงพอใจปานกลางกับรายได้เพราะเพียงพอกับค่าอาหารและมีเหลือไว้เก็บครั้งละ 8 บาท แต่ก็บางครั้งที่รายได้วันละ 20 บาทไม่พอกับค่าใช้จ่าย ถ้าแม่ไม่สามารถไปรับ ส่ง ได้ เนื่องจากค่ารถโดยสาร 10 บาท และเงินที่เหลือก็ไม่เพียงพอที่จะซื้ออาหารทานได้ ฉะนั้น จะไม่ได้ทานอาหารกลางวัน เพราะต้องเก็บเงินไว้เป็นค่ารถโดยสารกลับบ้าน

“หนูได้เงินจากพี่ชายวันละ 20 บาทไปโรงเรียน หนูพอใจแต่ไม่มากนักนะ เพราะถ้าแม่ไม่ไปรับหนู หนูก็จะไม่ได้กินข้าวเที่ยง ต้องเจียดเงินเป็นค่ารถ 10 บาท ค่าข้าวจานละ 12 บาทก็ไม่พอ”

จากการศึกษา พบว่า เด็กเคยทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านอาหารเกาหลีในช่วงปิดเทอม โดยมีรายได้ 2000 บาท เด็กรู้สึกพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับมากเพราะ ได้มาจากการทำงาน แต่รายได้อีกไม่พอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากที่บ้านมีรายจ่ายมาก เด็กได้นำเงินไปช่วยเหลือครอบครัว ให้แม่จ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ และค่ารถ เด็กมีความสุขที่ได้ทำงาน นอกจากนี้ยังได้รับประสบการณ์ในด้านภาษา เนื่องจากแขกที่มาทานอาหารที่ร้านเป็นคนต่างชาติ ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วย

เกี่ยวกับรายได้ตุ๊กมีความพึงพอใจน้อยเนื่องจากไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่มีความพึงพอใจมากที่ได้ทำงานช่วยเหลือครอบครัว แม้ว่ารายได้จะน้อย ตุ๊กได้ประสบการณ์ในด้านภาษาจากการทำงาน

“หนูได้ทำงานเสิร์ฟ เป็นร้านอาหารเกาหลีในช่วงปิดเทอมค่ะ ค่าให้ 2000 บาท หนูดีใจและภูมิใจมากที่หนูทำงานได้ หนูให้แม่เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ แต่ก็ไม่พอหรอกค่ะ หนูได้รู้ภาษาต่างประเทศด้วยเพราะต้องพูดภาษาอังกฤษเวลาแขกเข้าร้าน ส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ หนูชอบค่ะ”

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

เกี่ยวกับการศึกษาในปัจจุบัน ตุ๊กได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจในด้านการศึกษาดังนี้

“หนูดีใจที่แม่สนับสนุนการเรียนของหนู ทำให้หนูได้เรียนหนังสือ เวลาว่างแม่ก็จะพาไปเที่ยวหนูก็ได้ความรู้ไปด้วย หนูไม่พึงพอใจกับผลการเรียน เพราะการเรียนไม่ค่อยดี ที่หนูบอกครู หนูขาดบ่อยเวลาไม่สบาย เทอมหนึ่งหนูขาด 6-7 วัน โรคหอบกำเริบ หนูไปเรียนไม่ได้หายใจไม่ออก เหนื่อยด้วย ต้องหยุดเรียน”

ตุ๊กมีความพึงพอใจที่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ เนื่องจากแม่สนับสนุนด้านการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกห้องเรียน แม่จะพาไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ในพัทยาที่เป็นแหล่งความรู้ ตุ๊กก็ได้รับความรู้จากการไปเที่ยวในแต่ละครั้งด้วย ตุ๊กไม่พึงพอใจผลการเรียน เนื่องจากมีปัญหาด้านสุขภาพ ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลการเรียนลดลง

“ครูเอาใจใส่ด้านการเรียนของหนูดีค่ะ โรงเรียนหนูเป็นโรงเรียนมีชื่อในพัทยา เป็นโรงเรียนเร่งสู่มิน และเป็นโรงเรียนในฝันของเมืองพัทยาด้วย ที่โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ ครูเขาให้เล่นเวลาว่าง มีกิจกรรมหลายอย่าง และหนูเป็นสมาชิกของชมรมนาฏศิลป์กับวิทยาศาสตร์ เพราะหนูชอบค่ะ มีสนามกว้างให้วิ่งเล่น หนูพึงพอใจมากที่เรียนในโรงเรียนนี้ค่ะ”

ตุ๊กมีความพึงพอใจกับสถานที่เรียนมาก เพราะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และครูเอาใจใส่เด็กดี มีกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้หลายอย่าง เช่น คอมพิวเตอร์ สถานที่เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้ มีกิจกรรมหลายอย่างตามความสนใจของเด็กเช่นชมรมนาฏศิลป์ ดนตรี วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ทำให้รู้สึกพึงพอใจกับโรงเรียนในปัจจุบัน

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

จากการสัมภาษณ์ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ตุ๊กให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ที่อยู่หนูยังไม่ดีค่ะ มันแคบ อยู่กันหลายคน ห้องเล็กกว่าห้องนอนครู พัฒมไม่พอ ตู้เย็นไม่มีค่ะ ที่ห้องมีแต่ทีวีเท่านั้น ห้องน้ำในตัวสะดวกดีค่ะ แต่หนูก็อยากได้ห้องที่กว้างกว่านี้ อยากได้พัฒมอีก 2 ตัว เพราะอากาศร้อนค่ะ”

“สภาพแวดล้อมที่หนูอยู่ไม่ดีค่ะ หนูไม่คุ้นเคย มีวัยรุ่นเยอะ อยู่ติดถนน รถวิ่งตลอดคืนเสียงดังค่ะ ถ้าชอบหนูไม่ชอบ หนูอยากมีบ้านเป็นของตนเอง ในที่เงียบ ๆ แต่ก็ยังเป็นเพียงความฝันค่ะตอนนี้ ยังทำอะไรไม่ได้ ถ้าหนูโตมีงานทำ หนูจะเก็บเงินซื้อบ้านอยู่กับแม่ พี่และน้องค่ะ”

“แม่หนูย้ายที่บ่อยมาก เพราะมีปัญหาหนี้ท่วม ถ้าเดือนไหนติดขัดเรื่องค่าเช่าบ้าน พี่ชายมีเงินไม่พอ แต่ก็ไม่บ่อยแม่ก็ต้องย้ายบ้าน เพราะเจ้าของบ้านให้ออกเราไม่มีเงินจ่ายให้ทันทีเขาบอก ก็ต้องหาที่อยู่ใหม่”

จากการศึกษาด้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่า ตุ๊กไม่มีความพึงพอใจเพราะอยากมีบ้านเป็นของตนเอง และที่อยู่ปัจจุบันเป็นห้องเช่า คับแคบ มีเครื่องอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น พัฒม และสภาพแวดล้อมที่อยู่ไม่ปลอดภัยด้วย

และอีกสาเหตุหนึ่งที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย คือ ต้องย้ายที่อยู่บ่อยมากเนื่องจากบางครั้งไม่มีเงินจ่ายค่าเช่าบ้านให้ทันตามที่เจ้าของบ้านเขากำหนดไว้ หรือมีเงินจ่ายไม่เพียงพอ แม่ของตุ๊กก็ต้องพาครอบครัวย้ายไปหาที่อยู่ใหม่ที่มีราคาถูกลงกว่า

หลังจากที่ถูกกระทำทางเพศจนกระทั่งปัจจุบันได้ย้ายที่อยู่เป็นครั้งที่ 3 เนื่องจากที่อยู่ใหม่ราคาถูกลงกว่า และอยู่ในชุมชนซึ่งเดินทางสะดวก

จากการที่ผู้ศึกษาได้ไปสังเกตดูสภาพแวดล้อมของตุ๊กเป็นแหล่งชุมชน ส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นที่มาหางานทำที่พัทยา และไม่คุ้นเคยกันและกัน ห้องเช่าอยู่กลางเมืองพัทยามีคนหนาแน่น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มั่วสุม ไม่ปลอดภัยสำหรับเด็กผู้หญิง สภาพห้องที่เด็กอยู่เล็ก แต่ประตูหน้าต่างมิดชิด ปลอดภัย มีเครื่องอำนวยความสะดวก พัดลม ทีวี เท่านั้น

#### 4.1.3 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 3 (นามสมมติ ปลา)

##### 4.1.3.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงปลา อายุ 12 ปี มีสถานภาพโสด จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เท่านั้น สาเหตุที่ออกจากโรงเรียน เพราะต้องเร่ร่อนตามครอบครัว ไม่มีที่อยู่ที่เหมาะสม มีพี่น้อง 2 คน ปลาเป็นคนแรก มีน้องชาย 1 คน พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ อาศัยอยู่กับแม่ น้องชายและพ่อเลี้ยง แม่ของปลาจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีอาชีพเก็บของเก่า ปลาเคยถูกละเมิดทางเพศจากคนแปลกหน้า 2 คน เมื่อ พ.ศ. 2543 และ 2544 รวมเคยถูกละเมิดทางเพศ 2 ครั้ง ครั้งแรกในขณะที่เผลอหลับ ด้วยการเอานิ้วมือสอดใส่อวัยวะเพศ ครั้งที่ 2 ถูกปลุกปล้ำ และคนร้ายเอามีดจี้ที่คอเพื่อหวังจะข่มขืน ซึ่งในขณะนั้นปลาร้องขอความช่วยเหลือ คนร้ายตกใจเพราะแม่ของปลาเห็นเหตุการณ์ ปลาคิดว่าเหตุการณ์ที่รุนแรงมากที่สุดคือครั้งที่ 2 เพราะคนร้ายเอามีดจี้ด้วย

##### 4.1.3.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

###### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

จากการศึกษา พบว่า ครอบครัวทราบเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งสองครั้ง เพราะปลาได้บอกให้ทราบเนื่องจากเจ็บที่อวัยวะเพศ ครั้งแรกพ่อกับแม่ยังไม่ได้แยกทางกัน ครั้งที่สองแม่ทราบเพราะมาพบเด็กกำลังถูกกระทำ จากตัวอย่างที่สัมภาษณ์เด็ก ดังนี้

“ครั้งแรกที่แม่รู้เพราะหนูบอกแม่เองว่าหนูโดน ตอนนั้นพ่อกับแม่ยังอยู่ด้วยกัน ครั้งที่สองแม่มาพบเพราะได้ยินเสียงหนูร้อง คนร้ายวิ่งหนี แม่ไม่โหมกที่มันทำหนู แม่วิ่งตามแต่ไม่ทันมัน หลังจากนั้นแม่ก็บอกให้หนูระวังตัว เวลาไปเที่ยวที่ไหนไม่ให้ใส่กระโปรง ให้ใส่กางเกง แม่ไม่ให้คบเพื่อนผู้ชายเพราะกลัว ไม่ให้ใส่เสื้อคอกว้าง ถ้าแม่เห็นหนูใส่แม่บอกว่าจะตี”

“แม่เอาใจใส่หนูมากขึ้น เวลาแม่ไปเก็บของหรือไปที่ไหนก็จะเอาหนูไปด้วย”

“น้องชายหนูก็รู้ เขาไม่ได้ด่าหนู ไม่ได้เอาเรื่องมาพูด น้องชายบอกว่าถ้ามีงคือ มีงก็โดนตี เวลาหนูใส่เสื้อคอกว้างก็จะไปบอกแม่ แม่ก็ด่าหนู น้องเขาบอกว่าเขากลัวหนูพลาดอีกครั้ง”

หลังจากเกิดเหตุการณ์แม่ได้เอาใจใส่เด็กมากขึ้น ไม่ปล่อยให้อยู่บ้านตามลำพัง เพราะเกรงจะเกิดอันตรายและสอนให้รู้จักป้องกันตนเองด้วยการแต่งตัวให้มิดชิด น้องชายช่วยแม่ดูแลปลาและไม่ได้นำเรื่องที่ปลาถูกกระทำไปพูดให้ใครฟัง

แต่ในขณะที่เดียวกันคำพูดของแม่ ทำให้ปลารู้สึกไม่ดี เพราะเวลาที่แม่โกรธแม่ชอบพูดเรื่องที่ปลาเคยถูกกระทำ ซึ่งตอกย้ำความรู้สึกของปลา

“บางครั้งแม่ก็ชอบเอาเรื่องที่หนูเคยโดนมาพูดเวลาที่แม่โมโห ทะเลาะกับพ่อเลี้ยง พาดใส่หนู เอาเรื่องเก่ามาพูด ทำให้หนูน้อยใจ เหมือนซ้ำเติมหนู”

“แม่สนับสนุนด้านการเรียนของหนู ที่หนูไม่ได้เรียนต่อเพราะย้ายตามแม่ ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน หนูกลับมาที่ศูนย์อีกครั้งหนึ่งเพราะครูณีเรียกแม่มาคุย และบอกให้หนูกลับมาเรียน แม่บอกว่าให้หนูตั้งใจเรียน ครูสอนก็ให้ฟัง บางครั้งที่หนูไม่ได้มาเรียน แม่ไม่มีดั่งคิให้หนูช่วยเก็บของ แต่พ่อเลี้ยงเขาไม่ยอมให้หนูมา เขาคำ เขาไม่รู้เรื่องของหนูหรอกเพราะแม่ไม่ให้บอก พ่อเลี้ยงหนูบอกว่า มีงเรียนไปก็ไม่ได้อะไรหรอก รอให้ได้ไปเกิดก็ออกมา หนูไม่อยากอยู่บ้าน ไม่อยากเห็นพ่อเลี้ยง ใจไม่ดี หนูอยากเรียนสูง มีงานทำ พ่อเลี้ยงหนูไม่สนับสนุน หนูถึงบอกครูให้ช่วยพาหนูไปอยู่บ้านครูตา”

หลังจากเกิดเหตุการณ์ครั้งที่ 2 แม่ได้สนับสนุนให้ปลาได้เรียนรู้ เนื่องจากอยากให้ปลามีความรู้ แต่ปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนคือพ่อเลี้ยงไม่ให้การสนับสนุน ทำให้ปลารู้สึกท้อใจ ไม่อยากอยู่ที่บ้าน

“หนูรู้สึกดีใจ ที่แม่และน้องห่วงใยหนู แม่บอกว่าตอนมีหนูเบาแรงแม่ได้มาก ช่วยแม่ทำงานได้เพราะหนูโตแล้ว หนูดีใจที่แม่พูดอย่างนี้”

คำพูดของแม่ ทำให้ปลามองเห็นคุณค่าในตนเอง ที่สามารถช่วยเหลือแม่ทำงานได้ และรู้สึกภูมิใจในตนเอง

จากการศึกษา พบว่า แม่มีความห่วงใย และเอาใจใส่ปลาดี แต่ก็บางครั้งที่โมโหมแม่จะพูดเรื่องที่ปลาเคยถูกกระทำ สร้างความเจ็บปวดให้กับปลามาก แม่ของปลาสนับสนุนด้านการเรียน แต่เนื่องจากทางบ้านฐานะยากจน บางวันปลาต้องช่วยแม่เก็บของเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ปลาไม่อยากอยู่ที่บ้านเพราะพ่อเลี้ยงชอบด่า ไม่สนับสนุนในเรื่องการศึกษา ทำให้ปลาไม่มีความสุขเวลาอยู่กับครอบครัวซึ่งมีพ่อเลี้ยงอยู่ร่วมด้วย

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมครอบครัวของเด็ก พบว่า ครอบครัวเด็กแร่ร้อน ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน และแม่ของเด็กไม่มีการศึกษา การแสดงออกของแม่ทางคำพูดซึ่งแม่ของเด็กไม่ได้

ตระหนักว่ามีผลกระทบต่อความรู้สึกของเด็ก จากการสังเกตแม่ของเด็กไม่มีอำนาจต่อรองกับสามี จึงมีผลกระทบต่อเด็กทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้ และตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กตกเป็นเหยื่ออารมณ์ของพ่อเลี้ยง และตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศ

### (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

ชุมชนที่ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้นเพราะแม่ไม่ให้บอกใคร และไม่ได้สนิทสนมกับเพื่อนบ้าน เนื่องจากเป็นคนย้ายถิ่นเหมือนกัน แม่ของปลาไม่ให้คบกับใคร เพราะไม่ทราบพฤติกรรมของแต่ละคนว่าเป็นอย่างไรบ้าง จากที่ได้สัมภาษณ์ดังนี้

“ไม่มีใครรู้เรื่องของหนูหรอก เพราะแม่ไม่ให้บอกใคร คนข้างบ้านก็ไม่ได้สนิทกัน ต่างคนต่างอยู่ มาจากต่างจังหวัดเหมือนกัน เขาก็เก็บของ ไม่ได้คุยกัน บางคนนิสัยไม่ดี ชอบเสียงดัง โวยวาย ทะเลาะกันประจำ แม่หนูบอกว่า มึงไม่ต้องไปยุ่งกับเขา ไม่รู้ว่าเขามีนิสัยอย่างไร แต่เวลาแม่ไม่อยู่ บางทีหนูก็ไปคุยกันบ้าง ไม่ได้สนิทกันมาก”

“ที่หนูอยู่ไม่มีเพื่อนบ้านมากหรอก เพราะพวกเรามาจับจองที่ ถ้าเขาได้ก็ต้องไป ไม่มีใครยุ่งกับใคร”

จากการศึกษา พบว่า ชุมชนไม่ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และปลาไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเนื่องจากคนในชุมชนไม่ได้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ชุมชนจึงไม่มีส่วนสนับสนุนให้ปลามีชีวิตที่ดีขึ้น

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ เป็นคนต่างจังหวัดและเป็นคนที่มีความฐานะยากจน ไม่มีการศึกษา อพยพมาอยู่ที่ทยาเนื่องจากไม่มีที่ทำกิน ดังนั้น จึงมาประกอบอาชีพเก็บของเก่า รับจ้างทั่วไป การดำเนินชีวิตของคนกลุ่มนี้ไม่มีจุดยืนที่แน่นอนและขาดสิทธิพื้นฐานในการดำรงชีวิตไม่สามารถเข้าถึงการบริการทางสังคมของภาครัฐได้ เนื่องจากบางคนไม่มีบัตรประชาชน ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน ไม่มีสัญชาติ ไม่มีสังคมและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง จากสภาพดังกล่าวทำให้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนไม่มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต แต่ละคนหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพในแต่ละวัน ดังนั้น จึงทำให้เด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความรุนแรงในด้านต่าง ๆ

### (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

หลังจากเกิดเหตุการณ์ปลาได้ไปขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ จากการศึกษ พบว่าหลังจากถูกกระทำครั้งแรกผู้ปกครองพาไปขอความช่วยเหลือจากตำรวจประจำป้อมยามที่ใกล้ที่พัก ตำรวจได้ให้ความช่วยเหลือ แต่พ่อของปลาไม่เอาเรื่อง ปลารู้สึกประทับใจที่ตำรวจแสดงความห่วงใยและเตือนพ่อกับแม่ให้ดูแลปลาให้ดี

“แม่หนูโกรธมาก และรู้จักกับลุงตำรวจที่อยู่ใกล้ ๆ แม่จึงไปบอกให้มาจับคนที่ทำหนู แต่พ่อของหนูเขาบอกว่าให้ปล่อยมันไปเถอะ หนูดีใจที่ลุงตำรวจช่วยหนู แต่พ่อหนูเหมือนไม่รักไม่ให้ตำรวจช่วย ตำรวจบอกพ่อกับแม่ว่าให้ดูแลลูกให้ดี อย่าให้มีเรื่องแบบนี้กับหนูอีก หนูดีใจที่เขาห่วงหนู”

ต่อมาปลาได้ไปขอความช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิตเด็กประมาณเดือนมีนาคม 2547 อีกครั้งหนึ่ง และทางศูนย์ทราบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการสัมภาษณ์แม่ เจ้าหน้าที่ได้ให้คำปรึกษาและสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา สถานการณ์ที่เด็กถูกทำร้าย วิธีป้องกันจากการตกเป็นเหยื่อทางด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ และให้ความรู้เรื่องการเรียนในด้านต่าง ๆ ปฏิบัติและการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ ทำให้ปลารู้สึกประทับใจ ออบอุ้น นอกจากนี้ยังได้รับการช่วยเหลือในด้านสวัสดิการอื่น ๆ เช่น อาหาร เสื้อผ้า อาชีพ การดูแลสุขภาพ เป็นต้น

“แม่พาหนูมาเมื่อต้นปี หนูเล่าเรื่องนี้ให้ครูณัฐคนเดียว ครูคนอื่นไม่รู้หรือหนูไม่ได้บอก ครูบอกหนูให้ดูแลตัวเองให้ดีเวลากลับไปบ้าน ให้คำปรึกษาเวลาใครทำหนูถ้าอยู่ที่บ้านให้บอกพ่อแม่ก่อน อยู่ที่ศูนย์ให้บอกคุณครู ครูไม่ได้ซ้ำเติมหนู ครูให้หนูดูทีวีที่เด็กขอตั้งค์แม่ แม่ไม่มีให้ก็เลยถูกแม่ตีเรื่องนี้สอนให้เด็กรู้ว่าเด็กถูกแม่ทำร้ายร่างกายเพราะเด็กเป็นสาเหตุให้ถูกทำร้ายด้วย และหนูได้ดูวิดีโอเกี่ยวกับเด็กถูกจับไปขายตัวที่ช่อง หนูรู้สึกสงสารได้ข้อคิดคือไม่อยากให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นกับตนเองด้วย

“ครูแห้วสอนเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ ผู้หญิงต้องกินยาคุมเวลามีประจำเดือนเพราะจะทำให้ท้อง”

“หนูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน เขียน อาชีพ ทำการ์ด หนูได้รับการช่วยเหลือเรื่องเสื้อผ้า อาหาร การทำใบเกิด และซิดเดอริให้หนูช่วยครูเมล์คูน้อง และให้หนูวันละ 50 บาท ตอนบ่ายถ้าน้องนอนหนูก็ไปเรียนหนังสือ หนูดีใจมาก และรู้สึกประทับใจครูทุกคน”

“หนูรู้สึกประทับใจคุณครูสอนดี ให้หนูรู้จักแยกแยะอันไหนดีไม่ดี”

“ประทับใจแม่ครัวที่เขาทำอาหารให้หนูกิน เขามีน้ำใจดีกับเด็กๆ”

“ศูนย์สนับสนุนหนูมาก เช่นการดูแลความสะอาดของหนู ให้กำลังใจ เวลาทำผิดกับอก”

“หนูออบอุ้นเวลาอยู่ที่ศูนย์ ครูเอริทสอนให้หนูอ่าน ออก เขียน ได้”

“ครูให้หนูช่วยทำงาน ทำให้หนูภูมิใจ ให้หนูช่วยเพื่อนเพราะเพื่อนอ่านหนังสือไม่ได้ หนูอ่านให้เขาฟัง บางครั้งให้หนูเป็นหัวหน้าห้อง ทำให้หนูดีใจมาก ให้หนูเป็นเลขาฯในสภาเด็ก และมีเพื่อนยกมือเลือกหนู ครูก็ให้หนูเป็น หนูภูมิใจมาก และครูบอกว่าคนที่เพื่อนเลือกต้องทำให้เป็นตัวอย่างแก่คนอื่น หนูคิดว่าตนเองทำได้”

ปลารู้สึกประทับใจกับการแสดงออกของครู แม่ครัว ทำให้รู้สึกอบอุ่น และมองเห็นคุณค่าของตนเอง ที่ได้รับการเลือกจากเพื่อนในกลุ่มให้เป็นเลขานิสภาเด็ก การที่ครูมอบหมายงานให้ทำ เช่น ให้สอนเพื่อนอ่านหนังสือ ทำให้ปลารู้สึกภูมิใจและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าต่อผู้อื่น

“หนูตั้งใจที่มาจากศูนย์ มีเพื่อน มีคนคุยกับหนู อยู่บ้านเหงา หนูไม่อยากอยู่ที่บ้าน หนูไม่ชอบพ่อเลี้ยง”

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะที่อยู่ที่ศูนย์ถาวรชีวิต (เด็ก) เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีโดยเฉพาะเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเอง รู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายมากขึ้นและจากการสัมภาษณ์เด็กพบว่าเด็กที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ และให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่นที่ดีกว่า ทำให้เด็กมองเห็นคุณค่าของตนเอง และมีทัศนคติต่อตนเองในทางที่ดีขึ้น เพราะเนื่องจากเด็กได้รับความกดดันจากครอบครัว ดังนั้น การที่มีหน่วยงานรองรับกับปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยให้เด็กมองเห็นสิ่งที่ดีของตนเอง พร้อมทั้งเสริมพลังทางบวกให้กับเด็ก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทัศนคติของเด็กต่อตนเองและผู้อื่นในทางที่ดีขึ้น

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ ปลาไม่ได้เรียนในโรงเรียนรัฐบาล เนื่องจากต้องเร่ร่อนไปตามที่ต่าง ๆ กับครอบครัว ฉะนั้นคุณภาพชีวิตของปลาหลังจากถูกละเมิดทางเพศ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

ที่ศูนย์ถาวรชีวิต (เด็ก) ปลา มีเพื่อนที่เรียนอยู่ในชั้นเดียวกันหลายคน แต่ไม่มีใครรู้เรื่องที่ปลาถูกกระทำ เนื่องจากปลาไม่ได้บอกให้เพื่อนทราบ เพื่อนรุ่นพี่ที่เรียนกลุ่มเดียวกันได้ให้คำแนะนำปลาเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะเวลาที่มีประจำเดือน และเตือนเรื่องการวางตัวเวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น

“เพื่อนในห้องไม่มีใครรู้ เพราะหนูไม่ได้บอกใคร แต่พี่ที่ตุ๊กตาคอยเตือนเรื่องเวลาที่มีประจำเดือน ให้ใส่ผ้าอนามัย เรื่องการป้องกันตัวที่ไม่ได้บอก แต่พี่เขาเตือนหนูให้ทำตัวเรียบร้อยเวลาที่อยู่กับคนอื่น”

ปลา รู้สึกมีคุณค่าและภูมิใจเวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อน เพราะได้อ่านหนังสือให้เพื่อนฟัง ช่วยเพื่อนทำการบ้าน เห็นเพื่อนมีความสุข และปลา ก็มีความสุขที่ทำให้เพื่อนได้หัวเราะ ได้เล่นด้วยกัน ปลาต้องการความช่วยเหลือก็ได้รับการตอบรับที่ดีจากกลุ่มเพื่อน เช่น การให้ยืมอุปกรณ์การเรียน และมีเพื่อนที่คอยให้กำลังใจ โดยเฉพาะเวลาที่ป่วยเพื่อนได้ไปเยี่ยม การที่เพื่อนได้แสดงออกถึงความห่วงใยและการมีน้ำใจต่อปลา ทำให้ปลากับเพื่อนรู้สึกรักซึ่งกันและกันมากขึ้น

"เพื่อนทำให้หนูมีคุณค่า หนูช่วยอ่านหนังสือให้ฟัง ช่วยบอกการบ้านให้ หนูรู้สึกดี หนูได้อ่านให้เขาฟังเขาก็หัวเราะ ทำให้เขามีความสุข หนูมีความสุขเพราะเพื่อนคอยสนุก ทำให้หัวเราะเล่นด้วยกัน เวลาเข้าแถวก็แยกกัน ไม่มีอะไรเขาก็ให้หนูยิ้ม ยางลบ ดินสอ ก็กเขาให้กำลังใจ เวลาหนูป่วยก็ก็จะไปดูหนู หนูรักเพื่อนมากขึ้น ที่เพื่อนมาเยี่ยมหนู เพื่อนทำให้หนูมีของใช้ และหนูก็รักกันมากขึ้น"

จากการสังเกตของผู้วิจัยในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อน พบว่าเพื่อนทำให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเอง เพื่อนมีบทบาทสำคัญในการให้เด็กได้ค้นพบจุดเด่นของตนเองและสามารถนำออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ จากการที่เด็กถูกละเมิดทางเพศและได้รับการตอกย้ำจากครอบครัวทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีปมด้อย ซึ่งมีผลให้เด็กมองไม่เห็นคุณค่าของตนเอง แต่จากการที่เด็กได้อยู่กลุ่มเพื่อน เด็กสามารถช่วยเหลือเพื่อนและปฏิบัติกร การได้รับการยอมรับจากเพื่อนทำให้เด็กมีความรู้สึกรับมีปมด้อย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของเด็กทำให้เด็กดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

#### 4.1.3.3 การเลือกรับสื่อ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการรับสื่อหลังจากถูกละเมิดทางเพศจนกระทั่งปัจจุบัน โดยใช้คำถามระดับลึกสัมภาษณ์ เด็กพบว่า

สื่อที่ปลาเข้าถึงบริการมากที่สุดคือ หนังสือการ์ตูน เนื่องจากไม่ได้ซื้อเพราะได้มาจากการเก็บของเก่า และสาเหตุที่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนเพราะว่า ได้ความรู้ ได้ผ่อนคลาย ทำให้ลืมปัญหาที่เกิดขึ้น

"หนูมีโอกาสอ่านหนังสือการ์ตูนมากที่สุด เพราะไม่ต้องซื้อ พ่อเลี้ยงเขาเก็บขยะมาค้ะ อ่านแล้วมีความรู้ ทำให้หนูลืมเรื่องที่พ่อแม่ดูหนู ช่วยผ่อนคลาย ตลก ทำให้หนูสบายใจด้วย"

ที่บ้านของปลาไม่มีโทรทัศน์ เนื่องจากฐานะยากจน บ้านไม่มีไฟฟ้าแต่ก็มีโอกาสดูโทรทัศน์บ้างเป็นครั้งคราว ส่วนมากจะไปดูที่ร้านค้าเวลาไปซื้อของ ปลาได้ให้สัมภาษณ์ว่า ถ้าที่บ้านมีโทรทัศน์ปลาชอบดูรายการชุมทางเสียงทอง เพราะนักร้องร้องเพลงไพเราะ มีความสุข การร้องเพลงทำให้ได้ความรู้ ได้หัวเราะ

"หนูได้ดูโทรทัศน์บ้าง ส่วนมากจะไปดูที่ร้านค้า เวลาแม่ให้ไปซื้อของ แม่ไม่มีตั้งค้ะซื้อโทรทัศน์ ไฟฟ้าที่บ้านก็ไม่มี ถ้าบ้านหนูมีหนูจะดูรายการชุมทางเสียงทอง เพราะเขาร้องเพลงเพราะ หนูได้ความรู้ หนูชอบร้องเพลง เวลาร้องผิดหนูได้หัวเราะ ทำให้หนูมีความสุข"

ปลามีโอกาสได้อ่านหนังสือพิมพ์บ้าง พ่อแม่ได้มาจากการเก็บของเก่า ส่วนมากจะดูภาพหัวข่าวหน้าหนึ่ง และรูปภาพ ชาวที่ชอบดู คือ ชาวอาชญากรรม เช่น การฆ่า การทำร้าย

ซึมซับ เพราะปลาคิดว่าชาวประเภทยี่มีประโยชน์ ทำให้ทราบว่สิ่งไหนดีไม่ดี จะได้ป้องกันตนเองไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดี

“หนังสือพิมพ์พ่อแม่เก็บมา หนูชอบดูภาพหน้าแรก และอ่านแต่หน้าปก อ่านคนตาย บางครั้งก็มีข่าวซึมซับ หนูได้ความรู้ และคิดว่าทำไมถึงเป็นอย่างนั้น มันก็มีประโยชน์ ทำให้หนูรู้ว่าอันไหนดีไม่ดี และไม่เข้าไปใกล้ เช่น ข่าวยาเสพติด”

จากการศึกษา พบว่า ปลาสามารถเข้าถึงสื่อประเภทหนังสือการ์ตูน โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และแต่ละประเภทมีผลต่อคุณภาพชีวิต สื่อที่ปลาชอบมากที่สุดและที่อ่านแล้วได้ทั้งความรู้ ประโยชน์และทำให้มีความสุข คือ หนังสือการ์ตูน

#### 4.1.3.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการสัมภาษณ์หลังจากที่ถูกกระทำทางเพศ ปลารู้สึกว่ตนเองไม่มีคุณค่า เพราะไม่รู้ว่าสามารถทำอะไรได้ แต่พอมารเรียนที่ศูนย์ธารชีวิต พบว่า ปลาสามารถช่วยเหลือครูดูแลน้องได้ อ่านหนังสือให้เพื่อนฟัง ช่วยทำความสะอาดศูนย์และช่วยครูประจำชั้นดูแลเพื่อนในห้อง ช่วยแม่หารายได้ ปลารู้สึกว่ตนเองมีคุณค่าต่อแม่ เพราะแม่ห่วงใย คอยเตือนเรื่องการแต่งตัวสวมเสื้อ บางครั้งแม่จะตำตอกย่ำว่ปลาเคยถูกกระทำมาแล้ว แม้จะรู้สึกบอบช้ำจากคำพูดของแม่ แต่ด้วยความรักที่มีต่อครอบครัวและการแสดงออกของแม่ การที่แม่รักเตือน ทำให้ปลามองเห็นว่ตนเองมีคุณค่าสำหรับครอบครัวมาก

ดังตัวอย่างที่เด็กได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูไม่ทราบว่ตนเองมีดีอะไรบ้าง ไม่รู้ซิหนูมองไม่เห็นว่หนูทำอะไรได้ พอหนูมาอยู่ที่ศูนย์ธารครูบอกว่หนูสามารถช่วยเพื่อนได้ อ่านหนังสือให้เพื่อนฟัง ช่วยครูดูแลเพื่อนในห้อง ทำความสะอาดศูนย์ก่อนกลับบ้าน และซิสเตอร์บอกว่หนูสามารถดูแลน้องได้ จึงให้หนูไปช่วยครูเมล์ดูแลน้อง ทำให้หนูมีรายได้วันละ 50 บาท หนูก็นำไปให้แม่ซื้ออาหาร หนูรู้สึกดีค่ะ”

“หนูรักแม่ถึงแม่จะตำและว่หนูเคยโดนมาแล้ว แต่หนูก็รู้ว่าแม่รักหนูมาก แม่บอกหนูตลอดว่ไม่ให้ใส่เสื้อคอกว้าง หนูรู้ว่าแม่ห่วงหนู รักหนู ทำให้หนูรู้สึกว่หนูมีค่าสำหรับแม่ หนูดีใจคะที่แม่พูดบอกหนู แสดงว่แม่รักหนู”

“หนูอยากเรียนหนังสือสูง ๆ จะได้มีงานทำ ช่วยเหลือครอบครัว ให้แม่และน้องสบาย หนูห่วงแม่”

จากการศึกษานี้ผู้วิจัย พบว่า สิ่งแวดล้อมทางสังคมเช่น แม่ ครู เพื่อน หรือผู้ที่อยู่ใกล้ติดกับเด็กมีบทบาทสำคัญต่อทัศนคติในการมองเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อตนเองของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศ เพราะบางครั้งเด็กไม่สามารถมองเห็นคุณค่าของตนเองและคิดว่าตนเองมีปมด้อยติดตัว ดังนั้น ผู้ที่อยู่ใกล้ติดกับเด็กต้องสนับสนุนและชี้แนะให้เด็กได้เห็นคุณค่าหรือสิ่งที่ดี

ของตนเอง และนำออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และจากการศึกษาพบว่า ปลาสามารถมองเห็นคุณค่าของตนเองได้จากการได้เข้าร่วมกิจกรรมของสถาบันทางสังคม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ การแสดงออกของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเอง ที่ได้ทำประโยชน์ให้บุคคลอื่นและช่วยเหลือคนที่ด้อยกว่าในสังคมต่อไป

#### 4.1.3.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ปลาได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิตเด็ก และได้รับกำลังใจจากการแสดงออกของ จิสเตอร์ ครู และเพื่อน ทำให้ไม่มีกำลังใจและภูมิใจในตนเอง รู้สึกมีความสุขขณะที่อยู่ที่ศูนย์ มีกิจกรรมทำร่วมกันกับเพื่อน และมีโอกาสได้ไปเที่ยว ทักสนึกศึกษาที่อาสาสมัคร ทำให้ปลา มีความสุขไม่คิดถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา แต่ถ้ากลับไปที่ครอบครัว อยู่ร่วมกับพ่อเลี้ยง ซึ่งไม่สนับสนุน ด้านการศึกษาและชอบตำหนิว่าเด็กโง่ จากคำพูดของพ่อเลี้ยงที่บอกว่า ปลาเรียนไปก็ไม่มีประโยชน์ ทำให้ปลารู้สึกเก็บกด ท้อแท้ แม้ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ เนื่องจากพ่อเลี้ยงมีอำนาจมากกว่า และคำพูดของแม่เวลาโมโหก็มีผลทำให้ปลารู้สึกไม่ดี รู้สึกเจ็บ เช่นแม่พูดว่า มึงแรด เดียวก็โดนเอาแบบเดิมอีก ปลาคิดว่าแม่เอาเรื่องเก่ามาพูดทำไม เพราะปลาต้องการลืม เหตุการณ์ที่ผ่านมา ทำให้รู้สึกเครียดกับคำพูดของแม่ มีผลให้ไม่มีความสุขในด้านจิตใจ ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์ปลา ดังนี้

“หนูมาที่ศูนย์หนูมีความสุขมากค่ะ ได้เล่นกับเพื่อน ๆ ทะเลาะกันบ้าง แต่ก็มีความสุขดีค่ะ จิสเตอร์ดีกับหนูให้หนูช่วยดูแลน้อง หนูชอบค่ะ ได้เงินด้วยวันละ 50 บาท ที่ครูณีให้ หนูดีใจค่ะ หนูให้แม่ซื้อข้าว ครูเอี๊ยะก็ดีกับหนูให้หนูช่วยดูแลเพื่อน สอนเพื่อน ที่ศูนย์สนุกค่ะหนูชอบมาก”

“หนูอยากอยู่ที่ศูนย์มากกว่าที่บ้าน เพราะที่บ้านหนูมีพ่อเลี้ยง หนูไม่ชอบเขาค่ะ เขาไม่ให้ หนูมาที่ศูนย์ เขาบอกว่า “มึงเรียนไปก็ไม่ได้อะไร รอให้ได้ใบเกิดก็พอ” เขาชอบตำหนิ ว่าหนูซื่อบื้อ แม่ก็ว่าพ่อเลี้ยงไม่ได้ เดียวก็ทะเลาะกัน สู้พ่อเลี้ยงไม่ได้หรอกคะ แม่ก็ร้องไห้ หนู กลุ้มใจมากค่ะ ไม่อยากกลับบ้าน หนูบอกครูณีตั้งนานแล้วหนูไม่อยากจะกลับบ้าน”

“หนูรักแม่ อยากอยู่ร่วมกับแม่และน้อง ไม่อยากอยู่กับพ่อเลี้ยง แต่บางครั้งเวลาแม่โมโห แม่ก็ทำให้หนูเครียดเหมือนกัน แม่ชอบเอาเรื่องเก่ามาพูด หนูอยากที่จะลืมมัน เวลาแม่โมโหหนู แม่บอกว่า “มึงแรดเดียวก็โดนเอาแบบเดิม” หนูไม่อยากให้แม่พูดคำนี้ค่ะ หนูเจ็บ”

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมของคนในครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องมีผลต่อสุขภาพจิตของปลาเป็นอย่างมาก เพราะปลาต้องการที่จะลืมเหตุการณ์ที่ผ่านมาแต่ การกระทำของคนในครอบครัวทำให้ไม่สามารถลืมได้ แต่ในขณะที่เดียวกันมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ธารชีวิต (เด็ก)

ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือได้มองเห็นคุณค่าของปลา การแสดงออกของเจ้าหน้าที่ทำให้ปลามีกำลังใจ และรู้สึกมีความสุขในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม

การที่หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็กมีกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและพยายามให้เด็กได้แสดงออกมาจะทำให้เด็กภาคภูมิใจ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก ทำให้เพลิดเพลิน สัมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองนอกจากนี้การที่จะช่วยเด็กด้านเดียวไม่ประสบความสำเร็จเพราะเด็กอยู่ในความดูแลของครอบครัว ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นคือหาแนวทางบำบัดครอบครัวของเด็กด้วย เพราะความกดดันต่างๆที่เด็กได้รับมาจากพฤติกรรมของคนในครอบครัว

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

การศึกษาเรื่องความเสมอภาค หลังจากที่ถูกกระทำทางเพศจนกระทั่งปัจจุบันนี้ปลา รู้สึกว่าตนเองได้รับความเสมอภาคในด้านใดบ้าง ผลการศึกษาโดยใช้คำถามระดับลึกลับสัมภาษณ์ปลา พบว่า

"หนูได้รับการยอมรับจากแม่ ถ้าไม่คิดถึงคำพูดที่แม่โมโหหนู หนูว่าแม่รักหนู ยอมรับหนู เป็นลูกของแม่คนหนึ่ง บางครั้งพ่อเลี้ยงด่าหนู แม่ก็จะปลอบใจและบอกว่า มึงไม่ต้องคิดอะไรมากและแม่ก็จะร้องให้ หนูคิดว่าแม่รักหนูค่ะ หนูไม่ชอบพ่อเลี้ยงแต่หนูได้รับความรักเอาใจใส่จากแม่ค่ะ"

"หนูมาที่ศูนย์หนูก็ได้รับความช่วยเหลือเหมือนเด็กคนอื่นค่ะ เวลาหนูปวดฟันคุณไดแอน ก็พาหนูไปหาหมอ หนูไม่สบายครูแหวกก็พาไปโรงพยาบาล หนูได้รับการช่วยเหลือให้ทำใบเกิดด้วยครูนิพาหนูไป ถ้าหนูไม่ได้มาที่ศูนย์ธารหนูอาจจะไม่ได้รับการช่วยเหลือเพราะหนูไม่รู้จักใครค่ะ และคนข้างนอกก็ไม่มีใครมาสนใจครอบครัวหนูหรอก เขาไม่ช่วยหนูเหมือนที่ศูนย์ช่วยหรอกค่ะ หนูพอใจมากค่ะที่ได้รับการช่วยเหลือ หนูคิดว่ายุติธรรมค่ะเพราะครูช่วยเหมือนกันหมด ครูเอิร์ทก็สอนหนังสือหนูเหมือนสอนเพื่อน ถ้าหนูโตขึ้นหนูจะเอาของมาเลี้ยงที่ศูนย์ธารค่ะ"

"หนูดีใจที่หนูได้แสดงความคิดเห็นในสภาเด็ก หนูได้รับการยอมรับที่เพื่อนโหวตเสียงให้หนูเป็นเลขา หนูภูมิใจค่ะ"

จากการศึกษาพบว่าปลาพึงพอใจที่ได้รับความรักจากแม่ รู้สึกว่าแม่ยอมรับตนเองแม้ว่าพ่อเลี้ยงจะไม่ยอมรับ นอกจากนี้การที่ได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) ปลา รู้สึกพึงพอใจกับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และคิดว่ามีความยุติธรรมเหมือนกับเด็กคนอื่น ทำให้ปลามีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีจิตสำนึกในการช่วยเหลือสังคมสังเกตจากที่ให้สัมภาษณ์ว่า ถ้าหนูโตขึ้นหนูจะเอาของมาเลี้ยงที่ศูนย์ธาร"

นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมสภาเด็ก ซึ่งเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประชาธิปไตยของหน่วยงานก็มีผลทำให้ปลา รู้สึกว่าได้รับการยอมรับจากกลุ่มและมีความยุติธรรมเพราะได้รับ

การสนับสนุนจากเลี้ยงข้างมาก ทำให้ปลาเริ่มพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและมองเห็นคุณค่าในตนเองจากการได้รับการยอมรับจากเพื่อน

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการศึกษาความรู้สึกเกี่ยวกับความปลอดภัย จนกระทั่งปัจจุบันปลายังมีความหวาดระแวงต่อเหตุการณ์ที่ผ่านมา ไม่ไว้ใจใครโดยเฉพาะผู้ชายแม้ว่าเหตุการณ์จะผ่านไป แต่ความรู้สึกไม่ปลอดภัยยังมีอยู่ในจิตใจได้สำนึก

“หนูยังมีความรู้สึกกลัวอยู่ค่ะ มันยังคิดขึ้นมาค่ะ ถ้าหนูเห็นผู้ชายหนูก็ชอบมองค่ะแต่หนูก็กลัวเขาจะทำหนู หนูกลัวจะเหมือนแก้อีก”

“เวลาหนูอยู่ที่บ้านถ้ามีแม่ หนูอยู่ด้วยหนูรู้สึกมั่นใจว่าปลอดภัยค่ะ แต่ถ้าหนูอยู่กับพ่อเลี้ยงสองต่อสองหนูไม่มั่นใจค่ะ หนูกลัวเขาตี เขาตีหนู และเขาเป็นผู้ชายด้วย กลัวเขาจะทำหนู เพราะเขาเคยเอาตีนเขี่ยขาหนูตอนกลางคืนเวลานอนค่ะ หนูรู้สึกตัวค่ะ”

“หนูอยากไปอยู่บ้านครูดาค่ะ หนูขอแม่แม่ก็ไม่ให้หนูไปแม้ว่าหนูกลัวความลำบากเวลาอยู่กับแม่ มันไม่ใช่ค่ะ หนูไม่ชอบพ่อเลี้ยงเขาตีหนูถ้าหนูตื่นสาย ตีแรงมากแม่ก็ว่าไม่ได้ หนูอยากอยู่ที่ศูนย์อบอุ่นกว่ามากแม้ว่าจะไม่ใช่พ่อแม่หนู ครูก็ดีกับหนู แม่ให้ความอบอุ่นกับหนูค่ะมากกว่าพ่อเลี้ยง แต่เวลาเขาทะเลาะกันหนูกับน้องก็พลอยโดนตำไปด้วย บางทีเขาไม่โอบกอดหนูกับน้อง หนูไม่ชอบค่ะ”

“ที่บ้านก็ไม่มีความปลอดภัยค่ะเพราะเขาไม่ปะเท่านั้น ใครจะเข้าหาเมื่อไหร่ก็ได้ คนกินเหล้าก็เยอะ คนแปลกหน้าด้วยคะมาหาปลา แม่บอกให้ระวังด้วยเพราะบางคนก็ติดยา และเคยมีคนเอาผู้หญิงมาข่มขืนที่กระท่อมใกล้บ้านหนูค่ะ”

ผลการศึกษา พบว่า ปลายังรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันขณะที่อยู่กับครอบครัวเนื่องจากกลัวการกระทำของพ่อเลี้ยงจะทำร้าย และทำให้มีความรู้สึกไม่อยากอยู่ที่บ้าน เพราะบางครั้งก็ได้รับผลกระทบจากการที่พ่อเลี้ยงและแม่ทะเลาะกัน ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย นอกจากนี้สภาพของบ้านที่ก็ไม่มีความปลอดภัยต่อเด็กเพราะไม่มีดิดิต สภาพของชุมชนที่มีคนแปลกหน้า มีคนติดยาเสพติด และมีผู้หญิงเคยถูกข่มขืน ทำให้ปลารู้สึกว่าไม่มีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสังเกตที่ครอบครัวของปลาพบว่าพ่อเลี้ยงมีบุคลิกที่น่ากลัว ทำทางไม่น่าไว้ใจและพูดจาไม่ดีกับเด็ก บอกว่าถ้าปลาทำผิดให้ครูลงโทษด้วยการตี และการแสดงออกของแม่ไม่มีอำนาจที่จะต่อรองสามี สภาพชุมชนที่อาศัยอยู่เป็นที่โล่ง มีคนหาปลา และจากการบอกเล่าของคนขับรถสองแถว พบว่า ชุมชนนี้มีคนติดยาเป็นจำนวนมากและมีคดีเอาผู้หญิงมาข่มขืนบ่อยครั้ง เพราะเป็นที่เปลี่ยว ส่วนมากคนที่อาศัยอยู่ที่นั่นเป็นคนยากจนมาจับจองที่ดิน โดย

การปลูกบ้านเป็นกระต๊อบอยู่ และบ้านของปลาไม่มีคิวด สามารถเข้าออกได้ ห้องที่อยู่ไม่มีประตู ปิดกัน ดังนั้นจึงทำให้ปลารู้สึกไม่ปลอดภัย

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

ปลารู้สึกว่าครอบครัวไม่มีความมั่นคง เนื่องจากครอบครัวเร่ร่อนไปตามที่ต่าง ๆ พ่อเลี้ยง กับแม่ทะเลาะกันบ่อยครั้ง และแม่ก็ไม่สามารถที่จะได้เลี้ยงพ่อเลี้ยงได้ทำให้เด็กไม่มีความอบอุ่นใน ครอบครัว ปลาที่มีความรู้สึกอยากที่จะอยู่กับพ่อที่แท้จริง ถึงยากจนก็มีความสุขเพราะได้รับความรัก ความเอาใจใส่มากกว่าพ่อเลี้ยง ดังตัวอย่างที่เด็กได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"หนูอยากอยู่กับพ่อจริงมากกว่า ยังไงพ่อก็รักหนู เพราะหนูเป็นลูกของพ่อ อยากอยู่กับ พ่อแม่ ลูก ถึงไม่มีข้าวกิน บางครั้งพอกับแม่ไม่มีตังค์ หนูก็มีความสุขที่ได้อยู่กับพ่อแม่และน้อง"

"หนูไม่ได้อยากอยู่กับพ่อเลี้ยง เขาตำหนุประจำ แม่ก็ว่าอะไรไม่ได้ แม่ยอมเขา เดียวก็ ทะเลาะกัน มันไม่มีความสุขคะ หนูไม่ชอบ"

"แม่กับพ่อเลี้ยงอยู่ด้วยกันหลังจากที่แม่เลิกกับพ่อหนู เขาก็พาหนูย้ายไปเรื่อย ๆ ที่หนูออกจากศูนย์ครั้งแรกก็ย้ายไปหลายที่คะทำให้หนูไม่ได้มาเรียน ที่ใหม่ถ้าเขาไล่ก็ไปไม่มีที่อยู่แน่นอน หนูไม่ทราบว่ที่ใหม่เขาจะมาไล่เมื่อไหร่ ถ้าเขาไล่ก็ไม่รู้จะไปอยู่ที่ไหนคะ"

"ตอนนี้ครอบครัวก็ยังลำบากเหมือนเดิมคะ บางวันก็มีตังค์บางวันก็ไม่มี เพราะพ่อเลี้ยง กับแม่มีอาชีพเก็บขยะได้บ้างไม่ได้บ้าง ถ้าเก็บได้เยอะก็มีตังค์ซื้อข้าวกิน ถ้าไม่ได้ก็อด พ่อเลี้ยงถึง อยากให้หนูไปช่วยเก็บของอีกคนหนึ่ง แต่หนูอยากเรียนหนังสือคะ"

จากการศึกษา พบว่า ชีวิตครอบครัวปลายังไม่มีความมั่นคง อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ ของบุคคลในครอบครัวระหว่างปลา กับพ่อเลี้ยง และไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน อาชีพของพ่อเลี้ยงและแม่ ไม่มีความมั่นคง จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ปลารู้สึกเชื่อมั่นว่าครอบครัวไม่สามารถที่จะปกป้องและ ค้ำครองให้ปลอดภัยและพ้นจากความยากจนได้ ถ้าปลาไม่ได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิต เด็กในด้านปัจจัย 4 และการสนับสนุนการศึกษา จะทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองใน ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะในการดำรงชีวิต

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

จากการศึกษาความพึงพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายของในปัจจุบันปลาพึงพอใจมาก เพราะใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) 5 วันต่อหนึ่งสัปดาห์ ซึ่งปลาได้รับความช่วยเหลือในเรื่อง อาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายครบทุกหมู่ เช่น ได้รับนมหรือโอวัลตินทุกเช้า อาหารเช้า กลางวัน และบางครั้งก็ได้รับกลับบ้านในตอนเย็น ได้ทานผลไม้ ขนมที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ซึ่งแตกต่าง กับอยู่ที่บ้านปลาไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้ ดังตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูตั้งใจที่มีคนคอยเอาใจใส่ ตอนนี่ดีขึ้นค่ะ ได้กินอาหารที่อร่อย มีประโยชน์ค่ะเพราะ หนู มาที่ศูนย์ธารจันทร์ถึงศุกร์ หนูก็ได้กินโอวัลตินทุกเช้ากับข้าวต้ม ตอนบ่ายก็มีอาหารที่แม่ครัวทำ ให้นูชอบค่ะ ก่อนกลับบ้านก็มีผลไม้เช่นบางวันก็เป็นฝรั่ง กล้วย ข้าวโพด ของหวาน นูชอบมาก ค่ะ ถ้าหนูอยู่ที่บ้านแม่มีตั้งค้ก็ได้กินค่ะ ถ้าไม่มีแม่ก็จะซื้อปลากระป๋องกับไข่ประจำแทบทุกวัน ,หรือไม่กี่ซีโครงไก่ ซื้อมาปรุงแทะกับแม่และน้อง ผลไม้ไม่เคยได้ทานค่ะ มีแต่มาว่ากินบ่อย”

ปลารู้สึกพึงพอใจกับความสะอาดของร่างกายมากขึ้น เพราะได้มาอาบน้ำที่ศูนย์ และ ทางศูนย์ได้บริจาคเสื้อผ้าให้ นอกจากนี้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับสุขภาพในแต่ละสัปดาห์ทำให้ มีความรู้ในการดูแลตนเองมากขึ้น

“ก่อนที่หนูจะเข้ามาที่ศูนย์ ตัวหนูสกปรกค่ะเพราะที่บ้านบางครั้งก็ไม่มีน้ำอาบ บางครั้งก็ ไม่มีสบู่ ยาสระผม แม่ให้อาบน้ำที่สระมันไม่สะอาดค่ะคันด้วย เสื้อผ้าก็ไม่ค่อยได้ซัก ถ้าซักก็ซัก ไม่มีแฟ็บใส่ค่ะ ต้องใส่ซ้ำกันหลายวัน บางทีไม่มีเสื้อใส่ ถ้าหนูมาที่ศูนย์ครูเห็นหนูสกปรกก็ให้ไป อาบน้ำ มีสบู่ ยาสีฟัน และแชมพูให้หนูสระผม ทำให้หนูไม่เหม็น และให้เสื้อผ้าสวยๆหนูค่ะ หนู พพอใจค่ะ”

ครูแหวกก็สอนเกี่ยวกับการดูแลตนเองเวลาเป็นประจำเดือน ทำความสะอาดอย่างไรไม่ให้ สกปรก หนูก็รู้ค่ะ”

“แต่หนูไม่ชอบที่ตัวหนูใหญ่ อ้วนค่ะ มันอึดอึด ไม่สวย มีคนล้อหนูว่ามีควาย เพราะหนู ตัวใหญ่ หนูอายค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า ปลามีความพึงพอใจที่ได้รับอาหารที่มีประโยชน์ มีคนเอาใจใส่เรื่อง สุขภาพและได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่นเสื้อผ้า ของใช้ที่จำเป็น ได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกาย แต่ปลารู้สึกอายนที่ร่างกายอ้วนมาก ทำให้ถูกล้อเลียนจากเพื่อน รู้สึกไม่มั่นใจ ในตนเอง

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

ก่อนที่ปลาได้เข้ามาขอรับความช่วยเหลือจากศูนย์ ปลาอาชีพเก็บของเก่า รายได้ที่ได้รับจะให้แม่ บางครั้งก็ไม่พอใช้จ่ายเนื่องจากขึ้นกับความขยันและปริมาณของสิ่งของที่หามาได้ ปลารู้สึกว่าอาชีพเก็บของเก่าไม่มีความมั่นคงเพราะรายได้ไม่ดี มีคนเก็บของเก่าจำนวนมาก และ เมืองพัทยาได้จับกุมผู้ที่เก็บของเก่า แต่หลังจากที่ได้เข้ามาที่ศูนย์จนกระทั่งปัจจุบันปลาพึงพอใจ กับอาชีพที่ได้ทำกรัด เพราะได้รับส่วนแบ่งเดือนละ 300-400 บาททุกเดือน นอกจากนี้ยังได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการทำอาหารในแต่ละสัปดาห์ ปลามีความสุขกับอาชีพและรายได้ที่ได้รับเพราะ สามารถนำไปช่วยเหลือครอบครัวได้ จากตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ของปลา ดังนี้

“ก่อนนั้นหนูเก็บขยะรายได้ไม่ดีค่ะ คนเก็บขยะ ถ้าวันไหนออกเร็วก็ได้มาก ซึ่งก็ยากได้น้อยค่ะ ตอนนี้องค์กรเขาขาดล้างด้วยค่ะ เขาบอกว่าพดุงพลาตัน ต้องวิ่งหนีค่ะ”

“พอหนูมาเรียนที่ศูนย์หนูก็ไม่ค่อยได้ไปเก็บค่ะ หนูอยู่ที่ศูนย์หนูก็มีรายได้เดือนหนึ่งประมาณ 300-400 บาท ถ้าหนูเกเรก็ได้หน่อยค่ะ หนูทำการ์ดอาสาสมัครมาสอนค่ะ หนูชอบทำแล้วเพลินดีค่ะ ได้ตั้งค้ด้วย ให้แม่ซื้อข้าวและครูเอริทก็สอนทำอาหารด้วย หนูชอบค่ะ ได้กินด้วย”

“จิตเตอร์กับครูณีให้หนูดูน้อง ช่วยครูเมล์ ครูณีให้หนูวันละ 50 บาท ตอนบ่ายก็ไปเรียนถ้าน้องหลับ หนูชอบค่ะ ดีใจที่ได้ทำ หนูเอาเงินที่ครูให้ไปให้แม่ค่ะ แม่ซื้อข้าวกิน ดีกว่าที่หนูไปเก็บขยะอีกร้อน เหนื่อยด้วย”

ปลาฟังพอใจกับรายได้ที่ได้รับในปัจจุบันจากการทำการ์ด และการช่วยดูแลเด็ก ซึ่งรายได้ที่ได้รับสามารถนำไปช่วยเหลือครอบครัวได้ นอกจากนี้การที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการทำการ์ด การทำอาหาร ทำให้ปลามีความสุข และได้รับการผ่อนคลายทางด้านจิตใจด้วย

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

จากการศึกษาการได้รับการช่วยเหลือในด้านการศึกษาในปัจจุบัน ปลา รู้สึกดีใจที่ได้มีโอกาสได้เรียนที่ศูนย์ธารชีวิตอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่เคยได้รับความช่วยเหลือก่อนหน้านี้ รู้สึกโชคดีที่แม่สนับสนุนการศึกษาเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้แม้ว่าพ่อเลี้ยงจะไม่สนับสนุน ตั้งตัวอย่างที่ปลาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูโชคดีที่แม่ให้หนูมาเรียน แม่จะโกหกพ่อเลี้ยงบอกว่า ครูณีให้รอทำใบเกิดให้ได้ก่อน แต่หนูต้องมาเรียนทุกวันครูถึงจะช่วยได้ จึงหนูก็ได้เรียน”

ปลา รู้สึกพึงพอใจกับการเรียนของตน และสิ่งที่ได้จากการเรียน ก็คือ ทำให้รู้จักถึงการช่วยเหลือผู้อื่นที่ด้อยกว่า เพราะที่ศูนย์ธารนอกจากจะสอนในด้านการอ่าน เขียน ให้กับเด็กแล้ว ปลายังได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำประโยชน์ให้สังคม โดยจะมีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ที่ได้ไปทำกิจกรรมกับคนพิการบ้านการุณยเวศม์ในแต่ละอาทิตย์

“หนูดีใจค่ะที่หนู อ่านออก เขียนได้ รู้จักพูดแบ่งปันให้คนอื่น หนูมั่นใจว่าหนูเรียนดีค่ะ เพราะครูให้หนูสอนเพื่อนและเพื่อนบอกหนูด้วยว่าหนูเรียนเก่ง”

“อาสาสมัครพาหนูไปช่วยคนพิการ ทำให้หนูรู้จักช่วยคนอื่น ดูแลน้องบ้านเด็กกำพร้าด้วยค่ะ หนูชอบค่ะได้ เห็นอะไรหลายอย่าง”

จากการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษา ปลามีความพึงพอใจมากที่ได้เรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการ และได้รับประสบการณ์ตรงจากการไปสัมผัสกับองค์กรอื่น ทำให้มองเห็นคุณค่าในตนเอง และในขณะเดียวกัน แม่ ครู เพื่อน ก็มีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษา ทำให้ปลา รู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง

### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ปลาไม่พึงพอใจกับสภาพบ้านเนื่องจากไม่มีความปลอดภัย ไม่มีที่อยู่ที่เหมาะสม ปลาอยากมีบ้านเป็นของตนเอง ทุกวันนี้ต้องอยู่อย่างไม่มีความสุข เนื่องจากไม่ทราบว่าจะมาไล่เมื่อไหร่ ทำให้รู้สึกท้อแท้ต่อชีวิต ดังตัวอย่างที่ปลาให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“บ้านที่หนูอยู่ไม่แน่นอนค่ะ แม่พ่ายหลายที่แล้ว ถ้าเขามาไล่ก็ไป เพราะเป็นที่ของเขา จะมาไล่เมื่อไหร่ก็ไม่รู้ หนูระแวงค่ะ กลัวไม่มีที่อยู่ ไม่มีความสุขหรอกค่ะ เพราะมีคนมาบอกว่าที่หนูอยู่ปัจจุบันมีเจ้าของ เขาจะมาไล่ก็ต้องไป ชีวิตหนูก็เป็นอย่างนี้”

“บ้านหนูไม่มีตู้เย็น ทิว พัดลมหรอกค่ะ เพราะไม่มีไฟ แม่จุดตะเกียง บางทีก็เป็นเทียนไข ลำบากเวลาฝนตก ลมแรงคะไฟดับ หลังคาที่รั่ว ฝนจะสาดคะหนูกับแม่และน้อง พ่อเลี้ยงต้องมานอนรวมกัน”

“เวลาทำกับข้าวก็ใช้ไม้จุดไฟคะ ที่ซาหนูโดนน้ำร้อนลวกก็เพราะหนูไปเหยียบไม้มันกระดก หม้อที่หนูต้มน้ำร้อนจึงหกใส่หนู”

“หนูอยากมีบ้านเป็นของตนเอง จะได้ไม่ต้องเร่รอนเหมือนทุกวันนี้ อยากมีไฟคะ และประตูให้ดีกว่านี้ และที่หนูอยู่ก็ไกลด้วยคะทางไม่ดี ตอนนี้เขากำลังสร้าง เข้าออกลำบากคะ ไม่รู้เมื่อไหร่จะเสร็จ และมีคนแปลกหน้ามาหาปลา บางคนก็มานั่งกินเหล้าใกล้บ้านหนู พูดจาเสียงดัง หนูไม่สนิทด้วยหรอกคะ ไม่รู้จัก แม่ไม่ให้เข้าใกล้ หนูไม่อยากอยู่ที่นี่เพราะหนูกลัวคะ”

จากการศึกษา พบว่า ปลาไม่มีความพึงพอใจกับบ้านที่อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากสร้างในที่ของคนอื่น สภาพบ้านไม่มีความปลอดภัย ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก และสภาพของชุมชนมีผลต่อความปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจของปลาด้วย ผู้วิจัยพบว่าถ้าเด็กยังอยู่ในสภาพชุมชนที่เสี่ยงต่ออันตรายต่างๆ เด็กไม่สามารถที่จะหลุดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศได้

#### 4.1.4 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 4 (นามสมมติ สอง)

##### 4.1.4.1 ข้อมูลทั่วไป

นางสาวสอง อายุ 16 ปี มีสถานภาพเป็นหม้าย จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อแม่แยกทางกัน ปัจจุบันอาศัยอยู่กับยายและลูก พ่อจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนแม่ไม่ทราบเนื่องจากแม่เรียนหนังสือในเรือนจำขณะที่ถูกจับข้อหาขายเสพติด ปัจจุบันสองไม่มีอาชีพที่แน่นอน จะช่วยยายขายของที่ตลาดนัดเป็นบางครั้ง เพราะต้องดูแลลูกซึ่งมีอายุ 3 เดือน สองเคยถูกละเมิดทางเพศ 2 ครั้ง ครั้งแรกถูกข่มขืนขณะที่อายุ 12 ปี ขณะที่จะกลับบ้านหลังจาก

เลิกจากงานเลี้ยงของโรงเรียน ถูกจุดพร้อมกับเพื่อนไปที่ชายทะเลแห่งหนึ่ง เหตุการณ์ในครั้งนี้ สองรู้สึกกลัวเจ็บ

ครั้งที่สองได้ไปเที่ยวกับเพื่อนหญิงและชาย สองและเพื่อนผู้หญิงถูกกลุ่มผู้ชายจับไปที่ป่าแห่งหนึ่งซึ่งอยู่นอกเมืองพัทยา ถูกผู้ชาย 4 คน จับแขนและขาให้นอนกับพื้น และมีผู้ชายอีก 1 คน เป็นคนข่มขืน สองรู้สึกว่เหตุการณ์ทั้งสองครั้งน่ากลัวมากในชีวิต แต่ระดับความรุนแรงครั้งที่ 2 รุนแรงมากกว่าเนื่องจากถูกจับ ตบที่ใบหน้า และชกต่อยที่หน้าท้อง และถูกข่มขืนด้วย ขณะที่เกิดเหตุการณ์ในครั้งนี้สองมีอายุได้ 15 ปี

#### 4.1.4.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

##### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

การสนับสนุนจากครอบครัวหลังจากเกิดเหตุการณ์ พบว่า ครอบครัวไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น ทั้ง 2 ครั้ง เพราะสองไม่ได้เล่าให้ครอบครัวฟัง เนื่องจากอาย กลัวถูกแม่ว่า กลัวครอบครัวรับไม่ได้ แต่ได้ถามความรู้สึกของคนในครอบครัวคือแม่กับพี่ชายว่า ถ้าสองถูกกระทำทางเพศ จะทำอย่างไร คำตอบของแม่และพี่ชายทำให้รู้สึกอบอุ่นที่มีคนรักและเป็นห่วงตนเอง ดังตัวอย่างที่ สองได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูไม่ได้เล่าให้แม่และคนในครอบครัวเรื่องที่หนูโดนเพราะหนูกลัวว่าเราจะรับไม่ได้ และด่าหนู อีกอย่างหนูก็อายด้วย แต่หนูลองถามเขาค่ะ หนูถามแม่ว่าถ้าหนูโดนลงแขก แม่จะทำอย่างไร แม่หนูบอกว่า ถ้ามีมึงโดนก็จะไปแจ้งตำรวจจากตัวมันเข้าคุก ทำให้หนูรู้สึกดีที่แม่พูดเช่นนั้นค่ะ เพราะแสดงว่าแม่รักหนู”

“และหนูก็ถามพี่หนูว่าถ้าหนูโดนเปิดจริงมา (เปิดบริสุทธิ์) จะมีใครช่วยหนูได้บ้าง พี่หนูบอกว่ามึงจะบ้าหรือ เป็นญาติกันใครจะไม่ช่วย คำตอบของพี่ทำให้หนูรู้สึกอบอุ่นที่ยังมีคนช่วยเราค่ะ”

สองได้รับการอบรมจากแม่และยายเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะเรื่องมารยาทในการพูด เช่นให้พูดจาสุภาพ ครอบครัวของสองหมายถึงยาย เพราะหลังจากที่แม่ติดคุกซึ่งขณะที่สองมีอายุได้ 10 ปี จึงได้อยู่ในความดูแลของยายจนกระทั่งปัจจุบัน ยายช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น สนับสนุนให้เรียนหนังสือ ให้ที่พักอาศัย ให้อาหารและของใช้ที่จำเป็นสำหรับลูก และให้เงินใช้วันละ 30 บาท การแสดงออกของยายทำให้สองรู้สึกอบอุ่นและตระหนักถึงพระคุณของยายที่เลี้ยงดูมา ทำให้มีความคิดว่าในอนาคตถ้าตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้น จะไม่ลืมบุญคุณของยาย

“แม่และยายก็สอนหนูค่ะเวลาอยู่กับคนอื่น ส่วนมากจะเป็นยายมากกว่า ยายบอกว่า มึงอย่าพูดเสียงดัง พูดคำหยาบ คำหยาบ มันไม่ดี เราเป็นผู้หญิง ยายพูดบ่อยมากค่ะ”

"ครอบครัวหนูก็เอาใจใส่ดีค่ะ ส่วนมากที่ ป้า น้า อา เขาก็จะเฉย ๆ กับหนู แต่เขาก็ให้ บางครั้ง แต่ส่วนมากจะเป็นยายมากกว่า ยายชายของตลาดนัด ก็ซื้อข้าว ผ้าอ้อมให้ลูกหนูค่ะ ยายเอาใจใส่หนูดีค่ะ หนูรู้สึกอบอุ่นและรักยายมาก หนูได้เรียนหนังสือก็เพราะยายเพราะแม่ ติดคุก ถ้าหนูไม่มียายช่วยหนูก็แย่เหมือนกัน ทำให้หนูคิดว่าถ้าหนูได้ดีเมื่อไหร่ หนูจะไม่ลืม บุญคุณยาย"

สองมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าสำหรับครอบครัว เพราะว่าสามารถช่วยทำงานบ้านได้ เช่น ทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้าให้ พี่ ป้า น้า อา เวลาที่เขาทำงาน ช่วยไปซื้อของ ถึงแม้ว่าสอง จะไม่มีงานทำและต้องพึ่งพิงคนในครอบครัว แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถที่จะช่วยเหลือคนอื่นได้

"หนูคิดว่าหนูก็มีประโยชน์ค่ะเวลาอยู่ร่วมกับคนในครอบครัว เพราะถ้าเขาไปทำงานกัน อย่างไปขายของตลาดนัด หนูก็ซักเสื้อผ้าให้เขา เก็บบ้าน ทำความสะอาด บางทีเขาก็จะให้หนูไป ซื้อของให้ค่ะ ไม่ใช่ว่าหนูจะพึ่งเขาอย่างเดียวเขาก็พึ่งหนูได้เหมือนกันค่ะ"

จากการศึกษา พบว่า ครอบครัวไม่ทราบเหตุการณ์ที่สองถูกละเมิดทางเพศ เนื่องจากสอง ไม่ได้บอกให้ครอบครัวทราบ แต่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว คือ ยายซึ่งเลี้ยงเด็กมา ตั้งแต่เล็กและจนกระทั่งปัจจุบันหลังจากเกิดเหตุการณ์ยายยังดูแลอย่างดี ให้การส่งเสริม ให้อาหาร ที่อยู่อาศัย เงินใช้จ่ายในแต่ละวัน และในขณะเดียวกันสองสามารถมองเห็นว่าตนเองมีคุณค่าต่อ ครอบครัวด้วยไม่ใช่พึ่งพิงหรือเป็นผู้รับเพียงฝ่ายเดียว

จากการสังเกตการดำเนินชีวิตของครอบครัวเด็ก ผู้วิจัย พบว่า ครอบครัวของเด็กฐานะ ยากจน ไม่มีเวลาเอาใจใส่กันอย่างใกล้ชิด และเด็กเติบโตมาจากการเลี้ยงดูของยาย ซึ่งให้ เงินทองและการอบรมสั่งสอนตามอัธยาศัย เนื่องจากยายต้องทำงานเพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงครอบครัวจึงไม่ได้สังเกตว่ามีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นกับเด็ก แต่ยายได้ให้ ความอบอุ่นแทนแม่ซึ่งติดคุกในขณะที่เด็กมีอายุ 10 ปี ทำให้เด็กรู้สึกว่าการที่ถูกล่วงละเมิด ทางเพศจะทำให้ยายเสียชื่อเสียงและตระหนักถึงคุณค่าของตนเองที่มีต่อครอบครัว จากการศึกษา นี้ พบว่า การที่ครอบครัวไทยเป็นครอบครัวขยาย เด็กจะได้รับการดูแลเอาใจใส่จากญาติ ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

การศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน ชุมชนที่สองอาศัยอยู่เป็นคนต่างจังหวัดมา จับจองที่ของทางรถไฟอยู่ร่วมกัน และส่วนมากมีอาชีพในธุรกิจทางเพศ คือ ไปกับชาวต่างชาติ ชายของตามบาร์ และเด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมี น้อยมาก เพราะแต่ละคนก็อยู่ในภาวะยากลำบากเช่นเดียวกัน แต่หลังจากที่สองถูกละเมิด

ทางเพศ ไม่ได้เล่าเรื่องนี้ให้คนในชุมชนทราบ เพราะเนื่องจากกลัวครอบครัวเสียหาย รู้สึกอายกลัวถูกนินทา และถ้าคนในชุมชนทราบเรื่องสองไม่กล้าที่จะอยู่ในชุมชนและกลัวยายจะเสียหาย

“หนูไม่ได้เล่าเรื่องของหนูให้ใครทราบค่ะ เพื่อนบ้านก็ไม่มีใครรู้ ต่างคนต่างทำมาหากิน เขาก็ลำบากเหมือนกันค่ะ บางคนก็ไปกับฝรั่ง เด็กไปกับฝรั่งเยอะค่ะ ชายของตามบาร์ ชายดอกไม้ชัดเจนเท่า และพวกติดยา ก็เยอะค่ะ หนูไม่กล้าเล่าหรอก ถ้าหนูบอกแล้วเขานินทา หนูก็คงอยู่ที่นั่นไม่ได้ยายเขาค่ะ ยายหนูเสียหายด้วย เขาก็จะว่าเลี้ยงหลานไม่ดี”

ที่ชุมชนไม่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันทางเพศแต่สองได้รับการบอกกล่าวจากหัวหน้าชุมชนซึ่งเป็นคนที่ดูแล เก็บค่าเช่าที่ ค่าไฟ ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชน เช่นวัยรุ่นทะเลาะ หรือมีการขโมยสิ่งของกันและกันให้บอกหัวหน้าชุมชนได้ เขาจะให้ความช่วยเหลือ

“เรื่องเพศชุมชนไม่มีใครสอนค่ะ ไม่มีใครสนใจจะป้องกันหรอกค่ะ เพราะก็ไปกับฝรั่งกันทั้งนั้น แต่หัวหน้าหมู่บ้าน หนูเรียกเขาว่าหัวหน้า เพราะเขาอยู่มาก่อน เขากับค่าเช่าที่ ค่าไฟ เขาบอกหนูว่า ถ้ามีขโมย หรือมีวัยรุ่นตีกันให้ช่วยบอกเขาด้วย เขาจะจัดการให้ เพราะวัยรุ่นบางคนเลี้ยงดังค่ะ และขโมยก็เยอะปี่มีน้ำหายบ่อยมากค่ะที่หมู่บ้านหนูอยู่”

“หัวหน้าเขาก็จะบอกทุกคนว่าเวลามาอยู่ที่นี้ก็ทำตัวให้ดี อย่าลักขโมยของผู้อื่น มีดคำก็ปิดบ้านให้ดี ให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันค่ะ”

“หนูก็มีความสุขค่ะที่อยู่ที่นี่ ก็รู้สึกกลัวเหมือนกันในบางครั้งเพราะวัยรุ่นเข้าออกบ่อย แต่ก็อุ่นใจที่มีญาติอยู่ด้วย ทำให้หายกลัวบ้าง”

“ที่หนูอยู่ชาวบ้านก็จะช่วยเหลือกัน ถ้าเป็นงานของส่วนรวม หนูก็จะไปช่วยเขาค่ะ เช่นทางรถไปเดินไม้จะขึ้นเร็วมากทำให้ปิดทางเดินและอันตราย เขาก็จะให้ชาวบ้านมาช่วยกัน หนูก็จะไปช่วยเขาค่ะทุกครั้งที่เขาขอความช่วยเหลือ”

เนื่องจากผู้วิจัยรู้จักชุมชนทั้งสองอาศัยอยู่และได้เข้าออกชุมชนนี้บ่อยครั้ง พบว่า มีประชากรย้ายถิ่นมาจากที่อื่น ส่วนมากมีอาชีพเก็บของเก่า ก่อสร้าง ชายของเฒ่า ไปกับชาวต่างชาติ รายของตามบาร์ และมีวัยรุ่นที่มั่วสุมติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การสนับสนุนซึ่งกันและกันจึงไม่มี แต่ในขณะที่เดียวกันสองก็มีความสุขที่อยู่ในชุมชนนี้แม้จะมีความรู้สึกกลัวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนบ้าง สองรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองต่อชุมชน สามารถทำประโยชน์ให้กับชุมชนได้ และจากสาเหตุหนึ่งที่เด็กไม่ได้บอกให้คนในชุมชนทราบเพราะเด็กคิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองเป็นเรื่องที่น่าอาย ไม่ควรจะไปบอกให้ใครทราบ และกลัวครอบครัวเสียชื่อเสียง จากการศึกษา พบว่า การถูกล่วงละเมิดทางเพศเป็นเรื่องที่น่าอาย แต่คนที่ถูกละเมิดทางเพศไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายทำให้เด็กไม่คิดที่จะปกป้องตนเอง

### (3) การสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

จากการสัมภาษณ์การได้รับการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือครอบครัวของเด็ก พบว่า สองเคยได้รับความช่วยเหลือจากเมืองพัทยา เรื่อง เครื่องนุ่งห่ม อาหาร และของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ที่ถูกละเมิดทางเพศ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรใด ๆ เนื่องจากสองไม่ทราบว่า มีองค์กรอะไรบ้างที่ให้ความช่วยเหลือนอกจากเมืองพัทยาที่ออกช่วยเหลือชาวบ้านที่ยากจน

“หนูเคยได้รับการช่วยจากนายกเมืองคะน่านแล้วก่อนที่หนูถูกลงแขกคะ เขาเอาผ้าห่มของใช้ อาหารไปแจกคนจน หนูก็ได้รับ แต่หลังจากนั้นหนูก็ไม่รู้ว่ามีใครบ้างที่จะช่วยหนูได้ จึงไม่ได้ไปขอความช่วยเหลือจากใครคะ”

“หนูถูกลงแขกทั้ง 2 ครั้งหนูก็ไม่ได้ไปแจ้งความคะ หนูอาย และกลัวด้วย หนูอายเพราะหนูกลัวว่าถ้าหนูไปแจ้งความกลัวเขาถ่ายรูปหนูลงข่าวทางหนังสือพิมพ์และข่าวเคเบิ้ล หนูกลัวเสียชื่อเสียงคะ กลัวอายเสียใจ กลัวถูกนินทาไม่มีใครคบด้วย”

“อีกอย่างหนูกลัวคนที่มันทำหนู จะกลับมาแก้แค้น ข่าหนูคะ หนูจึงไม่ได้ไปแจ้งตำรวจ”

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า กระทั่งสถาบันตำรวจ ซึ่งสองทราบว่าเป็นผู้รักษากฎหมาย แต่สองไม่ได้ไปขอความช่วยเหลือ เนื่องจากสาเหตุดังนี้

1. กลัวเสียชื่อเสียง กลัวไม่ได้รับการยอมรับ กลัวครอบครัวเสียหาย
2. กลัวคนร้ายจะกลับมาล้างแค้นถ้ารู้ว่าเด็กไปแจ้งตำรวจ

3. สองไม่ทราบว่า มีหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในชุมชนที่ให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรืออาจจะเป็นเพราะหน่วยงานนั้นประชาสัมพันธ์ไม่ถึงชุมชน

ดังนั้น สถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้สนับสนุนให้สองมีชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากที่ถูกกระทำทางเพศ จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มีเด็กผู้หญิงอีกจำนวนมากที่ถูกกระทำเช่นเดียวกับสองแต่ไม่ได้ร้องขอความช่วยเหลือ จึงทำให้ผู้กระทำไปกระทำคนอื่นต่ออีก โดยไม่คำนึงถึงกฎหมายและศีลธรรม จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สถาบันทางสังคมควรจะให้ข้อมูลของภัยทางเพศให้กับเด็กและคนในชุมชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากเด็กอาศัยอยู่ในชุมชนที่ชายบริการทางเพศ จึงไม่ได้สนใจที่จะปกป้องตนเอง และหน่วยงานในชุมชนก็ไม่สามารถจัดการกับปัญหานี้ได้

### (4) ข้อมูลการสนับสนุนจากโรงเรียน

ก่อนจะเกิดเหตุการณ์สองทราบว่าตนเองได้รับทุนการศึกษาจากทางโรงเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ที่ถูกกระทำทางเพศครั้งแรก สองไม่ได้เข้าบ้านและพลาดโอกาสที่จะได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สองหนีออกจากบ้านไปอยู่กับเพื่อนซึ่งอาศัย

อยู่ในเมืองพัทยา ได้ประมาณ 5 เดือนพี่ชายไปพบจึงนำกลับไปอยู่ที่บ้าน สองได้มีโอกาสไปเที่ยวที่โรงเรียนเป็นครั้งคราว เพราะมีความกลัว คิดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองขณะที่ถูกจุดที่หน้าโรงเรียน จึงไม่อยากจะไปที่โรงเรียน อาจเพื่อนด้วยที่ตนเองไม่ได้เรียนต่อ

จากการสัมภาษณ์เด็กเกี่ยวกับข้อมูลการสนับสนุนจากโรงเรียนสองให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูรู้ว่าหนูได้ทุนการศึกษาเรียนต่อชั้น ม. 1 เพราะครูบอกให้หนูทราบ แต่พอหลังจากเกิดเหตุการณ์ในวันนั้น ที่หนูโดนจุดไปลงแขก หนูไม่ได้กลับเข้าบ้านค่ะ หนูไปอยู่กับเพื่อนได้ 5 เดือน หนูจึงพลาดโอกาส พี่ชายหนูไปพบจึงนำหนูกลับมาอยู่ที่บ้าน แต่หนูก็ไม่ได้เรียนต่อ ทั้งที่หนูอยากเรียนมาก”

“หนูก็ได้ไปที่โรงเรียนเป็นครั้งคราว แต่ไม่บ่อยค่ะ ไปเยี่ยมครู เทียวหาเพื่อน แต่หนูไม่ได้เล่าเรื่องให้ครูทราบหรอก หนูอายค่ะ ทั้งที่ครูพยายามช่วยหาทุนให้หนู หนูก็เสียดายค่ะ ถ้าจะกลับไปเรียนอีกยายก็ไม่มีเงินส่งหนูจึงไม่ได้เรียน”

“หนูอายเพื่อนด้วย ที่หนูไม่ได้เรียนเหมือนเขา ทุกวันนี้หนูขาดกับทางแถวนั้นค่ะ หนูไม่ค่อยกล้าผ่านหน้าโรงเรียน ถ้าหนูไปคนเดียว หนูกลัวค่ะ ผ่านแถวนั้นก็คิดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง”

จากการศึกษาพบว่า หลังจากเกิดเหตุการณ์สองไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน เพราะหนีออกจากบ้าน และไม่ได้กลับไปเรียนต่อ ทางโรงเรียนก็ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น เนื่องจากสองไม่ได้เล่าให้ครูทราบ เพราะอายครู อายเพื่อน กับเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง

ผลกระทบจากการถูกละเมิดทางเพศมีผลต่อการศึกษาของเด็กคือทำให้เด็กพลาดโอกาสและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากการศึกษาทำให้คนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ มีแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเอง แต่ถ้าคนไม่มีการศึกษา ก็จะตกเป็นทาสของคนอื่นและถูกเอารัดเอาเปรียบทางสังคม ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในด้านต่าง ๆ

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

จากการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน พบว่า เพื่อนที่ทราบเรื่องที่สองถูกละเมิดทางเพศ คือ เพื่อนที่ถูกจุดไปพร้อมกันและก็ถูกข่มขืนเช่นเดียวกันทั้ง 2 ครั้ง แต่ต่างก็ไม่สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ เพราะตกเป็นเหยื่อเหมือนกัน หลังจากเกิดเหตุการณ์ก็ร้องไห้ปลอบใจซึ่งกันและกัน แต่ไม่มีคำพูดมากกว่านี้เพราะทุกคนกลัวและตกใจที่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้กับตนเอง ดังตัวอย่างที่สองได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“เพื่อนรู้เรื่องของหนูค่ะ ก็เขาก็โดนเหมือนกันทั้ง 2 ครั้ง แต่เป็นเพื่อนคนละกลุ่มกัน ครั้งแรกเป็นเพื่อนที่โรงเรียนหนูก็ไม่ได้ติดต่อกัน แต่ทราบว่าเขาก็ไม่ได้เรียน ค็นั่นก็ร้องไห้กันค่ะ เพื่อนก็บอกว่าจะทำยังไงถึงจะบอกให้คนอื่นได้ ก็พูดได้แค่นี้ เพราะกลัวกันค่ะ ตกใจด้วย”

ครั้งที่ 2 ก็มีเพื่อนถูกลงแขกเหมือนหนู เพราะไปด้วยกัน แต่ไม่ได้คุยกันค่ะเพราะขณะที่โดนมันมีตมมาก หนูก็ไม่รู้มันลากเพื่อนหนูไปทางไหน เพราะหนูโดนมันตบ ชกหน้าท้อง คนร้ายมันเอาหนูเสริจมันก็พาหนูมานั่งหน้าบ้าน แต่หนูไม่เห็นเพื่อน มันปลอบใจหนู พาหนูไปล้างตัว เพราะตอนนั้นเลือดเต็มตัวหนู มันก็ให้ตั้งค์หนู 100 บาท เป็นค่ารถกลับบ้านค่ะ”

ปัจจุบันเด็กก็มีเพื่อนที่สนิทหนึ่งคนที่ติดต่อกันอยู่ และเด็กได้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งสองครั้งให้เพื่อนทราบ ต่อมาเด็กก็ทราบว่าเพื่อนคนนี้ก็เคยถูกข่มขืนมาเช่นเดียวกัน เพราะเขาบอกให้เด็กทราบ หลังจากที่แต่ละคนทราบเรื่องของกันและกัน ก็มีการซักถามว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และหาทางออกอย่างไรหลังจากที่ถูกกระทำ

“ตอนนี้ก็มีเพื่อนที่หนูเล่าให้เขาทราบคนหนึ่ง ก็คบกันอยู่ เขาเขาก็มาหาหนูที่บ้าน ที่หนูเล่าให้เขาทราบไม่กลัวค่ะว่าเขาจะนิทนาหนู เพราะเขาเล่าเรื่องของเขาให้หนูฟังค่ะ ว่าเขาถูกข่มขืน หนูจึงบอกเรื่องของหนูให้เขาฟังด้วย เพื่อนก็ถามว่าทำไมถึงโดนละ และหาทางออกยังไง เขาก็บอก หนูกับบอกเขาค่ะ”

สองรู้สึกว่าคุณค่าสำหรับเพื่อน เพราะไม่รู้จะช่วยเหลืออะไรเพื่อนได้ และคิดว่าเพื่อนก็ช่วยตนเองไม่ได้เช่นกัน เนื่องจากเพื่อนก็ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก และเพื่อนก็มีปัญหาเหมือนกันกับตนเอง แต่ที่สามารถคบกันได้เนื่องมาจากเข้าใจความรู้สึกของกันและกัน

“หนูอยู่กับเขา หนูก็ไม่รู้จะช่วยเหลือได้ยังไง เพราะต่างก็มีปัญหาเหมือนกัน เขาก็เคยโดน หนูก็เคยโดน ต่างคนต่างแย่ ที่หนูคบกันได้เพราะเข้าใจกันค่ะ เคยโดนมาเหมือนกัน”

จากการศึกษา พบว่า เพื่อนไม่ได้สนับสนุนให้ชีวิตของสองดีขึ้น เนื่องจากขาดการเสริมแรงซึ่งกันและกัน ถ้าเด็กคบเพื่อนที่มีปัญหาเช่นเดียวกัน อาจจะทำให้เด็กตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ไม่พบแสงสว่างในการดำเนินชีวิต ไม่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าเพื่อนคือบุคคลที่เด็กให้ความไว้วางใจรองจากบุคคลในครอบครัวและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของเด็ก

#### 4.1.4.3 การเลือกรับสื่อ

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเลือกรับสื่อที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของสอง ด้วยการให้คำถามสัมภาษณ์ พบว่า

สื่อที่สองสามารถเข้าถึงบริการได้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ เพราะสามารถดูได้ทุกวัน เนื่องจากดูที่บ้านยาย และรายการที่ดูแล้วทำให้มีความหวังคือรายการปลดหนี้ซึ่งมีออกอากาศอาทิตย์ละ 1 ครั้ง เพราะรายการนี้เปิดโอกาสให้คนที่มีความฐานะยากจนมาเล่น ทำให้คนจนมีโอกาสและมีทางเลือกในการหาเงินมาช่วยเหลือครอบครัว และยังสามารถเห็นความมีน้ำใจของคนในสังคมที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ด้อยกว่า

“หนูดูทีวีบ่อยที่สุดแทบทุกวันก็ได้ เพราะบ้านยายมีทีวี รายการที่หนูชอบมากที่สุดก็คือ รายการปลดหนี้ เพราะยังมีคนใจดีมาช่วยเหลือคนจน ทำให้คนจนอย่างพวกหนูมีความหวัง มีทางออกในการหาเงินช่วยเหลือครอบครัว ด้วยการสมัครเล่นเกมสล็อต เขาเคยนำมาเล่นที่นาเกลือ หนูก็มีความหวังว่าจะสมัครไปเล่น เพื่อได้เงินกับเขาน้าง”

นอกจากรายการปลดหนี้ก็มีข่าวที่หนูชอบดูส่วนมากจะเป็นข่าวท้องถิ่น ข่าวเคเบิ้ลค๊ะ ทำให้หนูทราบว่ายายเมืองเขาช่วยเหลือชาวบ้านอย่างไรบ้าง ถ้ามีการแจกของหนูก็ไปรับค๊ะ เช่น อาหาร เสื้อผ้า ของใช้ ก็มีประโยชน์ต่อหนูค๊ะจากการที่ดูข่าวท้องถิ่น และข่าวร่ำกัหนูก็ดูแต่ไม่ชอบเท่าไร คูได้ไว้ป้องกันตัวเองค๊ะ หนังกิชอบแต่น้อยกว่ารายการปลดหนี้ค๊ะ”

หนังสือพิมพ์ก็มีโอกาสดูบ่อยเพราะหนูชอบไปนั่งที่ร้านค้า ไม่ได้ซื้อหรอกค๊ะ เสียขายดังค์ที่ร้านค้าใกล้บ้านเขามิให้ดูค๊ะ หนูเบือส่วนมากเป็นข่าวอาชญากรรม แต่ก็ได้ข้อคิดค๊ะ ทำให้เราระวังตนเองมากขึ้น

จากการศึกษา พบว่า สองรู้จักเลือกที่จะรับสื่อที่มีประโยชน์ต่อตนเองในด้านจิตใจเช่นทำให้มีความหวัง และมีทัศนคติต่อคนในสังคมที่ดีเช่น มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับผลประโยชน์จากการดูสื่อคือได้รับการช่วยเหลือในด้านสิ่งของ จากการที่ได้ดูสื่อทางเคเบิ้ลทีวีของท้องถิ่นเมืองพัทธา และสิ่งของที่ได้รับสามารถนำมาใช้ดำรงชีวิตประจำวันได้

#### 4.1.4.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

เนื่องจากสองเคยถูกละเมิดทางเพศอย่างรุนแรง 2 ครั้งด้วยกัน ทำให้คิดว่าตนเองมีปมด้อยติดตัวตลอดชีวิต แม้ว่าคนอื่นจะไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น แต่สองยังมีความหวาดระแวงกลัวเพื่อนที่เคยถูกกระทำด้วยกันนำไปเล่าให้คนอื่นทราบ มีความรู้สึกอายเวลาร่วมกับผู้อื่น และคิดว่าตนเองมีราคีติดตัวตลอดเวลา

“หนูคิดตลอดเวลาว่า ตนเองมีปมด้อยค๊ะ อายเค้าเวลาอยู่กับคนอื่น เหมือนเรามีอะไรติดตัว กลัวด้วย หวาดระแวงว่าเพื่อนจะนำไปบอกคนอื่น ว่าหนูเคยโดนมาแล้ว”

แต่สองได้มองเห็นว่าตนเองทำประโยชน์กับครอบครัว เพราะได้ช่วยทำความสะอาด ซักผ้าไปซื้อของ และช่วยยายขายของตามตลาดนัดบางครั้ง ไม่ได้คิดว่าตนเองไร้ค่า แต่ความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ยังมีในส่วลึกจิตใจ

“หนูคิดว่าหนูก็มีประโยชน์ต่อครอบครัว หนูช่วยทำงานบ้าน ซักผ้าให้ได้ บางครั้งเขาก็ใช้หนูไปซื้อของ บางทียายก็ให้หนูไปช่วยยายของตามตลาดนัด แต่ตอนนี้หนูไม่ได้ไปเพราะต้องดูลูก แต่ความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อยมีอยู่ค๊ะ หนูลืมไม่ได้ค๊ะ”

ในขณะที่เดียวกันสองมีพลังในการต่อสู้ชีวิตเพราะมีลูกที่จะต้องรับผิดชอบ ซึ่งครอบครัวที่ผ่านมาขัดความอบอุ่น ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่ เพราะพ่อแม่แยกทางกัน แม่ติดคุก และพอมิ

ครอบครัวสามีก็ทิ้ง ลูกที่เกิดมาไม่มีพ่อ ซึ่งทำให้สองเครียดในบางครั้ง รู้สึกท้อแท้ คิดว่าชีวิตของตนเองยังไม่ประสบความสำเร็จในด้านครอบครัว แต่เมื่อมองดูลูก ทำให้มีพลังในการต่อสู้กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต ทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง เพราะมีลูกเป็นแรงบันดาลใจ

“หนูว่าหนูมีความคิดมากขึ้น อย่างน้อยหนูก็ไม่ทิ้งลูก ลูกทำให้หนูมีกำลังใจ บางครั้งรู้สึกท้อใจกับครอบครัวตนเอง หนูอยากให้พ่อกับแม่อยู่ด้วยกัน อยากรมีพ่อเหมือนคนอื่นเขา แต่พอมีลูก ลูกหนูก็ไม่พ้ออีก อยากรได้กำลังใจจากสามี พอลูกงอแง ใจหนูก็มองที่ลูก ต้องสู้เพื่อเค้า เพราะเขาเกิดมาแล้ว หนูต้องรับผิดชอบ”

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ผลกระทบจากภาวะถูกละเมิดทางเพศได้มีผลต่อทางด้านจิตใจของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่ถูกละเมิดทางเพศมีความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้อยกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา เพราะเคยถูกข่มขืน และจากการที่ครอบครัวแตกแยก สามีทิ้งทำให้เด็กขาดพลังในการดำรงชีวิต แม้ว่าเด็กไม่ได้รับการชี้แนะให้รู้ถึงสิทธิในการปกป้องตนเองจากองค์กรในชุมชน แต่เด็กก็ได้รับการอบรมสั่งสอนจากยายให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ทำให้เด็กมองเห็นคุณค่าของตนเองที่สามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้ นอกจากนี้เด็กมีลูกที่เป็นกำลังใจในการต่อสู้ชีวิต และทำให้เด็กมองเห็นคุณค่าของตนเองคือ มีความรับผิดชอบต่อมากขึ้น

#### 4.1.4.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ปัจจุบันสองรู้สึกกังวลกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพราะไม่มีรายได้ที่แน่นอน กลัวว่าจะไม่มีเงินเลี้ยงดูลูก เพราะเวลาลูกเจ็บป่วยต้องไปหาหมอ กลัวจะไม่มีเงินเป็นค่ารักษาพยาบาล และสองยังไม่ได้ไปทำบัตรประชาชน ลูกยังไม่ได้รับใบสูติบัตรจึงไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านเพื่อทำบัตรประกันสุขภาพ จากการที่ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ลงดังนี้

“ตอนนี้หนูกังวลเรื่องลูก กลัวเขาไม่สบายหนูไม่มีตังค์ให้หมอ เพราะมันต้องใช้เงิน ลูกหนูยังไม่ได้แจ้งเกิด หนูยังไม่ได้ทำบัตรประชาชน บัตรสุขภาพเด็กจึงไม่มี ถ้าเป็นอะไรไปต้องเสียเงิน หนูไม่มีรายได้ค่ะ”

“หนูก็หวาดระแวงกลัวคนรอบข้างรู้เรื่องของหนู หนูอายค่ะ กลัวอายเสียชื่อ กลัวเขานินทา กลัวเพื่อนที่ถูกกระทำด้วยกันไปบอกคนอื่น ในใจมันยังคิดอยู่ค่ะ ถ้าคิดขึ้นมากก็ไม่มีความสุข”

เด็กยังมีความหวาดระแวงต่อเหตุการณ์ที่ผ่านมา เพราะผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์และทราบเรื่องที่เด็กถูกกระทำคือเพื่อนที่ไปด้วยกัน ดังนั้น เด็กจึงหวงวิตกว่าเพื่อนจะนำไปบอกให้ผู้อื่นทราบ จึงทำให้เด็กไม่มีความสุข

“สำหรับหนู หนูคิดว่าโลกนี้มีมาอยู่ค่ะ ถ้าหนูยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง หนูก็ยอมรับนะค่ะ

แต่ความรู้สึกมันคิดเท่านั้นค่ะ หนูอยากได้กำลังใจจากสามีค่ะ ทุกวันนี้หนูไม่ได้รับสิ่งนี้ เพราะเขาทิ้งหนู มีแต่ลูกเท่านั้นถ้าอยากได้กำลังใจตอนนี้หนูอยากได้จากสามีค่ะ เพราะลูกยังเล็กอยู่เขาไม่รู้เรื่องอะไร”

สองต้องการความรัก ความเอาใจใส่เหมือนสามีภรรยาทั่วไป แต่สองไม่ได้รับสิ่งนี้เนื่องจากสามีทิ้งให้อยู่กับลูกตามลำพัง และลูกยังเล็กอยู่ไม่สามารถที่จะแสดงออกทางคำพูดเพื่อให้สองรับทราบได้

จากการสังเกตขณะสัมภาษณ์ สีหน้าของเด็กกังวลขณะที่พูดเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง และลูก เนื่องจากเด็กไม่มีความพร้อมในการมีครอบครัว และไม่ได้รับคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว เพราะต่างก็ไม่มีการศึกษาเช่นเดียวกัน ทำให้เด็กขาดสติพื้นฐานในการดำรงชีวิตในด้านต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีเอกสารสำคัญ เช่นบัตรประชาชน และใบเกิดของลูก วุฒิการศึกษา ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ทำให้เด็กไม่มีความสุขในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

หลังจากเกิดเหตุการณ์ ปัจจุบันสองรู้สึกได้รับการยอมรับจากบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะพี่ชายเมื่อรู้ว่าเด็กตั้งครรภ์และถูกสามีทอดทิ้งก็ไม่ได้บังคับให้ไปทำแท้ง และคนในครอบครัวได้สอนว่ามีปัญหากับสามีทำไมไม่สร้างความเข้าใจกัน ยายก็รับผิดชอบสองเหมือนหลานคนอื่น ๆ ที่อยู่ในบ้านเดียวกัน

“พอหนูมีแฟนหนูก็ตั้งท้อง แฟนหนูก็ทิ้งหนู ตอนแรกที่หนูไม่รู้หรอกว่าหนูท้อง เขาก็รับหนูมาอยู่ที่บ้าน พอหนูท้องเขาก็ไม่ได้ให้หนูเอาออก บอกว่ามันเกิดมาแล้วก็ต้องเลี้ยง ยายบอกว่ามีปัญหอะไรทำไมหนูไม่พูดกับแฟนให้รู้เรื่อง ยายเขารักหนูเหมือนหลานคนอื่นที่อยู่ในบ้านเดียวกัน ยายรักหนูมากด้วยซ้ำ ช่วยหนูทุกอย่างค่ะ”

“ตอนนี้ยายปลูกบ้านเป็นกระต๊อบให้หนูอยู่กับลูก 2 คน เพราะที่บ้านยายคนเยอะ แต่ยายก็ช่วยหนู ให้อาหาร ของใช้หนูทุกอย่างเหมือนเดิม เพียงแต่ให้หนูอยู่กับลูก 2 คน ก็ใกล้ในบริเวณบ้านยายค่ะ”

“หนูมีโอกาสบอกความรู้สึกของหนูให้ญาติทราบค่ะ ตอนนีพี่สาวที่เป็นญาติกันเขาก็รู้เรื่องของหนูแล้วค่ะ หนูบอกให้เขาทราบ เขาก็รับฟังค่ะ ช่วยหนูด้วย เขาไม่บอกให้คนอื่น หนูคิดว่าพี่สาวเขายอมรับหนูค่ะ ให้ความช่วยเหลือหนูด้วย เอาเสื้อผ้าของลูกเขาเก็บไว้ให้ลูกหนูด้วยค่ะ”

สองรู้สึกได้รับการยอมรับจากพี่สาวซึ่งเป็นญาติที่อาศัยอยู่ในครอบครัวของยาย ทำให้สองกล้าที่จะเล่าเรื่องของตนเองให้พี่สาวทราบ และได้รับการช่วยเหลือในด้านสิ่งของจากพี่สาว ซึ่งสองคิดว่าพี่สาวมีความยุติธรรมต่อตนเอง

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์ในด้านความปลอดภัย ปัจจุบันสิ่งที่สองกลัวคือกลัวแฟนจะมาแย่งลูกไป และที่อยู่ปัจจุบันก็ไม่มีความปลอดภัย เพราะใช้พลาสติกปิดคลุมแทนไม้ อยู่กัน 2 คนแม่ลูก แม้ว่าจะอยู่ในบริเวณบ้านยาย แต่ก็กลัวคนเข้ามาข่มขืนอีก เนื่องจากที่อยู่มีคนดมกาวติดยาเสพติด สภาพของบ้านคนที่อยู่ข้างนอกสามารถที่จะมองเห็นได้ถ้ามีแสงสว่างส่องทั่วถึง

“หนูกลัวความปลอดภัยของหนูกับลูก เพราะไม่แน่ใจว่าแฟนหนูจะมาเอาลูกไปอยู่กับเค้าค่ะ หนูกลัวมาก”

“ที่อยู่ก็ไม่มีมิดชิดค่ะ ยายเอาพลาสติกคลุมให้แทนไม้ มันโล่งไม่มีประตูปิดกัน เวลาแสงส่องเข้า คนข้างนอกเขาเห็นค่ะ และหนูก็เป็นผู้หญิงด้วย กลัวพวกติดยา ดมกาว เมมาเข้ามาข่มขืนค่ะ”

“หนูยังรู้สึกว่าตนเองไม่ปลอดภัยค่ะ เพราะมันหวาดระแวงอยู่ ยังเข็ดกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาค่ะ กลัวจะโดนเหมือนเดิมอีก”

จากผลการศึกษาพบว่า สองรู้สึกว่าชีวิตของตนเองไม่ปลอดภัยจากสภาพแวดล้อม กลัวสามีที่จะมารับลูก และจากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้เกิดความกลัว รู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำเนินชีวิตประจำวัน

### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

สองมีความเชื่อมั่นว่าคนในครอบครัวที่มียาย และญาติ ให้ความช่วยเหลือได้ เพราะที่ผ่านมา ก็ได้รับความช่วยเหลือในด้านอาหาร ที่อยู่ เงิน สิ่งของจากบุคคลเหล่านี้ ญาติบางคนก็ให้คำปรึกษาได้ แต่สองมีความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถที่จะพึ่งเขาได้ตลอดไป เพราะต้องช่วยเหลือตนเองดีที่สุด ชีวิตในครอบครัวที่มีญาติ พี่น้องอยู่รวมกัน ก็มีความสุขในอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ในจิตใจสองยังต้องการมีชีวิตอยู่กับสามีและลูก เพราะปัจจุบันถึงแม้ว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวของยาย แต่ได้แยกมาอยู่ที่กระต๊อบกับลูก 2 คน สองมีความรู้สึกโดดเดี่ยว คิดถึงสามีและคิดว่าชีวิตครอบครัวในปัจจุบันไม่มีความมั่นคง

จากการที่ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน สองได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ยายและญาติหนูเขาช่วยหนูได้ เพราะเขาก็แบ่งอาหารให้หนูทุกวัน เขาทำเมื่อค่ะและเรียกหนูไปกิน พี่มีอะไรก็แบ่งให้ ยายก็ให้เงินหนูวันละ 30 บาท หนูมีปัญหาอะไรก็ปรึกษาเขาได้

ค่ะ อย่างเรื่องลูก เพราะบางครั้งหนูก็ไม่รู้เรื่อง ยายก็จะสอนการดูแลลูก ที่เขาเคยมีลูกเขาก็จะบอก การบ่อนข้าวลูกค่ะ”

“หนูคิดว่าคงหางานทำถ้าหนูได้บัตร ลูกโตอีกหน่อย เพราะหนูจะพึ่งคนอื่นตลอดไม่ได้ ต้องช่วยเหลือตัวเองค่ะ”

“หนูแยกออกมาอยู่กับลูกค่ะ ยายปลูกกระต๊อบให้ ก็รู้สึกเหงาค่ะ คิดถึงสามี ถ้าเขาไม่ทิ้ง หนูไปอยู่กับลูกคงสบายกว่านี้ หนูอยากอยู่กับพร้อมพ่อ แม่ ลูก ค่ะ”

จากการศึกษาแม้ว่าสองจะได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวของญาติแต่ยังรู้สึกว่าการครอบครัวของตนเองไม่มีความมั่นคง ไม่สมบูรณ์เหมือนกับครอบครัวทั่วไป สองอยากอยู่กับสามี และลูกเพราะความอบอุ่นทางด้านจิตใจแตกต่างจากที่ได้รับจากญาติ พี่น้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมบ้านเด็ก พบว่า เด็กได้แยกบ้านมาอยู่กับลูกตามลำพังแต่อยู่ในบริเวณบ้านของยาย ยังได้รับความช่วยเหลือจากยายในด้านปัจจัย 4 และเงินใช้ในแต่ละวัน ซึ่งยายก็เอาใจใส่เด็กดีพอสมควร แต่จากการที่ครอบครัวยายเป็นครอบครัวชยาย มีญาติอยู่รวมกันหลายคน แต่ละคนไม่มีการศึกษา ต่างก็มุ่งที่จะหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ความใกล้ชิดสนิทสนม จึงไม่มีให้ซึ่งกันและกัน เป็นสาเหตุให้เด็กรู้สึกโดดเดี่ยว ต้องการความรักจากสามี ซึ่งเป็นความรู้สึกของบุคคลทั่วไปแต่เด็กก็ไม่ได้รับการสนองตอบ จึงเป็นสาเหตุที่เด็กไม่พึงพอใจกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกายในปัจจุบันสองมีความพึงพอใจมาก เพราะไม่มีโรคประจำตัว และได้รับการเอาใจใส่จากยายในเรื่องสุขภาพเป็นอย่างดี เนื่องจากต้องให้นมลูกดื่มด้วย ถ้าไม่ได้รับอาหารเพียงพอก็จะมีผลต่อสุขภาพของลูก สองได้รับอาหารไม่ครบทุกหมู่ เพราะไม่มีเงินซื้อ อย่างเช่น นม ผลไม้ เป็นต้น

“หนูไม่มีโรคประจำตัวค่ะ แข็งแรงดี ยายบอกว่าให้ทานอาหารดี ๆ หน่อย เพราะลูกต้องดื่มนมหนู ที่บ้านอาหารก็ดีค่ะ แต่ไม่มีนม ผลไม้หรือค่ะ เพราะหนูไม่มีตังค์ซื้อ นานที่จะได้กิน”

“เสื้อผ้าที่หนูใส่ทุกวัน พี่เขาให้บ้างค่ะ ไม่ค่อยได้ซื้อหรือ หนูพอใจค่ะ เพราะต้องประหยัด เก็บเงินไว้ใช้กับลูกเมื่อจำเป็น ของลูกก็ได้รับจากพี่เขาให้มาค่ะ ยายซื้อให้บ้าง ก็พอใจค่ะ”

“แต่ที่หนูอยู่อากาศไม่ค่อยดีค่ะ ฝุ่นเยอะ เสียงดังเวลารถไฟผ่าน บางครั้งหนูก็สะดุ้ง ตกใจกลัวเหมือนกันค่ะ”

“หนูอยากได้ความรัก ความเอาใจใส่จากคนรอบข้างมากกว่าเงินทองค่ะ เพราะเงินสามารถหาได้

จากการศึกษา พบว่า สองพึงพอใจกับสุขภาพของตนเอง และความเอาใจใส่จากคนในครอบครัว ถึงแม้ว่าอาหารแต่ละมื้อที่ได้รับจะไม่ครบทุกหมู่ เสื้อผ้าที่ใส่จะได้รับต่อจากญาติ เด็กก็พึงพอใจ

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

สองมีรายได้จากขายให้วันละ 30 บาท เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายเพราะไม่ได้ซื้ออะไร อาหารเสื้อผ้า ของใช้ลูก ขายและญาติได้ให้ความช่วยเหลือ แต่ถ้าต้องรับผิดชอบเองทั้งหมด รายได้วันละ 30 บาทที่ยายให้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย เพราะสองไม่มีอาชีพนอกจากไปช่วยยายขายของที่ตลาดเป็นครั้งคราว สองอยากมีรายได้เป็นของตนเองจากการทำงาน เพื่อจะได้มีเงินเก็บไว้เลี้ยงดูลูก

"หนูอยากมีงานทำค่ะ จะต้องมีเงินเลี้ยงลูก ทุกวันนี้ขายให้วันละ 30 บาท ก็พอใช้ค่ะ เพราะหนูไม่ได้ซื้ออะไร แต่ถ้าหนูต้องซื้อของเองทั้งหมด หนูว่ามันไม่พอหรอกค่ะ อย่างน้อยวันละเกือบ 100 บาท หนูอยากมีรายได้เป็นของตนเองค่ะ"

จากการศึกษา พบว่า หลังจากเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งปัจจุบัน สองไม่มีอาชีพ เนื่องจากมีลูกที่ต้องดูแลและไม่มีบัตรประชาชนที่จะนำไปสมัครงาน แต่มีรายได้จากขายวันละ 30 บาท ก็เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากไม่ได้รับการอะไร แต่สองยังไม่มี ความพึงพอใจเพราะต้องการหาเงินด้วยตนเอง เพื่อจะได้นำมาเลี้ยงลูก

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

สองมีความพึงพอใจที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะคิดว่าตนเองมีโอกาสมากกว่าคนอื่นที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่แตกแยก และได้เรียนหนังสือ สองรู้สึกเสียดายที่ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อทั้งที่ได้รับทุนการศึกษาจากทางโรงเรียนให้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากถูกกระทำทางเพศ ทำให้ไม่กล้าที่จะไปเรียนต่อ เพราะอายเพื่อน กลัวครูและเพื่อนรู้ ดังตัวอย่างที่สองได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

"หนูเสียดายที่ไม่ได้เรียนต่อ หนูอยากเรียนมากค่ะ แต่หนูไม่กล้าไปโรงเรียน กลัวเพื่อน กลัวครูรู้เรื่องของหนู แต่หนูก็ตั้งใจที่หนูเรียนจบ ป 6 เพื่อนบางคนที่เขาเหมือนหนู เขาไม่มีโอกาสเรียน แต่หนูมีโอกาสที่ยายส่งเรียน"

"หนูอยากเรียนต่อ ก.ศ.น ค่ะ จะต้องมีวุฒิไปสมัครงาน เพราะตอนนี้เขารับแต่ ม.3 หนูมีวุฒิ ป.6 สมัครงานอะไรก็ไม่ค่อยได้ และอีกอย่างหนูก็อยากเรียนเสริมสวย หนูชอบค่ะ ยายหนูก็สนับสนุน เพราะเป็นอาชีพ หนูยังไม่มีโอกาสค่ะ เพราะลูกยังเล็กอยู่ให้เขาโตกว่านี้อีกหน่อย หนูคงมีโอกาสค่ะ"

จากการศึกษา พบว่า สองมีความพึงพอใจกับการศึกษาของตนเองปานกลาง สองต้องการที่จะศึกษาต่อเพราะจะได้มีวุฒิการศึกษาไปสมัครงานได้ และคิดว่าถ้าไม่ได้เรียนต่อก็จะเรียนทางด้านเสริมสวย เนื่องจากมีใจรัก และยายก็สนับสนุน แต่ไม่สามารถทำตามความใฝ่ฝันของตนเองขณะนี้ได้ เนื่องจากต้องเลี้ยงดูลูกที่ยังเล็กอยู่

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบ้านที่อยู่ในปัจจุบัน สองอาศัยอยู่ในที่ของยายซึ่งเช่าทางรถไฟ โดยแยกปลุกอยู่กับลูก 2 คน สองไม่มีความพึงพอใจกับสภาพของบ้านที่อยู่ เนื่องจากไม่มีความปลอดภัย ไม่มีไม้ปิดกัน ต้องใช้พลาสติกคลุมแทนไม้ และที่อยู่ไม่แน่นอนถ้าถูกไล่ก็ต้องไป เนื่องจากเป็นที่ของทางรถไฟ

"บ้านหนูที่ยายปลุกให้มันก็ไม่ดีหรอกค่ะ ไม่มีตึก ไม่มีความปลอดภัย ฝานบ้านก็ไม่มี ทุกวันนี้ใช้พลาสติกคลุมค่ะ ที่หนูอยู่ก็ไม่แน่นอน ยายเช่าเป็นปึกจริงๆ แต่ถ้าหลวงเขาจะมาเอาเมื่อไหร่ก็ได้"

"ในบ้านของหนูไม่มีอะไรหรอกค่ะ มีแต่ไฟต่อบ้านยาย เวลาหนูง่วงข้าวก็กินหม้อดิน ไม่มีกาต้มน้ำร้อนให้ลูกหนูใช้หม้อต้มเอาค่ะ พัดลมไม่มี ทีวี ตู้เย็นไม่มีค่ะ"

"หนูก็อยากได้รับความสะดวกสบาย แต่ทำไม่ได้ค่ะ หนูมีแค่นี้"

จากการศึกษา พบว่า สองไม่มีความพึงพอใจกับบ้านที่อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากไม่มีความปลอดภัย และไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องใช้ เช่นกาต้มน้ำเพื่อชงนมให้ลูกดื่ม ต้องใช้หม้อต้มน้ำแทนที่อยู่ได้เพราะต้องอดทนและยอมรับกับสถานะของตนเอง

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่ได้ไปเยี่ยมบ้านเด็ก เด็กได้รับความช่วยเหลือจากยายตามอัธยาศัย และไม่ปฏิเสธในสิ่งที่ยายมอบให้ แต่เนื่องจากครอบครัวแร่ร้อน ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน สภาพบ้านที่อยู่ในปัจจุบันไม่ปลอดภัย เสี่ยงต่อการถูกทำร้าย ทำให้เด็กอยู่อย่างหวาดผวาและ ไม่มีความสุขในการดำรงชีวิต

### 4.1.5 ผลการศึกษาของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 5 (นามสมมติตา)

#### 4.1.5.1 ข้อมูลทั่วไป

ตาอายุ 14 ปี มีสถานภาพโสด ปัจจุบันกำลังเรียนหนังสืออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในเมืองพัทยา พ่อแม่แยกทางกัน อาศัยอยู่กับแม่และน้องสาว 1 คน แม่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอาชีพขายผักในตลาด ตาเคยถูกละเมิดทางเพศจากลุงซึ่งเป็นพี่เขยของแม่ด้วยการจับหน้าอก ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 2 ครั้ง ตาคิดว่าเหตุการณ์ทั้ง 2 ครั้ง มี

ความรุนแรงเท่ากัน ขณะที่เกิดเหตุการณ์ครอบครัวของตาได้อาศัยอยู่กับครอบครัวของป้าและลุง และได้นอนรวมกันเนื่องจากที่พักแคบ ระหว่างที่ทุกคนกำลังหลับตารู้สึกตัวพบว่าลุงกำลังขยับหน้าอกของตา และลุงทำในลักษณะเดียวกันทั้งสองครั้ง

#### 4.1.5.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

##### (1) ข้อมูลสนับสนุนจากครอบครัว

หลังจากเกิดเหตุการณ์ครั้งแรกตาไม่ได้บอกให้ใครทราบ เนื่องจากกลัวลุงจะทำร้ายและกลัวแม่ดู ครั้งที่ 2 ได้ตัดสินใจกล้าเผชิญกับความกลัวจึงเล่าเรื่องให้ป้าฟัง พอป้าทราบป้าโกรธและโมโหลุงมาก และแม่ของตาทราบเรื่องที่ตาถูกกระทำจากลุง ทั้งป้าและแม่ได้ปลอบใจตา ส่วนป้าหลังจากเกิดเหตุการณ์ป้าได้แยกทางกับลุง และแม่ตัดสินใจพาครอบครัวแยกมาอยู่กันคนละแห่งกับครอบครัวของป้า เพราะแม่กลัวว่าลุงจะกลับมาอยู่กับป้า ดังตัวอย่างที่ได้สัมภาษณ์ตา ดังนี้

“หนูไม่ได้บอกแม่ แม่รู้เรื่องของหนูจากป้า เนื่องจากหนูทนไม่ไหวจึงบอกเรื่องที่ลุงทำหนูให้ป้ารู้ ครั้งแรกหนูไม่ได้บอกเพราะหนูกลัวลุง กลัวแม่ดู”

“พอป้ารู้ป้าโกรธลุงมาก หนูมารู้ทีหลังว่าป้าได้แยกทางกับลุงเด็ดขาด และป้าบอกว่าไม่ต้องกลัวลุงจะมาทำอีก ป้าเลิกกับเขาแล้ว”

“ส่วนแม่บอกว่าให้ทำใจสบาย ๆ ไม่ต้องคิดอะไรมาก ผู้ชายไว้ใจไม่ได้ ให้อยู่ห่าง ๆ ระวังคนแปลกหน้า”

แม่ของตาสอนเรื่องการวางตัวเพื่อมิให้ถูกละเมิดทางเพศ เวลาอยู่ร่วมกับผู้ชายให้เด็กระมัดระวังตัวเอง ไม่ควรจะอยู่ใกล้คนแปลกหน้า เพราะแม่กลัวว่าตาจะถูกกระทำซ้ำอีก แม่เข้าใจความรู้สึกของตา และแม่สอนเรื่องการป้องกันตนเองขณะที่แม่ไม่อยู่ เช่น เวลาอยู่ที่บ้านกับน้องสองคน ให้ปิดประตูให้สนิท เวลามีคนมาเคาะประตูเรียกไม่ให้เปิด เพราะกลัวว่าเขาจะมาทำร้าย

“แม่บอกว่าถ้าอยู่ร่วมกับผู้ชายอย่าเข้าใกล้ เพราะแม่กลัวเป็นเหมือนเดิม แม่ไม่เคยตอกย้ำ ดีใจที่แม่เข้าใจเร็ว”

“หนูรู้สึกมีคุณค่า ที่เป็นลูกของแม่ แม่คอยให้กำลังใจสนับสนุนการเรียนของหนู ให้หนูกล้าแสดงออก เวลามีปัญหาการเรียนแม่สอนได้ แม่เรียนจบ ม.3”

“แม่บอกว่าต้องฝึกช่วยเหลือตัวเอง เพราะแม่ไม่ได้อยู่กับหนูตลอดไป เวลาอยู่กับน้องตอนที่แม่ขายของที่ตลาด แม่บอกว่าปิดประตูให้แน่น ใครเคาะอย่าเปิด เพราะมันอันตราย”

ตารู้สึกมีคุณค่าในตนเองขณะที่อยู่กับครอบครัว เนื่องจากการที่แม่ได้แสดงออกด้วยการสอนและบอกตาให้ช่วยเหลือตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนในด้านการเรียนและให้คำแนะนำเรื่องการเรียน เป็นต้น

ผู้วิจัย พบว่า ครอบครัวมีความสำคัญในการสนับสนุนและให้โอกาสเด็ก ให้กำลังใจ เมื่อเด็กตกอยู่ในภาวะยากลำบาก เนื่องจากแม่ของเด็กได้รับการศึกษาแม้ว่าจะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่แม่ก็ได้รับการเรียนรู้และสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับเด็กได้ และสาเหตุที่เด็กถูกละเมิดทางเพศ เนื่องมาจาก ครอบครัวอยู่กันหลายคนและนอนรวมกัน และบุคคลที่กระทำเด็ก ก็คือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ ให้ความเคารพ ซึ่งเมื่อเด็กถูกกระทำแล้วจะไม่กล้าเปิดเผยให้ใครทราบ เพราะเกรงกลัวหรือให้ความเคารพผู้กระทำ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครอบครัวจะรับทราบข้อมูลของภัยทางเพศและแนวทางป้องกันและแก้ปัญหาเมื่อเกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนเอง ควรให้เด็กได้ตระหนักว่าคุณค่าของเขาไม่ได้ถูกทำลายไปกับการถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยมีบุคคลในครอบครัวอยู่เคียงข้าง

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

ตาไม่ได้เล่าเรื่องที่เกิดเหตุการณ์ให้คนในชุมชนทราบ เนื่องจากรู้สึกอายกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา และแม่ไม่อยากจะให้ใครรับรู้เรื่องที่เกิดขึ้นกับตาเพราะกลัวถูกนินทา

"หนูไม่เคยเล่าให้คนในชุมชนรู้ค่ะ เพราะหนูอาย แม่บอกว่าไม่ต้องอายก็ได้ แต่ถ้าไม่พูดก็ดี เพราะกลัวคนเขาจะนินทา"

ครอบครัวของตาไม่คุ้นเคยกับคนในชุมชน มีบางครอบครัวเท่านั้นที่สนิทกัน เนื่องจากเป็นคนย้ายถิ่นมาเช่าห้องอยู่ใกล้กัน ฉะนั้น ความสัมพันธ์ของกันและกันจึงมีน้อย ครอบครัวที่ตาคุ้นเคยด้วย ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น เนื่องจากตาไม่ได้เล่าให้ทราบ

"หนูไม่ได้เล่าให้คนในชุมชนทราบ หนูสนิทไม่มีคน เพราะส่วนมากมาเช่าห้องใกล้กัน ไม่สนิทกันเท่าไร มีบางคนที่หนูคบด้วย แต่เขาไม่รู้หรอกเพราะหนูไม่บอกใครค่ะ"

จากผลการศึกษาพบว่าชุมชนไม่ได้มีส่วนสนับสนุนให้คุณภาพชีวิตของตาให้ดีขึ้น เนื่องจากชุมชนที่อยู่เป็นคนที่มาจากต่างจังหวัด ไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นตาจึงไม่ได้รับการสนับสนุนใด ๆ จากคนในชุมชน

ผู้วิจัยได้ไปศึกษาข้อมูลของชุมชนต่าง ๆ ในเมืองพัทยา พบว่า คนในชุมชนส่วนมากเป็นคนอพยพมาจากทุกภาคของประเทศไทย และมาอาศัยอยู่เป็นกลุ่ม อาจจะมาด้วยคำแนะนำของญาติ มาด้วยตนเอง หรือถูกหลอกมา ฉะนั้นเมื่อมาอยู่รวมกัน ความสัมพันธ์ใกล้ชิดจึงไม่มีให้แก่กัน และกันนอกจากคนที่รู้จักกันเท่านั้น ครอบครัวของเด็กเป็นครอบครัวหนึ่งที่มาอยู่รวมกันกับบุคคลอื่น และไม่ได้คุ้นเคยกันเนื่องมาจากทุกคนประกอบอาชีพ หรือไม่ไว้ใจซึ่งกันและกัน เพราะปัญหา

สังคมมากมายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ดังนั้นเมื่อเด็กถูกละเมิดทางเพศจึงไม่มีใครรับทราบและให้ความช่วยเหลือเด็ก

### (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่างๆ

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการไปขอความช่วยเหลือจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอความช่วยเหลือ คือ วัด ซึ่งแม่ได้นำเรื่องที่ตาถูกล่วงกระทำไปเล่าให้แม่ชีที่วัดช่องลมทราบ และแม่ชีได้ให้คำแนะนำแม่ ด้วยการให้ดูแลตาให้ดี ควรให้ความใกล้ชิดกับลูก ไม่ควรละเลยให้ลูกเป็นปัญหาของสังคม

นอกจากนี้แม่ก็ยังให้ความช่วยเหลือตาในด้านปัจจัย 4 ที่จำเป็นพื้นฐาน เช่น ให้อาหาร ให้ที่พัก เพราะเวลาแม่ไปทำงานตอนกลางวัน วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ตาจะไปอยู่กับแม่ชีที่วัด แม่ชีได้ให้ความช่วยเหลือประมาณ 3 เดือน หลังจากนั้นแม่ของตาได้ย้ายบ้าน ปัจจุบันตาไม่ได้ติดต่อกับแม่ชี

“หลังจากนั้นแม่ของหนูได้พาหนูไปที่วัดช่องลม แม่รู้จักแม่ชีที่อยู่ที่นี่ และเล่าเรื่องของหนูให้แม่ชีรู้ แม่ชีบอกแม่ว่า ให้ดูแลลูกให้ดี อย่าทิ้งหนูให้อยู่ตามลำพัง และให้เป็นปัญหากับคนอื่น ”

“แม่ชีให้ข้าหนูกินข้าวที่ชาวบ้านเขามาถวาย แม่ชีบอกหนูให้ระวังตัวด้วย เขาบอกแม่ว่า ควรใกล้ชิดหนูมาก ๆ ”

“แม่ชีให้ความช่วยเหลือหนูประมาณ 3 เดือน ตอนนั้นหนูย้ายบ้านไม่ได้ไปเยี่ยมแม่ชีเลยค่ะ”

เด็กรู้สึกประทับใจในการมีน้ำใจของแม่ชีที่ให้วามช่วยเหลือเด็กในด้านที่พัก อาหาร พร้อมทั้งการอบรมสั่งสอน ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นที่มีคนห่วงใย

“หนูรู้สึกดีที่แม่ชีเป็นคนเปิดเผย และรู้สึกประทับใจแม่ชีที่ให้ข้าหนูกิน ให้ที่พักหนูด้วย เวลาแม่ไม่อยู่ แม่ให้หนูไปอยู่กับแม่ชีตอนกลางวัน เพราะหนูไม่กล้าอยู่แถวนั้น น้องหนูก็ไปด้วย”

“แม่หนูเขาคุ่นเคยกับแม่ชีค่ะ แม่ชีอายุประมาณ 48 ปี แม่ชีสอนศีลธรรมให้หนูด้วยค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า สนับสนุนของสถาบันทางศาสนา มีผลทำให้ชีวิตของตาดีขึ้น หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ ตาได้รับความช่วยเหลือเรื่อง อาหาร ที่พัก การอบรมสั่งสอนในการอยู่ร่วมกับคนอื่น การระมัดระวังตนเอง ทำให้ตารู้สึกปลอดภัย และอบอุ่นที่มีคนห่วงใย

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์พระภิกษุที่เคยให้ความช่วยเหลือเด็กคนหนึ่ง พบว่า ปัจจุบันมีเด็กที่ถูกทอดทิ้งและประสบกับปัญหาความยากจนเป็นจำนวนมากในชุมชน และพระที่วัดได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องอาหารกับของใช้ที่จำเป็นในแต่ละวัน พร้อมทั้งให้การอบรมสั่งสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่องค์กรศาสนาได้เข้ามาบทบาทในการช่วยเหลือเด็ก เพราะปัจจุบันเด็กตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงเพราะคนขาดคุณธรรมในจิตใจ จากการที่เด็กได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรศาสนา

ทำให้มีคุณภาพชีวิตของเด็กดีขึ้นและสร้างความอบอุ่นให้กับเด็กกว่าเมืองนครในสังคมที่ไม่ละเลยกับปัญหาที่เกิดขึ้น

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

ปัจจุบันที่โรงเรียนไม่มีใครทราบเรื่องเพราะตาไม่ได้เล่าเรื่องให้ครูทราบ กลัวครูจะต่อว่า แต่ตาก็ได้เรียนรู้การป้องกันตนเอง ความรู้เรื่องเพศ การปฏิบัติตัวของวัยรุ่น การเล่นเกมสจจากวิทยากรที่โรงเรียนเชิญมาอบรม ทำให้ตาได้ความรู้และความสนุกสนานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ามาอบรมให้เด็กนักเรียนทราบ

"หนูไม่ได้เล่าเรื่องให้ครูที่โรงเรียนฟัง กลัวครูดุค่ะ ทางโรงเรียนมีการสอนค่ะ มีตำรวจเข้ามาสอนค่ะ มาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎจราจร ให้ความรู้เกี่ยวกับการคบเพื่อนชายหญิง การระมัดระวังตัวเองเวลาถูกจับ การป้องกันตัวจากการถูกทำร้าย และนำ เกมสมาให้เด็กเล่น สนุกค่ะ ได้ความรู้ด้วย"

"ครูเขาก็สอนค่ะส่วนมากหนูจะได้เรียนในวิชาสังคมศึกษา ครูเขาสอนเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตัว การแต่งตัวค่ะ ไม่ควรนุ่งสั้นเกินไป ใส่เสื้อสายเดี่ยว"

ตาได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นจากการสอนของครูแต่ละวิชา เช่น เรียนวิชาสังคมศึกษา ได้รับทราบเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม ถูกต้องกาลเทศะ วิชาสังคมศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแต่งกายให้มิดชิดเพื่อให้อุดพ้นจากการทำร้ายทางเพศ

ตารู้สึกมีคุณค่าในตนเองจากการแสดงออกของครู เช่น เวลาต้องการความช่วยเหลือเรื่องเงินเพราะบางครั้งตามีเงินไม่พอกับค่ารถกลับบ้าน ครูก็จะให้ครั้งละ 5 บาท และครูจะหาทุนสนับสนุนการศึกษา ตาเป็นเด็กนักเรียนที่เรียนเก่ง ทำให้มีความหวัง

"หนูรู้สึกมีคุณค่าค่ะเวลาอยู่ที่โรงเรียน เนื่องจากครูให้ความสำคัญกับหนู บางวันแต่ไม่บ่อยหนูไม่มีเงินกลับบ้าน ครูก็ให้ค่ารถ แต่หนูขอแค่ 5 บาท ไม่บ่อยค่ะ ครูก็ให้ความช่วยเหลือหนูค่ะ ครูบอกหนูว่าจะพยายามหาทุนการศึกษาให้ค่ะ เพราะหนูเรียนได้เกรด 3-4 ทำให้หนูรู้สึกดีใจจะพยายามไม่ให้เกรดลดค่ะ หนูมีความหวังว่าจะเรียนต่อถึง ม. 6"

จากการศึกษา พบว่า ตาได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียนด้วยการเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจมาให้ความรู้กับเด็ก นอกจากนี้ครูที่สอนประจำวิชาสังคมก็ให้ความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทำให้มีความรู้ในการป้องกันตนเอง มารยาทในการแต่งกาย การอยู่ร่วมกับผู้อื่น นอกจากความรู้แล้วตายังมีความหวังในการเรียนต่อจากการสนับสนุนของครูประจำชั้น

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เด็ก พบว่า ในปัจจุบันโรงเรียนมีหลักสูตรการเรียนการสอนในเรื่องการป้องกันจากภัยทางเพศ และการป้องกันตนเองจากความรุนแรงในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อย่างถามเด็กหลายคน พบว่า มีเด็กเป็นจำนวนมากที่ไม่รู้จักสถานการณ์ที่ถูกทำร้าย และไม่รู้

จะไปร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรในสังคม ฉะนั้น โรงเรียนควรสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการบรรยายในหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับเด็ก และการแสดงออกของครูเป็นสิ่งสำคัญที่เด็กถูกละเมิดทางเพศกล้าที่จะเปิดเผย ครูควรสอนให้เด็กได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและสอนทักษะการถ่ายทอดประสบการณ์ให้เด็กไปแนะนำคนอื่นเพื่อมิให้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงต่อไป

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

ตามีเพื่อนอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนด้วยกันที่โรงเรียนในปัจจุบันและเพื่อนที่อาศัยอยู่ใกล้กัน เล่นด้วยกันในแต่ละวัน ซึ่งเพื่อนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ทราบเรื่องที่ตาเคยถูกละเมิดทางเพศ เพราะตาไม่ได้บอกให้เพื่อนทราบ เนื่องจากกลัวถูกเพื่อนล้อ นินทา นำเรื่องที่เกิดขึ้นไปบอกคนอื่นและอาย ดังนั้น จึงไม่มีใครทราบเรื่องที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่างที่ตาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูมีเพื่อนที่โรงเรียนและเพื่อนที่บ้านชื่อตุ้ม หนูไม่ได้บอกให้เพื่อนทราบหรอกค่ะ กลัวว่าเขาจะไปบอกคนอื่น ทำให้หนูอาย ไม่ได้ปรึกษากันหรอก เพราะหนูอยากที่จะลืมค่ะ กลัวเขานินทาและอายด้วย ส่วนมากจะเล่นด้วยกันมากกว่า”

“ที่โรงเรียนหนูก็มีเพื่อนที่เขาถูกข่มขืน เขาไปซื้อของที่ร้านเซเว่น เพื่อนหนูอายุ 14 ปี เท่ากับหนูค่ะ เขาไม่รู้ว่าตนเองตั้งท้อง ประจำเดือนไม่มา และเล่นกระโดดอย่างกันค่ะ เขาได้เข้าห้องน้ำ มีเลือดออกมา เขาแฉ่งลูก หนูเห็นแล้วก็คิดสงสาร ตอนนีเขาก็เรียนกับหนูค่ะ พ่อเขารู้ค่ะ เขาก็ไม่ได้ดูเพื่อน พาไปหาหมอ ทำให้หนูระวังมากขึ้น กลัวค่ะ”

ตาไม่ได้พูดคุยกัลเพื่อนเรื่องการป้องกันให้รอดพ้นจากการถูกละเมิดทางเพศ เพราะอยากที่จะลืมเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง แต่ตาได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนที่โรงเรียนมาเป็นบทเรียนสอนตนเองในการป้องกันตัว ให้รอดพ้นจากการถูกกระทำทางเพศ

“หนูก็ปลอบใจเพื่อนนะค่ะ ให้กำลังใจ เป็นเพื่อนเล่นด้วย มีความสุขเวลาที่หนูอยู่ด้วยกัน มีความอบอุ่นค่ะ มีทุกข์ก็คุยกันได้ ชวนกันไปเรียนชมรมภาษาไทย ชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมบริหารจัดการค่ะ หนูก็จะเรียนด้วยกันชวนกันไปค่ะ”

“หนูก็มีความรู้สึกที่หนูก็มีคุณค่ากับเพื่อนนะค่ะ เพราะหนูก็ทำให้เขามีความสุขได้ เวลาเขาร้องให้ เพื่อนคนที่หนูบอกครูนี่แหละค่ะ”

ตามีเพื่อนที่โรงเรียนที่ช่วยสนับสนุนเรื่องการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การชักชวนกันไปเข้าชมรมต่าง ๆ และมีการให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันเวลามีปัญหา ตารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเวลาอยู่ร่วมกับเพื่อน เพราะทำให้เพื่อนมีความสุข และให้คำปรึกษาเพื่อนได้

จากการศึกษา พบว่า ตาไม่ได้เล่าเรื่องของตนเองให้เพื่อนทราบเพราะอยากที่จะลืม กลัวเพื่อนนินทา อาย และตาได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนมาเป็นแนวทางในการป้องกัน

ตนเองให้รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อทางเพศ ในขณะที่เดียวกันตาก็มองเห็นคุณค่าตนเองเวลาอยู่กับเพื่อน คือให้คำปรึกษา ชวนกันไปเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเพื่อนมีผลต่อคุณภาพชีวิตของตา

จากการสัมภาษณ์เด็กผู้วิจัย พบว่า เด็กที่ถูกละเมิดทางเพศอยากที่จะลืมสิ่งที่เลวร้ายที่เกิดขึ้น ดังนั้น เด็กจึงพยายามปิดบังสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง และไม่ต้องมาให้คนอื่นรับทราบซึ่งมีผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ เด็กบางคนมีวิธีการทำให้ตนเองลืมเหตุการณ์ที่ผ่านมาด้วยการทำประโยชน์ให้กับสังคมหรือเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ซึ่งเป็นแนวทางที่ทำให้คุณภาพชีวิตของเด็กดีขึ้น

#### 4.1.5.3 การเลือกรับสื่อ

จากการศึกษาการเลือกรับสื่อที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตา โดยใช้คำถามเป็นแนวทางสัมภาษณ์ดังนี้

"หนูชอบดูการ์ตูนมากที่สุดค่ะ ดูแล้วให้ความสนุกสนาน ทำให้หนูลืมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยค่ะ หนูชอบการ์ตูนหนูหรีง หนูหีน สุนัขค่ะ อ่านไปก็หัวเราะไปค่ะ"

"การ์ตูนหนูอ่านอาทิตย์ละ 3-4 ครั้ง ก็เก็บตั้งค้ค่าขนมที่แม่ให้ซื้อมาค่ะ ราคาไม่แพงค่ะ บางทีหนูก็ซื้อมาจากที่เขารับแล้วเอามาขายต่อ และหนูก็ยืมของตุ้มมาอ่านค่ะ เขาให้หนูยืมแลกกันอ่านค่ะ"

"ทีวีหนูก็ดูค่ะ ที่บ้านมีค่ะ รายการโทรทัศน์หนูก็ดูทั่ว ๆ ไป ก็ดูการ์ตูนค่ะ หนังสืก็ดูแต่ไม่ชอบค่ะ ชาวหรือคะหนูไม่ชอบดูค่ะ รู้ว่าชาวมันมีประโยชน์ แต่หนูไม่ชอบ เพราะมีแต่ปัญหา มันหนักคะหนูไม่อยากจะรับฟังปัญหาต่าง ๆ ค่ะ"

"หนังสือพิมพ์หนูไม่ได้อ่านค่ะ เพราะหนูไม่ชอบ ไม่อยากเห็น มีแต่ภาพพวกฆ่ากัน มีคนตาย หนูไม่ชอบดูค่ะ"

จากการสัมภาษณ์ตาเข้าถึงสื่อประเภทหนังสือการ์ตูนมากที่สุด เพราะอ่านแล้วทำให้มีความสุข สามารถลืมปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในแต่ละวันได้ ตาไม่ชอบดูข่าวเพราะไม่ชอบรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ตารู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่ข่าวนำเสนอทำให้รู้สึกเครียด ฉะนั้น ตาจึงไม่ชอบรับสื่อทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

#### 4.1.5.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการสัมภาษณ์เด็กหลังจากถูกละเมิดทางเพศ ตาได้มองเห็นคุณค่าของตนเองอย่างไรบ้าง โดยการใช้คำถามเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ และตาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูรักตัวหนูเหมือนที่หนูรักคนอื่นค่ะ หนูคิดว่าถ้าหนูโตขึ้นหนูอาจจะช่วยประเทศชาติได้ค่ะ หนูอยากเป็นข้าราชการ อาชีพที่หนูชอบคือนางพยาบาล อยากรักษาแม่ของหนูและคนอื่นค่ะ แม่หนูไม่ได้เป็นอะไรหรอกค่ะ แต่ถ้าแม่แก่ขึ้น แม่ก็อาจจะไม่สบาย หนูจะได้รักษาแม่ค่ะ”

“หนูเรียนได้คะแนนดีค่ะ หนูเคยเรียนดนตรีและเล่นดนตรีเป็นค่ะ เป็นวงดุริยางค์ของโรงเรียนค่ะ หนูได้อ่านข่าว เป็นผู้นำหน้าเสาธงตอนเช้าลัดกันกับเพื่อนค่ะ”

“หนูคิดว่าตนเองมีปมด้อยในชีวิตค่ะ เพราะทำให้หนูผวา ถ้าหนูเห็นผู้ชายที่มีอายุเท่าลุงหนู หนูจะมีความรู้สึกกลัวค่ะ กลัวมาทำร้าย คนที่รุ่นลุง ถ้าเป็นเด็กกว่าหนูไม่กลัวเท่าไรค่ะ”

“แต่มันก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคในชีวิตของหนูค่ะ มันเป็นเพียงความรู้สึกบางครั้ง แต่แม่ทำให้หนูมีความหวังค่ะ และเพื่อนที่โรงเรียนเค้าก็ดีกับหนูค่ะ เค้าไม่รู้เรื่องของหนู แต่เขาก็คือเพื่อนที่ดี หนูก็สามารถเป็นเพื่อนเล่นเขาได้”

จากการศึกษา พบว่า ตายังมีความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้อย เหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วยังอยู่ในจิตใต้สำนึก แต่ความรู้สึกตรงนี้ไม่มีผลต่ออาการดำรงชีวิตของตา เพราะตาได้มองเห็นคุณค่าของตนเองต่อผู้อื่น ในขณะที่เดียวกันตามีความหวัง มีความใฝ่ฝันที่จะทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และได้ตระหนักถึงการแสดงออกของแม่ที่รักและเอาใจใส่ ทำให้ตามีจิตสำนึกเพื่อจะทดแทนบุญคุณแม่ พร้อมทั้งสามารถมองเห็นว่าตนเองจะสามารถช่วยเหลือแม่ได้ในอนาคต ในขณะที่เดียวกันตาได้มองเห็นคุณค่าของตนเองระหว่งที่อยู่กับเพื่อนที่โรงเรียน สามารถเล่นด้วยกันได้ ซึ่งทำให้เพื่อนมีความสุขในการอยู่ร่วมกัน

#### 4.1.5.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ปัจจุบันตามีความกังวลใจกับเรื่องเรียน เพราะบางวิชามีความรู้สึกว่ายาก ไม่เข้าใจและทำให้กังวลมาก นอกจากนี้กังวลเกี่ยวกับครอบครัวโดยเฉพาะแม่กับป้าจะทะเลาะกันบ่อยครั้ง ทำให้ตารู้สึกไม่มีความสุข

“ตอนนี้หนูกังวลเกี่ยวกับเรื่องเรียนของหนูค่ะ เพราะบางวิชาไม่เข้าใจค่ะ ครูก็อธิบายแต่หนูรู้สึกว่ายากมาก ทำให้หนูกังวลค่ะกลัวสอบไม่ผ่าน และเรื่องของแม่กับป้าด้วย เขาชอบทะเลาะกันบ่อยค่ะ หนูไม่อยากให้เขาทะเลาะกัน แต่ไม่ใช่เรื่องของลุงหรอกค่ะ เพราะป้าเขาแยกทางกับลุงแล้ว หนูรักทั้งป้ากับแม่ ไม่อยากให้เขาทะเลาะกันค่ะ”

ตายังมีความรู้สึกหวาดผวากับเหตุการณ์ที่ผ่านมา มีความรู้สึกกลัวผู้ชายที่มีอายุรุ่นเดียวกับลุงเพราะกลัวว่าเขาจะมาทำร้าย

“ถ้าหนูเห็นผู้ชายที่รุ่นเดียวกับลุงหนูยอมรับว่ายังมีความรู้สึกกลัวอยู่ค่ะ กลัวเขาจะมาทำเหมือนลุงทำหนู”

“สิ่งที่อยู่รอบตัวหนูหรือคะมันก็มีทั้งดีและไม่ดี สวยกับไม่สวย หนูก็คิดว่าโลกนี้น่าอยู่ ถ้าเรายอมรับมันคะ สิ่งที่ดีของหนูก็คือหนูได้อยู่กับแม่คะ ทำให้หนูอบอุ่น สิ่งที่ไม่ดี คือ แม่กับป้าชอบทะเลาะกัน ทำให้หนูไม่มีความสุขคะ เพราะหนูรักเขาทั้งสอง หนูเคารพด้วยคะ ชีวิตหนูก็มีสองอย่างเท่ากันคะ”

ตามองว่าชีวิตของตนเองมีทั้งสิ่งดีและไม่ดี สิ่งที่ดี ก็คือ การได้อยู่ร่วมกับครอบครัวทำให้มีความสุข สิ่งที่ไม่ดี คือ แม่กับป้าทะเลาะกันบ่อย ซึ่งบุคคลทั้งสองเป็นคนที่ตารักและนับถือ การที่บุคคลที่รักทะเลาะกันทำให้ตาไม่มีความสุข

ผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ตาไม่มีความสุขทางด้านจิตใจเพราะมีความกังวลเรื่องเรียนขาดแคลนที่เกิดขึ้นกับตายังไม่สามารถรักษาได้ ทำให้กลัวผู้ชายที่มีอายุรุ่นเดียวกับลุงและมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อผู้ชายที่มีลักษณะเหมือนลุงในทางลบ ซึ่งจะเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็กในอนาคต เพราะเด็กต้องอยู่ร่วมกับคนในสังคม

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

จากกรศึกษาเรื่องความเสมอภาคที่ได้รับหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ ตาได้ให้สัมภาษณ์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“หนูรู้สึกแม่หนูรักลูกเท่ากันคะ หนูกับน้องได้อะไรเหมือนกันคะ เวลาทะเลาะกันแม่ก็ด่าทั้งสองคนคะ แต่แม่จะบอกว่าหนูเป็นที่ให้ดูแลน้อง”

“และยังมีคนไม่ทอดทิ้งหนู เพราะหนูได้รับการช่วยเหลือจากแม่ชีคะ เขาให้อาหาร ที่พักสอนหนู เหมือนคนอื่นคะและแม่ชีก็ฟังเรื่องของหนูด้วย เพราะแม่สนิทกับแม่ชีคะ แม่บอกให้แม่ชีรู้”

“ที่โรงเรียน หนูก็มีโอกาสแสดงความคิดเห็นคะ เช่นครูถามว่าใครอยากให้มีชมรมกิจกรรมบ้าง ให้ยกมือขึ้น และให้ข้อเสนอแนะคะ ครูและเพื่อนก็ฟังคะ หนูว่ายุติธรรม”

“หนูว่าป้าหนูเขาก็ยุติธรรมคะ เขารู้ว่าลุงทำหนูป้าไม่เข้าข้างลุงคะแต่ป้าปลอบใจหนู และเลิกกับลุงเด็ดขาดคะ”

จากผลการศึกษาเรื่องความเสมอภาค ผู้วิจัย พบว่า เด็กมีความพึงพอใจกับการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชีวิต เช่น โดยเฉพาะการแสดงออกของบุคคลในครอบครัวคือแม่ที่ให้ความรักกับลูกเท่าเทียมกัน ส่วนสถาบันทางการศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ป้าหลังจากทราบว่ามีของตนเองกระทำทางเพศกับหลานสาว ป้าไม่ได้เห็นด้วยกับพฤติกรรมของสามีตนเอง และตัดสินใจแยกทางกับสามีเพื่อไม่ให้กระทำกับตาอีกต่อไป

นอกจากนี้เด็กได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรศาสนาที่มีบทบาทช่วยให้เด็กรอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อและให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัย 4 เช่น อาหาร ที่พัก การอบรมสั่งสอน และ

การรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เด็กรู้สึกไม่ได้ถูกทอดทิ้ง และได้รับความยุติธรรมด้วยในขณะเดียวกัน

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวันในปัจจุบัน ตัวรู้สึกไม่มีความปลอดภัย เพราะว่ายังมีความรู้สึกหวาดผวากับเหตุการณ์ที่ผ่านมาแม้ว่าจะผ่านมาหลายปี ตาไม่สามารถที่จะลืมได้ ดังตัวอย่างที่ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ถ้าหนูได้ยินเสียงดัง หนูจะตกใจค่ะ หวาดผวาเวลาที่หนูเจอผู้ชายที่เหมือนลุง หนูจะคิดขึ้นมาค่ะ สะดุ้ง หนูกลัวความไม่ปลอดภัยค่ะ ยังมีความรู้สึกหวาดระแวงต่อคนแปลกหน้า โดยเฉพาะผู้ชายที่เหมือนลุงค่ะ”

ตาไม่มีความมั่นใจเวลาอยู่กับแม่และน้องสองคน เพราะมีแต่ผู้หญิงทั้งหมดในครอบครัว โดยเฉพาะอยู่กับน้องสองคนในตอนกลางคืนเพราะแม่ไปทำงาน ทำให้เด็กไม่มีความมั่นใจเรื่องความปลอดภัย

“หนูกลัวค่ะ เพราะที่บ้านหนูมีแต่ผู้หญิงไม่มีพ่อด้วย ถ้ามีพ่อด้วยจะดีค่ะ พ่อคุ้มครองแม่ หนู น้องได้ เวลาแม่ทำงานแม่กลับดึกค่ะ ทิ้งให้หนูอยู่กับน้องสองคนค่ะ หนูกลัวค่ะ”

ชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ในปัจจุบัน เป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ ส่วนมากไม่ได้รู้จักกันเพราะเป็นคนต่างจังหวัดมาทำงานที่พัทยา และคนในชุมชนมีอาชีพบริการเป็นส่วนใหญ่ มีกลุ่มวัยรุ่นเลี้ยงดัง รบกววน ทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย

“ที่หนูอยู่คนต่างจังหวัดทั้งนั้นค่ะ ไม่สนิทกัน มีวัยรุ่นผ่านเยอะค่ะ แม้ว่าห้องเช่าหนูจะคนไม่มาก แต่ใกล้กับที่หนูอยู่เลี้ยงดังค่ะ ทำงานบาร์ ร้านอาหารกินมาก ก็กลัวค่ะ”

ผลการศึกษาตาไม่มีความพึงพอใจกับความปลอดภัยของตนเอง เนื่องจากครอบครัวมีแต่ผู้หญิง จากการที่เด็กถูกละเมิดทางเพศเป็นเหตุการณ์ที่เด็กไม่สามารถที่จะลืมได้ จึงทำให้เกิดการหวาดระแวงต่อคนรอบข้าง และสภาพของครอบครัวทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน สถานะของแม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของเด็กด้วย เพราะแม่ไม่มีเวลาดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด เนื่องจากต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว และชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่มีกลุ่มวัยรุ่นมั่วสุมเป็นแหล่งเร่ร่อน เลี้ยงดังทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่มีความปลอดภัย

### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน ตามีความเชื่อมั่นว่าแม่เป็นผู้นำที่ดีได้ถึงแม้ว่าจะไม่มีพ่อแต่แม่ก็ให้ความรัก ความเอาใจใส่ สามารถเป็นทั้งพ่อและแม่ในขณะเดียวกัน จากตัวอย่างที่ตาให้สัมภาษณ์ดังนี้

"เชื่อมั่นว่าแม่เลี้ยงหนูได้ค่ะ เพราะแม่บอกว่าจะส่งให้หนูเรียนจบถึงชั้น ม .3 หลังจากนั้นแม่จะให้หนูทำงาน และเก็บเงินไว้เรียนต่อค่ะ"

"แม้ว่าหนูไม่มีพ่อ หนูก็มีแม่ค่ะ แม่เป็นเหมือนพ่อหนูด้วย สอนหนูทุกอย่าง หาเงินเลี้ยงหนูกับน้อง หนูมีแต่แม่หนูก็มีความสุขค่ะ"

"แม่หนูเป็นคนขยันค่ะ ทำงานทุกอย่าง เก็บเงิน แต่แม่ไม่เคยให้ลูกอดอยากค่ะ หนูพอใจที่มีครอบครัวอย่างนี้ แม่เป็นทั้งพ่อ เป็นทุกอย่างของหนู หนูรักแม่ค่ะ"

จากผลการศึกษาชีวิตครอบครัวหลังจากที่ตาถูกกระทำทางเพศจากลุง แม่ได้ย้ายครอบครัวออกมาเข้าบ้านอยู่ต่างหาก ทำให้ตามีความสุขที่ได้อยู่กับครอบครัวของตนเอง และแม่ก็เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก เช่นการขยันทำงาน เก็บเงิน และการสนับสนุนลูกในด้านการศึกษา แม่เป็นทั้งพ่อและแม่ในขณะเดียวกัน คำพูดของแม่ทำให้ตามีความหวัง มีความอบอุ่นเมื่ออยู่กับครอบครัว ตามีความสุขมากกับชีวิตครอบครัวของตนเองในปัจจุบัน

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

จากการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพร่างกายของในปัจจุบัน พบว่า ตาไม่มีโรคประจำตัวที่ร้ายแรง แต่มีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อเยื่อที่เกิดขึ้นกับตา ทำให้รู้สึกกระคายเคืองเป็นบางครั้ง กำลังรอที่จะไปผ่าตัดออกในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน

"หนูไม่มีโรคประจำตัวค่ะ สุขภาพหนูแข็งแรงปกติค่ะ แต่ตอนนี้หนูเคืองที่ตาค่ะ เพราะมีก้อนเนื้อมันไม่ปวดหรอกค่ะ แต่หนูก็กัวมันจะใหญ่ขึ้น แม่บอกว่ารอให้หนูปิดเทอมช่วงเมษาจะพาหนูไปหาหมอค่ะและผ่าตัดออกค่ะ"

"ที่บ้านหนูก็ได้รับอาหารเพียงพอค่ะ แม่จะซื้อไว้ให้ถูกละ 15-20 บาทต่อมื้อค่ะ ให้หนูกับน้องกินค่ะ ผลไม้ก็มีบางครั้งแต่ก็ได้กินค่ะ นมเท่านั้นที่แม่ได้ซื้อไว้ให้ ถ้าหนูอยากกินหนูก็ไปซื้อเองค่ะ น้ำดื่มที่บ้านก็สะอาดค่ะ แม่จะซื้อเป็นถังค่ะ ถังละ 10 บาท"

"อากาศที่ชุมชนที่หนูอยู่ ก็บริสุทธิ์ค่ะ ไม่มีกลิ่นเหม็นเพราะแต่ละห้องก็ช่วยกันรักษาความสะอาดของที่ตนอยู่ มีถังขยะและมีรถของเมืองมากเก็บค่ะ"

"เสื้อผ้าหนูก็เพียงพอค่ะ แม่ไม่ค่อยได้ซื้อให้ค่ะ แต่หนูก็มีเพียงพอ แม่ให้บ้าง เพราะหนูตัวโตเท่ากับแม่ค่ะ"

ตามีความสุขพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายของตนเองแม้ว่าจะมีเนื้อเยื่อขึ้นที่ตา แต่ก็ได้กังวล ว่าจะเป็นการอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของตนเอง นอกจากนี้ตาได้รับอาหารเพียงพอ ผลไม้บางครั้ง อากาศที่อยู่ก็บริสุทธิ์ต่อร่างกาย เสื้อผ้าที่ใส่ก็มีความเพียงพอ ตามีความรู้สึกสุขภาพร่างกายของตนเองดี ได้รับปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อความต้องการทางด้านร่างกายอย่างเพียงพอ ตามีความสุขพอใจ

## (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

ตาเคยทำงานหลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศในขณะที่เรียนชั้นประถมปีที่ 6 เป็นช่วงปิดเทอมที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 1300 บาท เงินที่ได้รับมาคิดว่ามีความเพียงพอกับค่ารถไปโรงเรียน โดยไม่ต้องขอแม่ประมาณ 1 เดือน ปัจจุบันไม่ได้ทำงานแต่คิดว่าถ้ามีคนมาจ้างก็จะไปช่วงปิดเทอม ดังตัวอย่างที่ตาให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูเคยทำงานค่ะ ปีที่แล้วเอง ช่วงปิดเทอมหนูทำงานที่ร้านเจ็ดมูม เป็นร้านอาหารค่ะ เขาให้หนูไปเสิร์ฟ ได้รายได้เดือนละ 1300 บาท หนูทำได้ประมาณเดือนกว่า และรายได้ที่หนูได้รับหนูพอใจค่ะ เพราะใช้เป็นค่ารถไปโรงเรียนที่โดยไม่ต้องขอแม่ค่ะ ตอนนั้นหนูไม่ได้ทำและกะว่าถ้ามีคนมาจ้างก็จะไปค่ะ ช่วงปิดเทอมใหญ่ค่ะ”

“ตอนนี้หนูได้รายได้ไปโรงเรียนวันละ 20 บาทค่ะ แม่ให้เป็นวัน 7 ส่วนมากก็พอค่ะ แต่ก็มีขาดบ้างเช่น ได้ 10 บาท แต่แม่ไปส่งที่โรงเรียนไม่บ่อยค่ะ หนูก็พอใจค่ะที่ได้รับเพราะแม่บอกว่าเงินแม่มีแค่นี้วันนี้ หนูเข้าใจค่ะ เป็นบางครั้งเท่านั้นส่วนมากแม่จะให้ 20 บาทค่ะ”

“ตอนนี้หนูไม่ได้ทำงานอะไร แต่จะช่วยแม่ดูแลน้อง ชักผ้าให้เวลาแม่ไปทำงาน ดูบ้านกวาดบ้านค่ะ”

ผลการศึกษา พบว่า หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ ตาได้ทำงานที่ร้านอาหารและรายได้ที่ได้รับคิดว่ามีความเพียงพอสำหรับเป็นค่ารถไปโรงเรียนได้ และลดภาระของแม่ได้ประมาณ 1 เดือน ปัจจุบันตาช่วยเหลือแม่ทำงานบ้าน ดูแลน้อง และได้รายได้จากแม่วันละ 20 บาท เป็นค่าใช้จ่ายไปโรงเรียนและเพียงพอ ตาพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับในปัจจุบัน

## (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลการศึกษา พบว่า หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศ ตาได้ไปโรงเรียนตามปกติ และไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนเพราะครูและเพื่อนไม่ทราบ และได้ไปเรียนวิชาชีพที่ศูนย์ชุมชนในหมู่บ้านที่เปิดสอนพิเศษให้กับกลุ่มบุคคลที่สนใจ ดังตัวอย่างที่ตาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูก็ไปเรียนค่ะเพราะไม่มีใครรู้ ไม่ได้ขาดเรียนค่ะ และหนูก็แยกอยู่กับลุงด้วย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของหนูค่ะ หนูเคยเรียนวิชาชีพที่ศูนย์ชุมชนหนองปรือค่ะ เขามาสอนพิเศษให้แม่ให้หนูไปเรียนแต่ไม่นาน เรียนหลังเลิกเรียนและวันหยุดค่ะ”

“ตอนนี้หรือคะผลการเรียนหนูเกรดดีขึ้นค่ะ หนูคิดว่าเรายังโชคดีที่ได้เรียน เพราะมีอีกหลายคนที่เขาไม่มีโอกาสไม่ได้เรียน บางคนพ่อแม่ไม่ให้เรียนบอกว่าไม่มีเงินส่ง แต่หนูแม่ให้เรียนแม่บอกว่าหาเงินส่งหนูกับน้องค่ะ หนูมีความหวังว่าจะเรียนถึง ม. 6 ค่ะ”

“ที่โรงเรียนหนูก็ได้เรียนหลายอย่าง มีชมรมตามที่เด็กสนใจค่ะ หนูก็เข้าชมรมภาษาไทย วิทยาศาสตร์ บริหารจิต เช่นฝึกเด็กนั่งสมาธิ การป้องกันตนเองโดยให้รู้ตัวเรา หนูได้เรียนค่ะ หนูชอบชมรมภาษาไทยมากที่สุดค่ะชอบเรียนภาษาไทย สนุกค่ะ”

จากผลการศึกษา พบว่า ตาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนวิชาที่พอเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แม่ให้การสนับสนุน ทำให้ตามองเห็นว่าตนเองมีโอกาสกว่าคนอื่นเป็นอย่างมากที่มีโอกาสได้เรียนรู้ ปัจจุบันผลการเรียนของตาอยู่ในเกณฑ์ดี ตาได้เรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง การเรียนมีผลต่อชีวิต คือ ทำให้ตาได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และทำให้เกิดความหวังในชีวิต

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยของในปัจจุบัน แม่ได้มาเช่าห้องอยู่ตามลำพังครอบครัวของตนเอง ห้องเช่าที่อยู่ในปัจจุบันแม้ว่าจะแคบ แต่ตาคิดว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของตนเอง เพราะเป็นสัดส่วนเนื่องจากอยู่กัน 3 คน คือ แม่ เด็ก และน้องเท่านั้น นอกจากนี้ที่พักในปัจจุบันก็มีเครื่องอำนวยความสะดวกให้ตามีความสุขได้ เช่น ตู้เย็น ทีวี พัดลม เป็นต้น

“หนูพอใจค่ะกับห้องที่หนูอยู่ปัจจุบัน เพราะไม่ได้อยู่ร่วมกับคนอื่น อยู่ตามประสาแม่ลูก เป็นส่วนตัวดีค่ะ คนไม่มาก หนูมีความสุขค่ะ”

“แม่ซื้อตู้เย็น ทีวี พัดลมก็มีค่ะ มีเครื่องอำนวยความสะดวกให้หนูค่ะ เวลาแม่ทำงาน หนูกับน้องก็อยู่ที่ห้อง เสาร์อาทิตย์ หยุดก็ดูทีวีค่ะ ดูรายการที่หนูชอบ ก็มีความสุขค่ะ”

“แต่ถ้าให้หนูเลือกกระหว่างมีบ้านของตนเองกับอยู่ห้องเช่า หนูเลือกเอากันค่ะ มีบ้านก็ดี เพราะอยากให้มีแม่ที่อยู่ที่แน่นอน ปัจจุบันแม่เช่าเขาอยู่ บางทีข้างห้องเขาก็ทำเสียงดังค่ะ”

“ห้องหนูก็มีดีค่ะ ประตุนั่นหนา ห้องเช่าเดือน 1500 บาท ก็อยู่ได้ค่ะ หนูพอใจค่ะ”

ตามีความพึงพอใจกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน เพราะอยู่กันตามลำพังครอบครัวตนเอง มีเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ห้องที่อยู่มีความปลอดภัย ถ้าให้เลือกได้เด็กก็อยากมีบ้านเป็นของตนเอง เพื่อให้แม่อยู่อย่างมีความสุข แต่ในปัจจุบันถึงแม้ว่าที่อยู่อาศัยจะเป็นห้องเช่า ตาก็มีความสุขในชีวิตประจำวัน

### 4.1.6 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 6 (นามสมมติ เอ)

#### 4.1.6.1 ข้อมูลทั่วไป

นางสาวเอ อายุ 17 ปี มีสถานภาพแต่งงาน การศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พ่อแม่เสียชีวิต ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสามี ลูก และญาติที่จังหวัดระยอง เหมืออาชีพทำงานรับจ้างทั่วไป สามีจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุ 21 ปี ทำงานรับจ้างทั่วไปเช่นเดียวกัน เธอเคยถูกละเมิดทางเพศจากชาวต่างชาติ เมื่อปี พ.ศ 2543 ขณะที่ยังเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการ

ถูกลอดใส่อวัยวะเพศ 1 ครั้งที่บ้านเช่าของญาติที่อาศัยอยู่กับชาวต่างชาติคนหนึ่งที่เมืองพัทยา เอ คิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองรุนแรงมาก เพราะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในชีวิต

#### 4.1.6.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

##### (1) ข้อมูลสนับสนุนจากครอบครัว

ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศจากชาวต่างชาติ เอ ไม่เคยเล่าให้ญาติและพี่สาวทราบเนื่องจากไม่กล้าพูด กลัว สาเหตุที่พี่สาวทราบเพราะเอและพี่สาวถูกจับในข้อหาเตร็ดเตร่ ขณะที่ถูกจับเอได้แจ้งให้ตำรวจทราบว่าคุณชาวต่างชาติข่มขืนด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศ และพี่สาวก็ถูกชาวต่างชาติคนนี้กระทำเช่นเดียวกัน เมื่อพี่สาวทราบเขาไม่ได้แสดงความโกรธหรือปลอบใจเนื่องจากเพราะต่างก็ถูกจับ ตำรวจได้แยกเอกับพี่สาวให้อยู่คนละแห่ง ตั้งตัวอย่างที่เขาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูกลัวจะไม่เล่าให้ใครรู้ ไม่กล้าพูด พี่สาวหนูรู้เพราะหนูกับพี่ถูกตำรวจจับที่สะพานปลา หนูเดินไปเที่ยวกันค่ะ ตำรวจจับหนูข้อหาเตร็ดเตร่”

“พี่หนูเขาก็ไม่แสดงความโกรธค่ะ เขาเฉย ๆ เพราะเขาก็โดนเหมือนกัน ตำรวจแยกหนูกับพี่สาวอยู่กับคนละชั้น ไม่มีโอกาสคุยกันค่ะ”

“ป้าหนูรู้ทีหลังเพราะพี่หนูอีกคนเป็นคนบอก และฝรั่งก็ไปหาป้าที่บ้านค่ะ ตอนที่ขึ้นศาลบอกป้าว่าอย่าเชื่อ เขาไม่ได้ทำ”

“ป้าหนูเชื่อฝรั่งค่ะ ไม่เชื่อหนู หนูไม่รู้จะทำไม่ว่าไม่เชื่อหนู คงได้เงินจากฝรั่งด้วย ตำรวจ และพูดว่ามึงพูดอะไรให้คิดด้วย พี่สาวหนูอีกคนที่บอกป้าเขาเป็นเมียฝรั่งคนนี้จะไม่ใช่คนที่ถูกจับกับหนู”

“ป้าและญาติหนูเขาไม่ได้ดูแลหนูหรอกค่ะ เพราะหลังจากนั้นตำรวจพาหนูไปอยู่ที่บ้านพักฉุกเฉินค่ะ”

ป้าของเอทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะพี่สาวที่อาศัยอยู่กับชาวต่างชาติเป็นคนไปบอก และชาวต่างชาติได้ไปหาป้า พร้อมทั้งบอกกับว่าเขาไม่ได้เป็นคนกระทำ หลังจากที่ป้าทราบเรื่องไม่ได้ให้คำปรึกษา แต่ต่อว่าเอ และไม่เชื่อในสิ่งที่เอบอก หลังจากนั้นเอถูกส่งไปอยู่ในความดูแลของบ้านพักเด็กและครอบครัวบางละมุง ฉะนั้น เอจึงไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆจากครอบครัว

“หนูรู้สึกไม่มีคุณค่าในครอบครัว เพราะเขาไม่เชื่อหนู แต่ปัจจุบันหนูมีแฟน มีลูก หนูรู้สึกว่าตนเองมีค่าค่ะ และหนูก็เป็นคนหนึ่งที่หารายได้มาเลี้ยงครอบครัว หนูต้องเลี้ยงลูกค่ะ แฟนหนูเขาไม่รู้เรื่องของหนูหรอกค่ะ เพราะหนูไม่ได้บอกเขาค่ะ กลัวเขารับไม่ได้”

“แฟนหนูเขาก็ให้คำปรึกษา เวลาหนูมีปัญหา ก็คุยกันค่ะ ทะเลาะกันบ้าง บางครั้งก็ไม่เข้าใจกันค่ะ แต่หนูก็มีความสุขที่มีคนให้กำลังใจค่ะ ไม่อยู่คนเดียว มีแฟน ลูกอยู่ด้วยกัน”

เอมีความรู้สึกตนเองไม่มีคุณค่าต่อครอบครัวของป้า เพราะไม่มีใครเชื่อเรื่องที่เอบอก พอเอมีครอบครัวเป็นของตนเอง เอารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าสำหรับครอบครัว มีลูกและสามีให้กำลังใจ แม้ว่าจะมีการทะเลาะกันบ้างเพราะความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน แต่เอก็รู้สึกมีความสุข ปัจจุบันสามียังไม่ทราบเรื่องที่เคยถูกละเมิดทางเพศ เอไม่ได้บอกเพราะกลัวว่าสามีจะรับไม่ได้กับเหตุการณ์ที่ผ่านมา

ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวป้าไม่ได้สนับสนุนให้ชีวิตเอดีขึ้น ทำให้รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าต่อครอบครัว แต่ในขณะที่เดียวกันปัจจุบันเอมีสามี และลูก เอารู้สึกถึงคุณค่าต่อครอบครัว เพราะมีสามีและลูกให้กำลังใจเอู้สึกมีความสุข

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่บ้านจริงใจที่เคยให้ความช่วยเหลือเด็ก พบว่า ครอบครัวของเด็กคือที่สาวต่างก็ตกเป็นเหยื่อของธุรกิจทางเพศ และป้าก็แสวงหาผลประโยชน์จากเด็ก ประสบการณ์ของเด็กอยู่ท่ามกลางความรุนแรง ดังนั้น ทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในครอบครัว และการที่เด็กตกเป็นเหยื่อของการถูกละเมิดจากชาวต่างชาติ เพราะเด็กไม่ได้ป้องกันตนเองและไม่รู้ถึงสถานการณ์การถูกทำร้าย และที่สาวไม่ได้ปกป้องเด็กเนื่องจากอยู่ในวงจรธุรกิจทางเพศเช่นเดียวกัน

### (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

การศึกษาการสนับสนุนจากชุมชนหลังจากที่เอถูกละเมิดทางเพศ เอได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้ "ที่ชุมชนที่หนูอยู่ ก็คือที่บ้านของป้าที่ระยอง ก็มีคนรู้เรื่องของหนูค่ะ ปากต่อปาก หนูรู้ว่าป้าไปแล้วให้เขาฟังค่ะ แต่ไม่มีใครมาคุยกับหนูหรือค่ะ หนูก็ไม่ได้บอกใครค่ะ"

"เรื่องที่เขาจะนิทานหนู หนูไม่รู้หรือค่ะ เพราะหนูไม่ได้อยู่ที่นั่น ตำรวจพาหนูไปบ้านพักฉุกเฉินค่ะ"

จากการศึกษา พบว่า ชุมชนได้ทราบเรื่องที่เกิดขึ้นจากป้าที่ได้เล่าให้คนในชุมชนบางคนทราบ แต่เอไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากคนในชุมชน และไม่ทราบปฏิกิริยาที่แสดงออกของคนในชุมชนหลังจากที่ได้ทราบเรื่อง เพราะเอถูกส่งมาอยู่ในความดูแลของบ้านพักเด็กและครอบครัวบางละมุง ดังนั้นชุมชนไม่ได้มีส่วนสนับสนุนคุณภาพชีวิตของเอให้ดีขึ้น

### (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่างๆ

หลังจากที่เอถูกจับและอยู่ในความดูแลของตำรวจ เอถูกส่งมาอยู่ในความดูแลของบ้านพักเด็กและครอบครัวบางละมุง เอได้รับความช่วยเหลือในด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้ เช่น ที่พัก อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การให้คำปรึกษา และมีนักสังคมสงเคราะห์ให้ความเอาใจใส่เป็นเพื่อนไปขึ้นศาลครั้งแรก ทำให้เอรู้สึกประทับใจถึงความช่วยเหลือ การแสดงออก

ของนักสังคมสงเคราะห์ทำให้รู้สึกอบอุ่น และมีเพื่อนที่อยู่ด้วยกันทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ดังตัวอย่างที่เอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูอยู่ที่บ้านพักฉุกเฉินประมาณ เดือนหรือเดือนกว่านี้แหละ ก็มีความสุขดีค่ะ หนูได้รับการช่วยเหลือเรื่อง อาหาร ความอบอุ่น ให้คำปรึกษา ที่อยู่ หนูจำนักสังคมสงเคราะห์ไม่ได้ ที่เขาคูยกับหนู เขาถามหนูว่ามาอยู่ที่นี้มีความสุขมั๊ย เขาเอาใจใส่ดีค่ะ ที่หนูไปขึ้นศาลเจ้าหน้าที่เขาก็ไปเป็นเพื่อนหนูค่ะ ทำให้หนูอบอุ่นค่ะ แต่ตอนที่ขึ้นศาลที่กรุงเทพมีนักสังคมสงเคราะห์นั่งอยู่กับหนู 2 คนค่ะ หนูไม่รู้ที่ไหน ทำให้หนูไม่กลัวค่ะ”

“หนูประทับใจที่เขาให้ที่อยู่ ที่กินค่ะ เขาถามหนูค่ะ หนูไม่เคยได้รับจากพ่อแม่และป้าหนู ที่นั่นหนูมีเพื่อนด้วยค่ะ อยู่ด้วยกัน มีปัญหาถูกโดนมาเหมือนกัน ทำให้หนูไม่เหงาค่ะ”

ต่อมาเอได้รับความช่วยเหลือจากบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่พิทยา เป็นเวลา 3 ปี ในด้านที่พัก อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การดูแลสุขภาพเวลาป่วย สนับสนุนให้เด็กเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ให้คำปรึกษา รู้สึกประทับใจที่ได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ดังตัวอย่างที่เอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูอยู่ที่มหาไถ่บ้านเด็กค่ะ หนูอยู่ที่นั่นจนจบ ม 3 เขาส่งหนูเรียนค่ะ ให้ที่อยู่ อาหาร เสื้อผ้าหนูก็ได้ค่ะเพราะมีคนมาให้อยู่ เวลาหนูไม่สบายก็มีคนพาไปหาหมอค่ะ มีคนให้คำปรึกษา ดูแลค่ะ หนูประทับใจมากค่ะ”

“แต่ก็มีเหมือนกันที่หนูรู้สึกประทับใจปานกลางค่ะ อย่างถ้าเด็กมีปัญหา บางครั้งหนูรู้สึกว่าเหมือนถูกกดดันค่ะ ถูกควบคุมมากเกินไปค่ะ มันกดดันหนูมากค่ะ การลงโทษเวลาทำผิดด้วย หนูไม่ชอบค่ะ ทำให้หนูเครียด”

เอพึงพอใจกับการช่วยเหลือของหน่วยงานแต่กับกฎระเบียบเอรู้สึกว่าตนเองถูกกดดัน และถูกควบคุมมากเกินไป ทำให้มีผลต่อสุขภาพจิต

หลังจากที่เด็กออกจากบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ เอได้มาขอความช่วยเหลือจากบ้านจริงใจซึ่งขณะนั้นมีปัญหาเรื่องการตั้งครรภ์ และได้รับความช่วยเหลือเรื่องที่พัก อาหาร ให้คำปรึกษาเรื่องการดูแลสุขภาพ รู้สึกประทับใจกับการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ดังตัวอย่างที่เอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูออกจากบ้านเด็กและหนูมาขอความช่วยเหลือจากบ้านจริงใจค่ะ ครูเขาช่วยหนู ให้อาหาร ที่อยู่ และบอกให้หนูดูแลสุขภาพ ดิฉันขอบคุณให้ช่วยหนูเรื่องท้องค่ะ หนูท้องด้วย หนูอยู่ที่นั่นประมาณ 2 เดือน หนูรู้สึกประทับใจมากค่ะ มีความเป็นกันเอง ให้ความอบอุ่น ทำให้หนูมีกำลังใจค่ะ”

ต่อมาเขาได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์ช่วยเหลือผู้หญิงตั้งครรภ์ของคณะภคินี ศิริชุมพาบาล (กรุงเทพฯ) โดยได้รับความช่วยเหลือเรื่องที่พัก อาหาร การดูแลสุขภาพขณะตั้งครรภ์ การให้คำปรึกษา การเรียนรู้เรื่องงานฝีมือ และมีรายได้จากการทำงานเดือนละ 200 บาท ทำให้ไม่เครียด สุขภาพจิตดี ได้ผ่อนคลายความกังวลเรื่องต่าง ๆ ได้เพื่อนใหม่ที่มีปัญหาเหมือนกัน ต่างก็ให้คำแนะนำซึ่งกันและกันในการดูแลครรภ์ของแต่ละคน

เอรู๊สึกประทับใจในความช่วยเหลือของซิสเตอร์จลาต เพราะซิสเตอร์ให้กำลังใจ ทำให้เอรู๊สึกมีคุณค่าในตนเองที่ซิสเตอร์เห็นความสำคัญ ไม่โดดเดี่ยว ดังตัวอย่างที่เอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“บ้านจริงใจส่งหนูไปอยู่ที่ศูนย์ภคินีกรุงเทพฯ หนูอยู่ที่นั่นจนคลอดแฟนหนูก็ไปรับกลับมาค่ะ หนูได้รับความช่วยเหลือหลายอย่างค่ะ ที่พัก อาหาร การออกกำลังกาย ดูแลสุขภาพ มีนมอมมาให้ คำแนะนำ ทำให้หนูรู้สึกปลอดภัยค่ะ รู้จักวิธีการเตรียมตัวก่อนคลอดหลังคลอดค่ะ และพาไปหาหมอที่โรงพยาบาล”

“หนูอยู่ที่นั่นมีเพื่อนหลายคนค่ะ ตอนแรกไม่สนิทกันค่ะเกร็ง ๆ แต่อยู่สักพักหนึ่งก็สนิทกันเพื่อนก็ดีค่ะ ให้คำแนะนำกันดี ส่วนมากจะคุยกันเรื่องลูกมากกว่า”

“ได้เรียนอาชีพค่ะ เขาสอนงานฝีมือ ก็มีรายได้เดือนละประมาณ 200 บาทค่ะ หนูก็ได้ความรู้และผ่อนคลายด้วยค่ะ ทำไปมันก็เพลินดีค่ะ”

“หนูรู้สึกอบอุ่น ประทับใจซิสเตอร์ค่ะซิสเตอร์ดีมากๆ ตอนนั้นเป็นซิสเตอร์จลาตค่ะ ให้กำลังใจและคอยบอกหนู เหมือนหนูมีคุณค่ามาก ทำให้หนูรู้สึกไม่โดดเดี่ยว อบอุ่น คิดว่าตนเองก็มีคุณค่าด้วยค่ะ พอหนูคลอดเสร็จหนูก็ขอกลับมาอยู่กับแฟนที่พัทยาค่ะ”

เมื่อเอกลับมามีแฟน มาเช่าบ้านอยู่และเอเลี้ยงลูกด้วยการให้เต็มนมของตนเองเป็นเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นก็ให้ยาของเด็กเลี้ยงให้แต่พักด้วยก้นที่ห้องเช่า เอและสามีทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว แต่เงินเดือนทั้งสองคนไม่พอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ดังนั้น เอจึงมาขอความช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) เรื่องขอมมให้ลูกในแต่ละเดือน จนกระทั่งปัจจุบันเอได้รับความช่วยเหลือมให้กับลูกเป็นเวลา 1 ปี

เอรู๊สึกประทับใจการช่วยเหลือของศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) แต่ไม่สามารถอธิบายได้เพราะรู้สึกฟังมีมากเกินไปที่จะอธิบายได้ การที่ศูนย์ธารชีวิตให้นมทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว

“หนูคลอดเสร็จหนูก็พาลูกมาอยู่กับแฟนที่พัทยา หนูเช่าบ้านอยู่ตอนนั้นแฟนทำงานค่ะ และหนูเอานมหนูให้ลูกดื่ม ประมาณ 3 เดือน หนูก็หางานทำ และลูกก็ให้แม่ของแฟนดูค่ะ”

“เงินเดือนหนูกับแฟนไม่พอใช้ค่ะ ค่ากิน ค่าห้อง ค่ารถไปทำงานอีก หนูจึงมาขอมมที่ศูนย์ธาร ก็หนูได้รับความช่วยเหลือประมาณ 1 ปีแล้วค่ะ ก็ลดค่าใช้จ่ายเยอะค่ะ”

"สิ่งที่หนูประทับใจหรือค่ะ หลายอย่างมาก จนหนูพูดไม่ออกไม่รู้จะอธิบายยังไง มันตื่นเต้นค่ะ มันเยอะค่ะ"

จากผลการศึกษาเอได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ หลังจากที่ถูกละเมิดทางเพศรวมทั้งหมด 4 แห่งแต่ละแห่งเอรู้สึกประทับใจ แต่มีหนึ่งหน่วยงานที่เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน จึงไม่สามารถอยู่ที่นั่นได้อีกต่อไป

ผู้วิจัย พบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเด็กได้ให้คุณภาพชีวิตของเด็กดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน แต่บางครั้งหน่วยงานต่าง ๆ ต้องพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขการทำงานของหน่วยงานด้วย เพราะอาจจะมีผลกระทบต่อเด็กในทางลบ และควรจะมีการยืดหยุ่น ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อช่วยให้เด็กมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและไม่เป็นปัญหาของสังคมต่อไป

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

หลังจากที่เอได้เข้าไปอยู่ในความดูแลของบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ ได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษา โดยมีโอกาสศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และสาเหตุที่ออกจากโรงเรียนเพราะเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในขณะที่เอศึกษาอยู่ที่นั่น ทางโรงเรียนไม่ทราบเรื่องเนื่องจากเอไม่ได้บอกให้ครูทราบเพราะอาย

เอได้เรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่โรงเรียน ครูได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ด้วยการใส่ถุงยางอนามัย และการปฏิบัติตัวของผู้หญิงเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยสมควร

"บ้านเด็กเขาให้หนูเรียนต่อค่ะ หนูเข้ามาก็ได้เรียนเลยค่ะ หนูเรียนจบ ม.3 ค่ะ มีปัญหาต้องออกเพราะหนูตั้งท้องค่ะ คิดว่าครูไม่ทราบเรื่องของหนูหรอกค่ะ ครูจาเขาไม่บอก มันเป็นเรื่องส่วนตัวของเด็กค่ะ เป็นความลับด้วย ถ้าครูรู้หนูอายค่ะ"

"ตอนหนูเรียนครูเขาก็สอนค่ะเรื่องเพศสัมพันธ์ เช่นการคุมกำเนิด ผู้ชายให้ใส่ถุงยางอนามัย ผู้หญิงก็ให้รักษาวลสงวนตัวค่ะ และการป้องกันตนเองไม่ให้ท้องค่ะ"

นอกจากนี้การแสดงออกของครูทำให้เอรู้สึกประทับใจและคิดว่าตนเองก็มีคุณค่า รู้สึกอบอุ่นเวลาอยู่ที่โรงเรียน ได้มีโอกาสได้แสดงออก เช่น เป็นนักกีฬาด้วยการสนับสนุนของครู มีครูให้คำแนะนำเรื่องการศึกษาหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้เอมีความรู้และมีทางเลือกในการศึกษา

"หนูรู้สึกประทับใจครูดาวค่ะ ตอนนี่เขายังสอนอยู่ค่ะ ครูดีกับหนูครูชื่อเต็มว่าจุฑาวรรณค่ะ ครูให้หนูกล้าแสดงออกค่ะ ส่งเสริมหนูเล่นกีฬา หนูไม่มั่นใจค่ะ แต่ครูก็บอกว่าหนูเล่นได้ให้หนูเป็นนักกีฬาค่ะ ตอนนั้นหนูได้เล่นแปดองค่ะ"

“หนูรู้สึกมีคุณค่าค่ะ เพราะเวลาหนูขอคำปรึกษา ครูเขาก็ให้คำแนะนำดีค่ะ ทำให้หนูรู้สึกอบอุ่นค่ะ ที่โรงเรียนมีครูแนะแนวมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจะไปเรียนที่ไหน เรียนอย่างไรคะ ตอนที่หนูใกล้จะจบ ม.3 ”

จากการศึกษา พบว่า เธอได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนในการให้ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ การแนะนำเรื่องการศึกษาต่อ และรู้สึกอบอุ่นกับการแสดงออกของครู การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งทำให้เธอได้มองเห็นคุณค่าของตนเอง

จากการศึกษาผู้วิจัย พบว่า การที่เด็กถูกละเมิดทางเพศทำให้เกิดพฤติกรรมถดถอย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่กล้าแสดงออก เนื่องจากเด็กขาดความรักมาตั้งแต่วัยเด็กเพราะพ่อแม่เสียชีวิต ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากปู่และพี่สาว ดังนั้น เด็กจึงไขว่คว้าหาความรักจากเพื่อนในวัยเดียวกัน และเกิดปัญหาการตั้งครรภัก่อนวัยอันสมควร บทบาทของครูมีความสำคัญในการอบรม ให้ความรู้แก่เด็กเรื่องเพศสัมพันธ์ และโดยเฉพาะเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศจะไม่เห็นคุณค่าของตนเอง จากการศึกษาที่ครูสนับสนุนเด็กด้วยการให้กำลังใจ ชื่นชม จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เด็กกล้าที่จะทำความดี และมองเห็นสิ่งที่ดีของตนเอง และผู้อื่นด้วย

#### (5) การสนับสนุนจากเพื่อน

หลังจากที่เธอถูกส่งไปอยู่ในความช่วยเหลือของหน่วยงานต่าง ๆ เธอได้พบเพื่อนใหม่ในแต่ละหน่วยงาน แต่ไม่มีใครทราบเรื่องที่ถูกละเมิดทางเพศจากชาวต่างชาติ นอกจากที่บ้านพักเด็กและครอบครัวบางละมุง เพราะเด็กที่นั่นส่วนมากถูกกระทำมาก่อน ฉะนั้น จึงมีการพูดคุยกันถึงเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง และต่างคนก็ถูกส่งไปอยู่กับคนละแห่ง ไม่ได้ติดต่อกันดังตัวอย่างที่เธอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูมีเพื่อนหลายที่ค่ะ เพราะหนูถูกส่งไปหลายแห่ง แต่เพื่อนที่บ้านพักเขาไม่รู้เรื่องของหนูค่ะ เพราะหนูเล่าให้เขาฟัง เขาก็เล่าเรื่องของเขาให้หนูฟังค่ะ ไม่ได้แนะนำกันหรอกค่ะ มีแต่ถามว่าโดนมายังไง ใครช่วยมา รอดมาได้ยังไง เพราะที่นั่นคนที่อยู่ก็มีปัญหาเหมือนกัน ส่วนมากโดนมาค่ะ แต่หนูก็ไม่รู้เขาอยู่ที่ไหนกันค่ะ เพราะถูกส่งไปคนละที่ค่ะ”

“เพื่อนที่มหาไถ่กับเพื่อนที่โรงเรียนก็ไม่มีใครรู้ค่ะ มีแต่เล่นด้วยกัน สนุกสนานกันค่ะ ไม่ได้แนะนำอะไรกัน”

“ที่กคดีหนูก็มีเพื่อนที่มีปัญหาเหมือนกัน คือ ตั้งห้อง ตอนแรกก็ไม่กล้าคุยกับใคร ระยะเวลาหนึ่งก็คุ้นเคยกันค่ะ ส่วนมากจะทำงานร่วมกันค่ะ งานฝีมือที่ ซิสเตอร์มาให้ทำ นั่งทำด้วยกัน ทำให้หัวเราะสนุกสนานร่วมกัน เพื่อนที่เขาคลอบบางคนยังไม่ได้กลับบ้านเขาก็ให้คำแนะนำเรื่องลูกค่ะ ส่วนมากจะคุยกันเรื่องลูกค่ะ ก็มีความสุขค่ะเพราะต่างคนต่างมีน้อง”

“ปัจจุบันหนูทำงานรับจ้างร้านขายอาหาร ที่ทำงานก็มีเพื่อนค่ะ ส่วนมากจะเป็นคนที่รู้จักกัน ก็สอนค่ะเรื่องการเสิร์ฟ การรับแขก การทำอาหาร เขาบอกว่าให้เรียนรู้ไว้เพราะเราสามารถไปทำเป็นของเราได้”

จากการศึกษา พบว่า เธอได้รับการช่วยเหลือจากหลายหน่วยงาน ดังนั้น เด็กจึงได้เรียนรู้และสัมผัสกับชีวิตของเพื่อนในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่จากการที่เด็กถูกละเมิดทางเพศเพื่อนบางกลุ่มก็ไม่ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะเด็กรู้สึกอาย กลัวถูกนินทา จากการศึกษ พบว่าเด็กจะกล้าเล่าให้เพื่อนที่ถูกกระทำเหมือนกันเท่านั้น เพราะเชื่อว่ามีปัญหาเช่นเดียวกัน แต่การแสดงออกของเพื่อนกลุ่มอื่นก็มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก เช่นได้ระบายความรู้สึกซึ่งกันและกัน และเพื่อนก็ให้ทั้งความสนุกสนาน ให้ความรู้ในการปฏิบัติตัวในการตั้งครมภ์ ให้คำแนะนำเรื่องการทำงาน สอนเกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

#### 4.1.6.3 การเลือกรับสื่อ

ปัจจุบันสื่อที่เธอเข้าถึงบริการได้มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ เพราะมีโอกาสอ่านที่ร้านที่ทำงานทุกวัน เธอชอบอ่านข่าวทุกประเภท เพราะได้ความรู้ ทราบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ปัจจุบัน และทำให้มีความรู้รอบตัว

“หนูชอบอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ค่ะ หนูดูข่าวทุกอย่าง เพราะรู้ว่าบ้านเมืองเป็นอย่างไร มีความรู้ด้วยค่ะ หนูไม่ได้ซื้อหรอก อ่านที่ร้านที่หนูทำงานค่ะ ถ้าว่างก็อ่านส่วนมากได้อ่านทุกวันค่ะ ตอนไม่มีแขก หนูได้รับประโยชน์ค่ะ”

“ทีวีหนูก็ได้ดูแต่ไม่บ่อยค่ะ หนูชอบดูหนังค่ะ ก็ได้ความรู้ด้วยค่ะ เช่น เรื่องโบว์วิกส์ี่ดาหนูชอบดูค่ะ เป็นเรื่องของกรมไม่โลกมาก การดำเนินชีวิตแบบพอประมาณ และที่หนูดูอีกเรื่องก็คือเรื่องแผ่นดินไหวค่ะ สอนให้เราว่าในโลกนี้มีทั้งคนดีและไม่ดี ถ้าให้หนูเลือกคบหนูจะเลือกคนดีค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า เธอเลือกรับสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสามารถนำสิ่งที่ได้มาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตประจำวัน นอกจากสื่อทางหนังสือพิมพ์แล้วเธอมีโอกาสเข้าถึงสื่อโทรทัศน์บ้าง โดยชอบดูรายการภาพยนตร์ที่นอกจากให้ความบันเทิง ยังได้ข้อคิดเรื่องหลักการดำเนินชีวิตแบบสายกลาง การรู้จักประมาณตนเอง การเลือกคบคน และสามารถนำสิ่งที่ได้มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอีกด้วย

#### 4.1.6.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการสัมภาษณ์ถึงการเห็นคุณค่าในตนเองหลังจากที่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ เธอมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีครอบครัว มีสามีและลูกลูกทำ

ให้เธารู้สึกมีคุณค่าในตนเองมาก เพราะเป็นสายเลือดที่เกิดมาจากความรักของเธอกับสามี ดังที่เธอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ครั้งแรกที่หนูโดน หนูรู้สึกท้อมากคิดว่าตนเองไม่มีคุณค่าสำหรับใครหรอกค่ะ เพราะพ่อแม่อีกไม่มี ป้าก็ไม่เข้าข้างหนู ต้าหนู แต่เข้าข้างฝรั่ง ทำให้หนูท้อค่ะ”

“หนูคิดว่าตนเองมีปมด้อยค่ะ พ่อแม่อีกไม่มี พี่น้องก็ไปคนละทาง เงินก็ไม่มี บ้านก็ไม่มีเป็นของตนเอง เมื่อก่อนหนูเคยคิดเรื่องอดีต ตอนนี้อยู่ในหัวหนูคิดแต่เรื่องหาเงินมาเลี้ยงลูกค่ะ”

“แต่พอหนูได้รับความช่วยเหลือจากหลายที่ หนูรู้สึกว่าเขาเห็นความสำคัญของหนู ให้ที่พัก อาหาร ซึ่งหนูรู้สึกมีกำลังใจค่ะ”

“ตอนนี้หนูมีครอบครัวมีการทะเลาะกันบ้าง มีทั้งสุขและทุกข์ค่ะ แต่ก็ยังดีที่หนูมีสามีเป็นเพื่อนให้คำปรึกษา พูดคุยกัน แต่บางครั้งเขาก็ไม่เข้าใจหนู อาจเป็นเพราะหนูเป็นเด็กทั้งคู่ ต่างคนต่างแรงค่ะ แต่หนูมีลูกที่ต้องรับผิดชอบ สิ่งที่ดีในชีวิตของหนูตอนนี้คือลูก เป็นสายเลือดของหนู ถ้าให้เลือกว่าลูกหรือสามี หนูเลือกลูกค่ะ และหนูก็คิดว่าหนูมีคุณค่าสำหรับเขาค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า ครั้งแรกครอบครัวของ (ป้า) ทำให้เธารู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าสำหรับครอบครัว เพราะการแสดงออกของป้า เช่น การดูต่ำ การไม่เชื่อในสิ่งที่เด็กบอกให้ทราบ ทำให้เธารู้สึกว่าตนเองไร้ค่า มีปมด้อย พ่อแม่ไม่มี พี่น้องก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่หลังจากนั้นเธอได้มองเห็นคุณค่าของตนเองจากการสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ ปัจจุบันเด็กมีครอบครัว มีสามี มีลูก บุคคลที่ทำให้เธอได้ตระหนักว่าตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่ามากที่สุดคือลูก ลูกเป็นแรงบันดาลใจ เป็นพลังให้เธอสู้ชีวิตต่อไป

#### 4.1.6.5 คุณภาพชีวิต

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ปัจจุบันเธอมีความรู้สึกกังวลเรื่องลูก เวลาที่ไปทำงานกลัวว่าลูกจะได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี และครอบครัวที่ไปอาศัยเขาอยู่ก็ทำให้เธารู้สึกเครียด เพราะบางครั้งไม่มีเงินช่วยเหลือเขา ก็จะได้รับการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบที่ไม่ดี ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ ต้องอดทนเพราะอาศัยเขาอยู่

“หนูกังวลเรื่องลูกค่ะเพราะหนูไปทำงานก็ฝากญาติดูแล กลัวเขาจะดูแลไม่ดีเหมือนที่หนูดูค่ะ”

“ครอบครัวหนูก็ไม่มีที่อยู่ ต้องไปอาศัยญาติ บางทีเขามาขอเงินหนูก็ไม่มีให้เขา แต่ไม่รู้จะพูดยังไง ที่อยู่มันก็ไม่ใช่บ้านเรา ไปอาศัยเขาอยู่ เขาก็ต้องทน เพราะเราไปอาศัยเขาอยู่”

เวลาหนูท้อ เครียด มองดูหน้าลูกทำให้หนูมีกำลังใจค่ะ หนูคิดว่าโลกนี้มีทั้งสิ่งดีและไม่ดี หนูตอบไม่ถูกค่ะ สิ่งที่ดีสำหรับหนูก็คือหนูได้รับการช่วยเหลือจากคนดีค่ะอย่างปัจจุบัน ก็ได้รับนมมาเลี้ยงดูลูกจากศูนย์ถาวร สิ่งที่ไม่ดีคือ คำพูดที่ทำให้เราท้อ ถากถาง เยาะเย้ยค่ะ

จากการศึกษาข้อมูลสุขภาพจิตผู้ทำกรวิจัย พบว่า เด็กมีความรู้สึกกังวลในหลายด้านเนื่องมาจากความผลกระทบจากความไม่มั่นคงของครอบครัว การไม่มีความพร้อมในชีวิตคู่ ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ปฏิกริยาการแสดงออกของญาติ ปัญหาเรื่องอาชีพไม่มั่นคง ไม่มีหลักประกันคุณภาพชีวิต รายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทำให้หมดกำลังใจในการดำเนินชีวิต แต่ในขณะเดียวกันเอมีลูกที่เปรียบเสมือนน้ำมาเพิ่มความชุ่มฉ่ำให้กับชีวิตที่รู้สึกว่าจะเหี่ยวเฉาให้ยืนหยัดต่อสู้ต่อไป

### (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

เอรู้สึกพึงพอใจมากกับการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ผ่านมา และคิดว่าสิ่งที่ได้รับดีกว่าอยู่กับครอบครัว ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลทำให้รู้สึกอบอุ่น และการช่วยเหลือก็เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะการได้รับความช่วยเหลือเรื่องที่พัก อาหาร การให้คำปรึกษา การศึกษา การดูแลเรื่องสุขภาพ เพราะทุกคนที่มาขอความช่วยเหลือได้รับการช่วยเหลือเช่นเดียวกัน จากการที่เอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูพอใจกับที่เขาช่วยหนูค่ะ ครอบครัวหนูยังไม่ทำให้หนูแบบนี้เลย หนูมีความสุขค่ะที่ได้รับอาหาร มีที่อยู่ มีคนพาไปหาหมอ ได้ไปเรียนหนังสือ ถ้าหนูอยู่กับบ้านไม่ได้เรียนค่ะ”

“หนูว่าคนที่มีปัญหาเหมือนหนูก็ได้รับการช่วยเหลือทุกคน เหมือนกันค่ะ เขาก็ได้เหมือนที่หนูได้ค่ะ”

ปัจจุบันเอมีครอบครัว การใช้ชีวิตคู่กับสามี เอมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งกับสามีบ่อยครั้ง เวลาที่ทำงานมาเหน็ดเหนื่อย สามีไม่เข้าใจ เอก็มีสิทธิที่จะปฏิเสธความคิดเห็นของสามี

“หนูกับสามีก็เท่าเทียมกันค่ะ สามารถทำงานได้เหมือนกันทั้งสองคน เวลาหนูไม่ว่างสามีก็ดูลูกแทน ซักผ้าด้วยค่ะ ป้อนข้าวลูกทำได้หมด หนูคิดว่าหนูได้รับความเสมอภาคค่ะ”

“ก็มีการไม่เข้าใจกันบ้าง บ่อยเหมือนกันค่ะ แต่หนูก็สามารถโต้แย้งและออกความคิดเห็นได้ เขาก็รับฟังค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า เอมีความพึงพอใจที่ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ทั้งภาครัฐและเอกชน และได้รับความเสมอภาคจากทุกหน่วยงาน กับชีวิตครอบครัวก็ได้รับสิทธิเท่าเทียมสามีในการดูแลลูก ทำงานบ้าน การแสดงความคิดเห็น และการรับฟังซึ่งกันและกัน

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

ปัจจุบันเอมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำรงชีวิต เนื่องมาจากขณะนี้ชาวต่างชาติได้พาคนไทยไปพูดเกลี้ยกล่อมถึงที่ทำงานเกี่ยวกับคดีความ เพราะคดีจะสิ้นสุดและชาวต่างชาติจะถูก

หมายจับในเร็ว ๆ นี้ และคนไทยที่ไปด้วยเป็นนายที่ฝรั่งให้ช่วยพูดให้ยกเลิกการถอนจับ และ ช่มชู้ เอกลัวว่าญาติที่เอาอาศัยอยู่ในปัจจุบันเขาจะไม่ปลอดภัยไปด้วย ดังตัวอย่างที่เอได้ให้ สัมภาษณ์ดังนี้

“ตอนนี้หนูรู้สึกไม่ปลอดภัยค่ะ เพราะมีการตามอยู่ มีคนไทยไปกับฝรั่งค่ะ ไปถึงที่ ทำงานหนู หนูก็ไม่รู้เขารู้ได้ยังไง เขาจะให้หนูยอมความค่ะ เพราะฝรั่งจะถูกจับเข้าคุกเร็วนี้ ชูด้วยค่ะ บอกว่าจะวังความปลอดภัย ถ้าหนูไม่เอาเรื่องเขาจะให้เงินค่ะ แต่หนูไม่เอา หนูกลัวญาติที่หนูไป อาศัยบ้านเขาอายุจะพลอยโดนไปด้วย”

“ที่บ้านหนูอยู่ บ้านของญาติก็ไม่ปลอดภัยค่ะ ครูณีต้องไปดูแลเอง มันโง่ ไม่มีฝาปิดกันค่ะ กางมุ้งนอน ไม่มีประตูและอยู่ในป่า ถ้าแฟนหนูทำงาน ไม่อยู่ ก็กลัวจะกลัวคนขึ้นมา เพราะประตู หน้าบ้านไม่มี ประตูบ้านก็ไม่มี ห้องนอนก็ไม่มี หนูนอนกลางห้องโถงค่ะ และบ้านก็ไม่สูง ปีนขึ้นได้ ค่ะ แต่ญาติเขาอนมีห้อง เขาให้หนูกับแฟนและลูกอยู่กลางห้องโถง ไม่มีอะไรมากันค่ะ”

จากการศึกษาเรื่องความปลอดภัยในปัจจุบัน เอมี่มีความรู้สึกว่าตนเองยังไม่ปลอดภัย ยัง รู้สึกหวาดผวาคือการติดตามช่มชู้ของชาวต่างชาติที่มีคดีความด้วย โดยชาวต่างชาติพาหนายไป กลี้ยกล่อม และสภาพบ้านที่อยู่ก็ไม่ปลอดภัย เนื่องจากสภาพของบ้านไม่มีติดขัด

ผู้ศึกษาได้ไปสังเกตที่เออาศัยอยู่ พบว่า อยู่ไกลและทางที่ไปบ้านเปลี่ยว มีป่าอยู่สองข้าง ทาง และสภาพบ้านไม่ปลอดภัย ไม่มีรั้วกันเด็กอาศัยอยู่ห้องโถง ไม่มีประตูหน้าบ้าน ประตูบ้าน ห้องนอนไม่มี ไม่มีฝาดมึงปิดกันจริง คนสามารถเข้าหาได้ง่าย และบริเวณบ้านมืดแสงสว่างมี ไม่เพียงพอ แสดงให้เห็นว่าที่สภาพความเป็นอยู่ไม่ปลอดภัย

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน ญาติหมายถึงพี่ ป้า น้า อา ต่างก็ไม่สนใจซึ่งกันและกัน พี่น้องก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เอมี่รู้สึกขาดความอบอุ่น หลังจากที่เกิดเหตุการณ์ไม่มีใครช่วยได้ ปัจจุบันเอ ไม่มีที่อยู่ เพราะถ้าเข้าบ้านที่พิทยาขายได้กับรายจ่ายไม่สมดุลกัน ดังนั้น จึงกลับไปขออาศัยป่าอีก ครั้งหนึ่ง แต่ก็ต้องอดทนกับคำพูดของคนในครอบครัวที่พูดจาไม่ดี ประชดประชัน เอมี่ความ เชื่อมั่นว่าญาติไม่สามารถที่จะช่วยเหลือได้ กับครอบครัวของสามีก็ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอนไม่สามารถ พึ่งได้

“ป้าและลูกของป้าหนูมีความคิดว่าเขาช่วยหนูไม่ได้หรอกค่ะ เพราะเขายังพูดถากถาง เหมือนเดิม แต่หนูต้องอดทนอยู่ เพราะทางบ้านสามีก็ไม่มีที่อยู่เหมือนกัน หนูต้องทนอยู่ที่นั่นไป ก่อนจนกว่าจะเก็บเงินได้ อยากอยู่ที่พิทยาค่ะเพราะสะดวกกว่าค่ะ แต่ถ้ามาพิทยาหนูต้องหางาน ทำด้วย เพราะค่าใช้จ่ายเยอะ พี่น้องหนูก็ต่างคนต่างไป เขายังเอาตัวไม่รอดเลยค่ะ”

“กับชีวิตคู่ของหนูกับแฟน หนูก็เชื่อมั่นไม่ได้ค่ะว่าจะอยู่ด้วยกันนานแค่ไหน บางครั้งก็ทะเลาะกัน ไม่เข้าใจกันค่ะ ทำให้หนูคิดว่าไปไม่รอด ที่อยู่ได้ก็ประคับประคองกันค่ะ หนูก็เชื่อมั่นในตัวหนู บางทีก็ไม่ยอมเขาด้วย เป็นเหตุให้ทะเลาะกัน ก็เบื่อกะ”

“บางครั้งก็อยากจะเลิกค่ะ แต่ก็ทำไม่ได้ คิดถึงลูกกลัวลูกหนูไม่มีพ่อค่ะ หนูก็ขาดความอบอุ่นมาเหมือนกัน หนูก็พยายามปรับตัวค่ะ อยากรู้กัน 3 คน สามีกับลูกมากกว่าที่อยู่ร่วมกับครอบครัวอื่น มันอึดอัดค่ะ”

จากการศึกษา พบว่า เอยังไม่มีความพึงพอใจกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน เพราะต้องอาศัยอยู่ร่วมกับญาติ ต้องทนกับคำพูดที่ไม่ดี เนื่องจากไม่มีเงินจึงไม่สามารถที่จะหาที่อยู่ใหม่ กับชีวิตคู่เองไม่มีความมั่นใจว่าจะอยู่กับสามีได้นานแค่ไหน เนื่องจากทะเลาะกันบ่อยครั้ง แต่ที่สามารถอยู่ได้จนทุกวันนี้เพราะมีลูกเป็นโชคโล่งใจ

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

ปัจจุบันเอนี้ความพึงพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายปานกลาง เนื่องจากว่าปวดหัวบ่อยเวลาที่มีเรื่องทำให้เกิด ดังตัวอย่างที่เอนี้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูเป็นโรคปวดหัวค่ะ เหมือนไมเกรนถ้ามีเรื่องคิดมาก เพราะตอนนั้นหนูคิดเรื่องที่หนูไปอยู่กับเขา สูงเขาจะมาซื้อบ้านค่ะออก บ้านหลังนั้นไม่ใช่บ้านของแม่หนูค่ะ ถ้าเขาซื้อไปจะอยู่กันยังไง ถึงแม้ว่าบ้านเขาจะไม่ดีกับเรา เขาก็ให้ความอบอุ่น ให้ที่พัก เขาก็มีบุญคุณค่ะ”

“เวลาป่วยก็ตีหมอนมีแฟนดูแลค่ะ ถึงทะเลาะกันบ่อยครั้ง ไม่สบายก็ดูแลกันค่ะ แต่หนูต้องเสียค่าหมอเองค่ะ หนูไม่มีบัตร 30 บาทค่ะ เพราะหนูไม่มีเอกสารการเกิด”

“อาหารที่หนูก็ไม่เพียงพอค่ะ เพราะบ้านพูดทำให้อ้วนอ้วนไม่ลง ที่หนูอยู่มีกัน 10 คน ค่ะ หนูก็ซื้อข้าวเข้ามากินด้วยกัน แต่เขาก็ซื้อแค่แต่น้อย บ้าชอบพูดตอนกินข้าวค่ะ หนูก็ต้องอิม กินไม่ลงค่ะ บ่อยมาก อาหารก็มีแต่กับและข้าว ขนม ผลไม้ไม่มีหรอกค่ะ ไม่มีตั้งค้ซื้อ แค่นี้ก็ไม่พอจะเอาตั้งค้ที่เห็นซื้อผลไม้ละคะ”

“เสื้อผ้าหนูหรือคะ หนูก็อยากซื้อ อยากใส่ เห็นสวย มันก็มีกิเลส พอจะซื้อก็ต้องคิดหลายอย่างค่ะ ก็ต้องหยุดอยากได้อยากมีค่ะ ทุกวันนี้หนูก็พอใจกับเสื้อผ้าที่ตนเองมีค่ะเพียงพอ”

จากการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ นอกจากเอนี้จะมีอาการปวดหัวบ่อยแล้ว ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือในหลักประกันสุขภาพ เนื่องจากเอนี้ไม่มีหลักฐานเพื่อยื่นคำร้องขอการมีบัตร ทำให้เสียสิทธิที่พึงจะได้รับ เรื่องอาหารได้รับอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย อาหารที่รับประทานในแต่ละมื้อไม่เพียงพอกับจำนวนคนที่อาศัยอยู่ในบ้าน ไม่มีผลไม้ ขนม เอนี้ไม่มีเงินซื้อ ดังนั้น จึงไม่ได้สารอาหารครบทุกหมู่

เอมีความต้องการที่จะใส่เสื้อผ้าสวยๆตามสมัยนิยม แต่ก็ไม่สามารถที่จะสนองความต้องการของตนได้ เพราะต้องคิดถึงรายจ่ายในชีวิตประจำวัน และเสื้อผ้าที่มีในปัจจุบันก็เพียงพอ ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันมากกว่าเรื่องเสื้อผ้า

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

รายได้ของเธอในปัจจุบันวันละ 100 บาท จากการรับจ้างทั่วไปตามร้านอาหาร อาชีพปัจจุบันไม่มีความมั่นคงเพราะเป็นลูกจ้างรายวัน เธออยากได้อาชีพที่มั่นคงมากกว่านี้ แต่มีปัญหาเรื่องไม่มีหลักฐาน คือ บัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน เจ้าหน้าที่บ้านจริงใจได้พาเธอไปติดต่อทำเอกสารการเกิดแต่ยังไม่สามารถทำได้ ดังนั้น จึงเป็นอุปสรรคในการสมัครงาน

“หนูอยากได้งานที่มั่นคงเป็นรายเดือนค่ะ เพราะหนูไม่มีเอกสาร ครูทุมเคยพาหนูไปทำค่ะ แต่ไม่เพราะต้องมีคนเป็นพยานค่ะ เวลาหนูไปสมัครงานที่ไหนเขาจึงไม่รับค่ะ เป็นลูกจ้างรายวันไม่แน่นอน ถ้าไม่มีแขกเขาก็ไม่จ้าง”

“หนูได้วันละ 100 บาทค่ะ ไม่เพียงพอหรอกค่ะ แต่ก็ได้ค่าอาหาร ค่ามลูกบ้าง ดินหน่อยที่อาศัยเขาอยู่ ไม่ต้องเสียค่าเช่าบ้าน แต่ละเดือนก็ขัดสนค่ะไม่พอก็กินเขาก่อน เงินออกมาก็ใช้คืนเขาค่ะ”

“ไม่มีสวัสดิการอะไรค่ะ เวลาเป็นอะไรก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง หนูทำงานตั้งแต่ 7 โมงเช้าถึง 5 โมงเย็นค่ะ”

ที่ทำงานไม่มีสวัสดิการให้กับพนักงาน เพื่อสร้างความมั่นคงให้ชีวิตกับลูกจ้าง เพราะไม่ได้เข้าระบบประกันสังคม ดังนั้น อาชีพที่เธอทำจึงไม่มีความมั่นคง การทำงานไม่คุ้มค่ากับค่าแรงที่ได้รับเพราะเธอทำงานวันละ 10 ชั่วโมง ได้รับค่าตอบแทนเพียง 100 บาท เธอไม่มีความพึงพอใจกับอาชีพและรายได้ในปัจจุบัน

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

เธอได้มีโอกาสศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 หลังจากที่ได้รับการช่วยเหลือและอยู่ในความดูแลของบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ เธอได้มีโอกาสเหมือนเด็กคนอื่น ๆ และได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่บ้านเด็กเร่ร่อนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูที่โรงเรียนก็เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่เด็กไม่กล้าเผชิญ สร้างความมั่นใจให้กับเธอ และหาแนวทางให้เด็กได้รับประสบการณ์และทางเลือกในการศึกษาต่อด้วยการแนะนำการเรียนตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลให้กับเด็ก

และเธอยังได้เรียนรู้กับวิชาชีพที่ศูนย์ภคินีศรีชุมพาบาล กรุงเทพฯ ขณะที่เธอไปขอความช่วยเหลือเรื่องการศึกษาจากผู้หญิงที่ตั้งท้องและไม่ต้องการทำแท้ง ซึ่งเอมีความสุขที่ได้เรียนรู้

เพราะการทำงานฝีมือทำให้มีรายได้ มีความรู้ ที่สำคัญให้ความเพลิดเพลิน สัมผัสเหตุการณ์บางอย่างในชีวิตได้

ปัจจุบันเธอไม่ได้รับการศึกษาในระบบแต่เธอได้เรียนรู้วิธีการทำงานจากอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ด้วยการสอนของเพื่อนที่มีประสบการณ์มากกว่า เช่น การเสิร์ฟ การรับแขก การทำอาหาร ทำให้มีความรู้ เธอมีความหวังว่าถ้ามีทุน มีที่อยู่ที่แน่นอน อาจจะเป็นอาชีพได้ในอนาคต ดังตัวอย่างที่เธอได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูตั้งใจค่ะที่มีโอกาสเรียน บ้านเด็กเขาสอนนับสนุนหนูค่ะ พอหนูมาอยู่ที่บ้านเด็กก็ได้เรียนเลยค่ะ ครูเขาส่งหนูเรียน ม.1-ม.3 ค่ะ ที่โรงเรียนคุณเขาก็ให้โอกาสหนูได้แสดงออก ทั้งที่หนูไม่กล้าให้หนูเป็นนักกีฬา ครูบอกว่าหนูทำได้”

“หนูได้เรียนงานฝีมือที่กรุงเทพค่ะตอนที่หนูตั้งท้อง เขาสอนค่ะหนูก็มีรายได้ด้วย เหมือนที่หนูบอกครู ทำไปก็เพลินค่ะ ได้ความรู้ ได้เงิน สนุกค่ะ เพลินดี ไม่ต้องคิดอะไรมาก”

“ตอนนี้ที่ทำงานหนูก็มีคนที่เขาทำก่อนและเก่งค่ะ เขาสอนเรื่องการทำงาน การเสิร์ฟ การต้อนรับแขก การทำอาหาร เขาก็บอกค่ะ เขาบอกหนูว่าให้จำไว้ สามารถไปทำได้ในอนาคต”

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

การสัมภาษณ์เด็กเกี่ยวกับที่อยู่ปัจจุบัน เธอไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ต้องไปอาศัยอยู่กับญาติ ไม่ทราบว่าจะอยู่ได้นานแค่ไหน เพราะลุงจะมารื้อไปสร้างที่ใหม่ในต้นเดือนมกราคม 2548 ถ้าจะหาที่อยู่ใหม่เธอไม่มีเงินเพียงพอที่จะไปเป็นค่าเช่าห้อง ทำให้รู้สึกเครียดเรื่องที่อยู่ ดังตัวอย่างที่เธอให้สัมภาษณ์ดังนี้

“ไม่รู้ว่าจะมารื้อเมื่อไหร่ บ้านนั้นไม่ใช่ของแม่หนูค่ะ คงต้นปีหน้า หนูก็คิดค่ะถ้าลุงมารื้อออกหนูจะไปอยู่ไหนกัน เงินก็ไม่มีสำรองไว้เป็นค่าเช่า ทุกวันนี้อยู่กับเค้าก็ไม่มีความสุขค่ะ”

“ที่หนูอยู่ก็เหมือนที่หนูบอกครูแต่แรก ไม่มีฝ้า เดี่ยวครูก็เห็นค่ะ ถ้าครูไปบ้านหนู มันโล่งเย็นค่ะลมเข้า เวลาแฟนไม่อยู่ก็กลัวคนเข้าหาค่ะ มันไม่ปลอดภัย”

“ที่บ้านก็มีทีวี ตู้เย็น พัดลม เขาก็ซื้อ แต่หนูมีโอกาสดูทีวีเป็นบางครั้งค่ะ อย่างอื่นก็ไม่ได้ใช้ของเขา ถึงใช้ไปมันก็ไม่มีความสุขค่ะ มันไม่ใช่ของเรา”

นอกจากจะเช่าอาศัยบ้านญาติแล้ว ที่อยู่ก็ไม่มีความปลอดภัย เนื่องจากไม่มีฝ้าผนังปิดกั้น ไม่มีประตูปิด และไม่สามารถป้องกันลมได้ เครื่องอำนวยความสะดวกในบ้านมีแต่เธอมีโอกาที่จะได้ใช้เพียงบางชนิดเท่านั้น เพราะไม่มีความสุขที่เข้าร่วมกับของญาติ จากการศึกษาพบว่าเธอไม่มีความพึงพอใจกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

#### 4.1.7 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 7 (นามสมมุติบัว)

##### 4.1.7.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงบัว อายุ 14 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีพี่น้อง 4 คน เป็นลูกคนที่ 4 แม่เสียชีวิต พ่อมีครอบครัวใหม่ อาศัยอยู่กับครอบครัวของพี่สาว ซึ่งมีอาชีพทำงานก่อสร้าง บัวไม่ทราบว่าพ่อเรียนจบอะไร แต่คิดว่าพ่อเคยเรียนชั้นประถมเพราะอ่านออกเขียนได้ พ่อมีอาชีพทำงานก่อสร้างและรับจ้างทั่วไป อาศัยห้องเช่าอยู่กับภรรยาใหม่ในชุมชนเดียวกัน บัวเคยถูกละเมิดทางเพศจากกลุ่มวัยรุ่นแปลกหน้า 2 คน ด้วยการข่มขืน 1 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2546 และคิดว่าเหตุการณ์ครั้งนี้รุนแรงมากที่สุดในชีวิต เพราะเป็นเหตุการณ์ที่ถูกกระทำครั้งแรก และคนร้ายได้ทารุณกรรมด้วยการ ข่มขู่ เตะ ตบและเอาปืนจี้ ผลัดกันข่มขืน ทำให้บัวเจ็บปวดทางด้านร่างกายและจิตใจ สาเหตุที่บัวถูกกระทำเพราะหนีออกจากบ้านไปอาศัยอยู่กับเพื่อนและเพื่อนได้ไปพาที่บ้านของคนที่เป็นรู้จัก ขณะนั้นได้มีกลุ่มวัยรุ่นขับรถตามและข่มขู่ ลากตัวบัวออกจากเพื่อนและข่มขู่ ข่มขืน บัวคิดว่าเหตุการณ์ในครั้งถูกเพื่อนหลอกไปให้กลุ่มวัยรุ่นข่มขืน

##### 4.1.7.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

###### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

จากตารางศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว ด้วยการสัมภาษณ์หลังจากเกิดเหตุการณ์ ครอบครัวได้ให้การสนับสนุนด้านใดบ้าง โดยบัวให้สัมภาษณ์ ดังนี้

หลังจากเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งปัจจุบันครอบครัวของไม่มีใครทราบเรื่องที่เกิดขึ้น เนื่องจากบัวไม่กล้าเล่าเรื่องนี้ให้ครอบครัวทราบ เพราะบัวหนีออกจากบ้านไปเที่ยวกับเพื่อนและเกเร กลัวพี่สาวดู กลับมาที่บ้านก็ไม่พบพี่สาวเพราะพี่สาวของเด็กได้ไปทำงาน จึงให้บัวอยู่บ้านตามลำพังระยะหนึ่ง ทำให้บัวรู้สึกว่าคุณเองถูกทอดทิ้ง และเมื่อพี่สาวกลับมาก็ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น

“หนูไม่ได้บอกเรื่องนี้ให้พี่หนูรู้ เพราะหนูกลับมาก็ไม่เจอเขา ชาวบ้านบอกว่าพี่หนูไปทำงานแต่หนูไม่ทราบว่าเขาไปที่ไหน ปลดปล่อยให้หนูอยู่บ้านตามลำพัง หนูรู้สึกว่าคุณทอดทิ้ง”

“เขาไปไม่นานก็กลับมาค่ะ หนูไม่ได้บอกให้เขารู้ หนูกลัวเขาดูและตีหนู เพราะหนูหนีเขาไปบ้านเพื่อน จนเกิดเรื่อง”

“พี่หนูเขาก็สอนค่ะว่าถ้าจะมีแฟนก็ไม่ว่า เวลาไปอยู่บ้านเขาอย่าซี้เกียจ ให้ช่วยเขาทำงาน เขาจะได้ไม่ว่าเขา พี่หนูบอกว่าโตแล้วให้ดูแลตัวเองให้ดี ไปกับใครก็ให้ระวังด้วย หนูว่าเขาก็รักหนูค่ะ แต่บางครั้งเขาพูดไม่ดี พูดไม่เพราะค่ะ เขาชอบดูหนูไม่ชอบจึงหนีออกจากบ้าน แต่หนูก็คิดว่าที่เขาสอนเขาก็รักหนูค่ะ”

“หนูอยู่กับพี่หนูก็รู้สึกว่าการทำประโยชน์ได้ค่ะ หนูช่วยดูแลน้อง ลูกของพี่สาวค่ะ ถ้าเขาไปทำงาน พี่หนูเขาบอกว่าถ้าอยากเรียนต่อก็จะให้เรียนแต่หนูเองไม่ได้ไปเรียนค่ะ ตอนนั้นนี่ก็เครียดด้วย เพราะโดนแล้วไม่อยากจะไปโรงเรียน และหนูได้ยินเขาบอกว่าถ้าไม่จบ ป.6 แล้วเรียนต่อ ก.ศ.น หรือเรียน ม.1 ไม่ได้”

“พี่หนูเขาไม่ได้แสดงออกให้หนูรู้ว่าเขาห่วงหนู แต่หนูก็รู้สึกอบอุ่นค่ะ เพราะเขาห่วงหนู แต่เขาสอนหนูด้วย และตอนนี้หนูคิดว่าเขาก็รักหนูค่ะ”

บัวได้รับการอบรมจากครอบครัวเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยของตนเอง การสนับสนุนให้เรียนหนังสือแต่ไม่ได้ไปเรียน เพราะการที่ถูกข่มขืนทำให้บัวไม่อยากที่จะไปโรงเรียน แม้ว่าพี่สาวจะไม่ได้แสดงออกให้รู้ทางด้านกำลังใจเห็นชัดเจนว่าเป็นความรักของพี่ที่มีต่อน้อง แต่กลับเป็นการดูคำพร้อมกับการอบรมสั่งสอนไปด้วยกัน ซึ่งบัวก็รับทราบว่านั่นเป็นความรักที่พี่สาวมีให้ตนเองด้วยความบริสุทธิ์ใจ ทำให้บัวรู้สึกอบอุ่น และคิดว่าตนเองมีคุณค่าเวลาอยู่กับครอบครัว เพราะสามารถช่วยดูแลลูกของพี่สาวได้

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมบ้านเด็กและได้สัมภาษณ์คนในชุมชน พบว่า เด็กถูกปล่อยให้อยู่ที่บ้านตามลำพัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากพี่สาวเนื่องจากพ่อแม่มีครอบครัวใหม่และพี่สาวไปทำงาน เพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว แสดงว่าครอบครัวของเด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและไม่มีเวลาเอาใจใส่เนื่องจากความยากจน ทำให้พี่สาวไม่มีเวลาซักถามความเป็นอยู่ของเด็ก จนกระทั่งเป็นสาเหตุให้เด็กหนีเที่ยว คบเพื่อนและถูกละเมิดทางเพศ

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

หลังจากเกิดเหตุการณ์ก็กลับไปอยู่ที่ห้องเช่าของพี่สาวในชุมชน บัวไม่ได้บอกเรื่องนี้ให้คนในชุมชนทราบเรื่อง เพราะกลัวถูกนินทา อาย และชุมชนที่อยู่ส่วนมากเป็นคนต่างจังหวัดมาเช่าอยู่ร่วมกัน แต่ไม่ได้สนใจซึ่งกันและกัน ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน มีแต่บางกลุ่มเท่านั้นที่มาจากจังหวัดเดียวกันที่สนิทสนมกันบ้าง

“หนูไม่ได้บอกเรื่องนี้ให้ใครรู้ค่ะ หนูกลัวเขาจะนินทาเอาค่ะ หนูอายด้วย กลัวเขาจะไปว่ายายนี่เคยผ่านประสบการณ์มาค่ะ”

“ในชุมชนที่หนูอยู่เขาไม่สอนเรื่องการวางตัวหรอกค่ะเพราะต่างคนต่างอยู่ และไม่ได้สนใจกันเขาก็ทำงาน ไม่ได้คุยกันหรอกค่ะ มีแต่กลุ่มที่มาจากหมู่บ้านเดียวกัน ก็จะคุยกันบ้าง แต่เขาก็ไม่มีเวลามาสนใจหนูหรอกค่ะ”

บัวได้รับข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของอาสาสมัครในชุมชนเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ด้วยการใส่ถุงยางอนามัยเวลามีเพศสัมพันธ์จากเสียงตามสายในแต่ละครั้ง ซึ่งจะมีการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน และมีการแจกถุงยางอนามัย นอกจากนี้ชุมชนก็บริการเกี่ยวกับ

สุขภาพเช่น การซักรีดผ้าหนัก วัดสวนสูง ให้ยาสามัญประจำบ้านเวลาเจ็บป่วย พร้อมทั้งคำแนะนำเบื้องต้น

“ลุงที่เป็นหัวหน้าเขาประกาศเสียงตามสายหนูได้ยินค่ะเวลาร่วมเพศ ก็ให้ใส่ถุงยางอนามัยด้วยเพราะป้องกันการมีลูก และโรคเอดส์ได้ เขาก็แจกถุงยางให้ชาวบ้านด้วยค่ะ”

“ถ้าหมอมาก็ประกาศให้ไปซักรีดผ้าหนัก วัดสวนสูง เช็คร่างกายค่ะ อย่างวัดความดัน ถ้าใครไม่สบายเขาก็จะแนะนำ ให้ยามากินค่ะ ให้ความรู้ดูแลตนเองค่ะ อย่างน้ำดื่มให้ใส่ทรายค่ะ หนูเรียกไม่ถูกค่ะ ถ้าหนูไม่สบายก็ไม่ชอยากกับหัวหน้าชุมชนได้ค่ะ ส่วนการเรียนเขาไม่ได้ให้คำแนะนำค่ะ ส่วนมากเป็นเรื่องยามากกว่าค่ะ”

บัวรู้สึกมีคุณค่าและมีความสุขที่อยู่ในชุมชน เพราะหัวหน้าชุมชนที่คอยช่วยเหลือและมีการรวมพลังกัน เช่น ทางรัฐบาลจะเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน เช่น วันเด็ก วันสงกรานต์ และบัวก็ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้รู้สึกว่าได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชน

“ที่หนูอยู่เมืองเขาก็จะไปจัดงานบ่อยค่ะ อย่างวันเด็ก วันสงกรานต์ หนูก็ไปช่วยเขาค่ะ อย่างไปเตรียมโต๊ะ เตรียมขนม อาหาร หนูก็ไปช่วยค่ะ มีความสุขค่ะหนูชอบสนุกด้วย และคิดว่า หนูก็มีคุณค่าในชุมชนค่ะเพราะได้ช่วยกันทำงานหลายคนค่ะ ”

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ พบว่า เป็นชุมชนสลัมใหญ่แห่งหนึ่งของเมืองพัทยา ซึ่งเป็นคนชายขอบของสังคมที่ฐานะยากจน ได้อพยพครอบครัวมาอาศัยอยู่เมืองพัทยา แต่เนื่องจากคนกลุ่มนี้ไม่มีการศึกษา ดังนั้นอาชีพที่พวกเขาสามารถทำได้คืองานบริการที่ไม่ต้องใช้วุฒิการศึกษา เก็บขยะ กรรมกรก่อสร้าง คนกลุ่มนี้จะมีสังคมและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง และมีหัวหน้าชุมชนที่เป็นคนพื้นที่แต่ก็ไม่สามารถจัดการกับปัญหาของชุมชนได้ เนื่องจากมีกลุ่มอันธพาล พวกติดยาเสพติด ดังนั้นเมื่อเด็กถูกกระทำเด็กจึงไม่กล้าที่จะบอกให้คนในชุมชนทราบเพราะเกรงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง แต่ได้มีภาครัฐเข้าไปทำกิจกรรมในชุมชน ทำให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและมองเห็นคุณค่าของตนเองในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

### (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่างๆ

บัวไม่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากไม่ได้ไปบอกให้ใครทราบเพราะอาย ไม่ได้สนใจด้วยว่ามีองค์กรที่ช่วยเหลือเด็กที่ไหนบ้าง และไม่มีข้อมูลขององค์กรเผยแพร่ให้เด็กรับทราบ

### (4) ข้อมูลการสนับสนุนจากโรงเรียน

ขณะที่บัวถูกข่มขืนเด็กได้ออกจากโรงเรียนแล้วเนื่องจากเกรงเพราะไม่สนใจเรียน ดังนั้นทางโรงเรียนที่เด็กเคยเรียนอยู่ไม่มีใครทราบเรื่องที่เกิดขึ้น ระหว่างที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูประจำชั้นได้ถามบัวว่าเคยถูกกระทำทางเพศหรือไม่ เนื่องจากมีคนมาบอกให้ครูทราบ ครูจึง

เรียกบัวมาสอบถามความจริงเพราะจะได้ช่วยกันแก้ไขได้ทัน ครูบอกว่าจะพาบัวไปตรวจบัสลภาวะ คำพูดของครูทำให้บัวรู้สึกผิดหวังที่ครูไม่เชื่อตนเอง พอเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริงบัวจึงไม่กล้าเล่าให้ ครูทราบเพราะอาย และไม่ได้ไปเรียนหนังสือ

"ตอนที่หนูโดนหนูออกจากโรงเรียนแล้ว หนูเกราะะ เรียนจบแค่ ป.5 ไม่กล้าไปบอกครูคะ อายเขาเพราะหนูไม่ได้ไปเรียนด้วย"

"ตอนที่หนูเรียนเคยมีคนมาบอกครูคะว่าหนูเคยโดนแล้ว ครูเรียกหนูไปถามคะว่าถ้าเธอโดนก็บอกครูได้ ครูจะแก้ไขได้ถ้ายังไม่โดนก็ไปตรวจจี้กับครู ครูบอกว่ามีผู้ชาย 2 คนมาหาครูคะ และบอกว่าดาว (นามสมมุติ) ผมได้แล้ว"

"ครูไม่เชื่อหนูคะ ทำให้หนูรู้สึกผิดหวังมาก พอหนูโดนจริงหนูจึงไม่กล้าบอกครูคะ หนูอาย และไม่กล้าไปหาครูเพราะหนูไม่ได้ไปเรียน หนูเกราะะ"

ดังนั้น บัวจึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนหลังจากเกิดเหตุการณ์

จากการสัมภาษณ์เด็กผู้วิจัย พบว่า ผลกระทบจากการถูกละเมิดทางเพศมีผลต่อสภาพจิตใจของเด็กและทำให้ขาดโอกาสในการศึกษา เนื่องจากกลัวคนจะรับทราบ กลัวคนจะนินทา และอายครู อายเพื่อน ซึ่งถ้าเด็กไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของเขาในอนาคตและเป็นคนที่ไม่มีความดี กลายเป็นปัญหาของสังคมอีกต่อไป

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนจากเพื่อน หลังจากเกิดเหตุการณ์บัวได้เล่าเรื่องให้เพื่อนที่สนิททราบคนหนึ่งเพื่อนได้บอกมาให้ระวังและอย่าประมาท ระวังระวังอันตรายเพราะ พยายามเกิดการฆ่าบ่อยครั้ง ทำให้บัวมีความรู้สึกดีที่เพื่อนห่วงใย

"หนูเล่าเรื่องให้เพื่อนฟังคะ เขาสนิทกับหนู เพื่อนไม่ได้ให้กำลังใจ แต่เขาก็บอกให้หนูระวังระวังตัวเองเวลาไปไหน อย่างเรื่องกรรเทียวเพราะพืษยาคณเอยะ เขาเห็นข่าวมีการฆ่ากันมากคะ หนูดีใจคิดว่าเขาห่วงหนูคะ"

เด็กมีความรู้สึกที่ตนเองไม่มีคุณค่ากับเพื่อน เพราะต่างคนก็มีปัญหา และเด็กคิดว่าตนเองไม่สามารถที่จะช่วยเหลือเพื่อนได้

"หนูไม่มีคุณค่ากับเพื่อนคะ เพราะหนูก็มีปัญหา เขาก็มีปัญหา ไม่รู้จะช่วยเหลือกันยังไง ต่างคนก็ต่างไม่รู้วิธีไหนอึนหนะ"

จากการศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน พบว่า บัวรู้สึกที่เพื่อนไม่ได้สนับสนุนอะไร เพราะต่างก็มีปัญหาเหมือนกัน ต่างก็ไม่มีความพร้อมด้านวัยวุฒิแต่บัวมีความรู้สึกที่เพื่อนคอยเตือนเรื่องความปลอดภัย และในขณะที่เดียวกันบัวก็คิดว่าตนเองไม่มีคุณค่าสำหรับเพื่อนด้วยในเวลาเดียวกัน

#### 4.1.7.3 การเลือกรับสื่อ

หลังจากถูกกระทำทางเพศสื่อ บั้วมีวิธีการเลือกรับสื่อที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของตนเอง จากการที่ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

สื่อที่บั้วเข้าถึงบริการมากที่สุด คือ โทรทัศน์ เนื่องจากมีที่บ้านและดูทุกวัน รายการที่ชอบดู และคิดว่ามีประโยชน์สำหรับตนเอง คือ รายการข่าว ทำให้ทันเหตุการณ์โดยเฉพาะข่าวอาชญากรรมจะได้ป้องกันตนเอง มิให้เกิดขึ้นต่อไปอีก

"หนูดูโทรทัศน์บ่อยค่ะ มีที่บ้าน ดูทุกวัน ชอบดูข่าวค่ะมีสาระ ความรู้ ชอบดูข่าวอาชญากรรมค่ะ จะได้ป้องกันได้ มีอะไรก็จะได้ระวัง ดูทันเหตุการณ์ดีค่ะ"

รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ซึ่งบั้วได้ดูบ้างเป็นครั้งคราวเวลาไปทานอาหารที่ร้านค้า จะมีหนังสือพิมพ์ให้อ่าน รายการที่ชอบคือบันเทิง ข่าวดาราศาสตร์ ได้ความรู้และทำให้มีความสุข ทำให้บั้วเกิดจินตนาการอยากมีชีวิตเหมือนดาราศาสตร์

"หนูอ่านหนังสือพิมพ์บ้างแต่ไม่บ่อยอาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง เวลาไปกินข้าวที่ร้านค้า เขามีหนังสือพิมพ์ให้อ่านค่ะ หนูชอบอ่านข่าวดาราศาสตร์ค่ะ ข่าวดาราศาสตร์ มีสาระค่ะเช่นการแต่งตัว ทรงผม ทำให้หนูมีความสุข และฝันว่าจะมีชีวิตที่สวยงามเหมือนดาราศาสตร์"

จากการศึกษา พบว่า สื่อที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบั้วคือโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ แต่สื่อที่บั้วเข้าถึงมากที่สุดคือโทรทัศน์เพราะมีที่บ้าน ทำให้ได้รับความรู้ในการป้องกันตนเองจากข่าวทันต่อเหตุการณ์ และสื่อที่มีผลต่อสุขภาพจิตใจของบั้วทำให้มีความสุขคือรายการบันเทิงจากทางหนังสือพิมพ์

#### 4.1.7.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาการเห็นคุณค่าของตนเองหลังจากที่ถูกข่มขืนบั้วมีความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้อยที่ถูกกระทำ และฐานะทางบ้านยากจน ครอบครัวแตกแยก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้รู้สึกว่าเป็นปมด้อย

"หนูคิดค่ะว่าหนูมีปมด้อย เพราะโดนกระทำ ฐานะทางบ้านไม่มี ครอบครัวไม่สมบูรณ์ ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ พี่น้องไม่ได้อยู่ด้วยกันค่ะ"

แต่ในขณะที่เดียวกันบั้วได้มองเห็นคุณค่าในตนเองมีบั้วรักตนเองเหมือนรักผู้อื่น นอกจากนี้ บั้วสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ เช่น ช่วยทำงานบ้าน ดูแลน้อง หาเงินมาช่วยเหลือครอบครัวถ้ามีคนมาจ้างให้ทำงาน รู้สึกภูมิใจที่เกิดมาในครอบครัวแม้ว่าฐานะยากจน พ่อและพี่สาวจะดูบ้างแต่คิดว่าเขารักและห่วงใย

“หนูรักตนเองค่ะเหมือนที่หนูรักคนอื่น เขาพึ่งพึ่งหนูได้ เช่นช่วยดูบ้าน เลี้ยงน้อง สามารถดูแลครอบครัวได้ หาเงินได้ถ้ามีคนมาให้หนูทำงาน หนูอยากเปิดร้านขายของค่ะ เพื่อช่วยพี่น้อง เขาจะได้ไม่ลำบาก”

“ครอบครัวหนูมีของกินบ้างไม่มีบ้าง แต่หนูก็ภูมิใจที่เป็นคนของครอบครัว ความรักจากพ่อกับพี่ บางทีเขาดูค่าหนู แต่บางทีเขาก็ให้หนู แต่จริงแล้วเขารักหนูค่ะ”

“แต่บางครั้งไม่บ่อยค่ะหนูก็มีความรู้สึกที่ไว้ค่าเหมือนกัน พี่ค่าหนูเหมือนไม่ใช่พี่น้อง บางครั้งก็ไม่ใช่ใจหนูเขาจะดูแลครอบครัวเขา มีลูกและแฟนเขามากกว่าหนู ทำให้หนูรู้สึกโดดเดี่ยวค่ะ เหมือนหนูไม่มีพี่เลย เพราะแยกย้ายกันหมด”

จากการศึกษา พบว่า เด็กมองเห็นคุณค่าของตนเองจากการที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เนื่องจากครอบครัวฐานะยากจน พี่สาวไม่ได้รับการศึกษา อาจจะทำให้อารมณ์รุนแรงและใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ อบรมสั่งสอนเด็ก แม้ว่าจะดูหรือด่าบ้างแต่เด็กสัมผัสได้ว่าเป็นความรักที่คนในครอบครัวมีให้ด้วยความจริงใจแต่บางครั้งที่สาวเอาใจใส่ครอบครัวมากกว่า ทำให้เด็กมีความรู้สึกโดดเดี่ยว เพราะจากการที่พี่สาวเปรียบเสมือนแม่ของเด็กที่เสียชีวิต เมื่อพี่สาวมีครอบครัวของตนเอง ทำให้เด็กรู้สึกว่าถูกแย่งความรัก และอิจฉาสามีและลูกของพี่สาว จึงคิดว่าตนเองไม่มีคุณค่าต่อครอบครัว

#### 4.1.7.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

จากการสัมภาษณ์ปัจจุบันบ๊วยังมีความรู้สึกกลัว กังวลกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา กลัวว่าผู้ที่กระทำจะไปเปิดเผยกับคนอื่น ทำให้อยู่อย่างไม่มีความสุข แต่ก็มีพ่อเป็นกำลังใจในการดำเนินชีวิตแม้ว่าจะไม่ได้อยู่กับพ่อ ดังตัวอย่างที่บ๊วยได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูยังกลัวค่ะ กลัวพวกมันจะไปบอกคนอื่นต่อ ๆ กันว่า คนนี้กูเอามาแล้ว ไปไหนหนู กังวลค่ะกลัวเจอมัน ถ้าคนอื่นรู้หนูอายุเขาจะ”

“ถ้าหนูไม่คิดเรื่องนี้หนูก็ว่าสิ่งรอบตัวหนูน่าอยู่ค่ะ แม้ว่าหนูจะไม่ได้อยู่กับพ่อ แต่หนูก็มีกำลังใจจากพ่อค่ะ พ่อหนูอายุ 45 ปี พักใกล้กันค่ะเขาอยู่กับเมียใหม่”

บ๊วยรู้สึกกังวลกลัวจะอยู่โดดเดี่ยว กลัวพี่สาวทิ้ง กลัวไม่มีที่อยู่เนื่องจากการแสดงออกในด้านความเอาใจใส่พี่สาวมีให้ครอบครัวมากกว่าจึงทำให้คิดเช่นนี้ แต่ในขณะที่เดียวกันบ๊วยมีความรู้สึกดีที่มีเพื่อนบ้านที่มีน้ำใจให้ความช่วยเหลือเรื่องอาหารและเงินถ้าพี่สาวไม่อยู่บ้าน ทำให้บ๊วยคิดว่าเพื่อนบ้านเห็นความสำคัญของบ๊วยด้วย

“หนูคิดสิ่งรอบตัวหนูตอนนี้ก็มีพี่สาว หนูกลัวพี่เขาจะย้ายออกไปอยู่ที่อื่น ไม่ให้หนูอยู่ด้วย หนูก็ไม่มีที่อยู่ กลัวเขาไม่เห็นว่าเป็นน้องเขา เขารักแต่แฟนกับลูกเขา ทำให้รู้สึกกลัวค่ะถ้าคิด

เรื่องนี้ แต่คนข้างบ้านหนูเขาก็ดีค่ะ ถ้าพี่หนูไม่อยู่ เขาจะเรียกหนูไปกินข้าวด้วย บางครั้งเขาก็ให้เงินหนูแทนพี่ หนูคิดว่าเขาสงสารหนูค่ะและเห็นหนูเป็นน้องคนหนึ่ง”

จากการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตบ๊วยังมีความวิตกกังวลในหลายด้าน เช่น ในเหตุการณ์ที่เคยถูกกระทำกลัวจะถูกนำไปเปิดเผย กลัวครอบครัวจะทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยว กลัวไม่มีที่อยู่อาศัยในอนาคต เหตุการณ์เหล่านี้มีผลต่อสุขภาพจิตทำให้บ๊วยไม่มีความสุข

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

การศึกษาเรื่องความเสมอภาคในปัจจุบันบ๊วยได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูก็มีสิทธิได้แย้งกับพี่ได้บ้าง แต่ไม่มากส่วนใหญ่พี่หนูเขาจะว่าหนู ด่าหนูมากกว่า เขาบอกว่ามีเด็กชอบเลี้ยงนก หนูคิดว่าเขารักหนูแต่ไม่เท่ากับครอบครัวเขาจะ หนูรู้สึกอย่างนั้น เขารักหนูน้อยกว่า”

“กับพ่อเขาก็รักลูกเท่ากันค่ะ พ่อมีเมียใหม่และไม่ได้อยู่กับหนูก็จริงแต่พ่อก็บอกหนู ว่าไปไหนให้บอกด้วย เขาไม่ได้แสดงว่ารักหนูมากค่ะแต่หนูคิดว่าพ่อรักหนู พ่อถามเอาเงินให้หนูใช้ตลอดเวลาเงินออกพ่อก็จะให้หนู ไม่บ่อยแต่พอให้ ส่วนมากหนูได้จากพ่อ กับที่ทุกคนพ่อก็ห่วงค่ะ หนูว่าพ่อหนูรักลูกเท่ากันค่ะ”

บ๊วยรู้สึกว่าพ่อให้ความรักกับลูกเท่าเทียมกันจากการสังเกตที่พ่อให้เงิน การแสดงออกถึงความห่วงใยของพ่อที่มีต่อลูกทุกคน แต่กับพี่สาวที่บ๊วยอาศัยอยู่ด้วยบ๊วยคิดว่าไม่ได้รับความรักจากพี่ เหมือนกับครอบครัวของพี่สาว เพราะการแสดงออกของพี่สาวด้านคำพูดทำให้บ๊วยคิดเช่นนั้น

“เวลาหนูไม่สบายที่ชุมชนเขาก็ให้ความช่วยเหลือดีค่ะ เขาให้ยาหนูเหมือนชาวบ้านคนอื่น หนูก็ไปขอเขาได้ สูงเขาก็แนะนำดีค่ะ หนูว่าเขายุติธรรมค่ะ คนข้างบ้านเขาก็มีน้ำใจให้ข้าวหนูกิน แบ่งให้ เขาก็สงสารและรักหนูเหมือนลูกหรือน้องคนหนึ่ง เขาอายุไม่มากค่ะเท่ากับพี่”

“ถ้าให้หนูอยากได้หนูอยากได้จากพี่ค่ะเพราะหนูรักเขา หนูอยู่กับเขา กับพ่อหนูก็รัก พ่อเป็นกำลังใจให้หนูแต่หนูไม่ได้อยู่กับพ่อ”

บ๊วยได้รับความช่วยเหลือเรื่องสุขภาพจากชุมชน เพื่อนบ้านก็ให้ความช่วยเหลือเหมือนคนในครอบครัวของเขาคนหนึ่ง ทำให้บ๊วยคิดว่าเพื่อนบ้านและหัวหน้าชุมชนให้ความยุติธรรม แต่จากการศึกษา พบว่า บ๊วยอยากได้รับความเสมอภาคจากครอบครัวคือพี่สาวมากกว่าคนอื่นและรู้สึกไม่พึงพอใจกับความเสมอภาคที่พี่สาวมีให้

จากการศึกษาผู้วิจัย พบว่า สถาบันครอบครัวมีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กมากที่สุด ถึงแม้ว่าสถาบันทางสังคมอื่นจะเข้ามาช่วยเหลือเด็กในด้านปัจจัย 4 หรือให้การบริการตามความต้องการของเด็ก แต่เด็กไม่มีความสุขเหมือนกับการได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการศึกษาเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในปัจจุบัน บัวคิดว่าตนเองมีความปลอดภัยในการตั้งครรภ์ เนื่องจากได้รับความรู้การป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการใส่ถุงยางอนามัยจากหัวหน้าชุมชนซึ่งเป็นอาสาสมัครประจำหมู่บ้านที่ได้ประกาศเสียงตามสายให้คนในชุมชนรับทราบ และที่ชุมชนให้บริการแจกถุงยางอนามัยด้วย บัวรู้ว่าถ้ามีครอบครัวและมีเพศสัมพันธ์กับแฟนจะปลอดภัยจากการตั้งครรภ์ได้ ดังตัวอย่างที่บัวได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"หนูคิดว่าตอนนี้หรือคะหนูปลอดภัยจากการตั้งท้องคะ เพราะถ้าหนูมีแฟนมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหนูให้แฟนใส่ถุงยางอนามัย ถุงที่เป็นหัวหน้าชุมชนเขาประกาศเสียงตามสายบ่อยคะให้ใส่ถุงยางทุกครั้งจะไม่มีลูกและป้องกันเอดส์ด้วย"

ปัจจุบันบัวยังมีความรู้สึกหวาดผวากับเหตุการณ์ที่ผ่านมากลัวจะถูกจุดไปเข้มขึ้นอีก กลัวปัญหาครอบครัวแตกแยกในอนาคตถ้ามีครอบครัว กลัวว่าแฟนจะรู้จักกับคนที่เคยกระทำบัวและทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถที่จะยอมรับได้

"หนูกังวลคะกลัวความไม่ปลอดภัยที่คนมันทำหนูจุดหนูไปอีก หนูไม่เจอคะแต่กลัว และอีกอย่างหนูคิดตลอดคะถ้าหนูมีแฟนแต่งงานกัน แฟนเกิดไปรู้จักกับมัน และเล่าเรื่องให้แฟนหนูรู้เขาทิ้งหนูทำให้เกิดปัญหาอีก หนูกลัวมากคะ"

"กับชุมชนที่หนูอยู่ครูก็รู้จักดีนี่คะ มีแต่คนติดยาบ้าค้าด้วย ตำรวจก็จับคะแต่เขาก็ปล่อยออกมาอีก กลัวเขาจะเข้ามาหาถ้าเขาเมา วันไหนที่หนูไม่อยู่ หนูอยู่คนเดียวจะทำยังไง ประตุนหน้าต่างบ้านหนูก็ติดะมิดชิด แต่มันก็ไม่ปลอดภัย"

"เพื่อนบ้านก็ทะเลาะกันบ่อยมาก หนูก็กลัวลูกหลง ฟังเขาไม่ได้คะ ชอบด่ากันคะ กลัวว่าเกิดอะไรขึ้นจะเรียกหาใคร เขาช่วยไม่ได้"

จากผลการศึกษาสถาบันครอบครัวไม่เข้มแข็ง ชุมชนอ่อนแอ โอกาสที่เด็กตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงมีมากที่สุด โดยเฉพาะเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศ ดังเช่น บัวยังรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำเนินชีวิตเนื่องจากกลัวว่าจะถูกนำเหตุการณ์ที่เด็กเคยถูกเข้มขึ้นไปเปิดเผย และทำให้เกิดปัญหาในครอบครัวในอนาคต และรู้สึกไม่ปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น

### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

จากการศึกษาชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน บัวมีความรู้สึกว่าที่สาวไม่เห็นความสำคัญของตนเอง ที่สาวยังไม่รับฟังความคิดเห็น ทำให้เด็กรู้สึกเครียด บัวอยากให้พี่สาวแสดงออกเหมือนกับที่แสดงกับสามีและลูก

"ครอบครัวหนูตอนนี้ก็ดำ ไม่ค่อยฟังคะ เขาคงไม่เห็นว่าเป็นน้อง หนูอยากให้เขาทำกับหนูเหมือนแฟนและลูกเขาคะ"

“พ่อหนูเขาก็มาดู ถ้ามีปัญหาพ่อคงช่วยหนูได้แต่หนูไม่ได้อยู่กับเขา ก็ไม่ได้บอกปัญหาให้กับพ่อค่ะมีแต่ถ้าไม่มีตั้งค์หนูก็บอกพ่อ ไม่รู้จะบอกยังไงค่ะ แต่หนูผูกพันกับพี่ค่ะ ถ้าหนูไม่คิดเรื่องนี้ หนูก็มีความสุขค่ะเพราะหนูมีพ่อ มีพี่ที่อยู่ใกล้กัน แต่ถ้าเป็นไปไม่ได้หนูก็อยากอยู่ร่วมกันทุกคนค่ะ”

ผลการศึกษา พบว่า บัวไม่มีความสุขในชีวิตครอบครัว เนื่องจากเกิดความรู้สึกด้อยกว่าคนในครอบครัวของพี่สาว การแสดงออกด้านคำพูดของพี่สาวมีผลต่อการดำรงชีวิตของบัว ยังต้องการที่จะได้รับความรัก การอยู่ร่วมกันของคนในครอบครัวกับพ่อ พี่ ด้วย

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกายในปัจจุบัน พบว่า บัวมีความพึงพอใจมากเนื่องจากได้รับอาหารอย่างเพียงพอเนื่องจากมีพี่สาวและพ่อให้เงินไว้ซื้ออาหารและได้รับอาหารครบตามที่ต้องการ เช่น ข้าวในแต่ละมื้อ ผลไม้และนมเป็นครั้งคราว บัวคิดว่าพอเพียงในด้านเครื่องนุ่งห่มเช่นเสื้อผ้า ก็มีสวมใส่ บัวจัดการหาด้วยตนเองตามสมัยนิยมและเงินที่ซื้อเสื้อผ้าจะได้มาจากพ่อ

เกี่ยวกับสุขภาพบัวไม่มีโรคประจำตัว เวลาเจ็บป่วยก็สามารถขอคำปรึกษาและรับบริการได้ที่ชุมชน มีความพึงพอใจกับน้ำหนักและส่วนสูงของตนเองที่ได้ตามมาตรฐาน เครื่องอำนวยความสะดวกภายในบ้าน เช่น ตู้เย็น พัดลม ที่นอนก็ทำให้มีความสุขทางด้านร่างกาย บัวมีความพึงพอใจมากในปัจจุบัน จากตัวอย่างที่ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“อาหารหนูพอค่ะได้กินข้าวครบ 3 มื้อมีนมผลไม้บางครั้งถ้าหนูอยากกินก็ไปซื้อที่ร้านค้าได้ค่ะ พี่และพ่อให้เงินไว้ค่ะ เสื้อผ้าที่หนูใส่หนูชอบค่ะจะเลือกซื้อเองแบบวัยรุ่นค่ะ พ่อจะให้เงินซื้อเสื้อผ้า หนูมีไม่มากค่ะแต่พอค่ะ”

“ถ้าหนูป่วยก็ไปขอยาได้ที่ชุมชนเขาให้ค่ะทุกครั้ง แต่หนูไม่เป็นอะไรบ่อยค่ะ ไม่มีโรคประจำตัวค่ะ หนูพอใจกับรูปร่างตนเอง มีคนบอกว่าหนูหุ่นดีค่ะ ไม่อ้วนไม่ผอม”

“ที่บ้านหนูก็มีตู้เย็น หม้อหุงข้าว ทีวี พัดลมค่ะหนูพอใจค่ะก็ให้มีความสุขค่ะเวลาร้อนก็เปิดพัดลม อยากกินน้ำเย็นก็เปิดตู้เย็นได้ หนูพอใจมากค่ะเพราะมันให้ความสะดวกค่ะ”

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

จากการศึกษาในปัจจุบัน บัวไม่มีอาชีพแต่มีรายได้จากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันจากพ่อและพี่สาวให้แต่ละครั้ง 30-40 บาทในแต่ละวัน ก็มีขาดบ้างเนื่องจากพ่อและพี่ไม่มีเงิน แต่ก็เพียงพอบางครั้งเท่านั้น รายได้ที่ได้รับจะเหลือเก็บเพราะที่บ้านมีอาหารให้ทาน บางครั้งก็ทานกับเพื่อนบ้าน ฉะนั้น บัวจึงเก็บเงินส่วนนี้ไว้ซื้อนมและผลไม้ที่อยากจะทาน และเก็บไว้ซื้อเสื้อผ้าสวมใส่ในแต่ละวันพร้อมของใช้ประจำตัว เช่น แป้ง ยาสีฟัน สบู่ ผ้าอนามัย บัวมีความพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับและคิดว่ามีความสุขเพียงพอต่อชีวิตประจำวันของตนเอง

“พ่อและที่หนูให้คะวันละ 30-40 บาท มีขาดบ้างถ้าเขาไม่มีเงินแต่ไม่บ่อยคะ หนูก็จะเก็บไว้ซื้อของใช้ส่วนตัวคะ แป้ง สบู่ ยาสีฟัน เสื้อผ้าคะ เพราะข้าวที่บ้านมีให้กินคะ บางครั้งคนข้างบ้านก็แบ่งมาให้หนู หนูก็เก็บตั้งค์ไว้”

“พี่ไม่ได้ซื้อนม ผลไม้เข้าบ้านคะ แต่หนูก็ได้กินถ้าหนูอยากก็จะไปซื้อที่ร้านค้าใกล้บ้านคะ เอาเงินที่เก็บไว้ซื้อกินคะส่วนมากหนูชอบผลไม้คะ”

“หนูพอใจคะกับเงินที่เขาให้แต่หนูอยากทำงานคะจะได้ช่วยเขาด้วย เขาบอกว่าหนูเด็กอยู่สมัครงานที่ไหนก็ยาก ไม่มีบัตร วุฒิก็ไม่จบ ป.6 คะ”

ผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า เนื่องจากเด็กไม่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นสาเหตุให้เด็กไม่มีวุฒิการศึกษาไปสมัครงาน และเด็กยังไม่ได้ทำบัตรประชาชน จึงไม่สามารถทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมายแรงงานได้ นอกจากนี้รับจ้างทั่วไปแต่ถ้าเด็กไม่ได้รับการแนะนำที่ถูกต้องในการดำรงชีวิต เด็กอาจจะถูกหลอกให้ทำงานบริการทางเพศซึ่งเป็นงานที่ไม่ต้องใช้วุฒิการศึกษา และเป็นงานที่หาเงินได้ง่าย เพราะสภาพแวดล้อมของเด็กรายล้อมไปด้วยแหล่งธุรกิจการท่องเที่ยวทางเพศในเขตเมืองพัทยา

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

หลังจากถูกกระทำทางเพศจนกระทั่งปัจจุบันบ๊วไม่ได้รับการศึกษา บ๊วเคยไปสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการศึกษานอกโรงเรียนจากเพื่อน เพราะต้องการที่จะเรียนต่อเพื่อได้วุฒิการศึกษาไปสมัครงาน ซึ่งที่สาวสนับสนุนให้เรียนต่อ แต่ที่ผ่านมาม๊วไม่ได้สนใจการเรียน เกเรติดเพื่อน จนพลาดโอกาสการศึกษาทั้งที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้รู้สึกเสียดายและมีความหวังว่าจะเรียนต่อในอนาคต

“หนูอยากเรียนคะ พี่หนูก็บอกถ้าอยากเรียนก็ให้เรียน แต่หนูเกเรเองคะ ตอนนั้นติดเพื่อนด้วยไม่สนใจ จนเกิดเหตุการณ์หนูก็ไม่ไปคะ เรียนแค่ ป.5 อีก 1 ปีหนูก็จบ ป.6 คะ ตอนนั้นหนูเสียดายคะ ไปสมัครงานที่ไหนก็ไม่ได้ ไม่มีวุฒิ”

“หนูเคยตามเขาคะถ้าเรียน ก.ศ.น หนูต้องมีใบจากโรงเรียนด้วยถึงจะเรียนได้ หนูอยากเรียนคะ”

ผลการศึกษาบ๊วไม่พึงพอใจกับการศึกษาของตนเองและอยากที่จะเรียนต่อในอนาคต เพราะจะสามารถหางานทำเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน คือ ห้องเช่า บ๊วพึงพอใจกับสภาพของห้องเช่าเพราะมีความเหมาะสมกับฐานะของครอบครัว และมีประตู หน้าต่างมิดชิด มีห้องน้ำและ

เครื่องอำนวยความสะดวกครบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ตู้เย็น ทีวี พัดลม ที่นอน หมอนู่ง ข้าว

“หนูพอใจค่ะก็เหมาะสมค่ะกับครอบครัวหนู ห้องมีติดค่ะ มีของใช้ครบก็สะดวกสบายดี ค่ะ ห้องไม่ใหญ่แต่ก็ไม่เล็กพออยู่ได้ค่ะ”

“แต่ห้องที่หนูอยู่มันสภาพแวดล้อมไม่ดีเหมือนที่หนูบอกครูหนูไม่ชอบค่ะ กลัวไม่ปลอดภัย ถึงจะมีประตูมิดชิด มีแต่คนติดยาบ้า เพื่อนบ้านก็เสียงดังทะเลาะกัน หนวกหูค่ะ”

“ถ้าให้หนูเลือกหรือคะหนูอยากมีบ้านเป็นของตนเอง หนูอยู่นี้นานค่ะที่เช่าเดือนละ 900 บาท เขาไม่ไฉ่ค่ะ ถ้ามีบ้านก็ไม่ต้องเสียค่าเช่าค่ะ”

ผลการศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจกับห้องเช่าในปัจจุบัน แต่อยากมีบ้านเป็นของตนเอง เพราะไม่ต้องกังวลเรื่องค่าเช่าบ้าน ส่วนสภาพแวดล้อมของชุมชนที่อาศัยไม่ปลอดภัยบ้างรู้สึกกลัว ไม่มีความสุขต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยตลอดเวลา

#### 4.1.8 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 8 (นามสมมติแก้ว)

##### 4.1.8.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงแก้ว อายุ 10 ปี มีสถานภาพโสด ปัจจุบันกำลังเรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาศัยอยู่กับพ่อแม่ซึ่งมีอาชีพเก็บของเก่า แก้วมีน้องชาย 1 คน พ่อจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แก้วเคยถูกละเมิดทางเพศตอนอายุ 6 ปี ด้วยการรอกดจากคนรู้จักที่เป็นเพื่อนของพ่อที่แก้วเรียกว่าลุง ซึ่งพ่อติดธุระได้ฝากแก้วไว้กับลุง ขณะที่แก้วกำลังถูกกระทำเพื่อนบ้านได้มาเคาะประตูและให้ความช่วยเหลือ แก้วจึงรอดพ้นจากการถูกข่มขืน เหตุการณ์ครั้งนี้แก้วคิดว่าน่ากลัวมากเพราะเป็นครั้งแรกที่แก้วถูกกระทำ แก้วคิดว่าไม่มีความรุนแรงเพราะลุงไม่ได้สอดใส่อวัยวะเพศ

##### 4.1.8.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

###### (1) ข้อมูลการสนับสนุนทางครอบครัว

หลังจากเกิดเหตุการณ์เพื่อนบ้านที่ได้ช่วยเหลือเป็นคนบอกให้พ่อแม่แก้วทราบ พ่อแม่ไม่โหมถามได้สอบถามแก้วถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและได้อบรมแก้วเรื่องการป้องกันตนเอง ถ้าใครมาทำร้ายให้บอกพ่อแม่รู้ ร้องตะโกนให้คนช่วย ให้วิ่งไปขอความช่วยเหลือคนที่อยู่ใกล้ แม่ได้สอนพฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชายให้กับแก้วทราบ

“พอกับแม่หนูรู้เพราะบ๊ายที่ไปเคาะประตูช่วยหนูเป็นคนบอกคะ หนูบอกทีหลังพอกับแม่ถามหนูว่าเป็นอย่างไรบ้าง พ่อไม่รู้ว่าโกรธหรือป่าวแต่แม่โกรธมาก พ่อบอกว่าถ้าทีหลังใครทำให้

บอกพ่อแม่ ถ้าเกิดใครทำร้ายให้ร้องตะโกนให้คนช่วยและสบัดวิ่งหนี แม่บอกว่าผู้หญิงกับผู้ชายไม่เหมือนกัน ผู้ชายน่ากลัวมากกว่า”

หลังจากเกิดเหตุการณ์พ่อกับแม่เด็กเอาใจใส่มากขึ้น ไม่ให้อยู่ตามลำพัง ถ้าพ่อแม่ไปเก็บของบางครั้งก็พาไปด้วยบางครั้งก็ฝากไว้กับย่าตุแลแทน

“พ่อกับแม่หนูเอาใจใส่หนูดีกว่าเก่าค่ะ เอานูไปเก็บของด้วย และบางครั้งพ่อก็ก็นำหนูไว้กับย่าค่ะ และแม่ได้ไปแจ้งความที่โรงพักบางละมุงค่ะ ลุงถูกตำรวจจับตอนกลางคืน ติดคุก 5 ปี ตอนนี้ออกมาแล้วหนูไม่รู้ว่าคุณอยู่ที่ไหน”

แม่ได้ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจอำเภอบางละมุง คนที่กระทำเด็กก็ถูกจับในคืนนั้น และติดคุกเป็นเวลา 5 ปี ปัจจุบันพ้นโทษแต่ไม่ทราบว่าคุณอยู่ที่ไหน

แก่วู้สึกอบอุ่นที่ได้อยู่กับครอบครัว รู้สึกตนเองมีคุณค่าที่ได้อยู่ใกล้ชิดและช่วยเหลือพ่อแม่ แม่สนับสนุนให้เรียนรู้ พ่อได้ให้กำลังใจในด้านการเรียนและช่วยสอนการบ้าน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นของพ่อทำให้แก่วู้สึกภูมิใจ รู้สึกอบอุ่นในครอบครัว

“หนูรู้สึกอบอุ่นเวลาอยู่กับพ่อแม่ พ่อให้หนูถอนผมหนอกมันทำให้หนูรู้สึกดีค่ะที่ได้ทำให้พ่อและคิดว่ามีคุณค่ามากค่ะ”

“แม่ส่งเสริมการเรียนหนูค่ะ พ่อบอกว่าให้เรียนให้จบ ทำการบ้านไม่ได้พ่อจะสอน หนูภูมิใจในตัวพ่อค่ะเพราะพ่อไม่เหมือนเดิมพ่อดีขึ้นค่ะ เมื่อก่อนพ่อกินเหล้ามาตอนนี้ไม่เมาค่ะ ทำให้หนูมีความสุข และบางครั้งพ่อทะเลาะกับแม่ พ่อตีแม่เอาขวดปาหนูเข้าห้ามและบอกว่าพ่ออย่าทำ พ่อก็หยุดเชื่อหนู ทำให้หนูคิดว่าหนูมีค่าค่ะ”

ผลการศึกษาคครอบครัว พบว่า ครอบครัวได้ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและได้แจ้งจับคนที่กระทำแก่ว หลังจากนั้นพ่อแม่ก็เอาใจใส่แก่มากขึ้น และสอนเรื่องการป้องกันตนเอง สนับสนุนให้เรียนรู้ ทำให้แก่วู้สึกมีคุณค่าในตนเองที่ได้อยู่กับครอบครัว พฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะพ่อที่เปลี่ยนไปและยอมรับฟังแก่ว มีผลต่อคุณภาพชีวิตทำให้แก่วู้สึกอบอุ่น

จากการที่ผู้วิจัยรู้จักครอบครัวของเด็กจนกระทั่งปัจจุบันได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพ่อกับแม่เด็กไปในทางที่ดีขึ้น และสนใจเอาใจใส่เด็กดีมาก จากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และหน่วยงานที่ผู้วิจัยทำงาน พ่อของเด็กได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของผู้ปกครองในการส่งเสริมการศึกษาของเด็ก ซึ่งพฤติกรรมของพ่อมีผลกระทบทางบวกต่อความรู้สึกของเด็กมาก ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นภูมิใจที่พ่อเอาใจใส่ จากการที่ผู้ปกครองเด็กรู้ถึงสิทธิของตนเอง รู้เรื่องกฎหมายจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตมิให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกเอาเปรียบจากคนในสังคมเดียวกัน

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

คนในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น เพราะพ่อกับแม่ได้เล่าเรื่องให้คนที่นับถือทราบ ซึ่งแก้วเรียกว่ายาย ยายไม่โหมมากและเตือนพ่อกับแม่ว่าให้ดูแลแก้วให้ดีอย่าทิ้งให้อยู่ตามลำพัง และบางคนก็นินทาทำให้แก้วรู้สึกไม่ดี

"มีคนรู้ค่ะหนูเรียกเขาว่ายายเพราะพ่อแม่กับยายค่ะ พ่อแม่ไปเล่าให้ยายฟังว่าหนูโดนลุงทำร้าย ยายโกรธมากและตำหนิ บอกพ่อหนูว่าให้ดูแลหนูให้ดี คนอื่นก็รู้ค่ะมีนินทาค่ะหนูได้ยินเขาว่า อ้อย (นามสมมุติ) โดนกอด หนูไม่รู้เขารู้เรื่องได้อย่างไร หนูไม่ชอบค่ะ ไมโ"

แต่ส่วนมากมีคนเห็นใจแก้วและตักเตือนแก้วและลูกของเขาเรื่องการอยู่ร่วมกับคนอื่น ทำให้แก้วรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เพราะคนในชุมชนแสดงความห่วงใย ให้คำสั่งสอน และแบ่งปันอาหารให้ทาน ทำให้แก้วคิดว่าคนในชุมชนเห็นความสำคัญ และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อคนในชุมชน

"ส่วนมากคนเห็นใจหนูค่ะ ทำให้หนูดีใจที่เขาเตือน เขาสอนว่าต่อไปอย่าไปเข้าใกล้ เขาสอนหนูและสอนลูกเขาด้วย เขาไม่ได้ตีลงค่ะ เขาไมโ ตอนตำรวจมาจับลุงเขาก็ไปดูและตำลุงค่ะ"

"หนูรู้สึกมีคุณค่าในชุมชนค่ะ ที่เขาสอนหนูเขาให้ความสำคัญค่ะ มีความสุข มีการเอาใจใส่ดี แบ่งปันอาหารให้หนูค่ะ และแม่เพื่อนหนูดักข้าวให้หนูกินด้วยค่ะ"

ผลการศึกษาคนในชุมชนรู้เรื่องที่เกิดขึ้นและมีทั้งสนับสนุนและนินทา ส่วนมากคนในชุมชน เข้าใจความรู้สึกของแก้วและได้อบรมสั่งสอนให้แก้วระมัดระวังเรื่องความปลอดภัย ให้ความช่วยเหลือเรื่องอาหาร ทำให้แก้วรู้สึกตนเองมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตของเด็กในทางที่ดีขึ้น

จากการศึกษาผู้วิจัย พบว่า พลังของคนในชุมชนมีอำนาจในการต่อต้านภัยอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ถ้าคนในชุมชนมีความรัก ความสามัคคี และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อย่างกรณีของเด็ก เพื่อนบ้านได้ให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันสิ่งของ แม้ว่าคนในชุมชนจะเป็นคนต่างถิ่นที่อยู่พหุมาอยู่ที่เดียวกัน เมื่อพวกเขามาอยู่ร่วมกัน ก็สร้างวัฒนธรรมของตนเอง โดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความสุขและดำรงชีวิตอย่างปลอดภัย

## (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

หลังจากเกิดเหตุการณ์แก้วได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ จากการศึกษ พบว่า องค์กรแรกที่แก้วได้ไปขอความช่วยเหลือ คือ สถานีตำรวจอำเภอบางละมุง และคนร้ายถูกจับติดคุกเป็นเวลา 5 ปี แก้วประทับใจในการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้รับการสอนในเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเตือนพ่อแม่ในเรื่องการดูแลลูก จากที่แก้วได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“แม่หนูพาหนูไปแจ้งความที่บางละมุงค่ะ สูงก็ถูกจับคืนนั่นติดคุก 5 ปีค่ะ หนูดีใจที่ตำรวจช่วยหนูอย่างจริงใจ เขาบอกหนูที่หลังอย่าไปอยู่กับผู้ชายคนนี้และคนอื่นก็เหมือนกัน บอกพ่อแม่ว่าอย่าทิ้งลูกให้อยู่ตามลำพังค่ะ”

หลังจากนั้นแก้วได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) เป็นเวลา 1 ปี ในด้านการเรียน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม จนกระทั่งปัจจุบันและได้รับทุนการศึกษาในแต่ละเทอม เป็นค่าสมุด หนังสือ และอุปกรณ์การเรียน

“หนูได้เรียนที่ศูนย์ธาร 1 ปีก็ไปเรียน ป.1 ค่ะ ที่ศูนย์ธารหนูได้เรียนหนังสือ มีเพื่อนเล่น มีอาหาร เสื้อผ้าแจกให้ค่ะ พอหนูมาเรียนรัฐบาลก็ได้ทุนค่าหนังสือค่ะ ปัจจุบันก็ได้รับค่ะ”

นอกจากนี้แก้วได้รับความรู้ในการจัดกิจกรรมในชุมชนที่วัดธรรมลามีคิศจิตของศูนย์ธารชีวิต ร่วมกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเรื่องสิทธิเด็กในเดือนเมษายน 2547 ทำให้แก้วได้ทราบเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก และคิดว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

“หนูได้ความรู้ที่ศูนย์ธารที่มีตำรวจหญิงและที่ครูเรียนอยู่ไปสอนในวัดธรรมเรื่องกฎหมายเด็กค่ะ ถ้าพ่อแม่ตีเด็ก หยิกเด็กจนเขียวให้บอกตำรวจหรือบอกครูค่ะ และผู้ใหญ่ห้ามใช้เด็กซื้อบุหรี่ เหล้า ถ้าพ่อแม่ตีเด็กแล้ว เด็กจะเลียนแบบ ถ้าพ่อแม่ไม่ส่งเด็กเรียนเด็กก็จะไม่ฉลาดพอกับแม่ก็จะถูกจับด้วยค่ะ อย่างอื่นหนูจำไม่ได้ค่ะ ก็มีประโยชน์ค่ะตอนนี้พ่อหนูเลิกเหล้าแล้วไม่เมาเหมือนก่อน”

“หนูรู้สึกประทับใจที่ศูนย์ธารช่วยหนู คือ หนูได้เรียนหนังสือค่ะ และให้ตั้งชื่ออุปกรณ์ เพราะมันแพงบางที่พอกับแม่ก็ไม่มีค่ะ”

จากผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า เด็กได้รับความช่วยเหลือจากสถาบันต่าง ๆ ในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่เนื่องมาจากครอบครัวของเด็ก และคนในชุมชนต่อสู้เพื่อมิให้เด็กถูกกระทำจากเพื่อนบ้านอีกต่อไป ดังนั้น ผู้กระทำเด็กจึงถูกจับ องค์การทางสังคมเหล่านี้ได้มีบทบาทช่วยให้ครอบครัวและคนในชุมชนตระหนักถึงภัยที่เกิดขึ้นกับเด็ก และสอนให้รู้ถึงสิทธิพื้นฐานของเด็ก และหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาเด็กร่วมกัน

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

หลังจากที่แก้วได้เข้าเรียนในชั้นประถมปีที่ 1 พอกับแม่ได้บอกให้อาจารย์ที่โรงเรียนทราบเรื่องที่แก้วเคยถูกกระทำและครูประจำชั้นก็ทราบเรื่องนี้ ทางโรงเรียนได้มีการสอนเด็กเกี่ยวกับอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันหน้าเสาธงหลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติ ทำให้แก้วได้รับความรู้และวิธีการหลีกเลี่ยงเนื่องจากที่พ่อกับแม่มีคิศจิตมา ทุ่มเงินมากในแต่ละวัน

“ครูใหญ่ทราบค่ะพอกับแม่บอก ครูประจำชั้นก็รู้ค่ะครูถามหนู ตอนเช้าแถวตอนเช้าครูจะประกาศค่ะและสอนเด็กให้ระวังอันตราย ครูบอกว่าพ่อกำลังมา ช่มชื่นกันมาก ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นกับเด็กให้บอกครู บอกพ่อแม่ค่ะ หนูก็ได้ความรู้ค่ะ”

“ครูก็สอนค่ะที่โรงเรียนการอยู่กับคนอื่น ถ้าอยู่กับผู้อื่นให้ทำตัวให้ดี ไม่ให้ตื้อ ระวังมารยาท ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ค่ะ”

“หนูรู้สึกมีคุณค่าค่ะเวลาครูใช้ให้หนูช่วยงาน หนูรู้สึกภูมิใจค่ะ”

“ครูประจำชั้นสนับสนุนการเรียนค่ะ ครูจะคอยเตือน ดูการบ้าน ถ้าทำผิดครูก็จะช่วยค่ะ ครูสอนเรื่องสังคมค่ะ คนในสังคมเป็นอย่างไร ทำให้หนูรู้มากขึ้นค่ะ”

จากผลการศึกษาแล้วได้รับการสนับสนุนจากครูที่โรงเรียนในด้านการอบรมสั่งสอน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การหลีกเลี่ยงภัยอันตรายต่าง ๆ และการเรียนรู้พฤติกรรมของคนในสังคม จากการศึกษาที่ครูให้แก่วัยทำงานทำให้แก่วัยได้มองเห็นคุณค่าในตนเองและภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือครู

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่ได้ประสานงานกับทางโรงเรียน พบว่า โรงเรียนได้ตระหนักถึงปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นกับเด็กในแต่ละวัน เพราะโรงเรียนตั้งอยู่แหล่งชุมชน ซึ่งมีสถานบริการเป็นจำนวนมาก และการให้ออกาสกับครอบครัวเด็ก พร้อมทั้งให้สวัสดิการต่าง ๆ การมีมนุษยสัมพันธ์ของครู การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก ทำให้เด็กเรียนอย่างมีความสุข

#### (5) การสนับสนุนจากเพื่อน

หลังจากเกิดเหตุการณ์เพื่อนที่อยู่บ้านใกล้และเล่นด้วยกันทราบเรื่องที่แก่วัยถูกกระทำจากเพื่อนบ้านที่คุยกัน และเพื่อนที่โรงเรียนก็ทราบมีการนำไปพูดกัน แก่วัยรู้สึกกลัวเพื่อนจะนินทาจากการที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“มีเพื่อนรู้ค่ะที่ผู้ใหญ่เขาคุยกัน เพื่อนที่โรงเรียนก็รู้ เขาคงได้ยินชาวบ้านพูดกันค่ะ หนูกลัวเขานินทาค่ะ แต่เขาบอกว่าหนูโดนกอด”

เนื่องจากเด็กอายุยังน้อย ฉะนั้น การชักชวนและบอกกล่าวเรื่องการป้องกันตัวจึงไม่มี แต่เด็กกับเพื่อนจะชวนกันไปเล่น ทำการบ้านด้วยกัน และมีการแบ่งปันขนมซึ่งกันและกัน จากการทำกิจกรรมร่วมกันทำให้เด็กรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าเวลาอยู่กับเพื่อน และมีความสุข

“หนูกับเพื่อนชวนกันไปเล่น มีการทำการบ้านด้วยกันค่ะหลังจากเลิกเรียน ทำที่บ้านหนูบ้าง บ้านเพื่อนบ้างค่ะ บางทีหนูกับอกเขาถ้าหนูทำไม่ได้ก็ถามเขาค่ะ”

“หนูรู้สึกมีคุณค่าค่ะเวลาอยู่กับเพื่อนเพราะ ได้ความรู้ เพื่อนห่วงใย เขาจะถามว่าเอาอะไรมียะแบ่งขนมให้หนูกินค่ะ และชวนกันไปเล่น หนูชอบค่ะ มีความสุขมากค่ะอยู่กับเพื่อนได้เล่นด้วยกัน”

จากการศึกษาแม้ว่าเพื่อนของแก้วจะมีการคุยกันถึงเรื่องที่แก้วเคยถูกกระทำแต่แก้วก็มีความสุขที่ได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนเพราะมีการช่วยเหลือและมีการทำกิจกรรมร่วมกัน

#### 4.1.8.3 การเลือกรับสื่อ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกรับสื่อหลังจากที่เกิดเหตุการณ์จนกระทั่งปัจจุบัน โดยใช้คำถามระดับลึกสัมภาษณ์ดังนี้

แก้วมีโอกาสเข้าถึงสื่อมากที่สุด คือ โทรทัศน์และรายการที่ชอบคือรายการสะเทิดใจ และหนังสือเรื่องวัยชนคนมหัศจรรย์ แต่สื่อที่ชอบมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นเพราะอ่านแล้วสนุก ตลก ทำให้มีความสุข แก้วได้มาจากคนที่พ่อกับแม่ไปเก็บของเก่า

“หนูดูโทรทัศน์บ่อยๆที่บ้านมี ส่วนมากหนูดูรายการสะเทิดใจค่ะ ชาวมันตลก ทำให้หนูขำๆ มีความสุข และรายการหนังสือเรื่องวัยชนคนมหัศจรรย์ค่ะ เป็นเรื่องของอดีต ให้ความรู้เรื่องวัยๆ ต่าง ๆ ค่ะ มีการผจญภัย”

“แต่หนูชอบหนังสือการ์ตูนมากกว่าโทรทัศน์ค่ะ หนูไม่ได้อ่านบ่อย บางวันก็ได้อ่านบางวันก็ไม่ได้อ่าน หนูไม่ได้ซื้อค่ะ แม่กับพ่อไปเก็บขยะมาค่ะ หนูชอบอ่านแล้วสนุกค่ะ มันตลกและทำให้หนูหัวเราะ”

“หนังสือพิมพ์ก็ได้อ่านบ้างค่ะ ครูให้เขียนข่าวอย่างละ 5 ข่าว ในหนังสือพิมพ์ หนูก็ได้ที่พ่อกับแม่เก็บขยะมาค่ะ ได้ความรู้ หนูจะเลือกข่าวค่ะ เช่น ข่าวแม่ใจยักษ์ฆ่าลูก ข่าวกีฬา หนูอ่านข่าวแม่ใจยักษ์ฆ่าลูก ทำให้หนูรู้สึกกลัว ระแวงตัวเองมากค่ะ กลัวพ่อกับแม่จะทิ้งหนูเหมือนในข่าว”

“และข่าวที่หนูเลือกส่งครูอีกอันหนึ่ง ก็คือ ข่าวรถชนกันค่ะ เพราะมันเป็นอุบัติเหตุ ทำให้หนูกลัวเวลาข้ามถนนจะระแวงมากขึ้นค่ะ”

จากการศึกษาแก้วจะเลือกรับสื่อที่ทำให้มีความสุข ได้หัวเราะ และสื่อที่แก้วดูแล้วได้ความรู้เป็นคติสอนใจในการป้องกันตนเอง เช่น สื่อที่เกี่ยวกับอันตรายต่างๆที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคนในครอบครัว อุบัติเหตุ เป็นต้น

#### 4.1.8.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า แก้วรักตนเองเหมือนกับรักผู้อื่น คิดว่าสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ เช่น เล่นกับเพื่อน ช่วยไปซื้อของให้ผู้ใหญ่ และคิดว่าตนเองก็มีสิ่งที่ดี คือ เป็นคนชอบช่วยเหลือ ชอบทำบุญ

“หนูรักตนเองค่ะ คนอื่นหนูก็รัก หนูช่วยเหลือเพื่อนได้ค่ะ พาเพื่อนวิ่งหนีเวลาโดนเพื่อนคนอื่นตี หนูจะพากันวิ่งหนีไปบอกแม่ค่ะ และแม่ก็จัดการให้”

“หนูมีประโยชน์ค่ะ เพราะหนูช่วยเหลือเขาไปซื้อของ ถ้าเขาใช้”

“หนูมีสิ่งที่ดีในชีวิตค่ะ หนูชอบทำบุญ ชอบช่วยเหลือเวลาว่างงานศพที่วัด หนูก็จะไปช่วยเขาล้างจาน ไปซื้อของให้ ไปช่วยเขาทำกับข้าวในครัว เขาจะให้หนูช่วยหยิบของค่ะ เช็ดจาน ตักน้ำให้ค่ะ”

แก้วภูมิใจที่เกิดมาในครอบครัวแม้ว่าพ่อแม่จะฐานะยากจน เพราะแก้วคิดว่าความรักของพ่อแม่ที่มีให้ การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ทำให้แก้วมีความสุข แก้วไม่คิดว่าตนเองไร้ค่า มีปมด้อยในชีวิต

“หนูภูมิใจค่ะที่เกิดมาในครอบครัว เพราะหัวใจของพ่อแม่ทำให้หนูเกิดความอบอุ่น พ่อกับแม่ห่วงใยหนู หนูไม่คิดค่ะว่าไร้ค่า ไม่มีปมด้อยค่ะ เพราะหนูเหมือนคนอื่น มีพ่อกับแม่เหมือนกันค่ะ”

จากการศึกษาแก้วเป็นคนที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และมีความคิดเป็นของตัวเอง เนื่องมาจากการที่แก้วได้เรียนรู้จากศูนย์ธารชีวิตเด็ก ได้รับการช่วยเหลือจากพระที่วัด จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากครูที่โรงเรียนและผู้ที่มิบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมในการคิด การตัดสินใจของแก้วคือ พ่อและแม่ บุคคลเหล่านี้ทำให้แก้วมองเห็นสิ่งที่ตั้งงมในตนเอง และสามารถทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้

#### 4.1.8.5 คุณภาพชีวิต

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ปัจจุบันแก้วจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ ทำให้มีความรู้สึกกลัวคนที่เคยกระทำตนเองจะมาทำร้าย และกังวลว่าพ่อแม่จะจากไปในอนาคต เพราะถ้าพ่อแม่เสียชีวิต แก้วคิดว่าตนเองจะอยู่อย่างไร

“หนูยังกลัวลุงค่ะ จำได้ แต่ไม่ได้เจอลุงค่ะ นานแล้วเขาบอกว่าลุงออกจากคุกแต่หนูไม่รู้ว่าจะอยู่ไหน กลัวเจอลุง ถ้าเจอลุงจะมาทำร้ายค่ะ”

“หนูกลัวพ่อกับแม่ตายทิ้งหนูค่ะ ถ้าพ่อแม่หนูตาย หนูจะอยู่กับใครคะไม่มีใครดูแลหนูค่ะ”

แก้วมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต เพราะมีพ่อแม่คอยสั่งสอน ห่วงใย และเพื่อนบ้านก็ดีคอยตักเตือนเหมือนพ่อแม่คนหนึ่ง

“พ่อกับแม่ให้กำลังใจหนูค่ะ เขาสอน ห่วงใย คนข้างบ้าน แม่ของเขอดีเขาก็ดีค่ะ เหมือนแม่หนู เขาเดือนหนูกับเขอดีเวลาเล่นให้ระวังตัวด้วย อย่าไปกับผู้ชายกลัวเขาทำเอา”

จากการสังเกตแก้วเป็นคนช่างคิด ช่างฝัน ผู้ศึกษาได้ไปสังเกตครอบครัวของแก้ว พ่อกับแม่เอาใจใส่ดีมาก และพ่อของแก้วมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปซึ่งเคยเป็นคนดื่มเหล้า แต่ปัจจุบันผู้ศึกษาได้รับการบอกเล่าจากเพื่อนบ้าน และแก้วพูดว่า พ่อเลิกดื่มเหล้าไม่เมาเหมือนก่อน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อสุขภาพจิตของแก้วมาก

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

การศึกษาเกี่ยวกับความเสมอภาคหลังจากเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งปัจจุบัน พบว่า  
 แก้วพึงพอใจมากที่ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากทางโรงเรียนเช่น สมุด นม  
 การแนะนำจากครู ศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) เรื่องทุนการศึกษาในแต่ละเทอม และได้รับการยอมรับ  
 จากกลุ่มเพื่อนที่เล่นด้วยกัน

“พึงพอใจมากคะตอนมีเวลาหนูไปโรงเรียนครูก็ให้ของอย่างสมุด ดินสอ ถ้าวางก็แจก  
 เหมือนกันคะ ตอนเย็นครูก็ให้กลับบ้านคะ วันละ 1 แพ็ค ได้ทุกคนคะ และครูก็ให้คำแนะนำ  
 เหมือนกันคะอย่างเพื่อนทะเลาะกันครูก็จะบอกและลงโทษเหมือนกันคะ”

“ศูนย์ธารก็ให้ทุนหนูทุกปีคะ เป็นค่าหนังสือ เสื้อผ้า หนูว่าเท่าเทียมกันคะ เพราะพ่อแม่หนู  
 ยากจน ครูเคยบอกหนูว่าหนูเรียนดี ยากจนจึงให้ทุน”

“และเพื่อนหนูที่เล่นด้วยกันเขาก็ยอมรับหนูคะ เวลาเพื่อนผิดเพื่อนไม่รับคะ หนูจะยอมรับ  
 แทนเขา แต่ครูไม่ลงโทษคะ เพื่อนเขาจึงเห็นความสำคัญหนู เขาเล่นกับหนู แต่ถ้าทำผิดครูก็ดู  
 เหมือนกันคะ ครูจะแนะนำไม่เข้าข้างใครคะ”

“เวลาหนูไปช่วยงานที่วัดหลวงพ่อก็ให้อาหารกลับบ้านเหมือนกันทุกคนคะ”

“ที่บ้านถ้าหนูทะเลาะกับน้อง หนูบอกพ่อแม่ได้คะ แต่แม่ก็จะด่าเหมือนกันทั้งสองคนและ  
 บอกว่าอย่าทำอีกคะ”

จากการศึกษาเกี่ยวกับความเสมอภาคแก้วมีความพึงพอใจมาก เพราะได้รับการช่วยเหลือ  
 จากองค์กรต่าง ๆ เช่นศูนย์ธารชีวิต (เด็ก) โรงเรียน วัด เท่าเทียมกัน แม่ก็ให้ความยุติธรรมไม่ได้  
 เข้าข้างคนใดคนหนึ่ง ทำให้แก้วคิดว่าตนเองได้รับความเสมอภาค

## (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

เกี่ยวกับความปลอดภัยแก้วยังมีความรู้สึกกลัวคนที่เคยกระทำ กลัวว่าจะพบและ  
 ถูกทำร้ายเนื่องจากพ่อกับแม่แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทำให้ลุงติดคุก และสภาพแวดล้อมที่อยู่ใน  
 ปัจจุบันไม่ปลอดภัยเนื่องจาก มีคนติดยาเสพติด เป็นแหล่งชุมชนที่มีวัยรุ่นทางเพศและอบายมุข  
 ต่าง ๆ

“หนูกลัวคะกลัวลุงกลับมาทำร้ายหนู เพราะพ่อกับแม่บอกตำรวจ ลุงถูกจับแล้วเขาแค้นคะ  
 มาทำร้ายหนูกับพ่อแม่”

“ที่หนูอยู่ก็ไม่ปลอดภัยคะมีคนติดยามาก มีคนพาลชอบทะเลาะกัน เมมาด้วยคะ คนสติ  
 ไม่ดีก็มี หนูได้ยินเขาเล่ากันว่ามีคนถูกข่มขืนที่ตงหญ้าใกล้ทางรถไฟ ขโมยก็เยอะคะ หนูกลัวแม่  
 ก็สอนว่าอย่าเล่นไกลเพราะกลัวถูกข่มขืนคะ”

แก้วอาศัยอยู่ใจกลางเมืองพัทยา ได้ข่าวการทารุณกรรมจากครูที่ประกาศหน้าเสาธงใน  
แต่ละวัน และข่าวเคเบิลทีวี ทำให้รู้สึกกลัว ไม่ปลอดภัยแต่ในขณะเดียวกันแก้วมั่นใจที่มีพ่อกับแม่  
ดูแล

"หนูได้ยินข่าวคะหนูดูเคเบิลทีวีอันตรายคะ มีการฆ่ากัน ช่มชืดด้วย และครูก็ประกาศ  
หน้าเสาธงคะบอกให้เด็กทราบอันตรายต่าง ๆ ให้ระวัง หนูกลัวคะ หนูมั่นใจคะที่พ่อกับแม่ดูแลหนู  
แต่หนูก็กลัวว่าคนอื่นจะมาทำร้ายเหมือนในข่าว"

จากผลการศึกษาแก้วยังมีความรู้สึกกลัวสิ่งที่เคยกระทำ และสภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัย  
นอกจากนี้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันในชุมชนเมืองพัทยาทำให้แก้วรู้สึกไม่ปลอดภัย  
ถึงแม้ว่าแก้วจะมั่นใจว่ามีพ่อกับแม่ดูแลอย่างดี

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

ปัจจุบันชีวิตครอบครัวของแก้วมีความสุขเนื่องจากพ่อกับแม่มีพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น พ่อกับแม่  
ดูแลดี ส่งเสริมให้ได้เรียนรู้ และทุกคนอยู่พร้อมหน้ากัน ทำให้แก้วมีความสุข

"หนูมีความสุขคะได้อยู่กับพ่อแม่พร้อมหน้าพร้อมตากันคะ หนูเชื่อมั่นว่าพ่อกับแม่ดูแลได้  
ส่งเสริมให้ไปโรงเรียนคะ พ่อจะไม่ให้หนูขาดเรียน สอนการบ้านหนู พ่อบอกว่าให้ตั้งใจเรียน  
ส่วนมากพ่อจะสอนมากกว่าคะ พ่อก็ดีขึ้นคะไม่ได้มีเหล้าหนูดีใจที่พ่อดีกว่าเก่าคะ"

"พ่อกับแม่หนูรักกันคะไม่เหมือนเก่า เขาเป็นห่วงหนูกับน้อง อย่างเวลาเขาตีกันเมื่อก่อน  
หนูจะกลัวมากคะ ไม่มีความสุข หนูเคยบอกพ่อว่าอย่าตีกัน หนูร้องไห้ พ่อก็หยุดตีแม่คะ แต่ตอนนี้  
พ่อไม่ตีแม่แล้ว แต่ก็มีด่ากันบ้างกันคะเวลาโมโห "

"แต่หนูไม่มั่นใจว่าพ่อจะมีเงินส่งหนูเรียนสูงถึงปริญญาตรีคะ เพราะว่าเรื่องเงินหนูไม่รู้ว่า  
พ่อกับแม่จะมีให้หรือป่าว พ่อกับแม่ไม่ค่อยมีเงินคะ เก็บของได้ไม่มาก บางวันก็ 100 บาท บางวัน  
ไม่ได้เลยคะ"

แก้วรู้สึกพึงพอใจและมีความสุขในชีวิตครอบครัว แต่กังวลเรื่องรายได้ของพ่อแม่จะไม่  
สามารถส่งเรียนได้ถึงปริญญาตรี เพราะพ่อกับแม่มีอาชีพเก็บของเก่ารายได้วันละ 100 บาท ซึ่ง  
รายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและไม่แน่นอน

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพด้านร่างกาย

จากการศึกษาเรื่องสุขภาพทางด้านร่างกายในปัจจุบันนี้ แก้วมีความรู้สึกพึงพอใจเกี่ยวกับ  
เรื่องสุขภาพในด้านต่าง ๆ จากตัวอย่างที่ได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"พ่อแม่ดูแลหนูดีคะเวลาหนูเจ็บป่วยคะ พ่อก็พาหนูไปหาหมอคะ ถ้าหนูอยู่ที่โรงเรียนครู  
ก็ดูแลดีคะ มีห้องพยาบาล มีเพื่อนพาไปหาครูที่ห้องพยาบาล ตอนนี้หนูไม่เป็นอะไรคะ หนูไม่มี  
โรคประจำตัวคะ"

"เสื้อผ้าหนูก็มีค่ะแต่น้อยเก่าค่ะ พอกับแม่ไม่ได้ซื้อให้นานแล้วค่ะ มันเก่า ไม่สวย หนูใส่หลายปีค่ะ พอกับแม่คงไม่มีดั่งซื้อให้ค่ะ หนูอยากได้เสื้อใหม่ค่ะ และตอนนี้หนูไม่ได้มีเหาเหมือนก่อนค่ะ ตอนนั้นเยอะมาก หนูสระผมบ่อยค่ะ แต่ที่บ้านไม่ค่อยมีแชมพู สบู่ค่ะ มีน้อย"

"อาหารหนูก็เพียงพอค่ะ ได้กินข้าวทุกมื้อค่ะ ผลไม้ไม่มีค่ะ จะได้กินถ้าหนูไปที่วัดหลวงพ่อเขาให้ค่ะที่เขาทำบุญ บางครั้งหลวงพ่อก็ไปบิณฑบาตและแจกเด็กค่ะ หนูได้บ่อย แต่ที่บ้านแม่ไม่ได้ซื้อค่ะ นมหนูได้ดื่มค่ะที่โรงเรียนครูให้ดื่มค่ะทุกวัน และแจกเด็กกลับบ้านด้วยค่ะ หนูได้วันละ 1 แพ็คทุกวันค่ะ"

"ที่นอนที่บ้านมีพอกค่ะ มีพัดลม ที่วี หนูพอใจค่ะ"

จากผลการศึกษาแล้วมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสุขภาพของตนเอง เพราะไม่มีโรคประจำตัว มีพอกับแม่ดูแลเวลาเจ็บป่วย แต่บางครั้งของใช้ส่วนตัวขาดแคลน เช่น เสื้อผ้า สบู่ แชมพูสระผม และอาหารที่บ้านไม่ได้ครบทุกหมู่ แต่แก้วได้รับการช่วยเหลืออาหารจากหลวงพ่ที่วัด จากครูที่โรงเรียนที่บริจาคให้

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

ปัจจุบันแก้วมีรายได้จากการที่ครอบครัวให้ไปโรงเรียนวันละ 30 บาท แก้วพึงพอใจมากกับรายได้ที่ได้รับ เด็กจ่ายสำหรับค่าอาหารตอนเช้าและอาหารเที่ยง ส่วนมากจะให้จ่ายวันละ 10 - 15 บาท รายได้ที่เด็กได้รับต่ำสุดวันละ 20 บาท ถ้าพ่แม่ไม่มีเงินแต่เป็นบางครั้งเท่านั้น

"หนูได้เงินไปโรงเรียนวันละ 30 บาทค่ะ ไม่ได้เสียค่ารถค่ะ หนูซื้อข้าวตอนเช้ากับตอนบ่ายค่ะ วันหนึ่งก็ 10-15 บาทค่ะ ส่วนมากจะเหลือค่ะ หนูใส่ออมสินไว้ ต่ำสุดแม่จะให้วันละ 20 บาท เพราะแม่บอกว่าไม่มีค่ะ"

"บางที่แม่ไม่มีเงินแม่ก็มาขออนุค่ะ หนูเอาเงินที่เก็บในออมสินให้แม่ค่ะ"

แก้วไม่มีอาชีพที่แน่นอนแต่ในขณะที่เดียวกันก็มีหน้าที่ช่วยแม่ทำงานที่บ้าน เช่น กวาดบ้าน ล้างจาน และไปเก็บของเก่ากับแม่ ที่โรงเรียนก็มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องจะมีเวรในแต่ละวัน และช่วยครูทำงาน

"หนูช่วยแม่ทำงานที่บ้านค่ะ หนูมีหน้าที่ล้างจานทุกวัน กวาดบ้านค่ะ เป็นหน้าที่หนู นื่องไม่ได้ทำค่ะ แม่บอกว่าไม่สะอาดค่ะ และบางครั้งหนูก็ไปเก็บของกับแม่ค่ะ หนูจะเก็บขวดขายค่ะ ได้ครั้งละ 5 บาท เอาเงินให้แม่ค่ะ"

"ครูก็ให้หนูทำความสะอาดห้องค่ะ จะมีเวรค่ะ หนูก็มีหน้าที่ในแต่ละอาทิตย์ค่ะบางทีก็ช่วยครูทำงานค่ะถ้าครูใช้หนู"

ผลการศึกษาเด็กแก้วพึงพอใจมากกับรายได้ของตนเอง เพราะยังเหลือเก็บไว้ช่วยเหลือครอบครัว และรายได้ในแต่ละวันก็เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย

### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาหลังจากเกิดเหตุการณ์ จนกระทั่งปัจจุบันแก้วพึงพอใจมากที่มีคนส่งเสริมในด้านการศึกษา เช่น มีพ่อแม่ให้เงินไปโรงเรียน ศูนย์ธารชีวิตให้ทุนการศึกษา และผลการเรียนดีขึ้นแก้วสอบได้ที่ 5 ของห้องเรียน วิชาที่ชอบเรียนมากที่สุดคือวิชาภาษาไทย แก้วรู้สึกสนุกกับการเรียนที่โรงเรียน มีครูคอยแนะนำและคอยตรวจดูการบ้าน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ของแก้วด้วย เช่น เครื่องเล่น มีต้นไม้ ดอกไม้ทำให้บรรยากาศดี การแสดงออกของครูทำเรียนอย่างมีความสุข

"หนูเรียนที่โรงเรียนมีความสุขค่ะ แม่ให้เงินไปโรงเรียน แม่จะไม่ให้ขาดเรียนค่ะ ศูนย์ธารก็ให้ทุนหนูซื้อเสื้อผ้า หนังสือ กระเป๋าค่ะ"

"หนูพอใจมากค่ะ การเรียนของหนูหนูสอบได้ที่ 5 ค่ะ ห้องหนูมีเด็ก 40 คน ส่วนมากหนูจะได้เกรด 3 กับ 4"

"หนูชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากที่สุดได้คะแนนดีค่ะ มันสนุกค่ะ หนูไม่ชอบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ มันหนักค่ะ ไม่ชอบเลย"

"ที่โรงเรียนมีของเล่นเยอะค่ะ พวกหนูไปเล่นกัน ต้นไม้ก็สวย คุณครูที่สอนหนูใจดีค่ะ ตรวจการบ้านให้หนู"

### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันดีกว่าเก่าเนื่องจากครอบครัวของแก้วย้ายมาเช่าที่ใหม่ ซึ่งก่อนนั้นอาศัยที่ดินว่างเปล่าปลูกกระต๊อบขยู่ จากการที่แก้วได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"พ่อถูกไล่ที่ค่ะ จึงย้ายมาอยู่ข้างล่าง เช่าที่ปลูกบ้านค่ะดีกว่าเก่ามาก สะดวกด้วยค่ะ"

"หนูพอใจมากค่ะขอให้ที่มีที่อยู่ก็พอ ได้อยู่กันพร้อมหน้าพ่อแม่ลูก มีความสุขค่ะเวลาอยู่บ้าน แต่ถ้าให้หนูเลือกหนูก็อยากมีบ้านค่ะ ไม่ต้องเสียค่าเช่า มันคงกว่าด้วยค่ะ"

"ที่บ้านหนูมีตู้เย็น มีหนังสือการ์ตูนที่พ่อกับแม่เก็บมาค่ะ พัดลมก็มี หม้อหุงข้าว ทุกอย่างให้ความสุขค่ะ"

"บ้านหนูปลอดภัยค่ะ มีประตูหน้าต่าง เช่าเดือนละ 1900 บาท ค่าน้ำ ค่าไฟด้วย อยู่กัน 5 คนค่ะ มีพ่อแม่ หนู น้อง และอาค่ะเขามาอยู่ด้วยและทำงานช่วยเสียค่าเช่าห้องค่ะ"

ผลการศึกษาพบว่าแก้วพึงพอใจกับบ้านที่อยู่ในปัจจุบันเพราะมีเครื่องอำนวยความสะดวกที่ทำให้มีความสุข และสภาพบ้านมีความปลอดภัยได้อยู่ร่วมกันกับครอบครัว

#### 4.1.9 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 9 (นามสมมุติฯ)

##### 4.1.9.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงฯ อายุ 9 ปี ปัจจุบันเด็กกำลังเรียนหนังสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อาศัยอยู่บ้านจริงใจซึ่งเป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือเด็กในเมืองพัทยา มีพี่น้อง 5 คน เป็นคนสุดท้อง พ่อกับแม่แยกทางกัน ไม่ทราบว่ามีครอบครัวใหม่หรือไม่ แม่อาศัยอยู่กับพี่ที่ห้องเช่าแห่งหนึ่งในพัทยา ย่าไม่ทราบการศึกษาของพ่อ ส่วนแม่จบชั้น ม.4 ย่าเคยถูกละเมิดทางเพศในปี พ.ศ. 2546 ด้วยการกอดและปลุกปล้ำ 1 ครั้งจากเด็กรุ่นพี่ที่อาศัยอยู่บ้านจริงใจ เด็กที่กระทำเป็นเด็กผู้ชายอายุ 15 ปี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยาคิดว่าไม่รุนแรง เพราะยังไม่ถูกสอดใส่อวัยวะเพศ

##### 4.1.9.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

###### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

หลังจากเกิดเหตุการณ์ฯ ได้กลับไปเยี่ยมบ้านและได้บอกเรื่องที่ถูกกระทำให้กับแม่ทราบ แม่ได้ดักเตือนไม่ให้ใกล้ชิดกับผู้ชายเนื่องจากอันตราย และได้สอนเรื่องในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น ให้นอนกับเด็กผู้หญิงด้วยกัน ไม่ให้ไปไหนคนเดียวโดยเฉพาะตอนกลางคืนถ้าจะทานข้าว และเข้าห้องน้ำให้ชวนเพื่อนไปด้วย ดังตัวอย่างที่ย่าได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"หนูไปหาแม่ที่บ้าน เล่าให้แม่ฟังค่ะ แม่บอกว่าที่หลังอย่าอยู่ใกล้ผู้ชาย แม่ไม่ได้ตีหนู ไม่ได้ต่อว่าอะไรทั้งนั้น"

"แม่บอกหนูว่าให้นอนกับผู้หญิง ห้ามไปไหนคนเดียวตอนกลางคืน ถ้าจะลงมาห้องน้ำ ชวนข้าวให้พาเพื่อนไปด้วย"

"แม่สอนเรื่องอันตรายถ้าเกิดมีใครทำร้ายหนูให้บอกครู อย่าใกล้ชิดผู้ชายถ้าเราโตค่อยมีแฟน เป็นเด็กมีแฟนไม่ได้"

"หนูรู้สึกอบอุ่น มีความสุขที่ได้ไปหาแม่ เพราะว่าแม่คอยบอก แม่จะพาไปเที่ยว และบอกให้หนูเรียนหนังสือ ให้เงินหนูมาด้วย พาหนูไปกินข้าว หนูดีใจค่ะ หนูรู้สึกว่ามีความรักกับแม่ค่ะ"

"แม่บอกว่าที่แม่ให้หนูมาอยู่บ้านจริงใจเพราะแม่ต้องทำงาน หนูไม่เหงาค่ะมีเพื่อนมาก และไม่ว่าแม่ค่ะ"

นอกจากนี้แม่ของย่าได้สอนการเรื่องการป้องกันอันตราย ถ้าเกิดอะไรขึ้นให้บอกเจ้าหน้าที่ที่ดูแล และการคบเพื่อนผู้ชายว่ายายังไม่มีความพร้อมเพราะเป็นเด็กอยู่ ยารู้สึกอบอุ่นเวลาอยู่กับครอบครัวเนื่องจากแม่เอาใจใส่ดีและสนับสนุนให้ได้เรียนรู้ ย่าเข้าใจเหตุผลของแม่ที่ส่งมาอยู่ที่บ้านจริงใจ ทำให้ยารู้สึกว่ามีคุณค่าต่อครอบครัว

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเด็ก เนื่องจากปัจจุบันเด็กอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ เด็กได้รับการเอาใจใส่จากแม่มาก ถึงแม้ว่าแม่จะไม่ได้ดูแลเด็กแต่แม่จะมาเยี่ยม

และรับเด็กไปอยู่ด้วยในวันหยุด การแสดงออกของแม่ทำให้เด็กไม่รู้สึกลูกทอดทิ้ง และทำให้เด็กเข้าใจถึงสาเหตุที่แม่ให้เด็กอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ

## (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

หลังจากเกิดเหตุการณ์ชุมชนไม่ทราบเรื่องเพราะว่ายาไม่ได้บอกให้ใครทราบ ไม่ได้สนิทกับใคร ยารู้สึกอายถ้านำเรื่องไปบอกให้คนอื่นทราบ และคิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นไม่สมควรบอกให้คนอื่นเนื่องจากเป็นเรื่องที่น่ากลัว จากการทำยาได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูไม่ได้บอกให้คนในชุมชนรู้ หนูไม่ได้บอกใคร หนูไม่รู้จักใคร ถ้าหนูบอกคนอื่นหนูอาย เพราะมันเป็นเรื่องอันตราาย”

ยาอาศัยอยู่ที่บ้านจริงใจเด็กที่นั่นไม่ได้สนิทกับคนในชุมชน และสภาพแวดล้อมที่เด็กอยู่เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ คนในหมู่บ้านไม่มีใครสนใจเด็กที่อยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ ดังนั้น ชุมชนจึงไม่ได้สนับสนุนหลังจากเกิดเหตุการณ์

จากการสัมภาษณ์เด็กผู้วิจัย พบว่า บุคคลที่อยู่ใกล้ชิดเด็กควรจะสอนให้เด็กรู้จักบอกให้คนที่เด็กไว้วางใจทราบถึงภัยที่เกิดขึ้นกับตนเอง และไม่ใช่สิ่งที่น่าอาย เพื่อที่จะได้ป้องกันมิให้เด็กคนอื่นถูกกระทำ ควรให้กำลังใจเด็กต่อสู้เพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กคนอื่นด้วย

## (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ

หลังจากเกิดเหตุการณ์ยาอยู่ในความช่วยเหลือของบ้านจริงใจจนกระทั่งปัจจุบัน ยาได้เล่าเรื่องที่ถูกกระทำให้เจ้าหน้าที่ทราบ เจ้าหน้าที่ได้สอนให้ระวังตัวเพราะที่บ้านจริงใจมีเด็กทั้งหญิงและชาย เอาใจใส่และใกล้ชิดกับเด็กมากขึ้น คอยระวังเด็กผู้ชายที่กระทำเข้าใกล้เด็ก หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ได้ให้เด็กผู้ชายที่กระทำยาไปอยู่กับครอบครัว จากการทำยาได้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หนูบอกครูเหมือนกับที่หนูบอกแม่ ครูบอกว่าให้ระวังอย่าเข้าใกล้เด็กผู้ชาย ครูเขาบอกเหมือนกับแม่ห้ามใกล้ผู้ชาย”

“ครูก็เอาใจใส่หนูดีกว่าเก่า ให้หนูอยู่ใกล้ครู แต่ไม่ได้นอนกับครู ครูไม่ให้พี่เขาเข้าใกล้ ระวังมากขึ้น ตอนนี้พี่เขาไม่ได้อยู่ที่ศูนย์ค่ะ เขากลับไปอยู่ที่บ้าน”

ยาได้รับความช่วยเหลือจากบ้านจริงใจเป็นเวลา 3 ปี รู้สึกประทับใจในความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น อาหาร ที่พัก เงิน การศึกษา การดูแลสุขภาพ การทำกิจกรรมรวมกัน ทำให้ยามีความสุข สนุกในการไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ที่หน่วยงานได้พาเด็กไป เวลามีปัญหากันในกลุ่มก็จะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล ตักเตือน

“หนูอยู่ที่บ้านจริงใจ 3 ปีค่ะ รู้สึกประทับใจที่ได้เรียนฟรี กินฟรี นอนฟรีค่ะ ได้ตั้งใจไปโรงเรียน มีครูพาไปหาหมอละเวลาหนูไม่สบาย ได้ไปเที่ยวพื้ทยาปาร์ค ไปทะเล ว่ายน้ำ หนูสนุกค่ะ มีความสุข เวลาที่เด็กทะเลาะกัน ครูคอยห้าม มีเพื่อนที่ดีด้วย”

จากการศึกษา พบว่า บ้านจริงใจเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสนับสนุนให้ชีวิตของยาดีขึ้น หลังจากเกิดเหตุการณ์ และให้โอกาสเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ทำให้อามีความสุขในการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน

ผู้วิจัย พบว่า องค์กรที่มีเด็กที่อยู่ในความดูแลทั้งเด็กชายและเด็กหญิง ควรคำนึงถึงความปลอดภัย ห้องพักของเด็กควรเป็นสัดส่วน มิฉะนั้นก็จะเกิดปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ เพราะเด็กส่วนมากเป็นเด็กที่มีปัญหาทางด้านครอบครัว ฉะนั้น เด็กจึงแสวงหาความรักจากบุคคลอื่นและปลดปล่อยความต้องการของตนเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้อง และเมื่อเกิดเหตุการณ์กับเด็กแล้วต้องมีการบำบัดจิตใจทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ที่สำคัญครอบครัวต้องรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กทั้งสองด้วย เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

จากการศึกษาเรื่องการสนับสนุนจากโรงเรียนยาได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แต่ครูที่โรงเรียนไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น เนื่องจากยาไม่ได้บอกให้ครูทราบ ด้วยเหตุผลที่ว่าครูไม่ใช่ญาติที่ควรจะได้รับทราบ

“หนูไม่ได้บอกให้ครูที่โรงเรียนรู้ค่ะ เพราะครูไม่ใช่ญาติหนู หนูถึงไม่เล่าให้ฟัง”

“ครูสอนเรื่องต้นไม้ ถ้าเราปลูกต้นไม้จะมีกิ่งก้านออกซิเงินค่ะ ครูไม่ได้สอนการป้องกันตนเอง”

“ครูสอนเรื่องมารยาท การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องสวัสดี พอเดินผ่านผู้ใหญ่ให้ก้มหลัง พุดคะ พุดครับ”

“ครูเอาใจใส่ดีค่ะ บอกให้หนูทำงาน คอยตรวจการบ้าน”

“หนูรู้สึกมีคุณค่าค่ะ ช่วยครูแจกสมุดเพื่อน เขียนบนกระดาน ตกแต่งห้อง เป็นหัวหน้าห้องด้วย ทำให้หนูดีใจค่ะ มีความสุขค่ะเวลาอยู่ที่โรงเรียน”

“ครูแนะนำเรื่องให้ดูแลต้นไม้ เรื่องสังคม ถ้าเกิดทำตัวดีเราสามารถเข้าสังคมได้ ในวิชาสังคมศึกษา”

ยาได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมการดูแลรักษาต้นไม้ ครูสอนเรื่องมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเอาใจใส่เด็กดี เช่น ตรวจการบ้าน และการมอบหมายงานของครูทำให้ยาารู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และมีความสุขขณะที่อยู่โรงเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสังเกตการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนที่เด็กเรียนอยู่ในปัจจุบัน พบว่าทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ซึ่งเด็กสามารถนำไปใช้ได้ และครูก็ให้ความช่วยเหลือเด็กอย่างจริงจัง โดยการไปเยี่ยมบ้านเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสไปเยี่ยมบ้านเด็กด้วย เพราะทางโรงเรียนมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของแต่ละคน และครูควรจะช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับเด็กมากขึ้น เพราะเด็กบางคนมีความคิดว่าถ้าเกิดปัญหาบุคคลที่ควรจะบอก คือ พ่อกับแม่เท่านั้น แต่ตามสภาพความเป็นจริงทุกคนในสังคมควรรับผิดชอบกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมด้วยกัน

#### (5) ข้อมูลการสนับสนุนจากเพื่อน

เนื่องจากยายอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจซึ่งมีเด็กอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ยายได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้กับเพื่อนรุ่นพี่ซึ่งน่ารักทราบ และได้รับคำแนะนำให้ระวังตัวเอง เพื่อนได้แนะนำยายถ้าถูกใครทำร้ายให้บอกเจ้าหน้าที่ทราบ และปลอบใจไม่ให้คิดมาก ไม่ได้มีการนินทากัน และหลังจากนั้นได้เป็นเพื่อนเล่นและนอนด้วยกัน

“หนูเล่าให้พี่ที่อยู่ด้วยกันทราบค่ะ พี่เขาบอกว่า ระวังอย่าใกล้ผู้ชายถ้าเกิดใครทำอะไรให้บอกครูค่ะ ไม่ได้นินทา พี่แอมพูดว่าคิดมากเดี๋ยวจะปวดหัว”

“พี่จอย พี่หนึ่งบอกว่าถ้าเกิดเป็นคนโตอย่าไปเล่นด้วย คนโตชอบทำอันตราย พูดให้พี่แอมฟังพี่แอมบอกหนู”

“พี่แอมเป็นเพื่อนเล่นกับหนู นอนกับหนูตลอด ตอนที่หนูโดนพี่แอมไปร้องเพลงตอนกลางคืน พี่แอมจะเล่น และนอนด้วยกัน จะบ๊องกันไม่ให้หนูเข้าใกล้ผู้ชาย ถ้าถูกผู้ชายจับให้บอกครู กับเพื่อนคนอื่นไม่ได้ชวนกันไปเรียนค่ะ ส่วนมากจะชวนกันไปทำเวร ไปซื้อจักรยาน ไปเล่นกันค่ะ”

“หนูไม่รู้ว่าคุณเองมีคุณค่าหรือค่ะ มีความอบอุ่นน้อยเพราะหนูไม่ได้อยู่ด้วยกันตลอด แต่หนูก็มีความสุขค่ะ”

ผลการศึกษา พบว่า เพื่อนมีส่วนสนับสนุนยา ให้ข้อคิดในการป้องกันตนเองและเล่นด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ยารู้สึกอบอุ่นแต่ไม่มากเพราะว่าไม่ได้อยู่ด้วยกันตลอดเวลา ยายไม่รู้ว่าคุณเองมีคุณค่าเวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อน

#### 4.1.9.3 การเลือกรับสื่อ

จากการเลือกรับสื่อหลังจากถูกกระทำทางเพศจนกระทั่งปัจจุบัน โดยใช้คำถามระดับลึกสัมภาษณ์ยา พบว่า

ยายชอบดูสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ไม่ได้ดูบ่อยเนื่องจากไม่มีเวลา หลังจากกลับจากโรงเรียนต้องทำการบ้านและเข้านอนในเวลา 20.00 น. ส่วนมากจะมีโอกาสดูในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์

รายการที่ยาชอบมากและเป็นประโยชน์แก่ตนเอง คือ รายการข่าวเพราะจะได้เป็นแนวทางป้องกันตนเองและทันต่อเหตุการณ์ รายการที่เด็กชอบ รองลงมา คือ ภาพยนตร์เรื่องสาวน้อยในตะเกียงแก้วเพราะสนุก ดูแล้วมีความสุข ยาไม่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนเพราะในหนังสือการ์ตูนมีภาพโป๊ ดังนั้น จึงไม่ชอบอ่าน

“หนูชอบรายการโทรทัศน์มากที่สุด แต่หนูไม่ค่อยได้ดู หนูไม่มีเวลาดู เลิกเรียนทำการบ้านนอน 2 ทุ่มค่ะ ส่วนมากหนูจะดูตอนเสาร์กับอาทิตย์ หนูไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์ค่ะ อ่านไม่เป็น”

“หนูชอบดูข่าวมากที่สุดค่ะ ข่าวที่เป็นอันตรายเพราะให้หนูรู้ว่าอย่าไปเข้าใกล้อย่างเรื่องค้ายา และจะได้ไปเล่าที่โรงเรียน ครูให้เล่าข่าวให้เพื่อนฟังค่ะ ละครหนูก็ดูค่ะเรื่องสาวน้อยในตะเกียงแก้วดูแล้วสนุก มีความสุขค่ะ”

“หนังสือการ์ตูนหนูไม่ชอบอ่านค่ะ เพราะมันโป๊ค่ะ”

ผลการศึกษา ยามีวิธีการเลือกรับสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในด้านการเรียนและการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นในประจำวัน รองลงมา คือเลือกรับสื่อที่ดูแล้วทำให้มีความสุข เช่น ภาพยนตร์ในโทรทัศน์

#### 4.1.9.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การสัมภาษณ์ยา หลังจากที่ได้ถูกกระทำทางเพศถึงความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง พบว่า

“หนูรักตนเองมากที่สุดค่ะ เพราะหนูช่วยพ่อแม่ได้ หนูพาเพื่อนไปหาหมอเวลาเพื่อนไม่สบายหนูไปกับครูค่ะ ช่วยคนอื่นได้ หนูเป็นเพื่อนเล่นกับเพื่อนได้”

“ที่โรงเรียนหนูก็ช่วยเพื่อนได้ค่ะ เวลาเพื่อนหกล้มหนูก็ช่วยเขาไปหาแผล พาไปหาหมออนามัยค่ะ”

“หนูมีสิ่งที่ดีค่ะเพราะหนูชอบช่วยเหลือคนอื่น ไม่ชอบคุย เล่นกับเพื่อน ชอบเตือนเพื่อนบางที่หนูบอกอย่าทำเพื่อนก็ทำ”

ผลการศึกษายามองเห็นคุณค่าในตนเอง มีความรักตนเองและคิดว่าสามารถทำประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่นได้

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ดูแลเด็กได้ให้สัมภาษณ์ว่า ยาเป็นเด็กเรียบร้อย น่ารัก เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่คือพูดรู้เรื่อง เป็นที่รักของเพื่อน ไม่เกร และช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มทำงานดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้

“เด็กน่ารัก พูดรู้เรื่อง เรียบร้อย ไม่รังแกใคร หน้าตาสวย แม่นำมาฝากไม่เคยร้องไห้ หลังจากวันนั้นก็สังเกตว่าเขารำเริงเล่นกับเพื่อน ตอนที่คุยกับเขาครั้งแรกหลังจากเกิดเหตุการณ์เขากลัว แต่ก็ปรับตัวได้”

#### 4.1.9.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

หลังจากเกิดเหตุการณ์ยาได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและเด็กชายที่กระทำเด็กในปัจจุบันได้ออกไปอยู่กับครอบครัว ทำให้ยาไม่รู้สึกกังวลหรือกลัว และสามารถบอกเจ้าหน้าที่ได้ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นกับตนเองทำให้อยู่ที่บ้านจริงใจอย่างมีความสุข

"หนูไม่กังวลค่ะ ไม่กลัวแล้ว พี่เขาไม่อยู่ที่ศูนย์ค่ะ ครูก็ดูแลหนูดี คอยตักเตือน เวลาทำอะไรก็บอกครูได้ หนูมีความสุขค่ะ คิดว่าโลกนี้น่าอยู่"

และที่บ้านจริงใจมีเพื่อนรุ่นพี่ที่สนิท เล่นด้วยกันและคอยให้กำลังใจ ทำให้ยาไม่โดดเดี่ยว มีความหวัง ยามองสิ่งรอบตัวเองสวยงาม และได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ อย่างพอเพียง

"ที่นี้หนูมีพี่แอมค่ะ พี่แอมดีกับหนู พาหนูไปเล่นด้วยกันค่ะ และเชียร์หนูตอนหนูวิ่ง หนูชนะได้ที่ 1 ค่ะ หนูชอบที่นี้มีที่นอน เสื้อผ้าสวยที่แอมใส่ไม่ได้ให้หนูต่อค่ะ"

ผลการศึกษายามีสุขภาพจิตที่ดีมาก ไม่กังวลกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากเด็กที่กระทำได้ออกจากบ้านจริงใจ ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ จากเพื่อนที่อยู่ด้วยกัน ทำให้ยามีความสุข จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะที่สัมภาษณ์เด็ก เด็กมีสีหน้ายิ้มแย้มตลอดเวลาที่สัมภาษณ์ อาจมาจากที่เด็กได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัวและเจ้าหน้าที่ของบ้านจริงใจ และรู้สึกปลอดภัยที่ไม่ได้อยู่ร่วมกับผู้ที่กระทำ

##### (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

การศึกษาเรื่องความเสมอภาค หลังจากที่เด็กถูกกระทำทางเพศ เด็กรู้สึกว่าจะตนเองได้รับความเสมอภาคอย่างไรบ้าง จากการสัมภาษณ์เด็กได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

"หนูดีใจค่ะที่ครูช่วยหนู ของใช้หนูก็ได้เหมือนคนอื่นค่ะ ดั้งค์ที่ไปโรงเรียนถ้าหนูทำผิดไม่ทำเวรหนูก็ได้ 10 บาท ถ้าทำดีก็ได้ 20 บาท หนูไม่เสียใจค่ะ หนูคิดว่ายุติธรรมค่ะ"

"ครูก็ลงโทษค่ะถ้าทะเลาะกัน ลงโทษทั้ง 2 คนหนูก็เคยโดนค่ะ เสื้อผ้าหนูก็ได้เหมือนเพื่อนค่ะ ทุกอย่างเหมือนกันหมด ทุกคนได้เรียนเหมือนกันหมดค่ะ"

"แม่หนูให้มาอยู่เพราะแม่บอกว่าแม่ทำงาน หนูจะได้เรียนหนังสือ พี่หนูก็มาด้วย แม่ไม่ได้ทิ้งหนูค่ะ แม่รักลูกเท่ากันค่ะ"

"ตอนนี้พี่ที่ทำหนูเขาไม่อยู่แล้ว ครูให้พี่ไปอยู่บ้านหนูไม่รู้ว่าครูลงโทษหรือไม่ ครูก็ได้ตีพี่ที่ทำหนู แต่พี่เขาไม่อยู่แล้ว หนูไม่รู้ค่ะแต่ก็ตั้งใจที่ไม่เจอเขา ถ้าหนูเห็นเขาหนูก็กลัวค่ะ"

"ที่โรงเรียนหนูก็มีโอกาสได้แสดงค่ะ อย่างครูให้หนูออกไปร้องเพลง เล่นนิทาน ครูก็เลือกหนูค่ะ ที่บ้านจริงใจ ถ้าหนูปวดหัวหนูก็ไม่อยากไปพัทยาปาร์ค หนูกับบอกครูได้ค่ะครูก็ไม่ให้หนูไป"

ผลการศึกษาเรื่องความเสมอภาค ยาทึงพอใจกับความยุติธรรมที่ได้รับ อย่างเช่น สวัสดิการการช่วยเหลือต่าง ๆ ได้รับเท่าเทียมกับเด็กคนอื่น และกฎระเบียบ การลงโทษยารู้สึก ยุติธรรมถ้าใครทำผิดก็สมควรได้รับการลงโทษ ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง เป็นต้น และที่โรงเรียนเด็กก็มีโอกาสแสดงออกในด้านต่าง ๆ ตามความถนัดของตนเอง ในด้านครอบครัวยา ,เข้าใจเหตุผลที่แม่ให้มาอยู่ที่บ้านจริงใจ และแม่ให้พี่สาวมาอยู่ด้วยกัน ยาเข้าใจว่าแม่รักลูกเท่ากัน ในกรณีที่เด็กชายที่กระทำยาไม่ทราบว่ายาลงโทษหรือไม่แต่ตั้งใจที่ไม่ได้อยู่ร่วมกันอีกต่อไป เพราะยากลัวความไม่ปลอดภัย

### (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

จากการศึกษาข้อมูลกับความปลอดภัยในปัจจุบันของเด็ก พบว่า เนื่องจากมีเด็กอยู่ที่บ้านจริงใจเป็นจำนวนมาก และมีทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย อายุตั้งแต่ 3-16 ปี และต่างก็มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันเพราะมาจากหลายครอบครัว ดังนั้น จึงมีการชกต่อย ทะเลาะกัน จึงทำให้ยากลัว จะถูกทำร้าย กลั่นแกล้งจากเด็กที่มีอายุมากกว่า และมีความรู้สึกไม่ยอมเข้าใกล้เด็กผู้ชายที่มีอายุมากกว่า

"หนูกลัวเพื่อนต่อยคะ เวลาเล่นกัน บางคนดู ดื้อ ชอบหยิก ทะเลาะกันบ่อยคะ แต่หนูไม่ได้ทะเลาะกับใคร ที่เด็กโตชอบแกล้งเด็กเล็กคะ หนูไม่ยอมเข้าใกล้พี่เด็กโตที่เป็นผู้ชายคะ หนูไม่ได้หวาดผวาคะ แต่คิดไม่ยอมใกล้คะ"

"หนูมั่นใจคะว่าครูดูแลได้ เพราะครูบอกว่ามีอะไรก็ให้เด็กบอกครูคะ ครูจะจัดการให้ และหนูมีพี่แหมเป็นเพื่อน หนูไม่กลัวคะ"

"ที่อยู่ปลอดภัยคะ มีประตู หน้าต่างดีคะ แต่หนูไม่ชอบถนนรถเยอะคะ ครูบอกว่าไม่ให้เด็กออกไปถนน ให้เล่นกันหน้าบ้าน เพราะรถเยอะจะชนคะ"

ผลการศึกษายามีความมั่นใจกับความปลอดภัยปานกลาง เนื่องจากกลัวถูกกลั่นแกล้งจากเด็กที่มีอายุมากกว่า และสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะถนนมีรถมากมาย ทำให้ไม่รู้สึกปลอดภัย แต่ในขณะที่เด็กด้วยกันมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างดี มีเพื่อนที่อาศัยอยู่ด้วยกันทำให้รู้สึกผ่อนคลายจากความปลอดภัยลงไปบ้าง

### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

เนื่องจากยาไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว แต่มีโอกาสไปเยี่ยมบ้านในวันหยุดและในช่วงปิดเทอมเด็กได้กลับไปอยู่กับครอบครัว การแสดงออกของบุคคลในครอบครัว เช่น แม่ พี่ น้อง ทำให้ยามีความเชื่อมั่นว่าครอบครัวดูแลได้ ยาเข้าใจถึงปัญหาของแม่ที่ให้ยาอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ

“หนูเชื่อมั่นว่าแม่หนูดูแลได้ แม่บอกว่าที่แม่ให้หนูกับพี่มาอยู่บ้านจริงใจ เพราะมีความจำเป็นแม่ต้องทำงาน อยากให้หนูได้เรียน แม่หนูเอาใจใส่หนูดี พาหนูกับพี่ไปกินข้าวเวลาหนูกลับบ้าน”

“แม่หนูแสดงความรักกับหนูค่ะ อย่างเวลาหนูหลับแม่จะให้หนูนอนตักกล่อมหนู หนูดีใจที่แม่กล่อมหนูนอน”

“พี่น้องก็รักกันค่ะ ไม่ได้ทะเลาะกัน พี่หนูอีกคนไม่ได้มาเยี่ยมค่ะ พี่ต้องทำงาน แม่จะมาเยี่ยมค่ะบ่อยค่ะ”

“ระหว่างครอบครัวกับศูนย์หนูอยากอยู่บ้านครูดาค่ะ เพราะว่าจะได้ไม่ต้องเปลืองเงินแม่อยู่กับแม่ก็มีความสุขค่ะ ถ้าอยู่ที่นี้แม่จะได้ไม่มีภาระ แม่กับพี่ทำงานค่ะแต่แม่บอกว่าไม่พอ”

“ถ้าให้หนูเลือกระหว่างเงินกับความรักหนูเลือกความรักค่ะ เพราะว่าเงินหนูไม่รู้จะไปทำอะไรค่ะ หนูยังเป็นเด็กอยู่ค่ะ”

ผลการศึกษาชีวิตครอบครัวของยามีความอบอุ่น ยารู้คุณค่าของความรักของคนในครอบครัวยาเลือกที่จะอยู่บ้านจริงใจซึ่งเป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือเด็ก เพราะลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว เนื่องจากมีแม่และพี่ชายหาเลี้ยงครอบครัว รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

จากการที่แม่ได้อธิบายถึงเหตุผลและเลี้ยงลูกด้วยความรัก แม่ซื่อสัตย์ต่อคำพูดของตนเอง ทำให้เด็กเชื่อถือและไว้วางใจแม่มาก การแสดงออกด้วยการสัมผัสทางร่างกายนอกจากคำพูดแล้ว ต่างก็มีผลต่อสุขภาพจิตของเข้ากับสังคมนั้นได้เด็ก ทำให้เด็กมีความสุขและเมื่อเด็กอยู่ร่วมกับคนอื่นก็สามารถปรับตัวให้

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกายในปัจจุบัน ยามีสุขภาพที่ดี และได้รับการดูแลด้านอาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัยอย่างดีจากเจ้าหน้าที่บ้านจริงใจ ดังตัวอย่างได้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“หนูอยู่ที่นี้มีคนดูแลอย่างดี เวลาไม่สบายครูก็ไปหาหมอค่ะที่โรงพยาบาลและที่อนามัยใกล้บ้าน ที่ศูนย์ก็มียาค่ะเวลาปวดหัว ไม่ต้องซื้อ”

อาหารที่นี้ก็ดีค่ะ ที่บ้านหนูก็ดีเหมือนกัน แต่ไม่มากเหมือนที่นี้ เพราะจะมีคนมาให้มาเลี้ยงอาหารค่ะ มีฝรั่งเอาขนม ไอติมมาแจกเด็ก บ่อยค่ะอร่อยหนูชอบ ที่บ้านแม่ก็ซื้อให้แต่ไม่มากนักหนูก็ได้ดื่มค่ะ ที่โรงเรียนครูเขาแจกเด็ก หนูได้กลับมาดื่มทุกวันค่ะ ส่วนมากจะเป็นนมจืดค่ะหนูก็ชอบดื่ม ครูบอกว่าดื่มนมเยอะๆร่างกายจะแข็งแรงค่ะ

“เสื้อผ้าหนูก็มีใส่เยอะค่ะไม่ได้ซื้อ มีคนมาให้ที่ศูนย์ มีทั้งเสื้อเก่า เสื้อใหม่ค่ะ เสื้อหนูไม่สกปรกค่ะ ครูเขาซักให้ค่ะ หนูชอบเสื้อสวยที่แถมให้หนูด้วย ที่บ้านก็มีค่ะแต่แม่ซื้อให้ ได้ไม่บ่อยค่ะ แม่บอกว่าต้องประหยัดค่ะ”

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางกาย ยามีความพึงพอใจมากเพราะได้รับการดูแลอย่างดีจากเจ้าหน้าที่บ้านจริงใจ และได้รับการช่วยเหลือจากผู้มีน้ำใจดีมาบริจาคให้ ทำให้ยาดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

รายได้ในปัจจุบันยาได้รับเงินไปโรงเรียนวันละ 20 บาท แต่บางครั้งถ้าบกพร่องต่อหน้าที่ เช่น ไม่ทำความสะอาดหน้าที่ที่ได้มอบหมาย จะได้รับเงินไปโรงเรียน 10 หรือ 15 บาท ตามความเหมาะสม แต่ถ้าใครทำหน้าที่ตามที่ได้อบรมหมายก็จะได้ 20 บาท ยาพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับไม่ว่าจะเป็น 10 หรือ 15 บาท เพราะยอมรับผิดและเคารพกฎของหน่วยงาน

“หนูไม่มีอาชีพค่ะ แต่รายได้หนูได้จากไปโรงเรียนค่ะ ครูเขาให้หนูวันละ 20 บาท แต่ถ้าหนูทำผิด ไม่ช่วยกันทำเวร ก็ได้ 10 - 15 บาทค่ะ หนูไม่ว่าค่ะ พอใจเพราะมันก็ซื้อข้าวได้ค่ะ ข้าวที่โรงเรียนจานละ 5 บาท เพราะหนูรู้ว่าหนูผิดหนูยอมรับ แต่หนูไม่ได้บ่อยค่ะส่วนมากหนูได้วันละ 20 บาท”

“หนูไม่มีงานทำค่ะเพราะหนูเรียน เป็นเด็ก แต่ที่บ้านจริงใจหนูมีหน้าที่ทำความสะอาดห้องนอนที่หนูนอนค่ะ กวาดห้อง ตื่นมาก็ทำทุกวันค่ะ ช่วยกันกับเพื่อนค่ะที่นอนด้วยกัน”

“หนูมีตั้งค้เก็บค่ะ ใส่ออมสินไว้ค่ะ แม่หนูให้ หนูฝากไว้กับครูตาค่ะ”

ผลการศึกษารายได้ที่ได้รับในแต่ละวันเพียงพอกับค่าใช้จ่าย และมีรายได้จากแม่ให้เหลือเก็บใส่ออมสินด้วยส่วนหนึ่ง

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

เกี่ยวกับการศึกษาในปัจจุบันยาพอใจกับผลการเรียนของตนเองเพราะสอบได้ที่ 3 ของห้องเรียน ไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์การเรียน เพราะหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็กเป็นออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ซึ่งต่างกับขณะที่อยู่กับแม่จะกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียนเพราะแม่ต้องส่งพี่สาวอีกคนหนึ่ง ทำให้ค่าใช้จ่ายไม่พอ

“ตอนนี้หนูเรียนชั้น ป.2 ค่ะ หนูสอบได้ที่ 3 ของห้องค่ะ ได้เกรด 4 สาม ตัว นอกนั้นได้เกรด 3 ค่ะ หนูพอใจมากค่ะ ไม่ต้องห่วงเรื่องตั้งค้ด้วย เพราะลดค่าใช้จ่ายแม่ ถ้าอยู่กับแม่แม่ก็ไม่มีที่ต้งเรียนด้วย”

“หนูชอบเรียนเรื่องสังคม ประชาชนเกี่ยวกับคนที่อยู่ในสังคม หนูได้ความรู้ ถ้าคนอื่นถามเราก็ตอบได้ ครูเขาสอนเรื่องสิ่งแวดล้อมด้วยค่ะ หนูชอบต้นไม้”

“ที่โรงเรียนมีความสุขค่ะ ครูเอาใจใส่ดีค่ะ มีเพื่อนเล่นด้วยกัน ได้ความรู้ ไม่ได้ไปเที่ยวค่ะ มีการแสดงด้วยค่ะ อย่างวันสงกรานต์ วันเด็ก หนูชอบค่ะ”

ยาได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองชอบโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ยามีความสุข ได้ทำกิจกรรมร่วมกับกับครู เพื่อน

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ปัจจุบันยาอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ ยาพึงพอใจปานกลางเพราะไม่แน่ใจว่าที่อยู่อาศัยจะมั่นคงหรือไม่เนื่องจากไม่ทราบว่าหน่วยงานจะให้ความช่วยเหลือได้ตลอดไปหรือไม่

“หนูพอใจค่ะแต่หนูก็ไม่แน่ใจค่ะ ไม่รู้มันจะมั่นคงกับหนู เพราะช่วยนานแค่ไหน”

“บริเวณที่หนูอยู่สะอาดค่ะ มีน้ำสะอาดให้ดื่ม ไม่แออัดค่ะ มี 3 หลัง บ้านหญิง บ้านชาย แต่หนูไม่ชอบบ้านใกล้เขาบอกว่าบ้านเด็กไม่ดี เด็กชอบทิ้งขยะที่หน้าบ้านเขา อนามัย และร่องน้ำ เขามาต่อว่าครูค่ะ ครูเขาก็บอกเด็กว่าเพื่อนบ้านมาบอกครู หนูรู้สึกเสียใจค่ะ”

สภาพแวดล้อมที่ยาอยู่สะอาด เนื่องจากเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ชุมชนไม่หนาแน่น บ้านที่หน่วยงานเช่าให้เด็กอยู่มีความเพียงพอแยกเป็นบ้านเด็กหญิง ชาย แต่เนื่องจากมีเด็กเป็นจำนวนมากทั้งเด็กเล็ก เด็กโต ดังนั้น เด็กบางคนทิ้งขยะเรี่ยราด จึงทำให้เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียงรู้สึกไม่ดี และได้บอกให้เจ้าหน้าที่ตักเตือนเด็ก ทำให้ยารู้สึกไม่ดีที่บ้านเด็กเป็นผู้สร้างปัญหา

“เวลาหนูอยากออกไปข้างนอก รถเยอะกลัวถูกรถชนค่ะ ครูจะให้เล่นเครื่องเล่นหน้าบ้านค่ะ”

“ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกค่ะ มีทุกอย่าง ประตุ๊กติ หน้าต่างกติกติกค่ะ”

#### 4.1.10 ผลการศึกษาข้อมูลของเด็กที่เคยถูกละเมิดทางเพศคนที่ 10 (นามสมมติด้วย)

##### 4.1.10.1 ข้อมูลทั่วไป

เด็กหญิงด้วย อายุ 12 ปี ปัจจุบันกำลังเรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพี่น้อง 3 คน ด้วย เป็นลูกคนที่ 2 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่และพ่อเลี้ยงมีอาชีพทำงานก่อสร้าง พ่อของด้วยทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งในเมืองพัทยา ด้วยไม่ทราบว่าพ่อมีภรรยาใหม่หรือไม่ แม่และพ่อจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเคยถูกระทำทางเพศเมื่อ พ.ศ. 2545 จากพ่อเลี้ยงด้วยการปลุกปล้ำขณะที่กำลังนอนที่ห้องพัก 1 ครั้ง ซึ่งวันที่เกิดเหตุแม่ทะเลาะกับพ่อเลี้ยงและถูกพ่อเลี้ยงทำร้ายร่างกาย แม่ได้ทั้งด้วยอยู่กับพ่อเลี้ยงตามลำพัง 2 คน พ่อเลี้ยงเมาเหล้าแต่ถูกด้วยใช้เท้าถีบและทุบหัวพ่อเลี้ยงด้วยท่อนไม้จนพ่อเลี้ยงสลบ และวิ่งหนีไปหาเพื่อนที่อาศัยอยู่ใกล้กัน หลังจากนั้นด้วยได้อาศัยอยู่ที่บ้านเพื่อนประมาณ 1 อาทิตย์ ด้วยคิดว่าเหตุการณ์ใน

ครั้งนี้รุนแรงมาก เพราะพ่อเลี้ยงเป็นสามีของแม่ซึ่งด้อยให้ความเคารพเหมือนพ่อที่แท้จริงและไม่คิดว่าพ่อเลี้ยงจะกระทำเช่นนี้กับตนเอง

#### 4.1.10.2 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

##### (1) ข้อมูลการสนับสนุนจากครอบครัว

หลังจากเกิดเหตุการณ์ได้ 1 อาทิตย์แม่ได้กลับมาที่บ้านและไปปรับตัวยมาจากบ้านเพื่อน แม่ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้นและคิดว่าด้อยอยากไปอยู่กับเพื่อน เพราะแม่ของเพื่อนเคยชวนด้อยหลายครั้ง แม่ได้พาเด็กหนีพ่อเลี้ยงและขอความช่วยเหลือที่บ้านจริงใจ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือเด็กในเมืองพัทยา ด้อยได้เล่าให้แม่ทราบหลังจากที่มาอยู่ที่บ้านจริงใจ

แม่ไม่ให้ด้อยพบกับพ่อเลี้ยง ถ้าเขามาตามที่บ้านจริงใจให้บอกเจ้าหน้าที่ที่ทราบ และไม่ต้องบอกว่าแม่อยู่ไหน ปัจจุบันแม่ได้แยกทางกับพ่อเลี้ยงแล้ว แม่ได้สอนเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

หลังจากที่อยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ แม่เอาใจใส่ดีมากขึ้น มาเยี่ยมและโทรศัพท์มาคุยด้วย แต่ครั้งที่แม่มาเยี่ยมแม่จะให้เงินไว้ ด้อยรู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับแม่ เพราะแม่ได้พามาอยู่ด้วยที่พัทยา และเป็นลูกคนเดียวที่แม่ให้เรียกคำว่า แม่ ซึ่งพี่และน้องจะเรียกแม่ว่า น้ำ ทำให้ด้อยรู้สึกว่าแม่รักตนเอง และมีค่าสำหรับแม่ แม่สนับสนุนเรื่องการเรียน ไม่อยากให้ด้อยลำบากเหมือนแม่

“หนูเล่าให้แม่ฟังตอนที่แม่ไปเยี่ยมหนูที่บ้านจริงใจ แม่เพิ่งรู้ค่ะ แม่บอกว่าถ้าพ่อเลี้ยงตามมาเจอหนูอยู่บ้านจริงใจ ไม่ให้หนูพบค่ะ ให้บอกครู และไม่ต้องบอกว่าแม่อยู่ที่ไหน แม่แยกทางกับพ่อเลี้ยงแล้วค่ะ”

“แม่หนูไม่ได้ปลอบใจค่ะ แต่แม่สอนหนูเรื่องการอยู่ร่วมกันค่ะ ให้ช่วยเขาทำความสะอาด รักษากันและกัน อย่างนี้ดูตาย”

“แม่เอาใจใส่ดีขึ้นค่ะ แม่ว่างก็มาเยี่ยมหนู โทรมาหา สอบถามหนูว่าเป็นยังไงบ้าง เอาเงินมาให้ หนูรู้สึกมีคุณค่าต่อแม่ค่ะ เพราะหนูเป็นคนที่แม่เอามาด้วย และพี่น้องเขาเรียกแม่ว่าน้ำ แต่หนูเรียกแม่ว่าแม่ หนูคิดว่าแม่ยอมรับหนู ทำให้หนูรักแม่ อบอุ่น”

“แม่สนับสนุนเรื่องการเรียนค่ะ เพราะแม่บอกว่าไม่อยากให้เหมือนแม่ค่ะ แม่ลำบาก แม่อยากให้หนูเรียนสูง ๆ ค่ะ”

จากการศึกษาผู้วิจัย พบว่า เด็กตกอยู่ภาวะเสี่ยงต่อการถูกละเมิดทางเพศมาก เนื่องจากแม่ได้ทิ้งให้อยู่กับพ่อเลี้ยงตามลำพังสองต่อสอง ซึ่งมีหลายครอบครัวที่มีสภาพเหมือนเด็ก เนื่องจากไม่รู้ว่ามีผู้ที่กระทำเด็กคือบุคคลที่อยู่ในครอบครัวของตนเอง

และปัญหาพ่อเลี้ยงกระทำทางเพศกับลูกเลี้ยงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในสังคมไทย ถ้าแม่ของเด็กปกป้องและต่อต้านพฤติกรรมของสามีก็จะทำให้เด็กรอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อ แต่ถ้าแม่

ไม่ได้ปกป้องเด็ก ไม่มีอำนาจต่อรองสามีและซ้ำเติมเด็ก ความรุนแรงในครอบครัวก็จะมีมากขึ้นในสังคม

### (2) ข้อมูลการสนับสนุนจากชุมชน

เนื่องจากต้องอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ ไม่ได้สนิทสนมกับคนในชุมชนเพราะต่างคนต่างอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ชุมชนจึงไม่ทราบเรื่อง และด้วยคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าอาย ดังนั้นชุมชนจึงไม่มีส่วนสนับสนุนให้คุณภาพชีวิตของเด็กให้ดีขึ้น

“ชุมชนไม่มีใครรู้เรื่องของหนูค่ะ หนูไม่ได้สนิทกับใคร ต่างคนต่างอยู่ค่ะ ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับใคร หนูไม่ควรจะบอกเขาค่ะ มันน่าอายค่ะ”

### (3) ข้อมูลการสนับสนุนจากสถาบัน องค์กร หน่วยงานต่างๆ

หลังจากเกิดเหตุการณ์แม่ได้มาขอความช่วยเหลือที่บ้านจริงใจ เนื่องจากแม่ของเด็กได้แยกทางกับพ่อเลี้ยง จนกระทั่งปัจจุบันเด็กอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจเป็นเวลา 2 ปี

“แม่กลับมารับหนูค่ะและพาหนูหนีพ่อเลี้ยง แม่มาติดต่อที่บ้านจริงใจฝากหนูไว้ หนูอยู่ได้ 2 ปีแล้วค่ะหลังจากถูกทำร้าย ป.5”

ต้องได้รับการช่วยเหลือจากบ้านจริงใจเรื่องที่อยู่อาศัย อาหาร สุขภาพ เครื่องนุ่งห่ม การศึกษาและสวัสดิการในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

“หนูอยู่ที่นี่เขาก็ให้ความช่วยเหลือหลายอย่างค่ะ หนูมีที่พัก มีข้าวกิน ได้เรียนหนังสือ ไปเที่ยว เวลาไม่สบายครูก็พาไปหาหมอ มีคนแนะนำ ได้ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ค่ะ มีกิจกรรมร่วมกันค่ะ”

“หนูรู้สึกประทับใจมากเลยค่ะ มีเพื่อนเยอะ ได้ช่วยเหลือกันทำงาน จะไปไหนก็มีคนพาไป มีคนคอยห่วงใย มีครู อาสาสมัคร เวลาที่พวกเด็กไม่สบายครูเขาจะห่วงตลอด เอาใจใส่ดีค่ะ ส่งให้เรียนทุกคน ถ้าไม่มีใบเกิดครูก็หาให้ อาหารอร่อยโดยที่เราไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ถ้าอยู่ที่บ้านมีบ้างไม่มีบ้าง”

ต้องได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ระยะเวลาที่อยู่บ้านจริงใจจนกระทั่งปัจจุบัน 2 ปี ต้องรู้สึกประทับใจในความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ การได้มีโอกาสได้รับการศึกษา ช่วยลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว ได้รับการดูแลสุขภาพ ซึ่งทำให้ต้องเห็นความแตกต่างขณะที่อยู่กับครอบครัว

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า การที่มีหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนให้ความช่วยเหลือเด็กในกรณีที่ครอบครัวไม่สามารถที่จะดูแลเด็กได้ เป็นการให้เด็กมีความมั่นคงในชีวิต เพราะหน่วยงานเหล่านี้ได้ให้บริการในด้านต่าง ๆ นอกจากอาหาร ที่พักและบริการสุขภาพแล้ว

ยังมีกระบวนการการให้คำปรึกษา ที่นฟูจิตใจเด็กด้วย แต่หน่วยงานต้องไม่แยกเด็กออกจากครอบครัว ควรให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กด้วย

#### (4) การสนับสนุนจากโรงเรียน

หลังจากที่พ่อเลี้ยงกระทำ ด้อยได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้กับครูประจำชั้นทราบ ซึ่งขณะนั้นกำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูได้ติดต่อมูลนิธิแห่งหนึ่งเพื่อช่วยเหลือ และแนะนำให้ ด้อยไปอยู่ที่บ้านญาติของครูเพราะจะได้ปลอดภัย ด้อยไม่ได้ทำตามคำแนะนำของครูเพราะแม่ได้พามาขอความช่วยเหลือจากบ้านจริงใจ

“หนูเล่าให้ครูประจำชั้นคะ ตอนนั้นหนูเรียนชั้น ป.5 ครูได้หามูลนิธิให้หนูอยู่แต่หนูไม่ไป ครูจะให้หนูไปอยู่กับญาติของครูจะได้ปลอดภัย พ่อดีแม่มาก่อนและพามาหาหนูปอเลี้ยงคะ”

“หนูอยู่ที่บ้านจริงใจครูคะ ครูก็มาเยี่ยมหนู หนูอยากไปหาเขาคะเขาดีกับหนูมาก ช่วยเหลือหนูไม่มีเงินครูก็ให้ ครูดีมากคะ ชื่อครูวิไล ครูสอนที่วัดบุญสัมพันธ์ ตอนนั้นหนูย้ายโรงเรียนแล้วคะ”

ระหว่างที่ด้อยอยู่ที่บ้านจริงใจ ครูที่เคยสอนเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้มาเยี่ยม ด้อยรู้สึกประทับใจในการช่วยเหลือของครู และยังระลึกถึงครูอยู่เสมอ

“ปัจจุบันที่โรงเรียนที่หนูเรียนครูเขาก็สอนเรื่องการป้องกันตนเอง ให้ห่างไกลผู้ชายมันอันตราย สนิทกับคนอื่นมากไม่ดี ถ้าจะมีแฟนได้ให้อายุ 20 ปีขึ้นไป เพราะว่าตอนนี้ยังเป็นเด็กอยู่คะ”

“ครูสอนวิธีหลีกเลี่ยงการถูกทำร้าย ถ้าเราถูกทำให้กระต๊อบทำอย่างแรง วิชาพลศึกษาครูสอนว่า ให้ดูจุดอ่อนของผู้ชายคือเป้ากับลูกกระเดือก และหนูเคยลองทำเพื่อนดูก็จริงคะ ครูและเป็นครูผู้หญิงคะ”

ขณะนี้ด้อยกำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของผู้ชายจากครูที่สอนวิชาพลศึกษา ให้ดูจุดสำคัญ เช่น อวัยวะเพศและลูกกระเดือก และด้อยได้มาทดลองทำกับเพื่อน

“ครูสอนให้หนูมีความรับผิดชอบตัวเอง คอยเป็นห่วงเป็นใยเด็กคะ หนูรู้สึกมีคุณค่าคะ เวลาอยู่ที่โรงเรียน มีความสุขคะ”

ด้อยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การป้องกันตนเองจากอันตราย ครูคอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ การแสดงออกของครูทำให้ด้อยรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและเรียนอย่างมีความสุข

ผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า บทบาทของครูมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศเป็นอย่างมาก เพราะครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเด็กรองจากพ่อแม่ และรับทราบถึงปัญหาที่



"หนูชอบการ์ตูนค่ะ เพลิดเพลินน่ารัก ตลก ลืมเรื่องเครียด ๆ ชอบการ์ตูนหนูหันกับคุณมินต์ ได้ข้อคิดจากหนูหันค่ะ เป็นคนซื่อสัตย์มาก อุดหนุน คุณมินต์ในเรื่องหนูหันค่ะเขาชอบช่วยเหลือหนูหันทำงาน ได้ความซื่อสัตย์ของหนูหัน การช่วยเหลือเพื่อนของหนูมินต์ ส่วนมากหนูได้อ่านเดือนละ 2 ครั้ง ได้มาจากเพื่อนค่ะ ซอยืมเพื่อนที่โรงเรียนอ่าน"

ด้อยได้รับสื่อทางโทรทัศน์อาทิตย์ละ 2 ครั้ง คือ วันหยุดสัปดาห์ เนื่องจากทำการบ้านและเข้านอนประมาณ 2 ทุ่ม รายการที่ชอบมาก คือ รายการเกี่ยวกับประวัติพระเยซู ทำให้มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้เรียนรู้การมาบังเกิดของพระเยซู และรู้สึกว่าการดำเนินชีวิตของตนเองในแต่ละวันมีพระอยู่เคียงข้าง มีความสำคัญต่อผู้อื่นด้วย

"หนูโทรทัศน์ไม่บ่อยค่ะ เพราะทำการบ้านและครูให้เด็กนอนเร็วค่ะ ส่วนมากวันหยุดค่ะ รายการที่หนูชอบดูคือหนังเกี่ยวกับพระเยซู ซองเคเบิล ทำให้หนูได้กำลังใจ พระเจ้าอวยพรเขามาได้บาปให้พวกเขาค่ะ ทำให้หนูมีความสำคัญกับพระเจ้าและแม่ และคนรอบข้าง"

"หนังสือพิมพ์หนูไม่ชอบอ่านค่ะ ไม่ชอบดู แต่ถ้าดูก็ดูเกี่ยวกับดาราค่ะ ไม่บ่อย"

ผลการศึกษาล้อมมืออิทธิพลต่อการดำรงชีวิต คือ สื่อที่ชอบมากที่สุดคือหนังสือการ์ตูนเพราะได้ความสุข ได้ข้อคิดในการดำรงชีวิตประจำวัน นอกจากนี้สื่อทางโทรทัศน์ทำให้เกิดความเชื่อศรัทธาในศาสนา และมองเห็นคุณค่าของตนเองต่อคนรอบข้าง

#### 4.1.10.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

ด้อยรู้สึกว่าคุณค่าในตนเองมีคุณค่า ด้อยรักตนเองและรู้สึกรักคนอื่นด้วย ด้อยคิดว่าตนเองโชคดีได้รับการช่วยเหลือให้มีชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งเด็กคนอื่นที่ถูกกระทำมีมากมาย แต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือ ไม่มีใครแนะนำเหมือนที่ด้อยได้รับ

"หนูรักตนเองค่ะ รักผู้อื่นด้วย เพราะเรามีสิ่งที่ดี บางคนไม่มีพ่อแม่ มีปัญหาเหมือนหนู แต่เขาไม่ได้เจอเหมือนหนู หนูมีปัญหายังมีคนดูแล"

"หนูช่วยคนอื่นได้ ปลอบใจ ให้กำลังใจ ไม่ให้ท้อแท้ค่ะ เวลาเพื่อนไม่สบายหนูคอยหาหาให้ค่ะ สิ่งที่หนูช่วยไม่ได้คือช่วยให้เขาเชื่อเรื่องพระเจ้าเหมือนเราเชื่อไม่ได้"

"หนูภูมิใจที่เกิดมาเป็นลูกแม่ค่ะ แม่ตามใจหนู เกิดปัญหากับพ่อเลี้ยงแม่เลือกหนู ไม่เคยคิดว่าตนเองไร้ค่าค่ะ หนูมีกำลังใจ หนูมีความเชื่อค่ะ"

"หนูยังไม่ประสบความสำเร็จค่ะ เพราะยังไม่ถึงเป้าหมาย อยากรับครูค่ะ อยากรับได้ที่ตัวเดียว ตอนนี้อยู่สอบได้ที่ 33 ค่ะ เพื่อนมีทั้งหมด 60 คน"

ด้อยมองเห็นคุณค่าในตนเองและคิดว่าตนเองมีสิ่งที่ดีสามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ มีความเชื่อในศาสนา และสิ่งที่สำคัญการแสดงออกของคนในครอบครัวคือแม่ที่มีความยุติธรรม

ด้อยรู้สึกภูมิใจ และมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตของตนเองในอนาคต ที่ไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งใจไว้เพราะกำลังเรียนอยู่

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเด็ก พบว่า การที่เด็กได้แสดงความสามารถของตนเอง และได้รับมอบหมายงานให้ทำมีผลกระทบทางบวกต่อเด็กมาก ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นและเป็นตัวอย่างที่ดี แม้ว่าเด็กจะไม่ได้อยู่กับครอบครัว และเคยตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงมาก่อน แต่เด็กก็เป็นคนดีของสังคมได้ ถ้าบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กเห็นความสำคัญและสนับสนุนให้เด็กได้นำสิ่งที่ดีของตนเองออกมาใช้ ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ก็จะทำให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง

#### 4.1.10.5 คุณภาพชีวิตของเด็ก

##### (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ไม่เพียงพอบัจจุบันด้อยได้รับความช่วยเหลือของบ้านจริงใจ ทำให้ไม่กังวลกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพราะมีเจ้าหน้าที่ดูแล ไม่ว่าจะเป็ค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา ในด้านชีวิตประจำวัน ถ้าอยู่กับครอบครัวรายได้ของครอบครัว

"หนูไม่กังวลค่ะเพราะที่นี่เขามีให้ทุกอย่าง อยู่กับแม่ไม่พอล่ะ บางครั้งแม่ก็ไม่ให้ บางครั้งไปโรงเรียนแม่ก็ไม่มิดังค์ แต่ที่นี่เขาออกให้หมดค่ะ"

แต่เด็กมีความกังวลกลัวว่าแม่จะกลับไปอยู่กับพ่อเลี้ยง เพราะเด็กเป็นห่วง พ่อเลี้ยงเคยทำร้ายแม่

"หนูกังวลอย่างเดียวนะกลัวแม่คืนดีกับพ่อเลี้ยง หนูไม่อยากให้เขาโดนตีอีกค่ะ ถ้าทะเลาะกันเขาตีแม่ค่ะ"

"หนูคิดว่าโลกนี้มีทั้งน่าอยู่และไม่น่าอยู่ค่ะ ที่ไม่น่าอยู่เพราะมีสิ่งไม่ดีค่ะอย่างที่พ่อเลี้ยงทำ หนูเมื่อก่อนหนูคิดว่าไม่น่าอยู่ ที่น่าอยู่ก็มีคนมาช่วยเราค่ะ และหนูอยากไปถึงสวรรค์ค่ะ เพราะมีแต่สิ่งที่ดี อยู่ที่นี่มีความสุขค่ะ ได้ไปเที่ยว มีเพื่อนเล่น มีความสุขค่ะ ไม่กลัวว่าพ่อเลี้ยงจะกลับมาค่ะ"

ผลการศึกษาด้อยมีสุขภาพจิตที่ดี เพราะได้รับการสนับสนุนจากบ้านจริงใจ ได้รับการช่วยเหลือในการเรียนและสวัสดิการต่าง ๆ ทำให้ไม่กังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และคิดว่าบ้านจริงใจดูแลได้ แม้ว่าจะมีความกังวลเรื่องแม่ แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตของเด็ก

## (2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาค

การศึกษาเรื่องความเสมอภาค ด้อยได้รับความยุติธรรมจากครุฑที่โรงเรียนและเจ้าหน้าที่บ้านจริงใจมอบให้ การที่แม่แยกทางกับพ่อเลี้ยงด้อยรู้สึกว่ามีแม่ให้ความยุติธรรมกับตนเองมาก เนื่องจากพ่อเลี้ยงทำผิด

“หนูได้รับความยุติธรรมค่ะ ครูเขาช่วยหนูหามูลนิธิให้ช่วย แต่หนูไม่ไปเองค่ะ บ้านจริงใจครูก็ให้เหมือนกันค่ะ ช่วยเหมือนกันค่ะ ได้เหมือนกันทุกคน หนูพอใจมากค่ะ และที่แม่หนูหนีพ่อเลี้ยง หนูดีใจมาก แม่เลือกหนูเพราะพ่อเลี้ยงผิดค่ะ”

ด้อยได้รับการยอมรับจากกลุ่มโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่และเพื่อนที่อยู่ด้วยกัน ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ดำเนินการมัสการพระเจ้า การอธิษฐาน ได้รับการยอมรับจากเพื่อนให้นำร้องเพลงชาติ

“หนูได้รับการยอมรับค่ะ ถ้าเราทำดี ทำไม่ดีก็ไม่มีใครยอมรับ ครูเขาให้หนูน่านมัสการพระเจ้า และสวดอธิษฐานค่ะ ที่โรงเรียนเพื่อนเลือกหนูให้นำร้องเพลงชาติค่ะ หนูดีใจค่ะ”

“อยู่ที่บ้านจริงใจก็มีบ้างค่ะทะเลาะกันกับเพื่อน ครูก็ดูค่ะ ครูว่าทั้งสองคน ลงโทษทั้งคู่ค่ะ และก็เตือนว่าให้รักกัน อย่าทำอีกค่ะ”

ผลการศึกษาผู้วิจัย พบว่า การปลูกฝังความเสมอภาคให้กับเด็กเริ่มจากการแสดงออกของบุคคลในครอบครัว และเด็กจะเรียนรู้กฎกติกาของสังคมจากการกระทำของบุคคลในครอบครัวเป็นอันดับแรก ด้อยมีความพึงพอใจกับความยุติธรรมที่ได้รับ และความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ และยอมรับกับกฎระเบียบของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีผลต่อการอยู่ร่วมในสังคมของเด็กในปัจจุบันด้วย

## (3) ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย

เกี่ยวกับด้านความปลอดภัยในปัจจุบันด้อยรู้สึกปลอดภัยต่ออันตรายต่าง ๆ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างดี มีคนแนะนำ ตักเตือนวิธีการป้องกันตนเอง และที่สำคัญไม่ได้อยู่กับพ่อเลี้ยง

“หนูปลอดภัยค่ะ หนูอยู่ที่นี่มีครูดูแลอย่างดีค่ะ มีอะไรครูก็คอยบอก แนะนำ ให้ป้องกันตนเองค่ะ แต่ที่แน่ๆหนูไม่ได้อยู่กับพ่อเลี้ยง ไม่เจอเขา 2 ปีแล้วค่ะ”

ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันก็ปลอดภัย เพราะได้แบ่งเป็นบ้านเด็กหญิง และบ้านเด็กชาย ไม่ได้นอนร่วมกัน มีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างเพียงพอ ปัจจุบันด้อยมีความมั่นใจว่าเจ้าหน้าที่เขาดูแลได้ แต่ในอนาคตไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตนเอง

“ที่อยู่ประตุมิดชิดค่ะ นอนกับเพื่อนค่ะเป็นเด็กผู้หญิงเหมือนกันค่ะ ครูนอนอีกห้องหนึ่งแต่ติดกัน ครูจะเข้ามาดูแลก่อนค่ะ อนาคตหนูไม่ทราบค่ะว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อนนี้หนูมั่นใจค่ะว่าครูดูแลหนูได้ค่ะ”

“ในด้านความปลอดภัยหนูไม่กังวลค่ะ เวลาไหนมีคนไปด้วย แต่หนูก็รู้สึกหวาดผวาค่ะถ้าเห็นผู้ชายข้างนอก กลัวเขาจะทำ นึกถึงหน้าพ่อเลี้ยงหรือผู้ชายที่ทำเหมือนข่าวในหนังสือพิมพ์ค่ะ ทำให้ หนูแค้น”

จากผลการศึกษา พบว่า แม้ว่าเด็กจะได้รับความช่วยเหลือให้มีที่อยู่ปลอดภัย แต่เด็กไม่สามารถที่จะลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เนื่องจากผู้กระทำคือบุคคลที่เด็กรักเปรียบเสมือนพ่อที่แท้จริงของตนเอง ทำให้เด็กมีทัศนคติในทางลบกับผู้ชาย ดังนั้นเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศต้องได้รับการฟื้นฟูทางด้านจิตใจ เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กเป็นอย่างมากและจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

#### (4) ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว

ชีวิตครอบครัวในปัจจุบันดีขึ้น แม่ได้แยกทางกับพ่อเลี้ยงและมีอาชีพทำงานบาร์ แม่มีเงินพอใช้จ่าย ซึ่งก่อนหน้านี้รายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อยู่กับแม่ ด้อยก็เชื่อมั่นว่าแม่รักเพราะแม่จะส่งของมาให้อย่างสม่ำเสมอและจากการที่แม่โทรมาคุยด้วย พร้อมทั้งดักเตือนให้ตั้งใจเรียนซึ่งเป็นความหวังที่แม่หวังไว้

“หนูเชื่อมั่นแม่รักหนูค่ะ เพราะตอนนี้แม่ทำงานบาร์ พอมีเงินขึ้นมาบ้าง ดึกว่าตอนที่อยู่กับพ่อเลี้ยงค่ะ แม่ไม่ได้อยู่กับหนูแม่ก็ส่งของมาให้ค่ะ แม่โทรมาคุยด้วยบ่อยค่ะ แม่หวังจะให้หนูเรียนให้สูง ๆ หนูดีใจค่ะที่แม่หวังหนูค่ะ”

“กับพี่น้องหนูไม่ได้อยู่ด้วยกันค่ะ พี่กับน้องอยู่ศูนย์ช่วยเหลือเด็กที่จังหวัดขอนแก่นค่ะ เขาเร่ร่อนค่ะ หนูไม่ได้สนิทกันและไม่คิดว่าเป็นอุปสรรคค่ะ หนูผูกพันต่อแม่คนเดียวเท่านั้นค่ะ และหนูเข้าใจค่ะถ้าแม่ไม่รักหนูแม่ไม่ส่งมาอยู่บ้านจริงใจหรอกค่ะ”

“ถ้าให้หนูเลือกระหว่างเงินกับความรัก หนูเลือกทั้งสองอย่างค่ะเพราะมันมีค่าเท่า ๆ กัน”

ด้อยมีความผูกพันกับแม่มาก เพราะด้อยเป็นลูกคนเดียวที่ได้อยู่กับแม่ แม้ว่าปัจจุบันด้อยจะอยู่ในความดูแลของบ้านจริงใจ ด้อยคิดว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต เพราะแมียังรักและห่วงใยในขณะเดียวกันแม่ต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ด้อยคิดว่าเงินและความรักมีความสำคัญเท่า ๆ กันในการดำรงชีวิตของตนเอง

#### (5) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพทางด้านร่างกาย

ปัจจุบันด้อยมีความพึงพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายของตนเองเพราะมีคนดูแลเอาใจใส่อย่างดี และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น

“หนูพึงพอใจที่มีคนเอาใจใส่สุขภาพของหนูค่ะ เวลาป่วยมีคนห่วงใย พาไปหาหมอไม่ต้องเสียเงินค่ะ ที่นี้ดีกว่าเพราะแม่ไม่มีเงินค่ะ”

"อาหารที่นี้อร่อยค่ะ มีผลไม้ทานค่ะเพราะมีคนมาบริจาค ขนมก็มีค่ะ นมไม่ค่อยได้ทานค่ะ ส่วนมากจะเป็นโอวัลติน แต่หนูจะได้ดื่มนมที่โรงเรียนทุกวันค่ะเขามีให้ แต่ที่บ้านหนูไม่ได้ทานนี้ค่ะ"

"เรื่องความสะอาดของร่างกายก็มีครูคอยดู ครูซักเสื้อผ้าให้ค่ะ รวมกันที่โรงเรียนกับอกค่ะ วันไหนเล็บยาวครูจะตรวจเล็บด้วย"

"ที่นอนมีเพียงพอค่ะ พัดลมก็มีค่ะ มีเครื่องอำนวยความสะดวกค่ะไปโรงเรียนครูก็ขับรถไปส่งค่ะสะดวก แต่หนูมีปัญหาชอบปวดหัวค่ะไม่บ่อยถ้าหนูเครียดใกล้สอบ หรือทำอะไรไม่ได้จะปวดหัวค่ะ อย่างทำการบ้าน"

ผลการศึกษา พบว่า ต้อยมีความพึงพอใจกับสุขภาพทางด้านร่างกายของตนเองในปัจจุบัน เพราะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล มีเครื่องอำนวยความสะดวก ได้รับอาหารที่เพียงพอต่อสุขภาพ ได้รับการช่วยเหลือในด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เครื่องนุ่งห่ม การดูแลความสะอาดของร่างกาย ทำให้สุขภาพทางกายของต้อยดีขึ้น

#### (6) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

ก่อนที่จะเข้ามารับความช่วยเหลือของบ้านจริงใจต้อยมีรายได้วันละ 20 บาทแต่ไม่แน่นอน เนื่องจากแม่ไม่มีเงิน แต่พอมายู่บ้านจริงใจต้อยก็มีรายได้วันละ 20 บาทเช่นเดียวกัน แต่แตกต่างจากที่บ้านเพราะรายได้ที่ได้รับจากบ้านจริงใจแน่นอนกว่า ยกเว้นถ้าไม่รับผิดชอบในงานที่ทำก็จะได้ 10-15 บาท แต่ส่วนมากต้อยได้รับปกติเพราะรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

"รายได้ที่นี้แน่นอนกว่าค่ะ อยู่กับแม่ก็ได้เท่ากันวันละ 20 บาท แต่ที่แม่ไม่ได้ประจำค่ะ เพราะแม่ไม่มีเงินค่ะ ถ้าเด็กทำผิดก็จะถูกตัดเหลือ 10-15 บาทค่ะ แต่ส่วนมากหนูได้เต็มค่ะ เพราะหนูทำหน้าที่ที่ครูเขาให้ค่ะ"

"บางครั้งหนูก็ได้กับแขกที่มาเยี่ยมศูนย์ค่ะเขาแอบให้หนู เป็นคนไอร์แลนด์ค่ะ เขามาทุกปีค่ะเขาให้ครั้งละ 100 บาท"

"หนูยังไม่มีอาชีพค่ะ แต่มีหน้าที่ทำงานค่ะที่ศูนย์หนูมีหน้าที่ล้างห้องน้ำ ดูแลห้องตนเองค่ะ เปลี่ยนแวนกันค่ะ แล้วแต่ครูจะมอบให้ หนูต้องดูแลน้องที่อยู่ด้วยกันด้วยค่ะ"

ผลการศึกษาต้อยมีความพึงพอใจกับรายได้ของตนเองที่ได้รับ เพราะมีความมั่นคงกว่าอยู่ที่บ้าน เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่โรงเรียน ปัจจุบันต้อยมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้อยยอมรับกับกฎระเบียบของหน่วยงานถ้าใครไม่รับผิดชอบรายได้ในแต่ละวันก็จะลดลง รายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน

#### (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

ปัจจุบันต้อยกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการเรียนดีขึ้น มีเจ้าหน้าที่ที่บ้านจริงใจคอยดูแล เอาใจใส่ ช่วยตรวจและสอนการบ้านในตอนเย็น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ได้ประสาน

กับทางโรงเรียนในเรื่องการเรียนของเด็ก จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ โดยที่ตัวยไม่ต้องกังวลเหมือนอยู่ที่บ้าน

"เกรตหนูดีกว่าเก่าค่ะ ตอนเรียน ป.5 หนูได้เกรด 1.1 พอมาอยู่ที่นี้ดูได้เกรด 2.2 ค่ะ เพราะที่บ้านจริงใจมีครูคอยสอนตอนเย็นค่ะ"

"ครูเขาเป็นคนติดต่อทางโรงเรียนให้ค่ะ เสื้อผ้าก็ซื้อให้ หนูไม่ต้องห่วงกังวลค่ะ ถ้าอยู่ที่บ้านหนูกังวลว่าแม่ไม่มีตั้งซื้อให้"

"ที่โรงเรียนครูก็เอาใจใส่ดีค่ะ หนูชอบเรียนภาษาไทยค่ะและวิชาศิลปะ วิชาที่หนูชอบก็เรียนดีค่ะ คะแนนดีค่ะที่โรงเรียนไม่ได้รับแจกอะไรมา แต่ครูให้หมกกลับบ้านทุกวันค่ะ ครูดูแลดี หนูพอใจค่ะ"

"โรงเรียนสะอาดค่ะ สกปรกก็มีเด็กทิ้งขยะไม่เป็นที่ อยู่ใกล้บ้านค่ะสะดวก"

ตัวยพึงพอใจกับการเรียนของตนเองนอกจากเจ้าหน้าที่บ้านจริงใจที่ให้ความช่วยเหลือแล้ว ก็มีครูที่โรงเรียนให้ความเอาใจใส่ดี ทำให้ผลการเรียนดีขึ้นและมีความสุขในชีวิตโรงเรียน

#### (8) ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

เนื่องจากที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน คือ บ้านจริงใจ ทำให้ตัวยรู้สึกที่ที่อยู่ปัจจุบันมีความมั่นคงมากกว่าอยู่ที่ห้องเช่า เนื่องจากปลอดภัย มีเครื่องอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ที่นอน พัดลม ตู้เย็น โทรทัศน์ หม้อหุงข้าว เป็นต้น ที่อยู่อาศัยก็มิดชิดเป็นสัดส่วน

"บ้านจริงใจดีกว่าที่หนูอยู่ค่ะ มั่นคงกว่าไม่ต้องย้ายบ่อย เป็นสัดส่วนค่ะแยกบ้านหญิงบ้านชาย ไม่ต้องกลัวความไม่ปลอดภัยค่ะ มีครูดูแล มีพัดลม ตู้เย็น โทรทัศน์ สะดวกกว่าที่บ้านหนูค่ะ"

"สภาพแวดล้อมที่บ้านจริงใจก็ดีค่ะ ไม่มีคนมากส่วนใหญ่ก็จะเป็นพวกเราที่เล่นกัน ไม่เสียงดังค่ะ บ้านใกล้ไม่ได้สนใจกันค่ะ ครูให้เด็กเล่นหน้าบ้าน สนามเด็กเล่น ไม่ให้ไปไหนไกลค่ะ แต่เพื่อนบ้านเขาก็บอกว่าเด็กเสียงดังค่ะ"

"หน้าบ้านรถเยอะตรงถนนใหญ่ ครูไม่ให้ออกไปข้างนอกค่ะ กลัวถูกรถชน ชับกันเร็วมากกลัวค่ะ"

"ที่บ้านจริงใจเด็กเยอะมาก เสียงดังแต่ไม่เป็นปัญหาค่ะ เพราะสนุกที่อยู่ด้วยกันค่ะ"

สภาพชุมชนที่บ้านจริงใจตั้งอยู่เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ เนื่องจากบ้านจริงใจมีเด็กอยู่เป็นจำนวนมากบางครั้งรบกวนชาวบ้านบ้างแต่เจ้าหน้าที่ก็ตั้งเตือนให้ระมัดระวังมิให้รบกวนเพื่อนบ้าน ตัวยคิดว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และพึงพอใจกับที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

ตารางที่ 4.1

สรุปการจำแนกข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	อายุ/ปี	สถานภาพ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพพ่อแม่	ลักษณะการละเมิดทางเพศ
1	ด.ญ. อ้อย	14	โสด	ม.4	นักเรียน	แยกทาง / แม่มีสามีใหม่	กอด หอมแก้ม ปลุกล้ำ
2	ด.ญ. ตี๊ก	14	โสด	ม.1	นักเรียน	แยกทาง / แม่มีสามีใหม่	จับหน้าอกและอวัยวะเพศ
3	ด.ญ. ปลา	12	โสด	ป.2	ว่างงาน	แยกทาง / แม่มีสามีใหม่	นิ้วสอดใส่อวัยวะเพศ
4	ด.ญ. สอง	16	แยกทาง	ป.6	ว่างงาน	แยกทาง	ปลุกล้ำ
5	ด.ญ. ตา	14	โสด	ม.1	นักเรียน	แยกทาง	ข่มขืน / สอดใส่อวัยวะเพศ
6	ด.ญ. เอ	17	โสด	ม.3	รับจ้าง	พ่อ / แม่ เสียชีวิต	จับหน้าอก
7	ด.ญ. บัว	14	โสด	ป.5	ว่างงาน	แม่เสียชีวิต / พ่อมีครอบครัวใหม่	สอดใส่อวัยวะเพศ
8	ด.ญ. แก้ว	10	โสด	ป.3	นักเรียน	อยู่ด้วยกัน	ข่มขืน / สอดใส่อวัยวะเพศ
9	ด.ญ. ยา	9	โสด	ป.2	นักเรียน	แยกทาง	กอด
10	ด.ญ. ต้อย	10	โสด	ป.6	นักเรียน	แยกทาง / แม่มีสามีใหม่	กอด สัมผัสร่างกาย ปลุกล้ำ

สรุปผลการศึกษาย้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม				
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
1.	-ด.ญ่อายุ 14 ปี ปัจจุบันกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ อพยพทะเลาะเบาะแว้งทางเพศจากพ่อ ตั้งอยู่ในปี พ.ศ. 2545 ด้วยอาการ กอธ หอมแก้มและปลุกปล้ำ 5 ครั้ง ปัจจุบันอาศัยอยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ระวัง	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเนื่องจากเด็กกับแม่ไม่มี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การแสดงออกของแม่ทำให้เด็กรู้สึกตัวไม่กล้าขอคำปรึกษา	ให้กำลังใจตลอดให้คิดถึงอนาคตทำให้มองเห็นคุณค่าตนเอง	ได้รับการช่วยเหลือในด้านกฎหมาย บังคับ 4 ด้าน การศึกษา สุขภาพ การให้คำปรึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจ ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เมืองพัทยา บ้านพักเด็ก และครอบครัวบางละมุง	ได้รับการอบรมสั่งสอนในการป้องกันตนเอง ได้รับการช่วยเหลืออุปกรณการศึกษา การสอนวิชาชีพ การเตรียมเข้าสู่สังคม การแสดงออกของครูทำให้เด็กรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	ให้กำลังใจ ได้ข้อคิดจากเพื่อน ที่มีประวัติเหมือนกันมาเป็นบทเรียนในการดำรงชีวิต

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม					เพื่อน
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน		
2.	-ด.ญ ดุ๊ก อายุ 14 ปี ปัจจุบันกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ ดุ๊กถูกละเมิดทางเพศจากพ่อ ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2544 - 2545 ด้วยการจับหน้าอกและอวัยวะเพศ 3 ครั้ง ปัจจุบันดุ๊กอาศัยอยู่กับแม่ซึ่งได้แยกทางกับพ่อเลี้ยงหลังจากเกิดเหตุการณ์	แม่และพี่ชายไม่ได้เข้าเติมแต่ให้กำลังใจและตั้งสติอารมณ์ อยู่ร่วมกับคนอื่น แม่สนับสนุนการเรียนรู้และเอาใจใส่ ให้ความอบอุ่น	ไม่ได้เจอให้คนในชุมชนทราบเพราะอายกลัวถูกนินทา และคนในชุมชนไม่ปฏิบัติสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	ไม่ได้ไปบอกหน่วยงานอื่นใดเพราะอายไม่ยอมให้ใครทราบเรื่องที่เกิดขึ้น และคิดว่าไม่รุนแรงถึงขั้นขอความช่วยเหลือ	ได้รับการเรียนรู้การอยู่ร่วมกับคนอื่น การป้องกันตนเอง เรียนเรื่องเพศสัมพันธ์ในแต่ละวิชา ได้รับทุนการศึกษา เด็กเรียนดีจากจนครูแดงออกใบการเอาใจใส่ทำให้รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	เพื่อนที่รู้เรื่องของเด็กคือ เพื่อนที่สนิทที่เล่นด้วยกัน มาตั้งแต่เด็ก ปลอดภัย ชอบวิธีการที่เรียบง่าย เวลาอยู่กับพ่อเลี้ยง มีความสุขได้ทำกิจกรรมร่วมกัน	

## ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม						
ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมติ)	ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
3.	-ค.ญ ปลาทอายุ 12 ปี เด็กเคยเรียนชั้นประถมปีที่ 2 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ ปลาทถูกละเมิดทางเพศจากคนแปลกหน้า ในปีพ.ศ. 2543 - 2544 ด้วยการเขานิ้วมีข้อสอดใส่อวัยวะเพศและปลุกปล้ำพร้อมเขามีตั้ง รวม 2 ครั้ง	ได้รับการเอาใจใส่จากแม่มากขึ้น สอนวิธีการแต่งตัวและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สนับสนุนการเรียนแต่บางครั้ง คำพูดของแม่ ทำให้เด็กรู้สึกน้อยใจ แต่เด็กมีพ่อเลี้ยงที่ไม่สนับสนุนเรื่องการศึกษ	ปลา ไม่ได้เล่าเรื่องให้คนในชุมชนทราบเพราะอายและคนในชุมชนไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความช่วยเหลือสอนเรื่องการดูแลเด็กให้พ่อแม่ ศูนย์ธารชีวิต(เด็ก) ให้คำปรึกษาให้ความรู้สอนการเตรียมตัว เข้าสู่สังคม ให้ความรู้วิชาชีพ สอนการป้องกันตัวเอง เรื่องเพศสัมพันธ์ สุขภาพ ให้สวัสดิการอาหาร และรายได้	ไม่ได้เรียนหนังสือที่โรงเรียนรัฐบาล	การวางตัวเวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อนคอยห่วงใยเวลาเจ็บป่วยแบ่งปันของใช้ซึ่งกันและกันทำให้รู้สึกมีคุณค่า

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม				
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
4.	-ด.ญ สอง อายุ 16 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อแม่แยกทางกัน สองมีสามีและได้แยกทาง มีลูกสาว 1 คน อายุ 3 เดือน สองเคยถูกละเมิดทางเพศ จากกลุ่มชายแปลกหน้า ขณะที่ยังอายุได้ 13 และ 15 ปี ด้วยการข่มขืน ทั้ง 2 ครั้ง	ครอบครัวไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ สองไม่ได้บอกให้ครอบครัวทราบแต่ครอบครัวให้ความช่วยเหลือเรื่องที่พัก อาหาร ค่าใช้จ่าย แต่ละวัน อบรมเรื่องมารยาท	ไม่ได้เล่าให้คนรอบข้างฟัง เพราะอาย กลัวถูกนินทา และคนในชุมชน ส่วนมากมีอาชีพเก็บของเก่า ก่อสร้างขายของเร่ และไปกับชาวต่างชาติ ไม่มีใครสนใจซึ่งกันและกัน	ไม่ได้ขอความช่วยเหลือจากองค์กรใด เนื่องจากกลัวเสียชื่อเสียง กลัวครอบครัวเสียหาย กลัวคนร้ายยกกลับมาต่างแดน เมื่อแจ้งตำรวจ	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน เนื่องจากสองไม่ได้ไปเรียน ต่อสาเหตุเพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์สองได้หนีออกจากบ้าน	เพื่อนที่สองคบด้วยก็ถูกข่มขืนเช่นกัน และ ต่างก็ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือใครก็ได้ สาเหตุที่คบกันเพราะเข้าใจซึ่งกันและกัน และมีปัญหาเช่นเดียวกัน

การสนับสนุนทางสังคม						
ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
5.	<p>ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)</p> <p>-ศ.ญ ตา อายุ 14 ปี กำลังเรียนหนังสือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พ่อแม่แยกทางกัน ตาเคยถูกละเมิดทางเพศจากลุง เมื่อปี พ.ศ. 2544 ด้วยการจับหน้าอก 2 ครั้ง ปัจจุบันตาอาศัยอยู่กับแม่และน้องสาว 1 คน</p>	<p>พ่อแม่ไม่ได้ปลอบใจ หลังจากทราบเรื่องที่เกิดขึ้น แม่สอนเรื่องการป้องกันตัวเอง เวลาป้องกันตัวอยู่ร่วมกับผู้ชาย แม่สนับสนุนในการศึกษา คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำเรื่องการศึกษาเรียน</p>	<p>ตาไม่ได้เล่าเรื่องให้คนในชุมชนทราบ เพราะอาย กลัวถูกนินทา และคนในชุมชนไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน</p>	<p>ได้รับการช่วยเหลือจากแม่ที่ชีวิตในด้านอาหาร ที่พักอาศัย การอบรมสั่งสอนให้ป้องกันตัวเอง อบรมแม่ของตา ในเรื่องการดูแลลูกให้ปลอดภัยจากอันตราย ทำให้สามารถรู้สึกรับผิดชอบที่มีคนห่วงใย</p>	<p>ทางโรงเรียนไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น จากตา ได้เรียนรู้การป้องกันตนเอง เรื่องเพศ การปฏิบัติตัวของวัยรุ่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้รับการช่วยเหลือเรื่องเงินจากครู การแสดงออกของครูทำให้ตา รู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง</p>	<p>ตาไม่ได้เล่าเรื่องให้เพื่อนทราบ เพราะกลัวถูกล้อเลียน และอายเพื่อน ตามีเพื่อนที่โรงเรียน ที่สนับสนุนเรื่องการเรียนร่วมกัน มีการปรึกษากันและกันเมื่อมีปัญหา</p>

การสนับสนุนทางสังคม						
ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
6.	- ด.ญ. อายุ 17 ปี อาศัยอยู่กับ สามีและลูกชาย 1 คน เองบการ ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อ แม่เสียชีวิต เคยถูกละเมิดทาง เพศจากชาวต่างชาติ พ.ศ. 2543 ด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศ 1 ครั้ง	ครอบครัว คือ ป้า ไม่ได้สนับสนุนให้ ชีวิตของเด็กดีขึ้น แต่มีสามีและลูกให้ กำลังใจทำให้เด็ก มองเห็นคุณค่าของ ตนเอง	ไม่ได้รับการ สนับสนุน จากชุม ชน เพราะหลังจาก เกิดเหตุการณ์ไม่ ได้อยู่ชุมชน กำสรวลใจทำให้เด็ก มองเห็นคุณค่าของ ตนเอง	ได้รับการช่วยเหลือ เรื่องปัจจัย 4 ชิ้น พื้นฐานและ การให้ คำปรึกษา สุขภาพ การศึกษา และ การศึกษานอกระบบ จาก หน่วยงานช่วย เหลือเด็ก หลาย องค์กร	ได้รับความรู้เรื่อง เพศศึกษา การคุม กำเนิด การแสดง ออกของครู เช่น การแนะนำ การให้ คำปรึกษา การ สนับสนุน การเรียน รู้ และการให้ โอกาสทำให้เด็กมี คุณค่าในตัวเอง	การได้แบ่งปัน ความ รู้สึก ซึ่งกันและกัน ได้ทำกิจกรรมร่วม กัน ให้คำแนะนำเรื่อง การ ปฏิบัติตัว การทำ งานและ ได้เรียนรู้ ร่วมกัน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม				
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
7.	- ด.ญ บัว อายุ 14 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 แม่เสียชีวิต พ่อมีครอบครัวใหม่ บัวถูกละเมิดทางเพศ พ.ศ. 2546 ด้วยการใช้เข็มจากชายแปลกหน้า 1 คน	ไม่ได้บอก ให้ครอบครัวทราบกับเหตุการณที่ที่เกิดขึ้น แต่ก็ได้รับการสนทนากับคุณกานิต คุณเสด็จ เรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การระวังความปลอดภัย การสนับสนุนเรื่องการเรียนรู้	ไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น แต่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาการกำเริบดูแลรักษา และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ของชุมชน	ไม่ได้รับการสนับสนุน เนื่องจากไม่ได้ไปขอความช่วยเหลือ จากสถาบันต่างๆ	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน เพราะไม่ได้ศึกษาต่อ	เพื่อนตักเตือนและห่วงใย แต่คิดว่าเพื่อนไม่ได้สนับสนุน เพราะมีปัญหาเหมือนกัน

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม					เพื่อน
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน		
8.	- ด.ญ แก้ว อายุ 10 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาศัยอยู่กับพ่อแม่ แก้วถูกละเมิดทางเพศเมื่ออายุได้ 6 ปี จากเพื่อนบ้านที่เรียกว่า ลุง ด้วยการกอด	ได้รับการเอาใจใส่อบรมสั่งสอน พาไปแจ้งความและสนับสนุน การเรียน	คนในชุมชนทราบเรื่อง และอบรมสั่งสอนเรื่องความปลอดภัย และแบ่งปันอาหาร	"ได้รับการช่วยเหลือเรื่องกฎหมาย จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ"	ได้รับคำชมเชยจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ	สอนเกี่ยวกับการศึกษาเกี่ยวกับอันตราย การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้พฤติกรรมของคนในสังคม	เพื่อนทราบเรื่อง ที่เด็กที่กระทำและได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่น ทำการบ้าน แบ่งปันขนม ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความสุข

การสนับสนุนทางสังคม						
ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	เพื่อน
9.	- ด.ญ. ย่า อายุ 9 ปี กำลังเรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พ่อแม่แยกทางกัน ย่าอาศัยอยู่บ้านจริงใจ เคยถูกกระทำ ทางเพศในปี พ.ศ. 2546 จากกลุ่มพี่ด้วยการกอด และสัมผัสร่างกาย 1 ครั้ง	สอนเรื่องการป้องกันตัวเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น สนับสนุนให้เด็กเรียนรู้	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	ได้รับการช่วยเหลือ ด้านปัจจัย 4 ด้าน การศึกษา การคำปรึกษา การเรียน สุขภาพ จากบ้านจริงใจ	ครูไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้น กับเด็ก แต่เด็กได้เรียนรู้ เรื่อง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เรื่องมารยาทในสังคม การที่ครูให้ความสำคัญไว้ใจ ทำ ให้เด็กรู้สึกมีคุณค่า ในตัวเอง เวลาที่อยู่โรงเรียน	ได้รับคำแนะนำ การปลอบใจจาก เพื่อนที่อยู่ด้วยกัน ทำให้ได้ข้อคิด ในการป้องกันตนเอง การทำกิจกรรมร่วมกัน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)	การสนับสนุนทางสังคม				
		ครอบครัว	ชุมชน	สถาบัน	โรงเรียน	
10.	<p>ข้อมูลพื้นฐานเด็ก(นามสมมุติ)</p> <p>-ด.ญ.ด้อย อายุ 10 ปี กำลังเรียนหนังสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อแม่แยกทางกัน แม่มีสามีใหม่ ด้อยถูกละเมิดทางเพศจากพ่อ เดือน พ.ศ. 2545 ด้วยอาการปลุกปล้ำ 1 ครั้ง ปัจจุบันด้อยอยู่ในความดูแล ของบ้านจริงใจ</p>	<p>แม่พาทนใจจากพ่อเลี้ยง และเอาใจใส่มากขึ้น สอนเรื่อง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น สัมผัสมุมมองเรียน</p>	<p>ไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน</p>	<p>ได้รับการช่วยเหลือ จากบ้านจริงใจไม่ ด้านปัจจัย 4 การศึกษา การให้คำปรึกษา สุขภาพ</p>	<p>ครูให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้มีที่อยู่ ที่ปลอดภัย การ สอนเรื่องการป้องกันตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ครูคอยห่วงใย</p>	<p>เพื่อนคบคบใจ และให้กำลังใจ ได้สนับสนุนการ เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน</p>

สรุปข้อมูลการเลือกรับสื่อที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

สื่อที่กลุ่มตัวอย่างที่ชอบมากที่สุดและมีผลต่อคุณภาพชีวิต	จำนวน
ประเภทของสื่อ	
หนังสือการ์ตูน	4
โทรทัศน์ รายการหนึ่งการ์ตูน	1
โทรทัศน์ รายการสาระคดี	1
โทรทัศน์ รายการเกมส์ปลดหนี้	4
โทรทัศน์ รายการข่าว	2
หนังสือพิมพ์	1
รวม	10